

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

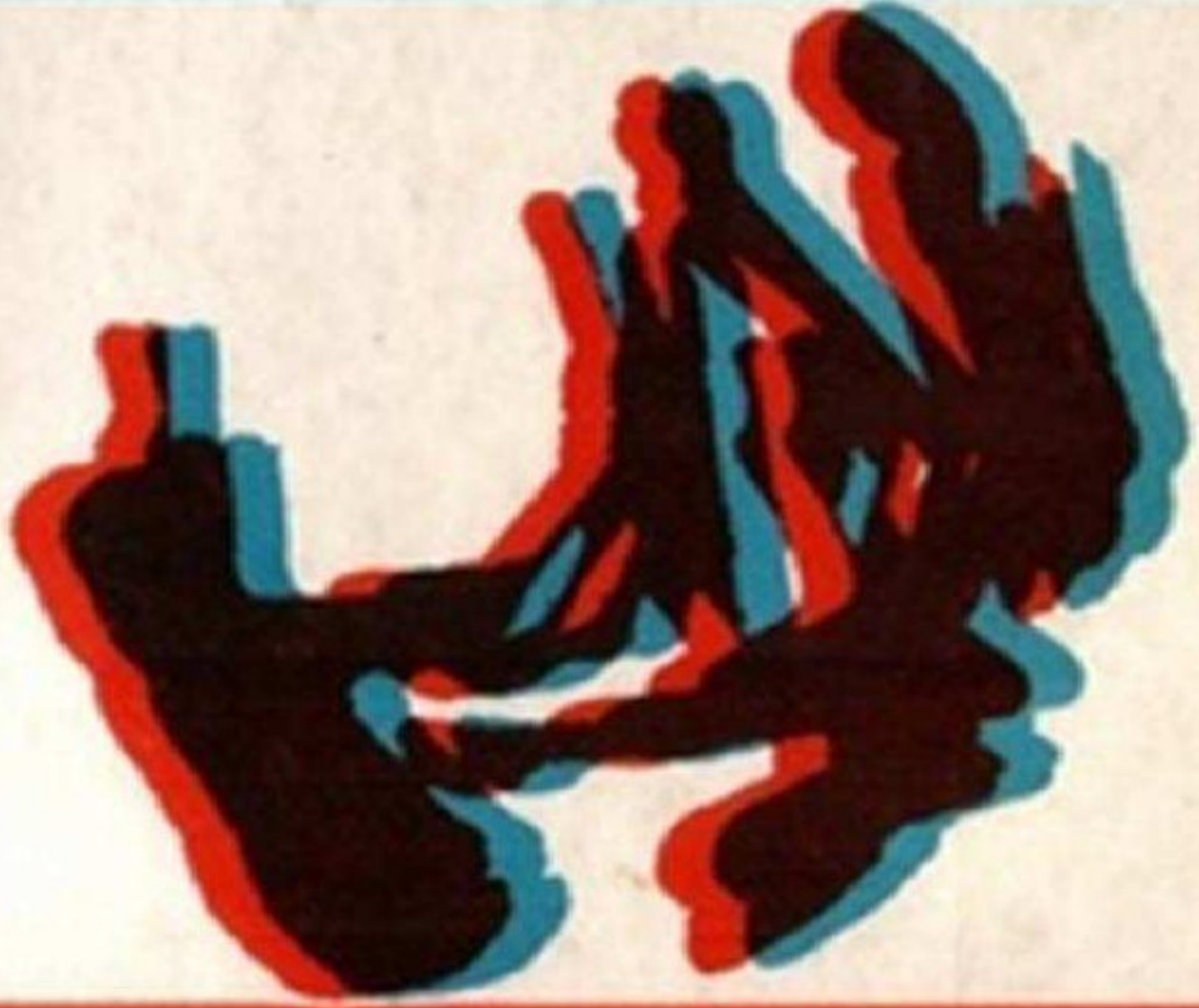
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Üç Tabut

CARTER
DICKSON

11

CARTER DICKSON

ÜÇ TABUT

Dilimize Çeviren:

Gönül SUVEREN

Ercan Matbaası 1964

DR. FELL, 'ÜÇ TABUT'UN KANLI ESRARINI

ÇÖZEBİLMEK İÇİN ŞU SUALLERİ

CEVAPLANDIRMAĞA ÇALIŞIYORDU:

- 'Sieben turmen' kelimeleri ne manaya geliyordu?
- 'İçi boş adam' kimdi?
- Palto rengini nasıl değiştirmişti?
- Yedi Kule neydi? Neredeydi?
- Profesör ölürken ne anlatmağa çalışmıştı?
- Üç mezarın sırrı neydi?
- Pierre Fley kimdi?
- Daima bahsettiği ağabeyisi neden tehlikeliydi?
- Drayman'in üstü başı nasıl kanlanmıştı?

ACABA O ÜÇ TABUTA KİMLER GİRECEKTİ?

- Batıl itikatları tetkik eden meşhur Profesör Grimaud mu? -Profesörün güzel ve cazip kızı Rosette mi?
- Esrarengiz ve haşin Madam Ernestine Dumont mu? -----
- Grimaud'nun ufak tefek, ukala sekreteri Stuart Mills mi? -Profesörün acıyıp yanına aldığı ihtiyar Drayman mi?
- Hortlak hikayelerine meraklı Anthony Pettis mi?
- Rosette'e delicesine aşık olan gazeteci Boyd Mangan mı? -Cinayetlere meraklı, meşhur ressam Jerome Burnaby mi? -Ağabeysinin çok tehlikeli olduğunu söyleyen Pierre Fley mi?
- 'Büyük Palyaço' adıyla sahneye çıkan akrobat O'Rourke mı?

GÖRÜNMEYEN, HAVADA UÇABILEN KATİLİ KİM YAKALIYACAKTI?

- Esrarengiz cinayetleri kolayca çözen meşhur Dr. G. Fell mi?
- Ecinnilere inanmayan Baş Müfettiş Hadley mi?
- Yoksa onların samimi arkadaşı Amerikalı Ted Rampole mu?

'ÜÇ TABUT'A GİDEN KANLI YOLDA ŞU İPUÇLARI VARDI

... Korkunç bir tablo ...

... Üç mezar taşı ...

...Mukavvadan yapılmış bir maske
....Bir kaç eski kitap ...

....Bir saat ...

...Manasız sanılan kelimeler...

...Karlı, ıssız bir sokak ...

...Gizli bir daire ...

...Lavabodaki kırmızı lekeler...

...Mazideki bir veba salgını .

BİRİNCİ TABUT

Alimin Kütüphanesi Meselesi

1.Tehdit

Profesör Grimaud'un katli hadisesi ve daha sonra Cagliostro sokağında işlenilen o inanılmayacak cinayet hakkında bir sürü acaip tabir kullanılabilir. Meşhur dedektif Dr. Fell'in, 'olmayacak' cinayetlerden hoşlanan arkadaşları, onun hatıra defterlerini karıştırdıkları zaman bundan daha şaşırtıcı,daha tüyler ürpertici, kanlı bir bilmeceye rastlayamazlar.

İki cinayet işlenmişti. Hem de öyle iki cinayet ki, katilin 'yalnız görünmez değil, aynı zamanda havadan da hafif olması icap ediyordu. Delillere göre bu cani, ilk kurbanını öldürdükten sonra hemen görünmez hale giriverdi. Yine delillere göre, iki ucunda şahitlerin bulunduğu boş bir sokağın ortasında ikinci kurbanını katletti. Buna rağmen kendisini kimse görmedi. Üstelik katil karda ayak izleri de bırakmadı

Tabii Scotland Yard müfettişlerinden Hadley, bütün bunlara büyü ve ecinnilerin sebep olduğuna hiç bir zaman inanmadı. Bu hususta haklıydı da. Eğer sizler zamanı gelince tabii bir şekilde izah edilebilecek bir sihire inanıyorsanız o başka ...

Bu hadiseler sırasında bazı kimselerin katilin bir kabuktan,---içi bomboş bir dış kabuktan ibaret bir mahluk olduğuna inanmağa başladıklarını söyleyelim. Yani onlar, «O kasketi, siyah paltoyu ve çocukların pek sevdikleri cinsten kağıt maskeyi çıkarttığımız zaman, altta bir şey olmadığını mı göreceğiz» diye soruyorlardı. «Yani---Mr H.G.Wells'in meşhur romanındaki gibi görünmeyen bir adam..» Hoş, katil ister görünsün, ister görünmesin, yine de kanlı bir iblis, bir canavardı ...

Yukarıda 'delillere göre' dedik... Gözümüzle görmediğimiz, kulağımızla işitmediğimiz şahadet hususunda dikkatli davranmalıyız. Fakat, lüzumsuz karışıklıklara meydan vermemek için, okuyuculara hemen başlangıçta kimlerin sözüne, şahadetine inanabileceklerini söyleyeceğiz.

Şimdilik,Profesör Grimaud'nun evinde oturan Mr. Stuart Mills'in yalan söylemediğini,kendiliğinden hiç bir şey ilave etmediğini veya saklamadığını,sadece gördüklerini olduğu gibi anlattığını açıklayalım.Aynı şekilde, Cagliostro sokağındaki facianın üç ayrı şahidinin (yani Mr. Short, Mr. Blackwin ve polis memuru Withers'in) de hakikati söylediklerini bildirelim ...

Artık gelelim hikayemize ...

Yalnız, bu şartlar altında cinayete yol açan hadiselerden birinin kabil olduğu kadar bütün teferruatıyla anlatılması lazım. Zira bu hadise esrarın anahtarı, bir meydan okuma, hatta bir tehdit sayılabilir. Olanları, Dr. Fell'in not defterinden olduğu gibi aldık. Yani Stuart Mills'in, Dr. Fell'le Cinayet Şubesi Şefi Baş Müfettiş Hadley'e anlattıklarının eşi.

Hadise, cinayetten üç gün önce, yani 6 şubat gecesi Müze sokağındaki Warwick meyhanesinin arka odasında cereyan etti.

Otuz senedenberi İngiltere'de oturmakta olan Charles Vernet Grimaud, İngilizceyi gayet mükemmel bir şekilde, aksansız konuşurdu. Heyecanlandığı zaman yaptığı bazı sert hareketler, giydiği tepesi dört köşe eski tip melon şapka ve taktığı ince, kordon şeklindeki kravat hariç, ahbaplarından daha İngiliz halliydi. Profesör Grimaud'nun gençlik yılları hakkında kimsenin fazla bilgisi yoktu. Hali vakti yerindeydi, bol geliri vardı. Fakat o çalışmayı tercih etmiş, o sayede de bir hayli para kazanmıştı. Profesör Grimaud bir zamanlar iyi bir öğretmen, beğenilen bir konferansçı ve yazardı. Fakat son zamanlarda bu işlerin hiç biriyle meşgul olmuyordu. Sadece kendisine

British Museum'da adı pek belli olmayan bir vazife vermişlerdi. Buna karşılık para da almıyordu. Lakin bu sayede, 'adi büyü' diye tarif ettiği mevzuyla alakalı el yazması kitapları rahatça okuyabilmekteydi. Zaten 'adi büyü.' Profesör Grimaud'nun büyük alaka duyduğu bir bahisti. Vampirlikten, Şeytana tapanların Kara Ayinine kadar her şey, çocuksu bir neşeyle gülmesine sebep olurdu. Bu uğurda da ciğerine kurşunu yedi. ..

Grimaud, akli başında, makul ve mantıklı bir insandı. Müstehzi bakışlı, parlak gözleri vardı. Gırtlığının derinliklerinden geliyormuş gibi bir tesir bırakan bir sesle, çabuk çabuk, kesik kesik konuşurdu. Orta boyluydu ama geniş göğüslü, gayet güçlü kuvvetli ve sağlam bir adamdı. Müze civarında herkes, son derecede kısa kesildiği için görenlerde traş olmamış gibi bir tesir bırakan, kır düşmüş siyah sakallı, çerçevesiz gözlüklü, kısa adımlarla hızlı hızlı yürüyen, şapkasını sert bir tavırla çıkararak ahbablarını selamlayan, veya şemsiyesiyle şöyle sert bir hareket yapan bu dimdik, yaşlı profesörü tanırdı.

Zaten o da hemen köşe başında, Russel meydanının Batı tarafına düşen eski, fakat sağlam bir konakta otururdu. Evde kendisinden başka kızı Rosette, kahyası Madam Dumont, sekreteri Stuart Mills ve kitaplarına bakması için yanına aldığı Drayman adlı, yaşlı, bitkin, eski bir öğretmen vardı.

Fakat Grimaud'nun asıl arkadaşlarını Müze sokağındaki Warwick meyhanesinin arka odasında bulurdunuz. Birkaç kişiydiler bunlar. Haftada dört beş gece bu işe ayrılan arka salonda toplanırlardı. Oda onlara ait değildi ama meyhaneden kimse o tarafa geçmez, geçse de yüz bulmazdı. Bu küçük grupta kimler vardı? Sayalım: Hortlak hikayeleri mütehassısı olan kısa boylu, kabak kafalı, titiz Pettis, gazeteci Boyd Mangan ve meşhur ressam Jerome Burnaby. Fakat bu küçük, gayri resmi cemiyetin reisi muhakkak ki Grimaud'du.

Grubu o idare ederdi. Çalışmaya ayırdığı Cumartesi ve Pazarlar hariç, hemen her gece yanında sekreteri Stuart Mills'le Warwick meyhanesine giderdi. Alev alev yanan ocağın önündeki hasır koltuğuna oturarak, sıcak romla suyunu yandaki taburenin üzerine koyar ve o çok hoşuna giden şekilde,---yani müstebitçe bir tavırla, konuşurdu. Stuart Mills'in söylediğine göre enteresan ve zevkli konuşmalardı bunlar. Fakat Pettis veya ressam Burnaby hariç, kimse Grimaud'la ciddi şekilde münakaşaya kalkışmazdı. Zira Grimaud bütün nazik hallerine rağmen birdenbire öfkeleniveren bir insandı. Onun için arkadaşları ekseri bu son derece bilgili adamı sessiz sedasız dinlemekle iktifa ederlerdi. Profesör Grimaud, neler bilmez, neler anlatmazdı ki? Sihir ...

Safdillerin bir takım hilelerle kandırıldığı sahte büyücülük... Grimaud, bir çocuk gibi, etrafındakileri şaşırtmaya, onları heyecanlandırmaya bayılırdı. Orta çağlara ait bir sihirbazlık hadisesinden bahseder, sonra da, tıpkı dedektif romanlarında olduğu gibi, işin iç yüzünü, yapılan hileyi açıklayıverirdi... Eğlenceli gecelerdi bunlar ... Bloomsbury'nin sokak lambalarının hemen gerisinde bir yerinde olmalarına rağmen, oda köy meyhanelerini hatırlatan bir havaya bürünürdü.

Evet ... Neşeli gecelerdi bunlar ... Fakat 6 Şubat gecesi, sanki kapı birdenbire rüzgardan açılmış gibi, içeriye müthiş bir facianın korkunç habercisi süzülüverdi.

Stuart Mills'in anlattığına göre o gece rüzgar şiddetle ıslık çalarak bacaların arasında dolaşıyordu. Havada bir kar tehdidi sezilmekteydi. Odada, şöminenin önünde kendisiyle Grimaud'dan başka Pettis, Boy Mangan ve Jerome Burnaby oturuyordu. Profesör Grimaud, sigarasıyla bir takım işaretler yaparak vampir efsanelerinden bahsetmekteydi.

Nihayet Pettis, «Doğrusunu istersen,» dedi. «Beni asıl senin takındığın tavır şaşırtıyor, Ben sadece hortlak ve hayalet hikayelerini tetkik ederim. Yani, hiç bir zaman cereyan etmeyen, uydurma hadiseleri. Buna rağmen, bir bakıma hayaletlere inanırım ... Halbuki sen sihir, büyü, hortlak ve hayalet sahasında bir otorite sayılıyorsun. Delillerle çürütemediğimiz takdirde hakikat olduklarını kabule mecbur kaldığımız hadiselerin,---doğru oldukları tasdik edilen vakaların mütehassısısın. Buna rağmen her şeyden fazla kıymet verdiğin bu bahse inanmıyorsun bile. Bu, Edison'un elektriğin hiç faydalı olmadığını iddia etmesine, veya Encyclopaedia Britannica'nın Yazı

İşleri Müdürünün birinci cildin başında eserde bir tek doğru dürüst yazı olmadığını belirtmesine benziyor.»

Grimaud, çabucak «Neden olmasın? » diye sordu. Ağzını hemen hemen hiç açmadan, sert bir sesle gülerdi o. «Bundan alınacak dersi anlıyorsunuz ya ?»

Jerome Burnaby, atıldı. «Mesela çok çalışmak insanı çıldırtır. Buna ne dersiniz ha?»

Grimaud, gözlerini alevlerden ayırmadı. Mills'in söylediğine göre bu basit şakaya lüzumundan fazla kızmış gibi bir hali vardı. Sigarasını, şeker kamışı emen bir çocuk gibi, ağzının tam ortasına sokmuştu. Uzun bir sessizlikten sonra, «Ben "çok bilen" bir adamım,» dedi. «Sonra eski kitaplarda mabede kapanan rahiplerin alelade insanlardan daha dindar oldukları, ilahlara daha fazla inandıkları yazılı değildi... Neyse ... Bu o kadar mühim sayılmaz. Beni asıl batıl itikatların sebepleri alakadar eder. Bir batıl itikat nasıl çıkar? Nasıl yayılır? Safdillerin buna inanmasının sebebi nedir? Onları buna kanmağa ne zorlar? Mesela! Vampir efsanelerinden bahsediyorduk. Bu hikayelere bilhassa Slav memleketlerinde inanılır. Öyle değil mi? Bu inanç 1730 - 1735 seneleri arasında. Macaristan'dan adeta bir rüzgar gibi eserek bütün Avrupayı kapladı. Pekala Macarlar, ölülerin mezarlarından çıktıklarını, hücumla geçmek için insan kılığına girmeden evvel havada bir saman çöpü veya tüy gibi uçtuklarını nasıl ispat ettiler?»

Jerome Burnaby, sordu. «Delil var mıydı ki?»

Grimaud, garip bir tavırla omuzlarını kaldırdı. «Kilise mezarlıklarını kazarak ölüleri çıkardılar. Bazı cesetlerin vaziyetleri değişmiş, kimi iki büklüm olmuş, kimi yan dönmüştü. Yüzleri, elleri ve kefenleri kan içerisindeydi. Macarlar. bunları delil addettiler işte ... Fakat cesetlerin bu vaziyetlerinin normal bir izahı yok muydu? O senelerde veba Macaristan'ı kasıp kavuruyordu. Düşünün! Kimbilir kaç zavallı, öldü sanılarak diri diri gömüldü? Sonra---hakikaten can vermeden evvel mezardan çıkabilmek için olanca gücüyle çırpındı! Anlıyor musunuz, dostlarım? Batıl itikatların sebepleri derken bunları kastediyordum. Beni asıl bunlar alakadar ediyor.»

Bir ses: «Beni de,» dedi. «Asıl bunlar alakadar ediyor.» Mills, sonradan açılan kapıdan süzülen soğuk havayı hissetmesine rağmen yabancının içeri girdiğinin farkına bile varmadığını söyledi. Galiba hepsi de başkalarının girmedeği, hiç konuşmadığı bu odaya bir yabancının dalıvermesine şaşmışlardı. Veya belki de onları şaşırtan adamın sert ve kısık sesiydi. Bu boğuk seste sinsî bir zafer ifadesi de vardı. Adam, ecnebiydi galiba. Her ne hal ise, onun birdenbire konuşmağa başlaması üzerine şöminenin önünde oturanlar telaşla döndüler.

Mills'in söylediğine göre, yabancının öyle dikkati çekecek bir tarafı yoktu. Alevlerin titrek ışıklarta aydınlattığı yerin daha gerisinde duruyordu. Eski siyah paltosunun yakasını kaldırmış, biçimsiz, yumuşak şapkasını gözlerinin üzerine doğru çekmişti. Yüzünün açıkta kalan kısmını ise çenesini kaşıdığı eldivenli eli gölgelendirmekteydi. Stuart Mills, sadece onun uzun boylu, zayıf ve kılıksız bir adam olduğunu görebildi, işte o kadar. Bir de yeni gelenin yabancı olmasına rağmen, sesinde, duruşunda veya hareketlerinde yine de aşına bir şey olduğunu farkettiler.

Adam, tekrar konuştu. Hem de sanki Grimaud'un taklidini yaparmış gibi sert ve ukalaca bir tavırla ...

«Kusuruma bakmamanızı rica ederim, beyler...» O sinsice zafer ifadesi kuvvetlendi.

«Konuşmanızı yarıda kestim. Fakat meşhur Profesör Grimaud'a bir sual sormak istiyorum.»

Stuart Mills'in anlattığına göre onu terslemek kimsenin aklına gelmedi. Hepsi dikkat kesilmişlerdi. Yabancı da, ocağın alevlerinin aydınlattığı bu rahat ve şirin odanın havasını bozan soğuk bir kuvvet ve kudret vardı. Sigarasını ağzına götürürken öyle kala kalmış olan Grimaud bile kulak kesilmişti. Gözleri ince camlı gözlüklerinin arkasında pırıl pırıl parlıyordu. Şöminenin önünde hiç kımıldamadan oturan bu çirkin, güçlü kuvvetli adamda Epstein'in heykellerini hatırlatan bir hal vardı şimdi.

Yabancı, parmağıyla işaret edebilmek için çenesine dayadığı eldivenli elini hafifçe çevirdi. «Demek siz bir adamın tabutundan çıkabileceğine,--görünmeden etrafta dolaşabileceğine,----dört duvarın onun için bir mania teşkil etmiyeceğine.-onun cehennemden kaçmış bir iblis kadar tehlikeli olabileceğine inanmıyorsunuz?»

Grimaud, sert bir sesle cevap verdi. «İnanmıyorum! Siz inanıyor musunuz?»

- «Evet. Zira bunu yaptım ben! Daha da mühimmi,---bir ağabeyim var! O benden de usta. Ağabeyim sizin için çok tehlikeli olabilir! Ben sizin canınızı almak istemiyorum. O istiyor! Eğer o sizi ziyarete gelirse---»

Bu çılgınca konuşma birdenbire sona erdi. Eski futbolculardan olan gazeteci Boyd Mangan ayağa fırladı. Ufacık tefecik Pettis, endişeyle dönüp baktı.

Sonra da, «Buraya bak, Grimaud!» diye bağırdı. «Bu adam deli! İstersen ben---» Telaşla zili işaret etti. Fakat yabancı söze karıştı.

- «Karar vermeden evvel Profesör Grimaud'a bakın.» Grimaud, yabancıyı yüzüne hakkedilmiş gibi duran bariz bir istihkar ifadesiyle süzüyordu. «Hayır! Hayır! Hayır! Duyuyor musunuz? Ona ilişmeyin! Ağabeysinden, tabutlarından bahsetsin---»

Yabancı atıldı. «Üç tabut!»

Grimaud, korkunç, haşin bir nezaketle, «Pekala,» diye homurdandı. «Üç tabut olsun! Hatta isterseniz tabutların sayılarını da arttırırız! Eh, herhalde artık bize kim olduğunuzu söylersiniz.»

Yabancı, sol elini cebinden çıkararak masanın üzerine kirli bir kart bıraktı. Nedense bu alelade kartvizit herkesin aklını başına getirmiş, korkunç konuşmayı bir şaka, haşin sesli yabancıyı da bir korkuluk kadar sıska, hafif kaçıkça bir aktör haline sokuvermişti. Zira Stuart Mills, kartın üzerinde, «Pierre Fley İllüzyonist» yazılı olduğunu görmüştü. Bir köşede bir adres vardı: «Cagliostro sokağı No. 2 B» Bunun üzerine kurşun kalemle bir iki kelime karalanmıştı. «Veya Akademi Tiyatrosunda» Grimaud, bir kahkaha attı. Pettis, küfürü bastıktan sonra garsonun gelmesi için zili çaldı.

Grimaud, baş parmağını karta vurarak, «Ya ... » dedi. «Bunun altından böyle bir şey çıkacağını anlamıştım. Demek hokkabazsınız ? »

«Kartta öyle mi yazıyor?»

«Ah .. Grimaud, başını salladı. «Eğer bu daha aşağı bir mesleke özür dilerim.» Garip bir neşeyle, sanki astımı gibi burnundan soluyordu. «Herhalde bize bir oyun göstermezsiniz.»

Fley, beklenmedik bir şey söyledi. «Bilakis ... Memnuniyetle.»

O kadar süratle hareket etti ki, diğerleri ne olduğunu anlayamadılar bile. Bu bir hücumu benziyordu ama--aslında böyle bir şeyle de alakası yoktu. Tabii fiziki manada ... Fley, masanın üzerinden Grimaud'a doğru eğildi. Eldivenli eliyle paltosunun yakasını şöyle bir indirdi. Ve daha diğerleri onun yüzünü iyice göremeden yakasını tekrar kaldırdı. Yalnız Stuart Mills, adam gülümsüyormuş gibi bir hisse kapıldı. Grimaud, sert bir tavırla hiç kımıldamadan oturuyordu. Sadece çene adaleleri gerilmiş gibiydi. Kırpık sakalının çerçevelediği dudakları istihkarla bükülmüştü. Kartı sessiz sadasız baş parmağına vurmasına rağmen galiba yüzü de biraz kararmıştı.

Fley, sert bir sesle: «Gitmeden evvel,» dedi. «Meşhur profesöre son bir سوال soracağım. Pek yakında, bir akşam, biri sizi ziyarete gelecek. Ağabeyimle konuştuğum zaman ben de kendimi tehlikeye atmış oluyorum. Fakat bunu göze almağa hazırım. Tekrarlıyorum, biri sizi ziyarete gelecek. Benim gelmemi mi tercih edersiniz? Yoksa ağabeyimi mi yollayayım?»

Grimaud, birdenbire ayağa fırlayarak kükredi. «Allah kahretsin! Ağabeyinizi gönderin bakalım!»

Diğerleri ağızlarını açamadan, en ufak bir hareket yapamadan, kapı Fley'in arkasından kapandı. Aynı şekilde kapı 9 şubat Cumartesi gecesi cereyan edecek felaketi hazırlayan vakalardan en belirlisi üzerine de kapanmış oldu. Ondandır böyle bütün bir vaka değil de daha ziyade kısa

sahneler, kesik konuşmalara şahit olundu. Tabii Dr. Fell bütün bunları bir bilmece gibi bir araya getirmesini bildi o da başka.

O 'içi boş adam' ilk defa yukarıda bahsettiğimiz gece, Londra'nın arka sokakları karın derin sessizliğine büründüğü sırada etrafa ölüm saçarak dolaştı. Ve--sonunda o üç tabut da doldurulmuş oldu.

2. Kapı

O gece Adelphi Terrace'daki bir numaralı eve neşeli bir hava hakimdi. Yani Dr. Gideon Fell'in evine. Doktorun kütüphanesinde alev alev yanan şöminenin önüne şen bir grup toplanmıştı. Dr. Fell, kırmızı çehresinde mesut bir ifadeyle ucuna siyah kurdela bağlanmış gözlüklerinin arkasından etrafına bakınıyordu.Odadaki en geniş, en rahat ve en eski koltuğa,sanki bu bir tahtmış gibi bir tavırla yerleşmişti.Koltuğun tahtaları yer yer çatlamış, yayları çökmüştü. Zaten bir koltuğa yerleşmişti. Şişman doktor neşeyle gülüyor ve kahkahalar atarken bastonunun ucunu da şöminenin önündeki küçük halının üzerine vuruyordu. Dr. Fell, arkadaşlarının İngiltere'ye dönüşünü tesid ediyordu. Zaten bu yaşlı, şişman ve şirin adam her şeyi tesid etmekten hoşlanırdı. Bu akşam ise sevinci iki katlıydı.

Bir kere, genç dostu Ted Rampole'la karısı Dorothy,Amerika'dan neşe ve saadet içerisinde dönmüşlerdi. Sonra,diğer dostu Baş Müfettiş Hadley,----unutmayalım son zamanlarda Scotland Yard Cinayet Subesinin basına getirilen Hadley --Bayswater'daki sahtekarlık meselesinin esrarını fevkalade bir şekilde çözmüş, dinleniyordu,

Ted Rampole, şöminenin bir tarafında oturuyordu. Baş Müfettiş Hadley diğer tarafında, Doktor ise ortaya geçmiş ve dumanları tüten punç kasesini de önüne almıştı.Yukarıda Mrs.Fell,Mrs.Hadley ve Mrs.Rampole dedikodu yapıyorlar, aşağıda kütüphanede ise Hadley'le Dr. Fell müthiş bir hararetle münakaşa ediyorlardı. Ted Rampole da hayatından çok memnundu Eski günler geri gelmişti.

Tembel bir tavırla, koltuğunda arkasına yaslanarak geçmiş günleri düşündü. Kırpık bıyıklı, kır saçlı bir adam olan Hadley karşısında gülümsüyor ve sanki dişlerinin arasına sıkıştırdığı piposuyla konuşuyormuş gibi bir tavırla alaylı bir şeyler mırıldanıyordu. Dr. Fell ise punç kepçesini sallayarak, kükremekteydi.

Bu eski iki dost Yine fenni kriminoloji ve bilhassa fotoğrafçılık hususunda ciddi bir münakaşaya girişmişlerdi.Rampole, bunun akislerini duyduğunu, Cinayet şubesindeki Müfettişlerin bu mesele yüzünden kahkahalarla güldüklerini hatırlıyordu. Dr. Fell, birkaç ayda bir kendisine bir eğlence arardı. Yine böyle zayıf bir anında arkadaşı Mappleham Piskoposunun sözüne uymuş ve Gross, Jesserich, Mitchell'i okumağa kalkmıştı. Tabii eserlerine bir göz atar atmaz da bu adamlara hayran olmuştu. Fakat Allahtan Dr. Fell, fenle uğraşacak tipte bir adam değildi. Kimyevi araştırmaları sırasında evi olduğu gibi temelinden uçurmağa da muvaffak olamamıştı.Zira şişman doktor daima tecrübeye başlamadan evvel aletleri ve tüpleri düşürüp kırıverirdi. Bu yüzden, Bunsen bekiyle perdeleri yakması hariç, fazla bir zarar vermemişti. Dr. Fell, fotoğraf sahasında da muvaffakiyet göstermişti. (Daha doğrusu öyle olduğunu iddia ediyordu.) Bir Davontal mikroskopik fotoğraf makinesi almış ve evin içini gayet bozuk bir midenin röntgen filmlerine benzeyen acaip resimlerle doldurmuştu.Üstelik bizimki Dr. Gross'un usulünü mükemmelleştirdiğini ve artık yanık kağıtlardaki yazıları kolaylıkla okuyabildiğini söylüyordu.

Rampole, Hadley'in bilhassa bununla alay ettiğinin farkındaydı. Baş Müfettişin müstehzi sözlerini dinlerken, birdenbire dalıverdi. Alevler, kitaplardan meydana gelmiş yığınları aydınlatıyor, sert kar tanecikleri perdeleri örtülü pencerelerin camlarına çarpıyordu. Genç adamın

keyfi o kadar yerindeydi ki, kendi kendisine tebessüm bile etti. Dünya ne harikulade bir yerdi. Şu anda kendisini sinirlendirecek hiç bir şey de yoktu.Yok muydu?Ted Rampole, koltuğun da vaziyetini değiştirerek, gözlerini ateşe dikti. Tam şöyle rahat edeceğiniz sıra da küçücük meseleler ortaya çıkıyor ve keyfinizi de kaçırıyordu.

«Cinayet? Yok canım. Bu öyle mühim bir hadise değil,sadece Boyd Mangan, güzel bir hikayeyi daha enteresan bir hale sokmak için elinden geleni yaptı. Maamafih-...»

Hadley,elini koltuğun yanına vurarak:«Gross ne derse desin!» diye homurdandı. «Bu bana vız gelir. Bir adam en basit teferruatın üzerinde durdu mu, derhal onun bütün sözlerinin de doğru olduğuna inanıyorsunuz. Hadiselerin çoğunda yanmış bir kağıttaki yazılar katiyen belli olmaz »

Rampole, iki arkadaşı yatıştırmak ister gibi hafifçe öksürdü. «Ha! Aklıma gelmişken. 'Üç tabut' sözlerinin sizce bir manası var mı?»

Genç Amerikalının umduğu gibi derin ve ani bir sessizlik oldu. Hadley, onu şüpheyile süzdü. Dr. Fell ise büyük punç kepçesinin üzerinden gözlerini kırptırdı. Galiba bu kelimelerin bir sigara veya bir gece kulübünün adı olduğunu sanmıştı. Sonra ellerini uğuşturarak, «Heh!» dedi. «Heh heh heh! Bizi yatıştıрмаğa çalışıyorsun galiba? Yoksa bu sözlerinde ciddi misin? Hangi tabutlar bunlar?»

Rampole, mırıldandı.«Buna bir cinayet denilemezse de-»

Hadley, bir ıslık çaldı.

«Vaziyet yine de acaip, Tabii Mangan'ın mübalağaya kaçması ihtimali de var. Boyd Mangan'ı iyi tanırım. Amerikada birkaç sene kaldı o.Fevkalade iyi bir gençtir. Hemen hemen gitmediği, görmediği yer kalmadı. Yalnız onun da Kelt'ler gibi hayali çok geniş. .. » Bir an durdu. Boyd Mangan'ı düşünüyordu. Esmer gazetecide yakışıklı bir sefi hali vardı. Çabucak telaşlanıp, kızmasına rağmen gayet ağır hareket ederdi. Son derece tatlı tebessümlü, gayet cömert bir insandı. «Neyse... Boyd Mangan şimdi Londra'da. 'Evening Banner' gazetesinde çalışıyor. Bu sabah ona Haymarket'de rastladım. Beni bir bara sokarak hikayeyi anlattı. Sonra---» Rampole, mahsus tekrar sustu. «Sonra meşhur Dr. Fell'in ahbabı olduğumu öğrenince-»

Hadley, zeka dolu gözleriyle onu dikkatle süzüyordu.

«Yarabbi! Esas mevzua gelsene artık!»

Dr. Fell, pek eğlenmişti. «Heh heh heh! Sen sussana, Hadley! Sözlerin pek alaka çekici, oğlum. Sonra?»

«Anlaşıldığına göre Boyd Mangan, Grimaud adlı bir konferansçı veya yazarın büyük hayranlarından. Üstelik Grimaud'un kızı Rosette'e de fena halde aşık olmuş. Tabii bu yüzden adama karşı duyduğu hayranlık büsbütün artmış. Grimaud'la arkadaşları British Museum civarında bir meyhanede toplanmak adetindeymişler. Bir iki akşam evvel cereyan eden bir hadise bizim Mangan'ı fena halde sarsmış. Alelade bir kaçığın sözlerinin bu kadar tesirinde kalması da garip ya, neyse ... Anlaşılan ihtiyar Grimaud mezarlarından kalkan cesetler veya buna benzer hoş bir şeyden bahsederken içeriye uzun boylu, acaip tavırlı bir adam girmiş. Yabancı, ağabeysiyle mezarlarından kolaylıkla çıkıp, havada bir saman çöpü gibi uçtuklarını söylemiş. Yani iyice saçmalamış.» Hadley hiddetle bir şeyler homurdandıktan sonra lakayt bir tavır takındı.Fakat Dr.Fell, hala merakla Ted Rampole'a bakıyordu. «Aslında bu Grimaud'a yapılan bir tehditmiş. Sonunda yabancı yine tehditkar bir tavırla ağabeysinin pek yakında Grimaud'u ziyaret edeceğini de söylemiş. İşin tuhafı Boyd Mangan, 'Grimaud'un kılı bile kımıldamadı diyor ama, 'Aslında ihtiyarın ödü patladı.'»

Hadley, homurdandı. «Bloomsbury böyle bir semttir işte. Ne olacak? Kocakarılar gibi gölgesinden korkan bir adam»

Dr. Fell'in kaşları çatılmıştı. «Bütün mesele de bu ya!

Grimaud,öyle kocakarı gibi korkak bir adam değildir. Ben onu gayet iyi tanırım. Hadley, Grimaud'u bilseydin, bu meselenin de ne kadar acaip olduğunu anlardın. Hıh ... Ha ..Devam et, oğlum. Hadise nasıl sona ermiş?»

«Grimaud, bir şey söylememiş.Daha doğrusu bu hadiseyi bir şaka haline sokmuş. Yabancı çıkıp gittikten sonra meyhanenin kapısına gelen bir sokak çalgıcısı 'Uçan Trapezdeki Cesur Genç' şarkısını çalmağa başlamış. Tabii içeridekiler de gülmekten katılmışlar. Böylece o gergin, elektrikli hava kaybolmuş. Grimaud da gülerek: 'Bizim yeniden hayat bulan cesedin kütüphanemin penceresinden içeriye uçabilmesi için bu şarkıdaki gençten daha da çevik olması lazım' demiş ..Bu bahis de böylece kapanmış fakat Boyd Mangan adının Pierre Fley olduğunu söyleyen bu ziyaretçinin kim olduğunu merak etmiş. Fley'in, Grimaud'a verdiği kartın üzerinde bir tiyatronun adı yazılıymış. Ertesi günü Mangan, sanki gazeteye yazmak için bir mevzu arıyormuş gibi kalkıp oraya gitmiş. Tiyatro East End'de gayet eski, köhne bir müzikholden başka bir şey değilmiş. Boyd Mangan, Pierre Fley'le karşılaşmak istemiyormuş tabii. Onun için arka kapıya bakan adamla ahbap olmuş. O da kendisini Fley'den evvel sahneye çıkan bir akrobatla tanıştırmış. Bu akrobat--Allah bilir neden?--'Büyük Palyaço' adıyla tanınıyormuş. Halbuki aslında kendisi İrlandalıymış. Zeki ve kurnaz bir İrlandalı. Boyd Mangan'a bildiklerini anlatmış ... Tiyatrodakiler Pierre Fley'den 'Kaçık' diye bahsediyorlarmış. Onun hakkında hiçbir şey bilinmiyormuş. Adam kimseyle konuşmuyor, her temsilden sonra da tiyatrodan çıkıp gidiyormuş. Fakat meselenin can alacak noktası da bu.Fley hakikaten fevkalade bir illüzyonistmiş.İrlandalı, Boyd Mangan'a, 'Doğrusu meşhur ' bir emprezaryonun Fley'i şimdiye kadar keşfetmemiş olmasına şaşıyorum,' demiş. 'Veya belki de bizim Kaçık öyle haris değil .. .' Pierre Fley usta bir sanatkarmış. Fevkalade oyunlar yapıyormuş. Bilhassa ortadan kaybetme' oyunlarında üstüne yokmuş ... »

Hadley, tekrar alaylı alaylı bir şeyler mırıldandı.

Rampole, «Hayır,» diye ısrar etti. «Öyle bildiğimiz oyunlardan değilmiş bu. Mangan'ın anlattığına göre adam yalnız başına, yardımcısız çalışıyormuş. Kullandığı aletler vesaire de tabut boyunda bir kutuya sığıyormuş. Sihirbazları bilirsiniz, bunun ne kadar inanılmayacak bir şey olduğunu da anlarsınız. Adam nedense tabut bahsine de bayılıyormuş. Büyük Palyoça bir keresinde kendisine bunun sebebini sormuş. Hiç ummadığı bir cevap ta almış. Neredeyse yüreğine iniyormuş. Pierre Fley, mütebessim bir çehreyle kendisine dönerek: 'Vaktiyle üçümüz de diri diri gömülmüştük' demiş. 'Yalnız birimiz kurtulabildi.' Tabii Palyaço meraklanmış. 'Sahi, nasıl kurtuldun? ... ' Pierre Fley sakın, 'Ben kurtulmadım ki,' diye cevap vermiş. 'Ben kaçamayan o iki zavallıdan biriyim.'»

Hadley, kulağının memesini çekiştiriyordu. iyice ciddileşmişti artık. Oldukça endişeli bir tavırla, «Buraya bak,» diye mırıldandı. «Bu sandığımdan daha mühim olabilir. Adamın deli olduğu meydanda.Eğer Grimaud'un kendisine fenalık ettiği zehabına kapılmışsa ... Rampole, adam yabancı dedin değil mi?O halde Dahiliye Nezaretine telefon edip, dosyasına baktırabilirim. Ondan sonra arkadaşının başına bela olmaya kalktığı takdirde---»

Dr. Fell, sordu: «Grimaud'a bir şey yapmağa kalkmış mı?»

Rampole, yerinde kımıldandı. «Çarşambadan beri Profesör Grimaud'a her gün bir mektup geliyormuş. Adam, kimseye bir şey söylemeden bunları yırtıp atmış. Fakat bir, kızı Rosette'e meyhanede cereyan eden hadiseden bahsetmiş. Tabii o da fena halde endişelenmiş. İşin tuhafı dün Grimaud'un kendisi de pek acaip bir şekilde hareket etmeğe başlamış.

Dr. Fell, «Ne yapmış?» dedi. Gözlerini gölgelendiren elini çekmiş,kirpiklerini kırpıştırarak Rampole'e bakıyordu.

Küçük gözlerinde derin bir merak ve dikkat vardı.

«Dün Boyd Mangan'a telefon ederek: 'Cumartesi gecesi bizim evde olmanı istiyorum,' demiş. 'Biri beni ziyarete geleceğine dair tehditler savuruyor.' Tabii Mangan ona meseleyi polise açmasını

tavsiye etmiş. Fakat Grimaud, onu dinlememiş bile. O zaman Boyd Mangan, 'Fakat,' diye bağırması 'Bu adam çılgının biri. Vaziyet tehlikeli olabilir. Kendinizi korumak için tedbir almayacak mısınız?' Onun üzerine Profesör gülmüş. 'Tabii. Böyle bir şey yapmaz olur muyum? Gidip yağlı boya bir tablo satın alacağırn?»

Hadley, doğrulup oturdu. «Ne alacakmış, ne alacakmış?» «Duvara asmak için bir resim. Hayır, şaka etmiyorum. Anlaşılan Profesör Grimaud hakikaten gidip böyle bir tablo almış. Acaip bir manzara resmiymiş bu. Korkunç bir şey ... Ağaçlar ... Mezar taşları ... Üstelik tablo o kadar büyükmüş ki, bunu ancak iki hamal yukarıya çıkarabilmiş ... Resmin korkunç olduğundan bahsettim ama bunu görmüş değilim. Tablo, Grimaud'un grubundan ressam Jerome Burnaby'nin eseriymiş. Adam aynı zamanda amatör kriminoloji mütehassısıymış... Her ne hal ise Grimaud, o korkunç, tüyler ürpertici manzarayla kendisini koruyacağını sanıveriyormuş ... »

Rampole, bu sözleri, kendisini şüpheyile süzmekte olan Hadley'e oldukça hiddetli bir tavırla tekrarladı. Sonra her ikisi de dönüp Dr.Fell'e baktılar.Elleri bastonuna dayamış olan Doktorun gür saçları iyice karışmıştı. Hırıltılı hırıltılı nefes alırken çift gerdanı hafifçe titriyordu. Başını sallayarak gözlerini alevlere dikti. Konuşmağa başladığı zaman ise artık odanın o rahat havası kaybolmuştu.

Dr.Fell, kuru bir sesle: «Oğlum,evin adresi sende var mı?» diye sordu. «Ala ... Hadley, senin arabaya atlayalım ... » _ «Fakat--buraya bak---

Dr. Fell, tekrar basını salladı. «Deli olduğu sanılan bir yabancı aklı başında bir adamı tehdit ettiği zaman ya endişelenirsin, ya endişelenmezsin. Fakat aklı başında bir insan, bir çılgın gibi hareket etmeye başladı mı, ben fena halde endişelenirim. Belki hadise hiç de mühim değil. Fakat vaziyet hoşuma gitmiyor.» Derin derin soluyarak zorla ayağa kalktı.

Haydi gel Hadley.Gidip şu eve bir bakalım. Hiç olmazsa önünden geçelim.»

Buz gibi bir rüzgar Adelphi'nin sokaklarını süpürüyordu. Kar durmuştu. Sokaklarda ve aşağıdaki bahçelerde bembeyaz, fakat hayali bir örtü gibi duruyordu. Tiyatrolar henüz dağılmadığı için bomboş uzanan, parlak ışıklı Strand'da ise kirli, çamurlu çizgiler halini almıştı. Aldwych'e saparlarken bir saat onu beş geçtiğini gösteriyordu. Hadley, yakasını kaldırmış, sessiz sadasız direksiyonu kullanıyordu. Dr.Gideon Fell'in gürleyerek daha hızlı gitmesini söylemesi üzerine başını çevirerek arkaya oturmuş olan Rampole'la arkadaşına baktı. Sonra da hiddetle: «Saçma ... » diye homurdandı. «Üstelik bu üstümüze vazife de değil. Sonra--ziyaretçi geldiyse bile, çoktan evden uzaklaştı.»

Dr. Fell, içini çekti. «Biliyorum. Zaten ben de bundan korkuyorum ya ... »

Araba süratle Southampton Row'a girdi. Hadley, sanki hislerini ifade etmek istiyormuş gibi korna çalıp duruyordu. Fakat araba bir hayli de süratlenmişti. Sokak, karanlık, kasvetli bir uçurumdu adeta. Daha da mağmum bir uçurumu andıran Russel meydanına açılıyordu. Batı tarafta bazı ayak izleri vardı. Tekerlek izleri ise daha da azdı. Keppel sokağını geçtikten sonra kuzey köşedeki telefon kulübesini biliyorsanız, bahsettiğimiz evi de görmüşsünüz demektir.Belki binaya dikkat etmemişsinizdir, o da başka. Rampole, geniş, sade, üç katlı eve dikkatle baktı. Birinci katın taştan örülmüş duvarları kahverengine boyanmıştı. Yukarı kısımlar ise kırmızı tuğladandı. Üzerinde pirinçten bir tokmak ve pirinç çerçeveli mektup kutusu bulunan geniş kapıya altı basamakla çıkılıyordu. Birinci katta ışık sızan, perdeleri kapalı iki pencere hariç bütün bina derin bir karanlığa gömülmüştü. Burası için sakın bir semtin en sakın evi denilebilirdi. Fakat bu sükün fazla devam etmedi.

Birdenbire storlardan biri şiddetle yana çekildi. Rampole, Hadley ve Doktor Fell tam binanın önünden ağır ağır geçerlerken ışıklı pencerelerden biri gürültüyle yukarıya doğru itilerek açıldı. Biri, muşamba perdenin hışırtıları arasında pencereye tırmandı. Bir an tereddütle durakladıktan sonra dışarı atladı. Pencereyle kaldırımın arasında kalan ve bodruma inen dış merdivenin yanından

yükselen sivri parmaklıkları kolaylıkla aşmıştı. Fakat tek ayağının üzerine düştüğü için karda kaydı ve boylu boyunca yere serildi. Az kalsın otomobilin tekerleklerinin altına düşüyordu.

Hadley, fren yaptı. Araba kaldırıma yanaşarak kayarken o da dışarı fırlamıştı bile. Pencereden atlayan adam daha ayağa kalkamadan onun koluna yapıştı. Fakat Ted Rampole farların ışığında yabancının yüzünü görmüştü. «Mangan!» dedi. «Yarabbi! Ne oluyor--»

Boyd Mangan'ın ne şapkası vardı ne de paltosu. Işıқта gözleri, kollarına ve ellerine bulaşmış olan kar taneleri gibi acaip acaip parlıyordu. Boğuk bir sesle: «Kimsiniz?» diye sordu. «Hayır, hayır! Benim bir şeyim yok! Allah kahretsin! Bırakın beni!» Silkinerek Hadley'in elinden kurtuldu. Ellerini ceketine kurulumaya başladı. «Kim---Ted! Dinle, Ted! Birini bul! Sen de gel! Çabuk ol! Bizi odaya kitledi---yukarıda bir tabanca patladı. Silah sesini bir iki saniye önce duyduk! Anlıyacağın adam bizi içeri kitledi---»

Boyd Mangan'ın omuzunun üzerinden arkaya bakan Ted Rampole pencerede bir kadın silüetinin belirmediğini farketti. Hadley, gazetecinin heyecanlı ve oldukça manasız sözlerini çabucak kesti.

«Sakin olun. Sizi odaya kim kitledi?»

«O kitledi tabii. Pierre Fley. O hala içeride. Silah sesini duyduk. Fakat odanın kapısı kırılmıyacak kadar sağlam. E? Geliyor musunuz?» Kapıya doğru koşmaya başlamıştı bile. Hadley'le Rampole da peşinden seğırttiler. Baş Müfettişle genç Amerikalı ön kapının açık olacağını sanmamışlardı. Fakat Mangan tokmağa uzanır uzanmaz kapı da açıldı. Dipteki masanın üzerinde yanan lamba hariç, yüksek tavanlı hol bir hayli karanlıktı. Sanki biri orada durmuş, onlara bakıyordu. Yüzü, Pierre Fley'inkinden daha da korkunç ve acaipti. Birdenbire Ted Rampole bunun o 'şeytan maskeli' Japon zırhlarından olduğunu farketti. Boyd Mangan, telaşla sağdaki kapıya giderek, kilitteki anahtarı çevirdi. Kapıyı içeriden, pencerede silüetini gördükleri, kız açtı. Fakat genç gazeteci kolunu uzatarak onun dışarı çıkmasına mani oldu. Yukarıdan müthiş bir gürültü aksediyordu. Biri, olanca gücüyle bir kapıyı yumruklamaktaydı.

Yüreğinin ağzına gelmiş olduğunu hisseden Rampole«Merak etme Boyd!» diye bağırdı. «Baş Müfettiş Hadley bu! Sana ondan bahsettim! Ne var? Nerede---»Boyd Mangan, merdivenleri işaret etti. «Siz gidin. Ben Rosette'e bakarım. O hala yukarıda! Kaçamaz! Allahaşkına dikkatli olun!»Onlar uzun tüylü halılar serilmiş olan basamaklardan çıkarlarken gazeteci de duvarda asılı olan bir silaha doğru uzanıyordu. Yukarı kat hem karanlıktı, hem de ortalıkta kimseler gözükmiyordu. Üst kata çıkan merdivenin sahanlığından ışık süzülmekteydi. O şiddetli darbeler de boğuk bir gürültü halini almıştı.Biri: «Dr. Grimaud!» diye haykırıyordu. «Dr. Grimaud! Lütfen bana cevap verin!»

Rampole evin o acaip, hatta egzotik atmosferini inceleyecek zaman bulamadı. Hadley'in peşi sıra telaşla merdivenleri tırmandı. Bir kemerin altından geçerek evin boyu değil de enince uzanan geniş bir koridora çıktılar. Duvarlar, tavana kadar meşeyle kaplanmıştı. Merdivenin tam karşısında perdeleri sıkıca kapatılmış üç pencere vardı. Yerdeki kalın, uzun tüylü siyah halı ayak seslerini boğuyordu. Solda, biraz uzaktaki kapı açıktı. Sağda, merdivenden hemen üç metre ilerideki kapı ise kapalıydı. Bir adamın yumruklarıyla vurmasına rağmen de bir türlü açılmıyordu.

Onların yaklaştıklarını hisseden adam telaşla döndü. Koridorda ışık olmamasına rağmen kemerin altından buraya ziya süzülüyordu. Zira sahanlıktaki oyuğa pirinçten koskocaman bir Buda heykeli yerleştirilmişti. Buda'nın karnında ışık yanıyordu. İşte bu yüzden Hadley'le Rampole, etraflarını kolaylıkla görebiliyorlardı. Merdivenden gelen ışık kapının önündeki ufak tefek adamı iyice aydınlatmaktaydı. Zavallı nefes nefese kalmıştı. Şaşkın şaşkın eliyle bir takım işaretler yapıyordu. Adamın koskocaman kafası,

leylek yuvası gibi kabarık, karmakarışık saçları vardı. Büyük gözlüklerinin arkasından endişeyle bakıyordu. «Boyd?» diye haykırdı. «Drayman? Sen misin? Kim var orada?» Hadley, «Polis,» dedi. Sonra da geriye sıçrayan adamın önünden süratle geçti. Ufacık tefecik genç adam, parmaklarını çıtlatarak, «İçeri giremezsiniz » diye mırıldandı. «Fakat girmemiz de lazım! Kapı içerden kilitli. Odada Grimaud'la beraber biri var. Demin bir silah patladı. Üstelik Dr. Grimaud'da cevap vermiyor. Madam Dumont nerede? Madam Dumont'u bulun! Adam içeride! Emin olun hala içeride!»

Hadley, hiddetle döndü. «Dansetmekten vaz geçin de gidip bize bir kerpeten bulun! Anahtar kilitte. Bunu dışarıdan çevirebiliriz. Bana kerpeten lazım! Kerpeteniniz var mı?»

«Ben valla---bilmem ki.»

Hadley, Rampole'a baktı. «Aşağıya inip arabamdaki alet çantasına bak. Arkadaki koltuğun altında bu. Bulduğun kerpetenlerin en küçüğünü getir. O arada bir iki büyük İngiliz anahtarı almağ da unutma. Eğer içerideki adamın silahı varsa»

Rampole, döndü. Dr. Fell, hırıltılı hırıltılı nefes alarak kemerin altından çıkıyordu. Doktor konuşmadı, fakat çehresi eskisi kadar kırmızı değildi. Merdivenlerden üçer üçer inen Rampole telaşla alet çantasını araştırdı: Hadley'in istediklerini buluncaya kadar ona asırlar geçmiş gibi geldi. Dönerken, Boyd Mangan'ın birinci kattaki kapısı kapalı odada konuştuğunu duydu. Grimaud'un kızının sesi ise heyecan ve üzüntüden iyice tizleşmişti. Hala sükunetini muhafaza etmekte olan Hadley, kerpetenin ince uçlarını usulca kilide soktu. Kuvvetli eliyle kerpetenin sapını kavrayarak sola doğru çevirdi.

Ufacık tefecik adam: «İçeride bir şey hareket ediyor---» diye fısıldadı.

Hadley: «Tamam,» dedi. «Geri çekilin!»

Eldivenlerini giyerek, adalelerini gerdi ve içeriye doğru açılan kapıyı çabucak itti. Kapı, olanca şiddetiyle arkaya, duvara çarptı. Tavandaki avizenin billurları şingirdedi. Hiç kimse---veya hiç bir şey dışarı çıkmadı ...

Fakat---bir şey dışarı çıkmağa çalışıyordu..

Zaten o 'şey' hariç, parlak ışıklı oda, bomboştu. Rampole'un iyice kana bulanmış olduğunu farketmişti o 'şey', elleri ve dizleri üzerinde sürünmeğe uğraşıyordu.

Sonra boğulmuş gibi bir ses çıkararak simsiyah halının üstünde yan döndü. Ve-hareketsiz kaldı ...

3-Maske

Hadley, sert bir sesle «İkiniz kapının önünde durun» diye emretti. «Eğer sinirleriniz zayıfsa bu tarafa bakmayın»

Dr. Fell, onun peşi sıra ağır ağır içeri geldi. Ted Rampole ise kapının önünde durmuş, ellerini de yanlarına dayamıştı. Hadley de kuvvet sarfetmekten, yerdeki şeyi zorlamaktan çekiniyordu. Bu Profesör Grimaud idi ve kapıya doğru sürünmeğe çalışırken müthiş bir kanamaya sebep olmuştu. Yalnız iç kanama değildi bu. üstelik adam, kanın ağzından fışkırmasına da mani olmak için dişlerini iyice sıkmıştı. Hadley, Grimaud'u hafifçe kaldırarak, sırtını kendi dizine dayadı. Adamın çehresi, o kırpık kırçıl sakalı altında mavimsi duruyordu. çukura batmış gözleri kapalıydı. Kandan sırsıklam olmuş mendilini hala göğsündeki kurşun yarasına bastırmağa çalışıyordu. Hafif hafif, hışırtılı hışırtılı nefes aldığını duyuyorlardı. Odada ceryan olmasına rağmen içeride yine barut dumanından meydana gelmiş hafif bir sis vardı.

Dr. Fell, «Nasıl?» diye sordu.

Hadley, mırıldandı. «Ölüyor ... Rengini görüyor musun? Kurşun ciğeri delmiş .» Telaşla kapıda duran ufacık tefecik adama doğru döndü. «Çabuk telefon edin! Bir ambulans yollasınlar! ümit yok ama--belki ölmeden evvel kendine gelip bir şeyler söyler---»

Dr. Fell, hiddetle karışık bir ciddiyetle: «öyle ya,» diye homurdandı.«Bizi de en çok bu alakadar ediyor! Öyle değil mi?»

Hadley, sakın sakın cevap verdi. «Yapılacak başka bir şey olmayınca öyle. şuradaki kanapenin yastıklarını ver. Onu kabil olduğu kadar rahat ettirmemiz lazım.» Hadley, Grimaud'un başını yastığa bırakarak adamın üzerine eğildi. «Dr. Grimaud! Dr. Grimaud! Beni duyuyor musunuz?»

Balmumundan yapılmış gibi duran göz kapakları titredi.

Grimaud'un yarı açık duran gözleri tıpkı küçük bir çocuğunki gibi şaşkın ve aciz bir şekilde sağa sola oynadı. Çehresini 'medeni' veya 'tecrübeli' kelimeleriyle tarif edebileceğiniz bu adam başına gelenleri hala anlıyamamış gibiydi. Bir kordonla rob döşambrının yakasına takılmış olan gözlüklerini almak istiyormuş gibi parmaklarını mecalsiz mecalsiz kımıldattı.Geniş göğsü hala inip kalkıyordu.

«Ben polistenim, Dr. Grimaud. Bunu kim yaptı? Cevap veremiyecek haldeyseniz konuşmağa kalkmayın. Sadece başınızı sallayın. Sizi vuran Pierre Fley adlı adam mı?»

Grimaud'un yüzündeki hafif anlayış ifadesinin yerini daha da şaşkınca bir bakış aldı. Sonra da Grimaud, bariz bir şekilde, başını salladı. «Hayır!»

«Kim o halde?»

Grimaud, hadiseyi açıklamayı istiyordu. Çok istiyordu.Bu yüzden de mahvoldu. Adam, ilk ve son defa konuştu. Dudaklarının arasından, daha sonra herkesin aklını karıştıran o sözler döküldü. Sonra da bayılıverdi... Sağ taraftaki pencere bir iki santim aralanmıştı. Buradan içeriye buz gibi bir hava doluyordu. Rampole, titredi. Son derecede zeki ve kültürlü adam olan Grimaud şimdi bir iki yastığın üzerinde yırtılıp, içi boşalmış bir çuval gibi yatıyordu ...

Yaşadığını,sadece göğsünden akseden acaip hırıltı belirtmekteydi, işte o kadar. O sakın, parlak ışıklı oda iyice kana bulanmıştı.

Rampole, kendisini tutamıyarak: «Yarabbi!» diye bağırdı. «Yapabileceğimiz hiç bir şey yok mu?»

Hadley, acı acı, «Yok ya ... » dedi. «Sadece çalışmağa başlayabiliriz. Ama hala evdeymniş! Hah! Laf! Bir Sürü budala! Tabii onlara ben de dahilim!» Hafifçe aralık pencereyi işaret etti. «Daha biz eve girmeden katil oradan kaçtı.Muhakkak ki adam şimdi burada değil!»

Rampole, etrafına bakındı. Barut dumanı dağılıyor, aynı zamanda genç Amerikalının gözlerindeki bulanıklık da geçiyordu. Rampole, ilk defa odayı bütün teferruatıyla görebilmekteydi. Dört buçuk metre kare genişliğinde bir yerdı burası. Yere siyah bir halı serilmişti. Duvarlar meşe kaplıydı. Kapıda durulduğu takdirde,. sol duvarda kahverengi kadife perdeleri hava cereyaniyle uçuşan pencere vardı. Bunun iki tarafında kitap. rafları uzanıyordu. En yukarıda da mermer büstler konulmuştu. Işığın soldan gelmesi için pencerenin biraz ilerisine oymalı ayaklı, koskocaman bir yazı masası yerleştirilmişti. Bunun arkasındaki koltuk hafifçe geriye itilmişti. En solda mozayik canlı bir lamba, içinde Uzun küllü sönük bir puro bulunan bronz bir tabla duruyordu. Üzerine. deri kaplı, kapalı bir kitap bırakılmış olan sumen tertemizdi. Daha geride de içi kalem dolu bir kutu ve not kağıtları vardı. Kağıtların uçmaması için üzerlerine acaip bir biblo konulmuştu. Sarı yeşimden oyulmuş bir bizon.

Rampole, ileriye, pencerenin tam karşısındaki tarafa baktı. Orada ise, yine iki tarafında kitap rafları ve büstler bulunan taştan yapılmış büyük bir şömine vardı. Ocağın yukarısına eskrim yapılırken kullanılan tipte iki meç, çaprazlamasına asılmıştı. Bunların altında Rampole'un o ara pek dikkat etmediği bir arma vardı. Odanın yalnız o kısmında eşyalar biraz karışmıştı. Ateşin hemen

önündeki kahverengi deri kaplı uzun kanape yan dönmüştü. Deri bir koltuk arkaya kaymış ve şöminenin önündeki küçük halının kıvrılmasına sebep olmuştu. Kanape kan içerisindeydi.

Nihayet Rampole, kapının tam karşısına düşen duvarın önündeki tabloyu gördü. Oradaki kitap raflarının arasındaki kısım iyice boşaltılmıştı. Bir iki gün evvel yapılmıştı bu. Zira rafların kaidelerinin izleri hala belli oluyordu. O kısımda halının tüyleri iyice yapışmıştı. Evet, duvarda resim için yer açılmıştı ama Grimaud artık bunu hiç bir zaman asamayacaktı. Resim, yerde, Grimaud'nun düştüğü noktadan biraz ileride yatıyordu. Tabloyu bıçakla iki yerinden iyice yırtmışlardı. çerçeveli resmin eni 125, boyu 215 santim vardı. Yani tablo o kadar büyüktü ki Hadley, bunu duvara dayayıp bakabilmek için odanın ortasına kadar çekmek ve sonra da çevirmek zorunda kaldı. Baş Müfettiş resmi kanapenin arkasına dayayarak: «Demek kendisini korumak için aldığı resim bu?» diye mırıldandı. «Buraya bak, Fell. Acaba Grimaud da o Fley denilen adam gibi deli miydi?»

Ciddi bir tavırla pencereye bakmakta olan Dr. Fell, ağır ağır döndü. «Bu cinayeti işlememiş olan Pierre Fley gibi mi?» Doktor, geniş kenarlı, yanları yukarıya kıvrık, siyah şapkasını arkaya doğru itti. «Hımm. Hadley. Silah nerede? Tabancayı gördün mü?»

«Görmedim! Bize geniş çaplı bir otomatik lazım ..Yarabbi! Hem tabanca ortada yok, hem de bu tabloyu parçaladıkları bıçak ... Şuna bak! Bu bana alelade bir manzara resmiymiş gibi geliyor.»

Rampole, «Tablo, hiç de alelade değil,» diye düşündü. Resimde müthiş bir kuvvet vardı. Sanki ressam tabloyu yakıcı bir hiddet ve gazapla yapmış, o eğri ağaçları sarsan fırtınayı yağlı boyayla ölümsüzleştirmeğe muvaffak olmuştu. Resme bakan insan müthiş bir sıkıntı ve dehşet duyuyordu. Kasvetli bir manzaraydı bu. Ressam, kullandığı gri ve siyah renklere hafif bir yeşil karıştırmıştı. Sadece geride yükselen alçak dağlar bembeyazdı. önde, çarpık bir ağacın dalları arasından etraflarını otlar bürümüş üç mezar taşı gözükmekteydi. Nedense tabloda da bu odada olduğu gibi, hafif, yabancı bir hava vardı. Fakat sanki bu uçucu bir kokuymuş gibi, insan ne olduğunu da anıyamıyordu. Mezar taşları devrilmek üzereydiler. Bir açıdan bakıldığı zaman insan taşların yıkılmasına, mezarların hareket etmesinin, o toprak yığınlarının titreyip, çatlamasının sebep olduğunu sanıyordu. Bıçakla yarılmış olması bile tablonun tesirini bozmamaktaydı,

Merdivenlerden akseden ayak seslerini duyan Rampole irkildi. Sonra Boyd Mangan içeriye daldı. Rampole'un hatırladığından daha zayıf, kılığı kıyafeti daha perişandı. Tel gibi sert, kıvrıcık saçları da iyice karışmıştı. Gözlerini gölgelendiren kalın kaşlarını çatarak yerde yatan adama şöyle bir baktı, sonra da parşömeni andıran yanağını oğuşturmağa başladı. Aslında Boyd Mangan, Ted Rampole'la yaşıttı. Fakat gözlerinin altındaki eğri çizgiler onu on yaş büyük gösteriyordu.

«Stuart Mills haber verdi,» dedi. «--Şey..» Başıyla, çabucak Grimaud'u işaret etti.

Hadley, bu suale aldırmadı bile. «Ambulans çağrıldı mı?»

«Sedyeyi yukarı çıkarıyorlar. Neredeyse gelirler. Bu semt hastahane doludur. Fakat kimse nereye telefon edileceğini bilmiyordu. Sonra aklıma Profesörlin arkadaşlarından biri geldi. Onun ilerideki köşede hususi hastahanesi var. Onlar---» Üniformalı iki hademenin içeri girmesi için yana çekildi. Onların arkasında da kabak kafalı, sinek kaydı traş olmuş, sakın tavırlı bir adam vardı. «İşte bu Dr. Peterson ... Bunlar da--şey---polis ... şu da hastanız.»

Dr. Peterson, dudaklarını büzerek çabucak ilerledi. Grimaud'a bir göz attıktan sonra, «Sedye,» dedi. «Kurşunu burada çıkarmam doğru olmaz. Onu sarsmayın, çocuklar.» Sedye dışarı çıkarılırken, kaşlarını çatarak merakla etrafına bakındı.

Hadley, «Kurtulması ihtimali var mı?» diye sordu.

«Ancak bir iki saat yaşayabilir. Daha fazla değil. Tabii daha evvel ölmesi de imkan dahilinde. Eğer bir boğa kadar sağlam olmasaydı, şimdiye kadar çoktan can vermişti. Hareket etmeğe çalıştığı için ciğerdeki yaranın iyice açılmasına sebep olmuş. Ciğerde bir yırtılma olmuş yani.» Dr. Peterson. elini cebine soktu. «Adli Tabibi göndermek istersiniz herhalde? İşte kartım. Kurşunu

çıkarınca, sizin için saklarım. Bana kalırsa 38 lik bir kurşun bu. Üç metre kadar geriden, ateş edilmiş. Ne olduğunu sorabilir miyim?»

Hadley, kısaca, «Cinayet,» diye cevap verdi. «Hastabakıcı yanından hiç ayrılmasın. Eğer bir şey söyleyecek olursa, sözlerini derhal kaydetsin.» Doktor telasla dışarı çıkarken Hadley,not defterine bir şeyler karaladı.Sonra o sahifeyi yırtarak, Mangarı'a uzattı. «Aklınız başınız da mı? Ala. Hunter sokağındaki karakola telefon ederek, bu talimatı oradakilere tekrarlayın. Onlar Yard'la temasa geçerler. Eğer sorarlarsa ne olduğunu anlatın. Dr. Watson, o hususi hastahaneye gitsin. Diğerleri de buraya gelsinler ... O kapıdaki de kim ?

Eşikte, daha evvel kapıyı yumruklayan ufacık tefecik,sıska, koca kafalı genç duruyordu. Kuvvetli ışıktaki Rampole adamın kabarık, gür saçlarının kırmızı olduğunu gördü. Altın çerçeveli, kalın camlı gözlüklerinin iyice irileştirdiği gözleri bulanık bir kahverengiydi. Öne doğru çıkık, kemikli çehresi, gevşek dudaklı, büyük ağzına doğru bariz bir meyil yaparak iniyordu. Seyrek dişleri vardı. Tannan bir sesle, kelimelere basarak konuşurken dudakları yukarıya doğru kıvrılıyor, balıkların ağzını hatırlatan bir hal alıyordu. Sanki genç adamın ağzı fazla konuşmaktan elastiki bir hal almıştı. Zaten konuşurken, sanki bir dinleyici kitlesine hitap ediyormuş gibi bir tavır takınıyor, arada bir notlarına göz atarmışçasına başını indirip kaldırıyordu. Şarkı söylermiş gibi ahenkle,iyice duyulur bir sesle, fakat dinleyicilerin başlarının üzerinde bir noktaya bakarak ağır ağır konuşmak adetindeydi. Onun Yüksek Fizik mezunu olduğunu, konferans vermekten hoşlandığını tahmin etmek kolaydı. Sırtında kareli kırmızımsı bir elbise vardı. Ellerini göbeğinin üzerinde birbirine kenetlemişti. Biraz evvelki dehşeti kaybolmuş, bunun yerini anlaşılmaz bir sükunet almıştı. Hafifçe eğilerek. ifadesiz bir çehreyle cevap verdi. «Adım Stuart Mills. Dr. Grimaud'un sekreteriyim. Veya---sekreteriydim.» İri gözleriyle etrafı araştırdı. «Şey--katile ne olduğunu sorabilir miyim?»

Hadley, homurdandı. «Hepimiz onun elimizden kurtulamıyacağını düşünürken usulca pencereden kaçtı. Şimdi, Mr. Mills---»

Stuart Mills, şarkı söylermiş gibi ahenkle yükselen sesiyle: «Affedersınız,» dedi. Adamda acaip, hafif mütecessis bir hal vardı. «Eğer bunu yapabildiyse, kendisi fevkalade bir adam demektir. Pencereyi tetkik ettiniz mi?»

Burnundan soluyan Dr. Gideon Fell söze karıştı: «O haklı, Hadley. Şuraya bir bak. Bu mesele beni endişelendirmeye başlıyor. Sana bütün samimiyetimle söylüyorum, aradığımız katil kapıdan çıkmadıysa---»

Stuart Mills: «Çıkmadı!» diye haykırdı. Sonra da güldü. «Tek şahit ben değilim. Hadiseyi başından sonuna kadar gördüm.»

Fell, sözlerini tamamladı: «----pencereden uçtu demektir.

O zaman da havadan daha faif olması icabeder. Pencereyi açıp iyice bak. Hıh! Dur dur! Evvela odayı aramamız daha iyi olur.Odada kimse gizli değildi. Daha sonra Hadley, usulca bir şeyler homurdanarak pencereyi açtı. Dıştaki geniş çıkıntı karla örtülüydü. Üzerinde en ufak bir iz bulunmayan bembeyaz bir kar tabakasıyle. Rampole pencereden sarkarak etrafına bakındı. Batı tarafta ay, bulutların arasında pırıl pırıl parladığı için manzaranın bütün teferruatı olanca berraklığıyle gözüküyordu. Pencere yerden hemen hemen on beş metre yükseklikteydi. Islak, taş duvar aşağıya doğru dümdüz iniyordu. Tam aşağıda bütün o sıradaki evlerde olduğu gibi, küçük bir arka bahçe vardı. Alçak bir duvarla çevrilmişti bu. Ne bu bahçede, ne diğerlerinde ve ne de duvarların üzerindeki karda bir tek iz bile yoktu. Binanın arka tarafında sadece bu katta pencere vardı. Kütüphaneninkine en yakın pencere koridorunkiydi. Sol tarafa düşüyordu bu. Üstelik dokuz metre kadar da ilerideydi. Sağda ise en yakın pencere komşu evinkiydi tabii. Bu da yine dokuz on metre uzaktaydı. Tam karşıda, meydandaki birbirine bitişik evlerin arka bahçeleri adeta büyük bir dama tahtası gibi uzanıyordu. Bu yüzden en yakın ev birkaç yüz metre ötedeydi. Nihayet. Rampole'un baktığı bu pencerenin yukarısında duvar yine dümdüz dama doğru uzanmaktaydı. Ne

dört buçuk - beş metre yüksekliğindeki bu duvarda, ne de iyice meyilli damda tutunacak veya ip bağlayacak bir yer vardı.

Buna rağmen, başını pencereden uzatan Hadley, müthiş bir hiddetle eliyle işaret etti: «Ne olursa olsun, katil buradan kaçtı! Buraya bakın! Belki adam Grimaud'u görmeğe gelmeden evvel bacaya veya öyle bir şeye bir ip bağlamış ve bunu da bu pencerenin önünden sarkıtmıştı. Grimaud'u yaraladıktan sonra ipe tırmanarak dama çıktı. Bunu bağladığı yerden çözdükten sonra, çabucak kaçtı. Bunları gösteren izler bulacağımızdan eminim. Onun için---»

Stuart Mills, «Evet,» diye mırıldandı. «Onun için size damda iz olmadığını söylemem lazım.»

Hadley, döndü, Mills, şömineyi tetkik ediyordu. Dönerek, o seyrek dişlerini göstere göstere anlaşılmayan bir tavırla güldü. Fakat gözlerinde endişeli bir ifade, alnında da ter tanecikleri belirmişti. «Anlıyacağınız,» diye devam etti. «O takma suratlı adamın kaybolduğunu anlar---»

Hadley: «Neyin? Neyin?» dedi.

«Takma suratlı adamın. Yani maskeli katilin. Anlatabiliyor muyum?»

«Hayır. Daha sonra hikayeyi makul bir şekilde anlatmanızı rica edeceğim, Mr. Mills. Siz şimdi şu dam meselesinden bahsedin.»

Grimaud'un sekreteri: «Anlıyacağınız,» diye cevap verdi. «Damda ayak izi veya başka bir ipucu yok.» Gözlerini kocaman kocaman açtı. Numaralarından biri de buydu onun. Gülümsüyor, sanki aklına pek mühim bir şey gelmiş gibi gözlerini açıyordu. Tabii bazan aklına budalaca bir şey geldiği oluyordu o da başka. İşaret parmağını kaldırdı. «Tekrarlıyorum. O kağıt maskeli adamın ortadan kaybolduğunu anlayınca, başıma gelecekleri de tahmin ettim---»

«Neden?»

«Çünkü bu kapıyı göz hapsine almıştım. Katilin dışarı çıkmadığını ısrarla söylemek zorunda kalacaktım. Ala..O zaman adamın a) damda bir yere bağladığı ip vasıtasıyla, b) şöminenin bacasından dama tırmanarak kaçtığı düşünülecekti. Yani basit bir matematik formülüydü bu. Eğer $PQ=pq$ ise, o zaman $PQ = pq + pB + aa - +aB \dots$ Değil mi?»

Hadley, kendine hakim olmağa çalıştı. «Sahi mi? E?» - «Gördüğünüz gibi daha doğrusu kapı açık olsaydı görürdünüz-» Mills, sarsılmıyacak kadar kat'i bir tavırla konuşuyordu. «çalışma odam bu koridorun ucundadır. Oradaki bir kapıdan tavan arasına çıkılır. Tavan arasında da dama açılan bir kapak vardır. Kapağı açtığım zaman damın bu odanın üzerine düşen kısmını iyice gördüm. Karın üzerinde en ufak bir iz bile yoktu.»

Hadley, «Dama çıkmadınız mı?» diye sordu.

«Hayır. Çıksaydım. kayıp düşerdim, Doğrusu yazın bile o damda dolaşamaz.»

Dr. Fell, sevinçle döndü. Bu meselenin kendisini çok memnun ettiği belliydi. Onda yeni bir oyuncak almış bir çocuk hali vardı şimdi. Nazik bir tavırla, «Sonra ne oldu, oğlum?» diye sordu. «Yani sizin formülün yanlış olduğunu anlayınca ne yaptınız? Ne düşündünüz?»

Stuart Mills, çok derin bir meseleyi düşünüyormuş gibi gülümsedi. «Ah .. Bunu da elbet anlayacaksınız. Ben fizikçi ve matematikçiyim, efendim. Kendi kendimin düşünmesine hiç müsaade etmem.» Kollarını kavuşturdu. «Katil, kapıdan çıkmadı. Fakat diğer meseleye de dikkatinizi çekmek istedim!»

Hadley, eliyle alnını oğuşturarak: «Bize bu gece burada olanları doğru dürüst anlatsanız ... » dedi. Masanın başına geçerek, not defterini çıkardı. «Sakin olun. Bu geceki hadiseye ağır ağır gelelim. Şimdi---Profesör Grimaud'un yanına gireli ne kadar oldu?»

Mills, dişlerini takırdatarak: «Üç sene sekiz ay ... » dedi.

Rampole, ciddi halli not defterini gören Stuart Mills'in kendini zorlayarak kısa cevaplar vermeğe çalıştığını farkettiler.

«Vazifeleriniz nelerdi?»

«Mektuplara cevap vermek. Sekreterlere düşen diğer işler. En fazla Dr. Grimaud'un 'Orta Avrupadaki- Batıl İtikatların Orijin ve Tarihçeleri' adlı kitabını yazmasına yardım ediyordum.»

«Anlıyorum. Bu evde kaç kişi oturuyor?»

«Ben ve Dr. Grimaud'dan başka dört kişi.»

«Kimler?»

«Ah, anladım! Adlarını istiyorsunuz. Dr. Grimaud'nun kızı Rosette Grimaud. Kahyamız Madam Ernestine Dumont. Dr. Grimaud'un yaşlı arkadaşı Drayman. Soyadını hiç bir zaman öğrenemediğim, Annie isminde bir hizmetçi kız.»

«Bu gece bu hadise olduğu zaman kimler evdeydi?» Stuart Mills, bir ayağını öne doğru çıkararak, müvazenesini bulmağa çalıştı. Bu da numaralarından biriydi. «Bunu kat'i olarak cevaplandıramıyacağım meydanda, Size, ancak bildiklerimi anlatabilirim.» Öne arkaya sallandı. «Yedi buçukta akşam yemeği sona erdiği zaman Dr. Grimaud çalışmak üzere buraya çıktı. Cumartesi geceleri daima böyle yapardı, Bana, saat onbire kadar rahatsız edilmek istemediğini söyledi. Bu da adeti idi zaten. Fakat-» genç adamın sakin haline rağmen alnında tekrar boncuk boncuk ter taneleri beliriverdi. «Fakat---'Belki dokuz buçukta bir misafir gelir,' dedi.»

«Misafirin kim olduğunu söyledi mi?»

«Hayır. Söylemedi.»

Hadley, öne doğru eğildi. «Rica ederim, Mr. Mills! Dr.Grimaud'u tehdit ettiklerini duymadınız mı? Çarşamba akşamı olanlardan haberiniz yok mu?»

«Ben-şey-tabii var. Hatta o akşam ben de Warwick meyhanesindeydim. Herhalde bunu size Boyd Mangan anlattı?»

Endişeli bir tavırla hadiseyi onları şaşırtan bir canlılıkla hikaye etti. O arada Dr. Fell yanlarından uzaklaşmış, bazı şeyleri tetkike başlamıştı. Bunu o gece birkaç defa yapacaktı. Şişman doktoru en fazla şömine alakadar ediyordu. Rampole da meyhanede cereyan eden hadiseyi iyi bildiği için Stuart Mills'i dikkatle dinlemekten vazgeçip, Dr. Fell'in hareketlerini takibe başladı. Doktor, evvela yan dönmüş olan kanapenin üzerindeki ve sol tarafındaki kan lekelerine baktı. Şöminenin önü de kan içindeydi ama bunlar siyah halının üzerinde kolayca gözükmüyorlardı. Orada bir mücadele mi olmuştu acaba? Rampole, ocağı karıştırmak için kullanılan şiş ve maşaların yerli yerlerinde durduklarını gördü. Şöminenin önünde kavga olsaydı muhakkak bunlar da yuvarlanırlardı. Ateş, yanmış kağıtların altında boğulmuş kalmıştı adeta. .

Dr. Fell, kendi kendisine bir şeyler homurdanıyordu.

Doğrularak duvardaki armayı süzdü, Rampole, bunlardan hiç anlamazdı. Sadece armanın kırmızı, mavi ve gümüşü olmak üzere üç kısma ayrılmış olduğunu farkettiler. Üst tarafta siyah bir kartalla bir hilal, en altta ise satrançtaki kalelere benzeyen bir şekil vardı. Renklerinin kararmış olmasına rağmen bu acaip odada vahşice bir zenginlikle pırıldıyordu. Dr. Fell, bir şeyler mırıldandı. Fakat şöminenin soluna düşen raflardaki kitapları tetkike başlayıncaya kadar konuşmadı. Şişman doktor, o kitap severlere mahsus heyecanla raflara doğru atıldı adeta. Sonra da kitapları birer birer çıkarmağa başladı. Bunların isimlerine bir göz atıyor ve tekrar yerlerine sokuyordu. Nedense en eski ciltlere meraklanmıştı. Bir hayli toz çıkarıyor ve öyle de gürültü ediyordu ki, ağır ağır konuşan Mills bile şaşaladı. Nihayet Dr. Fell doğrularak. müthiş bir heyecan ve ısrarla elindeki kitapları şöyle bir salladı. «Buraya bak, Hadley! İşine mani olmak istemiyorum, fakat bu vaziyet de pek garip. Üstelik mükemmel bir ipucu bu. Gabriel Dobrentie'den 'Yorick es Eliza levelei' adlı eser. İki cilt. 'Shakespeare Minden Munkai',dokuz cilt.Sonra şurada bir isim var»Birdenbire durakladı.«Hımm. Ha. Mr.Mills, bu kitaplar hakkında bir şey biliyor musunuz? Buradaki eserlerin arasında yalnız bunların tozları alınmamış.

Stuart Mills o kadar şaşaladı ki, anlattıklarını unuttu. «Şey-bilmiyorum. Zannedersen Dr. Grimaud onları tavan arasına koydurmak istiyordu. Dün gece resme yer açmak için bazı kitap

raflarını kaldırdık.Bu eserler de onların arkasından çıktı.. Nerede kalmıştım, Mr. Hadley? A, evet! Dr. Grimaud, bu gece misafir geleceğini söylediği zaman bunun Warwick'in meyhanesindeki adam olabileceğini düşünmedim bile. Zira profesör böyle bir şeyden bahsetmedi.»

«Dr. Grimaud, ne söyledi?»

«Ben-anlıyacağınız, yemekten sonra aşağıdaki büyük kütüphanede çalışmağa başladım. Dr. Grimaud, dokuz buçukta yukarıya, kendi çalışma odama çıkmamı, kapımı açık bırakarak oturmamı söyledi.Gözlerimi bu odanın kapısından ayırmayacaktım.Belki..

«Belki, ne?»

Stuart Mills, hafifçe Öksürdü.«Dr. Grimaud, belirli bir şey söylemedi.»

Hadley, homurdandı. «Grimaud'un size bütün bunları söylemesine rağmen misafirin kim olduğunu yine anlamadınız ha?»

Dr. Fell, hafifçe soluyarak lafa karıştı: «Genç dostumuzun ne demek istediğini izah edebileceğimizi sanıyorum. Bu kendisi için müthiş bir mücadele olmuş. İnançlarına bağlı bir fizikçi olmasına, $2+2+y+y^2$ formülünün kalbine adeta hak edilmesine rağmen Mr. Mills yine de hayali geniş bir insan. Warwick meyhanesindeki sahne onu bir hayli korkutmuş. Onun için bu mesele hakkında fazla bir şey öğrenmek istemiyormuş. Öyle değil mi?»

«Öyle olduğunu itiraf etmiyorum!» Maamafih sekreterin rahatlamış olduğu belliydi. «Maksadımın, hakikatlerle hiç bir alakası yok. Gördüğünüz gibi Dr. Grimaud'un emirlerini harfiyen yerine getirdim.Tam dokuz buçukta buraya çıktım»

«O sırada diğerleri neredeydi?» Hadley, elini kaldırdı,

«Heyecanlanmayın. Buna kat'i olarak cevap veremiyeceğinizi de söylemeyin. Tahminleriniz bana kafi.»

«Zannedersen Miss Rosette Grimaud'yla Boyd Mangan, misafir odasında iskambil oynuyorlardı. Drayman, bana sokağa çıkacağını söylemişti. Kendisini görmedim.»

«Ya Madam Dumont?»

«Ona burada rastladım. Elinde kahve tepsisiyle dışarı çıkıyordu. Daha doğrusu boş kahve fincanıyla. Dr. Grimaud, yemeklerden sonra kahve içerdi..Ben, kendi odama giderek, kapıyı açık bıraktım. Çalışırken koridoru iyice görebilmek için daktilo makinesinin bulunduğu masayı öne doğru çektim. Saat tam-» Gözlerini kapadı, sonra tekrar açtı. «-ona çeyrek kala ön kapının zilinin çaldığını duydum. Zil, ikinci katta çalar. Onun için sesini açıkça işittim ... İki dakika sonra Madam Dumont, merdivenlerden çıktı. Elinde, içine kartvizit konulan o gümüş tepsilerden vardı. Tam Dr. Grimaud'nun çalışma odasının kapısına yani bu kapıya vuracağı sırada---şey.o uzun boylu adamın peşi sıra yukarı çıkmış olduğunu farkederek şaşladım. Madam Dumont da döndü ve adamı gördü. O zaman bir şeyler homurdandı. Bunları kelimesi kelimesine tekrarlıyamıyacağım. Yalnız mealini söyleyebilirim. Madam Dumont, yabancıya neden aşağıda beklemediğini sordu. Telaşlı, endişeli bir hali vardı. O-şey--uzun boylu adam cevap vermedi. Kapıya. doğru giderek paltosunun yakasını indirdi. Başındaki kasketi çıkararak, cebine tıktı. Galiba güldü de ... Madam Dumont, haykırdı. Duvarın dibine büzülerek, çabucak kapıyı açtı. Aynı anda Grimaud eşikte belirdi. Bir hayli hiddetliydi. 'Bu ne gürültü?' diye kükredi. Sonra da .donmuş gibi kalakaldı. O uzun boylu adama bakarak, Yarabbi!' dedi. 'Siz kimsiniz?' Söзlerini aynen tekrarlıyorum ... » Mills, yine şarkı söyler gibi ahenkle, fakat çabuk çabuk konuşuyordu. Neşeyle gülümsemeğe çalışmasına rağmen, tebessümü korkunç bir hal almıştı.

«Heyecanlanmayjn, Mr .. Mills. O uzun boylu adamı iyice görebildiniz mi?»

«Evet .. Oldukça ... Kemerin altından geçerken benim bulunduğum tarafa doğru baktı.»

«E?»

«Paltosunun yakasını kaldırmıştı. Başında geniş vizyerli bir kasket vardı. Ben uzaktan çok iyi görürüm. Bu yüzden burnuyla ağzının biçimini, rengini kolaylıkla farkettim. Adam, mukavvadan

yapılmış bir maske takmıştı. Hani çocukların bayıldığı o maskara maskelerinden ... Zannedersem bu şöyle öne doğru çıkıntılı, pembe bir şeydi. Ağzı da koskocaman ve açıktı. Galiba maskeyi çıkarmadı. Eğer yanılmıyorsam-»

Kapıdan buz gibi bir ses aksetti. «Sen hiç yanılmazsın değil mi? Evet, adamın yüzünde maske vardı. Maalesef bunu da çıkarmadı.»

4. İmkansız

Kadın, kapıda durmuş onları süzüyordu. Rampole, onun fevkalade bir kadın olduğunu düşündü. Bunun sebebini de bilmiyordu. Aslında öyle fazla dikkati çekecek bir insan değildi. Yalnız siyah gözleri gayet parlak ve canlıydı. Lakin şimdi bu gözler de iyice kızarmıştı. Dökülmeyen gözyaşlarının tesiriydi bu sanki. Kadın, tezatlarla dolu gibiydi. Kısa boylu, kalınca kemikli, iri çehreliydi. Elmacık kemikleri çıkık, cildi de yağlıydı. Buna rağmen Rampole, «İstese fevkalade güzel olabilir,» diye düşündü. Kadın, koyu kahverengi saçlarını gevşek bir şekilde kulaklarının üzerinde toplamıştı. Sırtına göğüs kısmına beyaz geçirilmiş, gayet sade, siyah bir elbise giymişti. Buna rağmen hiçte rüküş halli değildi. Ondaki neydi? Soğukkanlılık mı? Kuvvet mi? Asil bir tavır mı? Burada elektrik kelimesini kullanmak belki manasızlık. Fakat kadınla birlikte içeriye dolan kudret ancak bu kelimeyle anlatılabilir. Bunun kuvvetini, hararet ve çatırdısını, bir kamçı darbesi gibi hissetmek kabildi... Kadın iri, çekik, siyah gözlerini Hadley'e dikti. Avuçlarını birbirine sürtüp duruyordu. Bir yukarı bir aşağı... Bir yukarı bir aşağı... Rampole, iki şeyin farkındaydı. Grimaud'nun ölümü onu en ince yerinden yaralamıştı. Bir daha bu ıstıraptan kurtulamıyacaktı. Eğer kadının baska bir arzusu olmasaydı o anda kendisini bırakacak ve hüngür hüngür ağlayacaktı. .

Kadın, sanki bu vaziyeti anlamış gibi: «Ben Ernestine Dumont'um,» dedi. «Charles'i vuran adamı bulmamza yardım etmek için geldim.» İngilizcesi mükemmeldi. Yalnız bazı kelimeleri uzatıyor ve bir de ifadesiz bir sesle konuşuyordu. Ellerini de hala birbirine sürmekteydi. Bir aşağı bir yukarı.«Hadiseyi öğrenince evvela yukarı çıkamadım.Sonra onunla birlikte ambulansa binip hastahaneye gitmek istedim. Fakat doktor müsaade etmedi. 'Polis, sizinle konuşmak isteyecektir,' dedi. Evet. Böylesi daha iyi oldu galiba.»

Hadley, ayağa kalkarak oturduğu sandalyeyi Madam Dumont'a doğru itti. «Lütfen oturunuz. Bir iki dakika sonra sizinle de konuşacağız. Şimdi Mr. Mills'in anlattıklarını dikkatle dinlemenizi istiyorum. Belki onu destekleyecek---»

Kadın, açık pencereden içeriye dolan soğuk hava yüzünden titredi. Dikkatle onu süzmekte olan Dr. Fell, ağır ağır ilerleyerek camı kapadı. Sonra Madam Dumont, yanık kağıtların yüzünden ateşin sönmeğe yüz tuttuğu şömineye bir göz attı. Birdenbire Hadley'in sözlerini yarıda kestiğini fark ederek, başını salladı. Bu sefer de dalgın dalgın Stuart Mills'e baktı. Ona karşı duyduğu hafif dostluk hissi, manasızca gülümsemesinden anlaşılıyordu. «Tabii, tabii. O biraz aptalca.. fakat iyi bir çocuktur. Sonra iyi niyetlidir. Öyle değil mi., Stuart? Haydi, sözlerine devam et artık. Ben de-- bakacağım.»

Mills, kızdıysa bile bunu halinden anlamak kabil değildi.

Gözlerini bir iki defa kırptırdıktan sonra kollarını kavuşturdu. Sakin sakin, yine şarkı söyler gibi, «Madem bizim dişi kobra öyle sanıyor.» dedi. «Benim bir itirazım yok. Maamafih sözlerime devam etmem iyi olur. Şey--nerede kaldım?»

«Dr. Grimaud'un ziyaretçiyi görünce, 'Yarabbi! Siz kimsiniz?' dediğini söylediniz.»

«A, evet! Yakasındaki kordonun ucundan sarkan gözlüklerini takmamıştı. Dr. Grimaud, gözlüksüz pek iyi göremezdi. Zannedersem o mukavva maskeyi adamın hakiki çehresi sanmıştı.

Fakat gözlüklerini daha gözlerine götüremeden yabancı beni şaşırtan bir sür'atle hareket ettiği ve kapıdan içeri dalıverdi. Dr. Grimaud, onun önüne geçmeğe çalıştı ama çok çevikti. Onun güldüğünü de duydum. Yabancı içeri girince--» Mills, durakladı. Şaşırmış olduğu belliydi. «Çok garip! Bana, Madam Dumant, duvarın önüne büzülmüş olmasına rağmen, kapıyı yabancıнын arkasından kapamış gibi geliyor. Onun elini tokmağa atmış olduğunu hatırlıyorum.»

Ernestine Dumant, taşıverdi. «Bununla neyi kastediyorsun, bebecik? Budala! Emin olduğun şeylerden bahset! O adamı Charles'le yalnız bırakmak ister miydin? Adam kapıya bir tekme atarak, arkasından kapadı. Sonra da anahtarı çevirdi.»

«Bir dakika, madam ... Bu doğru mu, Mr. Mills?»

Mills, yine şarkı söylercesine, «şunu anlamanızı istiyorum,» dedi. «Ben her hadiseyi, hatta vakaların bende bıraktığı intibai anlatmağa çalışıyorum. Başka bir maksadım yok. Dişi Kobra'nın tashihini kabul ediyorum. Onun dediği gibi, adam anahtarı çevirdi.» .

Madam Dumant, hiddetle haykırdı. «Bunun şaka olduğunu iddia ediyor. Benden daima 'Dişi Kobra' diye bahsediyor. Püf!»

Mills, güldü. «Devam ediyorum. Zannedersen Dişi Kobra iyice endişelenmişti. Dr. Grimaud'nun küçük adını haykırmağa başladı. Bir taraftan da kapının tokmağını sarsıp duruyordu. İçeriden sesler aksettiğini duydum. Fakat bir hayli uzaktaydım. Gördüğünüz gibi kapı da bir hayli kalın tahtadan yapılmış.» İşaret etti. «Onun için evvela bir şey anlayamadım. Fakat otuz saniye sonra---herhalde o arada uzun boylu yabancı yüzündeki maskeyi çıkarmıştı,---Dr. Grimaud, hiddetle Dişi Kobra'ya seslendi. 'Çekil git, budala! Ben bu meseleyi hallederim.'»

«Anlıyorum ... Dr. Grimaud'un---korkmuş gibi bir hali var mıydı?»

Sekreter, düşündü. «Bilakis ... Sesinden bir bakıma rahatladığı anlaşılıyordu.»

«Siz, Madam. Dr. Grimaud'un sözünü dinleyerek fazla beklemeden buradan uzaklaştınız mı?»

«Evet.»

Hadley, kibar kibar, «Halbuki,» diye mınıldandı. «Şakacı kimseler şimdiye kadar yüzlerine maske takarak misafirliğe gelmemişler, böyle bir çılgın gibi hareket etmemişlerdi ... Herhalde Dr. Grimaud'un tehdit edildiğini biliyordunuz? Evin beyinin hayatı tehlikedeydi. .. »

Kadın, usulca, «Tam yirmi sene Charles Grimaud'a itaat ettim,» dedi. 'Evin beyi' sözlerinin çok ağırlına gittiği belliydi. Akları kızarmış gözlerini Hadley'e dikmişti. «Onun halledemiyeceği hiç bir mesele yoktu. İtaat etmek mi? Tabii itaat ettim! Tabii onun sözünü dinledim! Daima dinledim zaten. Hoş, sizin meseleyi anladığınız da yok. Bana hiç birşey sormadınız.» İstihkar ifadesinin yerini, hafif bir tebessüm aldı. «Fakat bu---Charles'in de diyeceği gibi---psikolojik bakımdan çok enteresan. Stuart'a neden itaat ettiğini, niçin itiraza kalkmadığını sormadınız. Tabii, çünkü onun korktuğunu sanıyorsunuz. Bu da benim için bir nevi gizli iltifat sayılır. Teşekkür ederim. Devam devam ... »

Rampole, bir an usta bir kılıç oyuncusunu seyrediyormuş gibi bir hisse kapıldı. Hadley de aynı şeyin farkındaydı ama yine de sekretere hitap etti: «O uzun boylu adam odaya girdiği zaman saat kaçtı, Mr. Mills?»

«Ona on vardı. Masamın üzerinde daima bir saat durur.»

«Silah sesini ne zaman duydunuz?»

«Onu tam on geçe.»

«Yani bu kadar zaman gözlerinizi kapıdan ayırmadınız mı?» .

«Evet.» Stuart Mills, hafifçe öksürdü. «Tabii... Dişi Kobra korkak olduğumu ima etti ama silah atıldığı zaman evvela kapıya koşan da ben oldum. Gördüğünüz gibi, kapı içeriden kitliydi. Zaten siz de hemen benden sonra geldiniz.»

«Dr. Grimaud'la misafirinin yalnız kaldığı o yirmi dakika zarfında bir konuşma, bir ses duymadınız mı?»

«Bir ara bana içeridekiler seslerini yükseltmişler gibi geldi. Sonra sanki bir şey bir yere çarpmış gibi bir gürültü aksetti. Fakat bir hayli uzaktaydım ... » Hadley'in soğuk nazarlarla kendisini süzdüğünü görünce, yine bir öne bir arkaya sallanmağa başladı. Alnında da ter tanecikleri belirmişti. «Anlattığım hikayenin inanılmayacak gibi olduğunun farkındayım. Fakat---yemin ederim- .. » Birdenbire tombul yumruğunu kaldırdı. Sesi de yükselmişti.

Kadın, şefkatle, «Merak etme, Stuart,» diye mırıldandı. «Anlattıklarını tasdike hazırım.»

Hadley, hem ciddiye, hem kibar. «Böylesi daha iyi sanırım. Yalnız son bir sorum var, Mr. Mills. Gördüğünüz misafiri iyice tarif edebilir misiniz? .. Bir dakika, madam! Bir dakika!» Tekrar sekretere döndü. «E, Mr. Mills?»

«Kat'i olarak şunları söyleyebilirim: Adamın sırtında uzun, siyah bir palto vardı. Başına, kahve rengi kumaştan yapılmış bir kasket giymişti. Pantolonu koyu renkte sanırım. Ayakkabılarına dikkat etmedim. Kasketini çıkardığı zaman saçları---» Mills, durakladı. «İşte bu çok tuhaf! Saçmalamak istemiyorum ama---hatırladığıma göre adamın saçları siyahtı. Sanki boyaymış gibi pırıl pırıl duruyordu. Yani sanki mukavva maske yalnız yüzünü değil, başını da örtmüştü. Saçları da bayağı yağlı boyayla yapılmıştı.» Büyük tablonun önünde bir aşağı bir yukarı gidip gelmekte olan Hadley, hiddetle döndü. Mills, korkuyla inledi. «Beyler! Gördüklerimi anlatmamı istediniz. Ben de anlattım. Doğruyu söylüyorum!»

Hadley,huşunetle, «Devam,» diye homurdandı.

«Zannedersen eldivenleri vardı. Fakat ellerini ceplerine soktuğu için bundan pek emin değilim. Uzunca boyluydu. Dr. Grimaud'dan sekiz on santim uzundu sanırım. Ne zayıftı ne şişman. İşte kati olarak söyleyebileceklerim bu kadar.»

«Peki adam Pierre Fley'e benziyor muydu? »

«Şey--evet. Yani-bir bakıma benziyordu,---bir bakıma da benzemiyordu. Galiba adam Fley'den daha uzundu, fakat onun kadar zayıf değildi. Fakat bu hususta yemin edemem.

Bu sorgu sırasında Rampole göz ucuyla Dr. Fell'i seyretmekteydi. Eski tip, siyah, bol pelerinini arkaya atmış, geniş kenarlı şapkasını da koltuğunun altına sıkıştırmış olan şişman doktor bastonunu hiddetle halıya vurarak odada dolaşıyordu. Eğilip, gözlerini kırıştırarak bir şeylere bakıyor, o arada gözlükleri de burnundan kayıp düşüyordu. Tabloyu tetkik etmiş, dizili kitaplara bir göz atmış, masadaki yeşim bizonu süzmüştü. Burnundan soluyarak şömineyi araştırmak için iki kat olmuş, sonra da doğrularak. tekrar ocağın yukarısındaki armaya bakmıştı. Sonlara doğru pek nazik ve dostça bir tavır takınmıştı ama Rampole onun ısrarla Madam Dumont'u gözetlediğinin de farkındaydı. Kadın onu cezbediyordu adeta. Dr. Fell'in, bir şeye baktıktan sonra hemen kadına dikiverdiği o küçücük, parlak gözlerinde insanı korkutan bir şeyler vardı. Madam Ernestine Dumont da işin farkındaydı tabii. Kucağına bıraktığı elleri tekallüs etmişti. Dr. Fell'e aldırmamağa çalışmasına rağmen gözü yine de bu iri yarı adama takılıyordu. Sanki aralarında gizli bir mücadele başlamıştı.

Hadley, «Daha başka sualler de var, Mr. Mills,» diye mırıldandı. «Mesela Warwick meyhanesindeki hadise ... Şu tablo. Fakat bunları sonraya bırakabiliriz. Lütfen aşağıya inip, Mr. Boyd Mangan'la Miss Rosette Grimaud'u buraya yollar mısınız? Tabii dönmüşse Mr. Drayman'i de ... Teşekkür ederim .. Bir dakika, bir dakika. Sormak istediğin bir soru var mı, Fell?»

Dr. Fell, dostça bir tavırla başını salladı. Rampole, kadının gergin parmaklarının bembeyaz kesilmiş olduğunun farkındaydı. Birdenbire «Arkadaşınızın böyle durmadan dolaşması şart mı?» diye haykırdı. Sesi tizleşmişti. 'E' ve 'A' harflerini ağzını yayarak söylüyordu. «İnsanı deli edecek bu. Bilmem---»

Hadley onu dikkatle süzdü. «Anlıyorum, madam. Fakat ne yazık ki arkadaşım böyle bir adamdır.»

«Siz kimsiniz? Evime geliyor---»

«Kendimi takdim edeyim. Ben Scotland Yard, Cinayet Şubesi Şefiyim. Bu, Mr. Rampole.Diğeri de Dr. Gideon Fell.Herhalde ondan bahsedildiğini işittiniz?» - «Evet ... Evet, tahmin etmiştim.» Başım salladıktan sonra elini masaya vurdu. «Vay vay vay! Öyle de olsa, nezaketi bir tarafa bırakmak mı lazım? Pencereleleri açıp, odayı kutuplara döndürmeniz şart mı? Biraz ateş yakıp ısınamaz: mıyız?» Dr. Fell: «Bunu tavsiye etmem,» diye cevap verdi. «Şöminede yakılan kağıtları tetkik etmedikçe arzunuzu yerine getiremiyeceğiz. Ocakta bir hayli kağıt yakılmış sanırım.» Ernestine Dumont, yorgun yorgun: «Neden bu kadar aptalsınız?» dedi. «Niçin burada oturuyorsunuz? Cinayeti kimin işlediğini pekala biliyorsunuz? Katilin Fley olduğunun farkındasınız. İyi ya! Neden onun peşine takılmıyorsunuz? Size katilin Fley olduğunu söylememe rağmen niçin hala burada bekliyorsunuz? Yüzünde derin, ancak çingenelere yakışacak bir nefret ifadesi belirmişti. Fley'in darağacına çekildiğini görür gibiydi. Hadley, hemen atıldı: «Fley'i tanıyor musunuz?»

«Hayır, hayır! Onu hiç görmedim! Yani bu hadiseden önce dernek istiyorum. Fakat Charles bana bazı şeyler anlattı.» - «Ne mesela?» - «Ah! Bu Fley denilen adam delinin biri. Charles, onu tanımıyordu bile. Fakat Fley nedense onun tabiat üstü hadiselerle, gizli ilimlerle alay ettiği zehabına kapılmıştı. Üstelik.--» Eliyle işaret etti. «Kendisi gibi anormal bir ağabeysi vardı. Anlıyor musunuz? Charles bana adamın bu gece dokuz buçukta gelebileceğini söyledi. Böyle bir şey olduğu takdirde onu içeri alacaktım. Fakat Charles'in kahve finncanını atmağa geldiğim zaman bana gülerek, 'Şimdiye kadar gelmedi,' dedi. 'Demek ki vaz geçti.İntikam peşinde koşanlar dakikası dakikasına hareket ederler.'» Omuzlarını dikleştirerek. arkasına yaslandı. «Charles, yanılmıştı. Ona çeyrek kala kapı çalındı. Hemen koştum. Dışarıda, üst basamakta bir adam duruyordu. Bana bir kartvizit uzatarak, 'Bunu Dr. Grimaud'a götürür ve beni kabul edip etmiyeceğini sorar mısınız?' diye' mırıldandı.»Hadley, deri kaplı kanapeye yaslanarak, dikkatle kadını süzdü. «Peki, o maske meselesi ne olacak? Bu tuhafınıza gitmedi mi, Madam?» «Ben maskeyi görmedim ki! Aşağıdaki holde, bir tek lamba yandığını farketmediniz mi? Ya! Sokak lambasının ışığı adamın arkasına vuruyordu. Bu yüzden yabancının sadece silüetini görebildim. Sonra o kadar kibar ve terbiyeli bir tavırla konuşmuş, kartvizitini öyle bir nezaketle vermişti ki bir an meseleyi anlıyamadım bile» «Bir dakika, bir dakika.Adamın sesini tekrar duyarsanız tanır mısınız?» Kadın, sanki sırtındaki yükün yerini değiştirmeğe çalışıyormuş gibi omuzlarını oynattı. «Evet! Bilmem ki. .. Evet, evet! Fakat şimdi düşünüyorum da ... Galiba adamın sesi o maske yüzünden bir hayli boğuk çıkıyordu. Ah. Neden insanlar böyle-» Arkasına yaslandı ve birdenbire sebepsiz yere gözleri doluverdi. «Ben böyle şeyleri anlıyamıyorum! Ben dürüst, açık sözlü bir kadıyım. Biri sizi incitti mi? Ala. Bir yerde onu bekler ve kendisini öldürürsünüz. Ondan sonra arkadaşlarınız mahkemeye gelip sizin cinayet saatinde başka yerde olduğunuza dair yemin ederler. Fakat ihtiyar Drayman'ın 'Guy Fawkes' gecesi, çocukları eğlendirmek için yaptığı gibi boyalı bir maske takmazsınız... Bu gece gelen iğrenç mahlük gibi kartvizitinizi vermezsiniz. Yukarı kata çıkıp, kurbanınızı öldürdükten sonra pencereden uçmazsınız! Bu,küçükken bana anlattıkları efsanelere benziyor» Müstehzi tavırlarının yerini ani bir ıstırap aldı. «Yarabbi! Charles! Zavallı Charles'ım!» Hadley, sessiz sedasız bekledi. Madam Dumant, bir iki dakika sonra kendisini toplamıştı. Şimdi o da bu kasvetli, hüznü odada karşısında duran tablo kadar hareketsiz, yabancı ve esrarengizdi. Ani buhran, rahatlamasına sebep olmuştu. Derin derin solumasına rağmen dikkatle odadakileri süzüyordu. Koltuğun kenarlarına batan tırnaklarının çıkardığı hışırtıyı hepsi de duydular. Hadley, onu konuşturmağa çalıştı. «Demek adam, 'Bunu Dr. Grimaud'a götür ve beni kabul edip etmiyeceğini sorar mısınız?'

diye mırıldandı. Pekala ... Anlaşıldığına göre o sırada Miss Rosette Grimaud'la Mr. Boyd Mangan, aşağıda kapının yanındaki misafir odasındalardı.» Madam Dumont, ona merakla baktı. «İşte bu garip bir سوال. Doğrusu bunu neden sorduğunuzu merak ettim. Evet--evet. Herhalde misafir odasındalardı. Fakat pek farkına varmadım.»- «Misafir odasının kapısı kapalı mıydı? Yoksa açık mı? Bunu hatırlıyor musunuz?»

«Hayır .Fakat--herhalde kapalıydı. Açık olsaydı, hol de aydınlanırdı.»- «Lütfen devam edin.»- «Adamın kartını aldım. Az kalsın ona, 'Lütfen içeri buyurun. Gidip profesöre sorayım,' diyecektim. Sonra birden bire vaziyeti anladım. Ona tek başıma karşı koyamazdım. Hemen yukarı gidip, Charles'i aşağıya çağırmağı istedim. Onun içinde, 'Siz burada bekleyin, ben bakayım,' diye mırıldanarak kapıyı çabucak yüzüne çarptım. Artık içeri girmesi imkansızdı. Sonra lambaya yaklaşıp yabancının verdiği karta baktım. Bu hala bende. Kartviziti Charles'e göstermek fırsatını bulamadım. Bomboştu bu.»

«Bomboş muydu?»

«Kartın üzerinde bir tek kelime bile yoktu. Ne baskı,ne el yazısı. Kartviziti Charles'e göstermek ve aşağıya inmesi için yalvarmak maksadiyle yukarıya çıktım .Ondan sonra olanları zavallı Stuart'cık size anlattı. Tam kapıya vuracağım sırada, arkamdan birinin yukarıya çıktığını hissettim. Telaşla döndüm. Peşimden gelen oydu. O uzun boylu, zayıf yabancı. .. Halbuki ben aşağıdaki kapıyı kitlemişim. Buna yemin ederim! Fakat adamdan korkmadım. Hayır! Ona, yukarı çıkmasının, bu hareketinin sebebini sordum ... Hala yüzündeki maskenin farkında değildim. Zira merdivenden süzülerek koridorun bu tarafını ve Charles'in kapısını aydınlatan ışık yine arkasından geliyordu. Yabancı, Fransızca, 'Fakat Madam,' dedi. 'Benden bu suretle kurtulamazsınız.' Paltosunun yakasını indirerek, kasketini de cebine soktu. Onun Charles'in karşısına çıkmaktan çekineceğini bildiğim için kapıyı açmak üzere tokmağa uzandım. Aynı anda Charles de eşikte belirdi. İşte o zaman yabancının yüzündeki maskeyi gördüm. Pembemsi, et rengi bir şeydi bu. Daha ben bir şey yapamadan, korkunç bir şekilde içeriye doğru sıçradı. Ayağıyla kapıyı kapatıp, anahtarı kilitte çevirdi.» Sanki, hikayenin en korkunç yerini anlatmış, bundan sonra daha rahatça nefes alabilecekmiş gibi bir tavırla durdu.

«Sonra?»Kadın, ifadesiz bir sesle, «Charles'in emrettiği gibi kapının önünden ayrıldım,» diye cevap verdi. «Ne gürültü ettim, ne de patırdı.Fakat buradan fazla uzaklaşmadım. Basamaklardan indim ve merdivenin,bu kapıyı görebileceğim bir yerinde durdum. Ben de zavallı Stuart gibi nöbet yerimden bir daha ayrılmadım. Korkunç---bir şeydi bu. Gördüğünüz gibi, ben genç bir kız değilim. Silah patladığı zaman merdivende idim. Stuart koşarak, kapıya vurmağa başladığı vakit de öy le ... Hatta siz yukarı çıkarken de yine yerimde duruyordum. Fakat artık dayanacak halde değildim. Ne olduğunu anlamıştım. Bayılmak üzere olduğumu hissedince kendimi ikinci kattaki odama attım. Midem bulanıyordu. Kadınlar böyledir işte.» Uçuk dudaklarını bükerek, gülümsemeğe çalıştı. Cildi pırıl pırıl parlıyordu. «Fakat Stuart haklı. Bu odadan kimse çıkmadı. Allah ikimizin de yardımcısı olsun. Çünkü ikimiz de hakikati söylüyoruz.O iğrenç mahlük bu odadan nasıl çıktı bilmiyorum. Lakin bu iş için kapıyı kullanmadı ... Şimdi--rica ederim--rica ederim---hastahaneye, Charles'ı görmeğe gidebilir miyim?»

5-Bilmece gibi sözler

Ona, Dr. Fell cevap verdi. İri cüsseli, siyah pelerinli doktor, şömineye arkasını dönmüş duruyordu. Omuzunun üzerinden meçler ve o büyük arma gözükmekteydi. İki yanda ise kitap ve büstlerle dolu raflar yükseliyordu. Şişman bir derebeyini andıran doktor oraya yakışıyordu doğrusu. Fakat onda Korkunç Front de Boeuf'e benzer bir hal de yoktu. Sigarının ucunu ısırp, parçayı şömineye tükürmek için dönerken burnunun ucundaki gözlüğü de yana kaydı. Sonra, sanki bir harp narası atarmış gibi bir ses çıkararak, meydan okurcasına Ernestine Dumont'a baktı. «Madam, sizi fazla tutacak değiliz. Size, anlattıklarınızdan şüphe etmediğimizi söyleyeceğim. Mills'e ne kadar inanıyorsak, size de o kadar inanıyoruz. Hatta işimize devam etmeden evvel size itimadım olduğunu da göstereceğim. Madam, bu gece kar kaçta dindi? Bunu hatırlıyor musunuz?» Kadın, sert bakışlı, parlak gözlerinde müteyakkız bir ifadeyle ona bakıyordu. Dr. Fell'in şöhretini duyduğu belliydi.

«Bu o kadar mühim mi? Zannedersen kar dokuz buçukta dindi. Evet! Bunu hatırlıyorum. Charles'ın kahve tepsisini almak için yukarı çıktığım zaman pencereden de baktım. O zaman karın dinmiş olduğunu da farkettim: Bu mühim mi?»

«Hem de çok mühim, Madam. Aksi takdirde 'yarı imkansız' bir vaziyetle karşılaşmış oluruz... Evet, haklısınız. Hım .. Hatırlıyor musun Hadley? Kar, dokuz buçuğa doğru dindi. Öyle değil mi?» Baş Müfettiş, «Evet,» diye mırıldandı. O da Dr. Fell'i şüpheyile süzüyordu. Şişman doktorun o birkaç kat gerdanını titreterek boş boş bakmasının ne manaya geldiğini çoktan öğrenmişti. «Karın dokuz buçukta dindiğini kabul edelim. Ne olacak?»

Doktor düşünceli bir tavırla sözlerine devam etti.

«Karın, meşhur misafirin bu odadan kaçmasından tam kırk dakika evvel dinmiş olması bir tarafa ... Kar, adam daha bu eve gelmeden on beş dakika önce dinmiş ... Öyle değil mi, madam? Ha? Misafir, zili ona çeyrek kala çaldı dediniz ... Ala ... Şimdi, Hadley, Buraya geldiğimiz anı hatırlıyor musun? Rampole ve genç Mangan'la kapıya doğru atıldığın zaman etrafına baktın mı bilmem. Ne kapının önündeki merdivende, ne de kaldırımında bir tek ayak izi vardı. Ben bunu farkettim işte. Hatta emin olmak için geride kaldım.»

Hadley, boğuk bir inilti çıkararak, doğruldu. «Yarabbi! Hakikaten öyle! Bütün kaldırım tertemizdi. Bu-» Duraklayarak, ağır ağır Ernestine Dumont'a döndü. «Madamın sözlerine inanmana sebep olan delil bu demek? Fell, yoksa sen de mi çıldırdın? Bir adam, kar durduktan on beş dakika sonra zili çalıyor,---kapının kitlenmesine rağmen rahatça içeriye giriyor, üstelik---»

Dr. Fell, gözlerini açtı. Yuvarlak göbeği neşeli kahkahalarla hopluyordu. «Neden bu kadar şaştın, oğlum? Katil, buradan kaçarken de ayak izi bırakmadı. Öyle değil mi? Gelirken bırakmamış olması seni niçin üzüyor?»

Hadley, inatla, «Bilmiyorum,» diye itiraf etti. «Lakin--Allah kahretsin. Vaziyet beni hakikaten sinirlendiriyor. Kapalı odalarda işlenilen cinayetler çok gördüm ben!... Fakat odaya girmekle çıkmak arasında büyük fark vardır. İki cinayetten de 'imkansız' bir vaziyetle karşılaşırsam, bütün dünyam altüst olur~Neyse, neyse ... Söylediğine göre---»

Madam Dumont, atıldı. «Lütfen beni dinleyin!» Rengi uçmuş, çenesindeki adaleler gerilmişti. «Ben hakikati söyledim. Yemin ederim!»

Dr. Fell, «Ben size inanıyorum,» dedi. «Fakat Hadley'in o ciddi İskoçlara has mantığı sizi korkutmasın. O da yakında ister istemez buna inanacak. Yalnız ben şunu belirtmek istiyorum. Size tamamiyle inandığımı ispat ettim, değil mi? Sözlerinizi kabul ettim? Ala... Size bir ihtarda bulunayım. Beni hayal kırıklığına uğratmayın, Madam. Şimdiye kadar

anlattıklarınızdan şüphe edecek değilim. Fakat bundan sonra söyleyeceklerinize inanmıyacağımı biliyorum.»

Hadley, bir gözünü hafifçe kıstı. «Ben de bundan korkuyordum. Sen paradoksları sıralamağa başladın mı, benim de ödüm patlar. Ciddi olarak-»

Kadın, ifadesiz bir sesle: «Lütfen, devam edin,» diye mırıldandı.

- «Hah! Öhhö! Teşekkür ederim. Şimdi, Madam---ne zamandan beri Grimaud'un kahyalığını yapıyordunuz? Hayır, sualimi değiştireceğim.Ne zamandanberi onun yanındasınız?»

Kadın, cevap verdi: «Yirmi beş seneyi geçti. Bir zamanlar onun için sadece bir kahya kadın değildim.» Birbirine kenetlediği parmaklarına bakıyordu. Birdenbire başını kaldırdı. Sanki ne dereceye kadar açılableceğini düşünüyormuş gibi gözlerinde ısrarlı, ateşli bir pırıltı belirmişti. Köşeden düşmanını gözetleyen, ilk harekette kaçmağı tasarlayan bir insanın bakışıydı bu. Sakin bir tavırla: «Sırrımı başkalarına açmıyacağınıza dair söz verirsiniz, her şeyi anlatırım,» diye devam etti. «Zira nasıl olsa Bow Street'teki ecnebilere ait dosyalardan vaziyeti öğrenecek ve cinayetle alakası olmayan bir mesele yüzünden güçlük çıkaracaksınız. Kendimi düşünmediğimden emin olabilirsiniz. Rosette Grimaud, benim kızım. O burada doğdu. Tabii doğumun kayıtlara geçmesi de lazımdı, Fakat kızımın bundan haberi yok. Zaten meseleyi kimse bilmiyor. Rica ederim, bunu ona açmayın. Size güvenebilirim değil mi?» Gözlerinin ifadesi değişmişti. Sesini yükseltmemesine rağmen büyük bir heyecanla konuşuyordu.

Dr. Fell, kaşlarını kaldırdı. «Madam, bu meselenin bizimle hiç bir alakası yok ki. Siz böyle bir ilgi görüyor musunuz? Bundan katiyen bahsetmiyeceğimden emin olabilirsiniz.»

«Samimi misiniz?»

Doktor, şefkatle: «Madam,» dedi. «Kızınızı tanımıyorum.Fakat boş yere üzüldüğünüze dair iddiaya girebilirim. Her. halde ikiniz de senelerdir lüzumsuz yere endişeleniyordunuz. Belki de kızınız vaziyeti biliyor. Çocuklar böyle şeyleri hissederek. Lakin size bir şey belli etmemeğe çalışıyor. Dünyanın altüst olmasının sebebi nedir biliyor musunuz? Yirmiden küçük olanların hiç bir şey hissetmiyeceklerini,kırkından yaşlı olanların ise hiç bir şey hissetmediklerini sanmamız... Öhhö .. Artık bu bahsi unutam mı? Ne dersiniz?» Tatlı tatlı güldü. «Ben size şunu sormak istiyordum: Grimaud'la nerede tanıştınız? İngiltere'ye gelmeden evvel mi?»

Kadın, derin derin soludu, Sonra da, sanki aklı başka yerdeymiş gibi dalgın dalgın cevap verdi. «Evet. Paris'te.»

«Siz Paris'li misiniz?»

«Şey--ne? Hayır, hayır. Paris'te doğmadım. Aslında taşralıyım ben. Fakat Charles'le tanıştığım zaman Paris'te çalışıyordum. Kostüm yapıyordum.»

Hadley, not defterinden başını kaldırarak, tekrarladı. «Kostüm mü yapıyordunuz? Yani terzihaneniz mi vardı?»

«Hayır, hayır. Dediğim gibi opera ve bale için kostüm yapıyordum. Operada çalışıyordum. Bunu kayıtlarda da görebilirsiniz. Boş yere vakit kaybetmemeniz için şunu da söyleyeyim: hiç bir zaman evlenmedim. Kızlık adım da Ernestine Dumont'tur.»

Dr. Fell, sert bir sesle:«Ya Grimaud?» diye sordu.«O nereliydi ?» -«Fransa'nın güneyinde bir yerden sanırım. Fakat tahsilini Paris'te yapmıştı.Ailesinden kimse kalmadı onun. Bu yüzden onlardan faydalanamayacaksınız.Akrabalarının paraları Charles'a kaldı. Odadaki hava iyice elektriklenmişti. Buna, Dr. Fell'in sorduğu basit sualler sebep olabilir miydi? Doktorun ondan sonraki üç suali o kadar acaipti ki, Hadley notlarından başını

kaldırdı. Kendisini toplamış olan Ernestine Dumont ise, gözlerinde müteyakkız bir pırıltıyla yerinde endişeli endişeli kımıldandı.

«Siz hangi mezheptensiniz, Madam?»

«Ben Ünitarien'im. Neden sordunuz?»

«Hımm. Evet. Grimaud, hiç Amerika'ya gitti mi? Veya orada ahbabları var mı?»

«Hayır-. Oraya hiç bir zaman gitmedi. Arkadaşları da yok.»

«Sizce 'yedi kule' kelimelerinin hususi bir manası var mı?» Ernestine Dumont, «Hayır!» diye haykırdı. Yağlı yüzü bembeyaz kesilmişti. Sigarını yakmış olan Dr. Fell, dumanların arasından ona bakarak gözlerini kırptırdı. Ağır ağır ilerliyerek, kanapenin yanından geçti. Kadın olduğu yerde büzülmüştü. Fakat doktor sadece bastonuyla büyük tabloyu ve bilhassa arka plandaki beyaz dağları işaret etti.

«Bu resmin ne manaya geldiğini bilip bilmediğinizi sormayacağım. Yalnız Grimaud bu tabloyu almasının sebebini size anlattı. mı, onu öğrenmek istiyorum. Bu resmin ne gibi bir tesiri vardı? Kurşunun geçmesine veya nazara nasıl mani olacaktı? Bunun tesirleri ..» Sanki çok şaşılacak bir şey hatırlamış gibi durakladı. Sonra soluk soluğa eğilerek bir eliyle resmi kaldırdı. Bunu merakla bir sağa bir sola çevirmeğe başladı. dalgın dalgın: «Vay vay vay!» diye bağırdı. «İlahi Baküs! İlahi Jüpiter!»

Hadley,ileri atıldı: «Ne var? Bir şey mi gördün?»

Dr.Fell,sanki münakaşaya hazırlanıyordu.«Hayır,bir şey görmedim. Zaten mesele de o. E, Madam?»

Kadın, titrek bir sesle: «Gördüğüm insanların en garibisiniz,» dedi. «Hayır. Resmin ne olduğunu bilmiyorum.Charles, bana bundan bahsetmedi. Sadece bir şeyler homurdanarak, gizli gizli güldü, Ressama neden sormuyorsunuz? Bu tablo Jerome Burnaby'in eseri. O resmin ne manaya geldiğini herhalde. bilir. Fakat sizlerin makul bir şekilde hareket edeceğinizi ümit etmek abes. Bence bu mevcut olmayan bir memleketin resmi.»

Dr. Fell, ciddi ciddi başını salladı. «Korkarım haklısınız, Madam. Evet, böyle bir yer mevcut değil.. Eğer üç kişi bu mevcut olmayan memlekette gömülürseler, onları bulmak da çok zorlaşır.»

Hadley, haykırdı. «Saçmalamaktan vazgeçmiyecek misin?» Sonra da bu saçmaların Ernestine Dumont üzerinde adeta müthiş bir darbe tesiri yapmış olduğunu farkederek, durakladı.

Kadın, bu manasız sözlerin kendisini ne kadar sarstığını belli etmemek için ayağa fırladı.- «Ben, gidiyorum! Beni durduramazsınız. Hepiniz de delisiniz! Burada oturmuş saçmalarken, Pierre Fley kaçıyor. Neden onun peşine takılmıyorsunuz? Niçin bir şeyler yapmıyorsunuz? »

«Çünkü Madam.Grimaud, katilin Pierre Fley olmadığını söyledi.» Kadın, hayretle kendisine bakarken tabloyu gürültüyle elinden bırakıverdi. Resim şimdi yine kanapeye dayalı duruyordu. Mevcut olmayan bir memleketteki çarpık ağaçların arasında bekleyen bu üç mezar Rampole'un kanını dehşetle dondurdu adeta. Genç adam tabloya bakarken merdivenlerden ayak sesleri aksetti. Rampole, Londra Kalesi meselesinden hatırladığı Komiser Muavini Betts'in ince, alelade, ciddi. suratını görünce bayağı rahatladı. Onun arkasından içeriye neşeli iki sivil memur girdi. Bunlardan biri fotoğrafçıydı, diğeri de parmak izi mütehassısı. Üniformalı bir polis ise Stuart Mills, Boyd Mangan ve onunla misafir odasında oturan genç kızın yanında duruyordu. Kız, grubun arasından geçerek odaya süzüldü. Sakin, fakat titrek bir sesle: «Boyd, beni istediğinizi söyledi,» diye mırıldandı. «Fakat ben ambülanla gitmekte ısrar ettim. Ernestine teyze, bir an evvel hastahaneye gidersen, çok iyi olur. Doktor onun---ölmek üzere olduğunu söyledi.» Eldivenlerini

çıkartırken bile soğukkanlı ve amirane bir tavır takınmağa çalıştı ama beceremedi. Onda da yirmi iki, yirmi üç yaşlarında şımarık ve tecrübesiz kızlarda görülen o başına buyruk hal vardı. Rampole, Rosett Grimaud'un kısa kesilerek kulaklarının arkasına doğru taranmış olan saçlarının koyu sarı olduğunu görünce bayağı şaşırdı. Kızın çıkık elmacık kemikli, dört köşe çehresi güzel değildi ama bu yüzdeki canlı, göz alıcı ifade insana nedense eski zamanları hatırlatıyordu. Dudaklarını koyu bir kırmızıya boyamıştı. Fakat şefkat ve endişe dolu, çekik ela gözleri, büyükçe ağzı ve sert hatlı çehresiyle derin bir tezat teşkil ediyordu. Rosette Grimaud, çabucak etrafına bakındıktan sonra vizon mantosuna sıkıca sarılarak, geri geri gitti ve Boyd Mangan'a sokuldu. Genç kızın müthiş bir buhran geçirmek üzere olduğu aşikardı

«Lütfen çabuk olun!» diye haykırdı. «Bana ne istediğinizi söyleyin! Onun ölmek üzere olduğunun farkında değil misiniz? Ernestine teyze-»

Kadın, ifadesiz bir çehreyle: «Bu beylerin benimle işleri bittiyse, hemen gideceğim,» dedi. «Bildiğin gibi derhal hastahaneye koşmak istiyordum.» Birdenbire mutileşivermişti. Fakat hafif bir meydan okumayla karışık bir mutilikti bu. Bu iki kadın arasında bir anlaşmazlık vardı. Rosette Grimaud'un bakışlarındaki endişe de bunu gösteriyordu. Göz göze gelmerneğe çalışarak, çabucak birbirlerine baktılar. Sanki birbirlerini taklit ediyorlardı. Birdenbire bunun da farkına vararak durakladılar.

Hadley, sanki Scotland Yard'da iki şüpheli şahsi yüzleştiriyormuş gibi mahsus derin sessizliği uzattı. Sonra da, «Mr. Mangan,» dedi. «Lütfen Miss Grimaud'u Mr. Mills'in koridorun ucundaki odasına götürür müsünüz? Teşekkür ederim... Biraz sonra sizinle görüşeceğiz. Bir dakika, Mr. Mills. Lütfen bekleyin ... Betts!» - «Buyurun, efendim.»

«Senin tehlikeli bir iş yapmanı istiyorum. Boyd Mangan sana ip ve el feneri getirmeni söyledi mi?. Ala. Dama çıkmanı ve her tarafı, bilhassa bu odanın yukarısına düşen kısmı iyice aramanı istiyorum. Bir ayak izi veya en ufak bir ipucu bile işimize yarar. Ondan sonra bu evin arka bahçesiyle komşu binalarını da araştırırsın. Mr. Mills, sana dama nasıl çıkılacağını gösterir ... Preston! Preston burada mı?» Sivri burunlu, genç bir adam telasla koridordan içeri girdi. Vazifesi gizli yerler, bölmeler bulmaktı onun. Alüm Saati meselesinde de panonun arkasındaki delilleri o ortaya çıkarmıştı. «Preston, bu odayı iyice ara. Bakalım gizli bir geçit var mı? İstersen duvarları yık! Şöminenin bacasından tırmanılıp tırmanılamıyacağını anla... Siz de fotoğraf ve parmak izleriyle meşgul olun. Resim çekmeden evvel her kan lekesinin etrafını tebeşirle çizin. Fakat şöminedeki yanık kağıtlara dokunmayın. Deminki üniformalı memur nerede?»

«Buradayım, efendim.»

«Bow sokağından telefon edip Fley--Pierre Fley adlı bir adamın adresini bildirdiler mi?.. Ala. Hemen adamın oturduğu yere gidip, kendisini yakala. Derhal buraya getir. Eğer Fley, evinde değilse bekle. Onun çalıştığı tiyatroya birini yolladılar mı?. Pekala. Bu kadar. Hepiniz iş başına.» Kendi kendisine homurdanarak, hole çıktı. İki tarafa sallanarak onun peşinden giden Dr. Fell'in yüzünde insanı korkutan bir heyecan vardı. Şapkasiyle, Baş Müfettişin koluna vurdu.

«Buraya bak, Hadley. Sen gidip şahitleri sorguya çek. Ben burada kalıp fotoğrafçıya yardım edersem daha iyi olur.»

Hadley, hiddetle: «Olmaz!» diye cevap verdi. «Filmleri yakmana, fotoğraf makinelerini bozmana göz yumamam! Hepsi para onların. Üstelik resimlere de ihtiyacımız var. Şimdi seninle gizlice, fakat açık açık konuşmak niyetindeyim. O deminki yedi kule, mevcut olmayan memlekette gömülenler hakkındaki saçmalar neydi? Daha evvel de böyle sayıkladığını gördüm ama bu sefer iyice azıttın. Şimdi seninle

öğrendiklerimizi karşılaştıralım. Sen--evet, evet? Ne var?» Kolunu çekiştiren Stuart Mills'e doğru hiddetle döndü.

Sekreter, sakın sakın: «Mr. Betts'i dama çıkarmadan evvel,» dedi. «Size Mr. Drayman'ın evde olduğunu haber vermek istedim. Belki onunla konuşmak istersiniz.»

«Drayman? A, evet! Ne zaman döndü?» Mills, kaşlarını çattı. «Anladığıma göre. dönmedi o. Yani evden hiç çıkmadı. Biraz evvel odasına baktığım zaman---

Dr. Fell, ani bir alakayla sordu: «Neden?»

Sekreter, istifini bozmadı bile. Gözlerini kırpıstırarak: «Merak ettim de,» diye mırıldandı. «Drayman'ın uyuduğunu gördüm. Kendisini kaldırmak pek kolay olmayacak. Zannedersem uyku ilacı almış. Mr. Drayman, bu kabil ilaçlara bayılır. Onun beyaz zehir müptelası olduğunu söylemek istemiyorum. Lakin uyku ilaçlarına pek meraklıdır.»

Kısa bir sessizlikten sonra Hadley, homurdandı. «Gördüğüm evlerin en antikası. Başka?»

«Dr. Grimaud'nun bir arkadaşı aşağıda bekliyor, efendim. Yeni geldi. Sizinle görüşmek istiyor. Mühim bir şey söyleyeceğini pek sanmıyorum ama kendisi Warwick meyhanesinde toplanan gruptandır. Adı Pettis---Mr. Anthony Pettis.»

Dr. Fell, çenesini uğuşturarak, tekrarladı. «Pettis ha? Acaba bu, hayalet ve hortlak hikayeleri toplayıp, o harikulade ön sözleri yazan Pettis mi? Hımm. Evet. O sanırım. Şimdi---onun bu işle ne alakası var?»

Hadley, ısrarla, «Bu işle kimin alakası var, kimin yok biliyor muyuz?» dedi. «Buraya bakın. Mr. Pettis'in anlatacakları mühim değilse, kendisini şimdi göremem, Lütfen adresini alın ve onu yarın sabah arayacağımı söyleyin. Teşekkür ederim, Mr. Mills.» Fell'e döndü, «Şimdi yedi kuleyi ve mevcut olmayan memleketi anlat bakalım.»

Doktor. Mills Komiser Muavini Betts'i geniş koridorun diğer ucundaki kapıya götürünceye kadar bekledi. Ortalık iyice sessizleşmişti. Sadece arada sırada Grimaud'un odasından bazı gürültüler.konuşmalar aksediyordu. Merdivenin başındaki geniş kemerden süzülen ışık bütün koridoru aydınlatmaktaydı. Dr. Fell, ilerleyerek etrafına, sonra da kahverengi perdeli üç pencereye baktı. Perdeleri yana çekti. Üç pencere de içeriden sıkıca kapatılmıştı. Şişman doktor Hadley'le Rampole'a merdivene gelmelerini işaret etti.«Öhhö ... Evet. bundan sonraki şahitle konuşmadan evvel öğrendiklerimizi karşılaştırmamız faydalı olur. Fakat şimdiki halde yedi kuleden bahsedecek değilim. Bu mevzua yavaş yavaş gireceğim. Hadley, birbiriyle alakası olmayan bir kaç kelime bile cinayeti çözmemize yardım edebilir. Zaten en mühim ipuçları da bunlar.Zira bu sözleri maktul kendisi söyledi.

Grimaud'un bayılmadan evvel mırıldandıklarını kastediyorum. Dua edin de hepsini duymuş olalım. Hatırlıyor musun? Ona katilin Fley olup olmadığını sordun. Grimaud da: 'Hayır' makamında başını salladı. Onun üzerine katilin kim olduğunu öğrenmek istedim. Grimaud ne dedi? İkinize de ayrı ayrı neler duyduğunuzu sormak niyetindeyim.» Rampole'a baktı. Genç Amerikalının aklı iyice karışmıştı. Bazı kelimeleri hatırlıyordu ama Grimaud'un gözlerinin önünde beliren kanlı göğsü ve adaleleri tekallüs etmiş boynu hafızasını bulandırıyor. Tereddütle durakladı. Sonra da: «İlk kelime bana "Hover'miş gibi geldi. .. » diye mırıldandı. Hadley, hemen onun sözünü kesti. «Saçma! Adamın söylediklerini derhal kaydettim. Grimaud evvel, 'Vat' dedi. Ama "bu ne manaya geliyordu bilmem. Yarabbi---

Dr. Fell, başını salladı. «Sinirlenme. Senin saçmalıkların benimkilerden de korkunç. Devam et, 'Ted.»

«Doğrusu kat'i bir şey söyleyemiyeceğim ama Grimaud'un 'intihar değil' ve 'ipi kullanamaz' diye inlediğini duydum. Sonra galiba 'dam', 'kar' ve 'tilki' dedi. Son duyduğum sözler işe 'ışık fazlaydı' oldu. Yalnız bu kelimeleri bu sırayla duyup duymadığıma dair yemin edemem.»

Hadley, müsamahalı bir tavır takınmıştı. «Hepsini karmakarışık etmişsin, Ted. Maamafih duyduğun bir iki kelime doğru.» Buna rağmen yine de endişeliydi. «Fakat--- notlarımdan fazla bir mana çıkmadığını da itiraf edeyim. Grimaud, 'Vat' dan sonra 'tuz-badem' dedi. Ted, ip hususunda haklısın. 'Fakat intihardan bahsettiğini duymadım. Dam ve kar da doğru. 'Işık fazlaydı' ondan sonra. Bunu 'tabanca var' takip etti. Grimaud, hakikaten tilki hakkında da bir sey söyledi. En sonunda da, 'Zavallıyı kabahatli bulmayın,' diye mırıldandı. Lakin ağzından gelen kan yüzünden bunu iyice anlıyamadım ... İşte bu kadar.»

Dr. Fell: «İlahi Baküs!» diye inledi. Bir Hadley'e, bir Rampole'a bakıyordu. «Korkunç bir şey bu. Çocuklar, karşınıza geçecek ve muzafferane bir tavırla gülecektim! Grimaud'nun sözlerini izah edecektim. Fakat kulaklarınızın keskinliği beni şaşırttı. Doğrusu ben bu sözlerin çoğunu duymadım. Lakin hakikate yaklaştığınız da anlaşılıyor. Vay vay vay!» Hadley, sordu: «E? Sen ne duydun?» Doktor, homurdanarak, bir aşağı bir yukarı yürüdü. «Ben ilk birkaç kelimeyi duydum. Eğer yanılmıyorsam, bunların manası aşikar. Eğer yanılmıyorsam! Fakat gerisi bir kabus! Gözlerimin önünde karlı damlarda koşan tilkiler beliriyor! Veya..

Rampole, atıldı. «Lisantropi'ye ne dersiniz? Kurt adamlardan bahseden oldu mu?»

Hadley: «Hayır!» diye kükredi. «Kimse de bahsetmiyecek!» Eliyle not defterine vurdu. «Rampole, şu işi doğru dürüst yapalım. Buraya senin duyduğunu sandığın kelimeleri de yazacağım.,

Şimdi... Tamam. Okuyorum, dinle. Senin işittiklerin: 'Hover. İntihar değil. İpi kullanamaz. Dam. Kar, Tilki. Işık fazlaydı.' Benim işittiklerime gelince. 'Vat. Tuz. Badem. İpi kullanamaz. Dam. Kar. Işık fazlaydı. Tabanca" var. Zavallıyı kabahatli bulmayın.' İşte böyle. Tabii, Fell, sen' her zamanki tersliğine en manasız kısmın pek makul olduğunu iddia ediyorsun. Belki son kısımlara uyacak bir izah' bulabilirim ama ölmekte olan bir adamın Vat ve tuzlu badem hakkında sayıklaması nasıl delil sayılabilir, bunu anlıyamıyorum»

Dr. Fell, sönmüş olan sigarına baktı. «Hım. Evet. Bunun bir kısmını açıklayalım. Zaten çözülmesi lazım gelen bir sürü muamma var. Şimdi---ağır, ağır ilerleyelim. Oğlum, Grimaud vurulduktan sonra odada ne oldu?»

«Allah kahretsin! Ben ne bileyim? Ben de bunu sana; soruyorum. Eğer gizli bir geçit yoksa-»

«Adam vurulduktan sonra o odada ne oldu? Bir kere şöminenin önünde bir sürü iz var-»

«Yani katil bacaya mı tırmandı?»

Dr. Fell, aksi aksi: «Ne münasebet!» dedi. «Adamın böyle bir şey yapmadığından eminim! Baca o kadar dar ki insanın yumruğu zor giriyor. Kendine hakim olmağa ve düşünmeğe çalış. Bir: ağır bir kanape şöminenin önünden itilmişti. Sanki Grimaud bunun üzerine yığılmış veya kenarına davanmış gibi, kanapenin üzerinde kan vardı. İki: Şöminenin önündeki küçük halı ya çekilmiş, ya tekmeyle itilmişti. Aynı şekilde koltuk da geri kaymıştı. Üç: Hem şöminenin önünde.. hem de ocağın içinde kan lekeleri vardı. Bunlar, ateşin hemen hemen sönmesine sebep olan yanık kağıt yığınının çok yakınındaydılar.,- Şimdi sadık Madam Dumont'un takındığı tavrı düşünün. Kadın odaya

girer girmez, hemen şömineye bir göz attı. Akli fikri ocaktaydı onun. Durmadan şömineye bakıyordu. Ocağın benim dikkatimi de çektiğini görünce fena halde endişelendi. Hatta budalaca bir pot kırıp, ateş yakmamızı bile istedi. Halbuki polisin bir cinayet mahallinde sırf şahitleri rahat ettirmek için çıra ve kömürle uğraşmayacaklarını muhakkak biliyordu. Hayır, hayır, oğlum. Biri şöminede bazı mektupları veya vesikaları yakmağa kalkmıştı. Kadın da bunların iyice yanıp kül olmasını istiyor, bunun için çırpınıyordu.»

Hadley, ağır ağır: «Demek vesikalardan onun da haberi vardı?» diye mırıldandı.«Buna rağmen anlattıklarına inandığını söyledin.»

«Evet. Anlattıklarına inandım. Hala da inanıyorum. yani--ziyaretçi ve cinayet hususunda söylediklerine. Fakat Grimaud'la kendisi hakkında anlattıklarına inanmış değilim ... Şimdi, tekrar olanları düşün. Yabancı, Grimaud'u vurdu. Fakat Grimaud, henüz kendisini kaybetmemiş olmasına rağmen bağırarak yardım istemedi. Katili durdurmağa, gürültü etmeğe kalkmadı. Mills'in kapıya vurmasına rağmen, 'onu da içeri almadı. Fakat adam yine de bir şey yaptı. Bu yüzden de o kadar güç sarfetti ki, doktorun dediği gibi ciğerindeki yarayı yırttı... Grimaud'un ne yaptığını söyleyeyim. Adam öleceğini, polisin işe el koyacağını biliyordu. Elinde, ortadan kaldırılması lazım gelen bir sürü vesika vardı. Bunların yakılması, katilinin yakalanmasından veya hayatının kurtarılmasından daha da mühimdi. Sendeleyle sendeleyle şömineye gidip geldi ve delilleri yaktı. İşte bu yüzden kanape yan döndü. Küçük halı buruştu. Ortalık kan içinde kaldı. Şimdi meseleyi anlıyor musun?» Işıklı, fakat kasvetli koridorda derin bir sessizlik vardı.

Hadley, usulca, «Ya Dumont denilen kadın?» diye sordu.

«O meseleyi biliyordu tabii. Bu onların müşterek sırrıydı. Sonra Grimaud'u çok seviyordu.»

Hadley, dikkatle doktora baktı. «Eğer söylediklerin doğruysa, Grimaud'un yaktıkları pek mühim şeyler olmalı. Bütün bunları nereden biliyorsun? Sonra--onların ne sırrı olabilirdi? Grimaud'la kadının tehlikeli bir sırrı olduğunu nerederi çıkardın?»

Dr. Fell, evvela ellerini şakaklarına bastırdı. Sonra kabarık saçlarını karıştırdı. Münakaşaya hazırlanır gibi: «Bu sırrın bir kısmını anlatabilirim,» diye mırıldandı. «Fakat bazı şeyler beni çok şaşırtıyor. Bu hususta hiç te ümidim yok. Dinle: Eğer Grimaud'la Madam Dumont Fransızsa, ben de Çinliyim. 'H' harfini kolaylıkla telaffuz eden, elmacık kemikleri iyice çıkık kadın Latin ırkından olamaz. Neyse, bu mühim değil, Onların ikisi de Macar. Daha doğrusu Grimaud Macaristan'da doğmuş. Asıl adı Karoly--veya Charles--Grimaud Horvath. Herhalde annesi Fransızdı. Adam (aslında Transilvanyalı.) Bu Prenslik vaktiyle Macar Krallığına aitti. Fakat Birinci Dünya harbinden sonra Romanyaya geçti. Karoly Grimaud Horvath gençliğinde iki kardeşiyle birlikte hapse atıldı ... İki erkek kardeşiyle ... Bunlardan birini görmedik. Fakat diğeri şimdi Pierre Fley adıyla tanınıyor ... Horvath kardeşlerin nasıl bir suç işlediklerini bilmiyorum. Fakat onları Karpat dağlarında, Tradj yakınındaki tuz madenlerinde çalışmak üzere 'Sieben turmen' hapisanesine yolladılar. Charles Grimaud herhalde oradan kaçtı. Şimdi--hayatındaki o

tehlikeli sır hapse atılması veya oradan kaçması olamaz. Zira Macaristan Krallığı çoktan ortadan kalktı. Uzun harpler oldu ... Bana kalırsa Charles Grimaud, gençliğinde iki kardeşine pek kötü bir oyun oynadı. O üç tabutla canlı canlı gömülen insanlarla alakalı korkunç bir oyun ... İşin iç yüzü öğrenildiği takdirde Grimaud'u şimdi bile asacaklardı... İşte şu ara bu kadarını söyleyebilirim. Çocuklar, kibritiniz var mı?»

6. Yedi Kule

Bu sözleri takip eden uzun sessizlikte Hadley, doktora kötü kötü bakarak ona kibrit kutusunu attı. «Sen, alay mı ediyorsun? Yoksa falcılığa mı başladın?»

«Böyle bir hadiseyle alay edemem. Keşke edebilseydim, Hadley. O üç tabut---Allah kahretsin!» Dr. Fell, yumruğunu şakağına vurarak homurdandı: «Ufak bir ipucu bulsaydım,---bu karanlıkta hafif bir ışık görebilseydim---»

«Fakat Shakespeare külliyyatını, Steme'in 'Yorick'den. Eliza'ya mektuplar' adlı eserini ve Pope'un bir kitabını hemen tanıdım. Bu beni o kadar şaşırttı ki, ondan sonra bütün ciltleri tetkik ettim! Rampole: «Neden şaşırttı?» diye sordu. «Herkesin kütüphanesinde bir sürü acaip kitap vardır. Seninkinde yok mu?»

«Var tabii. Fakat bir Fransız aliminin İngiliz eserlerini okumak istediğini düşünelim. Adam, bunların ya İngilizcesini okur, ya da Fransızca tercümelerini. Eserlerin zevkine iyice varabilmek için bunların ille Macar'caya çevrilmelerini istemez. Kısacası onlar Fransız kitabı değillerdi. Hatta Macarca öğrenmeye çalışan bir Fransızın kullanacağı tipte eserler de sayılmazlardı. Onlar Macar kitaplarıydılar. Bundan da: sahiplerinin ana dilinin Macarca olduğu anlaşıyordu. İçlerinde bir isim bulmak ümidiyle ciltlerin hepsini karıştırdım .. Nihayet birinin ilk sahifesine mürekkeple 'Karoly Grimaud Horvath' adlarının yazılmış olduğunu görünce yanılmadığımı anladım. Tabii mürekkep iyice solmuştu ... Peki, madem Grimaud'un asıl adı Horvath'dı, bunu neden senelerce sakladı! 'Diri diri gömülenleri', 'tuz madenleri'ni düşünecek olursanız, sebebi de tahmin edebilirsiniz. Fakat sen adama katilin kim olduğunu sorduğun zaman, 'Horvath,' dedi. Herhalde Grimaud böyle bir anda kendisinden bahsetmeği düşünmüyordu. Kastettiği kendisi değil, başka biri,--Horvath adında ikinci bir şahıstı. Ben bunları düşünürken, dostumuz Mills ise meyhaneye gelen Fley adlı adamı anlatıyordu. Stuart Mills, Pierre Fley'i o zamana kadar görmediğini, fakat adamı aşına bulduğunu söyledi. Sanki Grimaud'un taklidini yaparmış gibi konuştuğundan bahsetti. Yani adam Grimaud'u mu andırıyordu? Tabii. İkisi kardeşiler. Yalnız, üç tabuttan dem vuruluyordu, Lakin Fley iki kardeşten bahsetmişti. O halde Grimaud'la Fley'in üçüncü bir kardeşleri daha var- .. Ben kafamdan bunları geçirirken içeriye Slav ırkından olduğu daha ilk bakışta anlaşılan Madam Dumont girdi. Grimaud'un Transilvanyalı olduğunu tesbit edebildiğim takdirde, işimiz daha kolaylaşacak, otuz seneden beri İngiltere'de oturan bu adamın mazisini daha çabuk öğrenebilecektik. Fakat bu işi dikkatle yapmam lazımdı. Grimaud'un masasının üzerinde duran yeşimden oyulmuş bizonu gördünüz değil mi? Bu size neyi hatırlattı?»

Baş Müfettiş, homurdandı. «Herhalde Transilvanya'yı hatırlatmadı! Aklıma daha ziyade kovboylarla, kızılderililer geldi! Dur, dur! Kadına, Grimaud'un Amerika'ya gidip gitmediğini bu yüzden mi sordun?»

Dr. Fell, suçlu suçlu başını salladı. «Bu görünüşte pek masumane bir sualdi. Kadın da cevap verdi. Neticede Grimaud o bibloyu Amerika'da bir mağazadan satın almış olabilirdi. Hımm. Hadley, ben Macaristanı bilirim. Oraya gençliğimde, "Dracula'yı okuduğum sıralarda gittim. O zamanlar Transilvanya'da, 'bizon' denilen yabani sığırlardan yetiştirilirdi. Köylüler bunları çift sürmek için öküz gibi kullanırlardı. Zaten Avrupa'da Transilvanya'dan başka yerde bizon yoktu. Sonra .. Macaristanda bir sürü mezhep bulunmasına rağmen, yalnız Transilvanya Üniterien'di. Madam Dumont'a sordum. O da Üniterien olduğunu söyledi. Sonra da darbeyi indiriverdim. Eğer Grimaud'un tuz madenleriyle masumca bir alakası olsaydı, mesele yoktu. Fakat ben kadına Transilvanya'da mahkumların tuz madeninde çalıştırıldıkları tek hapishanenin adını söyledim. Sieben turmen'den yani 'Yedi kule'den bahsettim. Bunun bir hapishane olduğunu da açıklamadım. Buna rağmen kadın fena halde sarsıldı. Herhalde artık 'Yedi kule' ve mevcut olmayan bir memleket sözleriyle neleri kastettiğimi anlarsın. Allahaşkına, biriniz bana kibrit vermiyecek misiniz?»

Hadley, koridorda birkaç adım attı. «Kibrit sende ya!» Artık pek neşeli bir tavır takınmış olan doktorun verdiği sigarayı alarak, kendi kendine, «Evet...» diye mırıldandı. «Bu kadarı makul, Hapishane hakkındaki tahminin doğru çıktı. Fakat iddialarının esas temeli çürük, O üç kişinin kardeş olduğunu söylüyorsun. Bence faraziyenin en zayıf tarafı da bu ... »

«Bunu ben de itiraf ediyorum. Ne olacak?»

«Fakat meselenin can alacak noktası da bu Ya Grimaud, 'Horvath,' dediği zaman katili değil de kendisini kastettiyse? O zaman canı herhangi bir kimse olabilir. Fakat üç kardeşeler ve Grimaud da onlardan birini kasdetmişse, o zaman mesele basitleşir. O vakit katil ya Pierre Fley'dir, ya da ağabeysi. Pierre Fley'i istediğimiz anda yakalayabiliriz. Ağabeysine gelince.»

Dr. Fell, düşünceli bir tavırla sordu: «Ağabeysine rastlarsan onu tanır mısın?»

«Ne demek istiyorsun?»

«Grimaud'u düşünüyordum. Adamın İngilizcesi mükemmeldi. Fransızcası da öyle. Herkes onun Fransız olduğuna inanmıştı. Onun Paris'te tahsil ettiğinden, Madam Dumont'un da operanın kostümelerini hazırladığından hiç şüphem yok. Her ne hal ise ... Grimaud tam otuz sene o iyice kırpılmış kırçıl sakalı ve eski tip, dört köşe tepeli melonuyla Bloomsbury'de dolaştı. Sert tavırlı, iyi huylu, zararsız bir ihtiyar addediliyordu. O korkunç huşunetini kimseye belli etmiyor, sakın sakın konferanslar veriyordu. Kimse onun ne iblis olduğunun farkında bile değildi. Bana kalırsa Grimaud, sinsî ve zeki bir iblisti... Evet ... Kendisinden hiç kimse şüphe etmedi. Sakalını iyice traş eder, yüzünü güneşte yakar ve tivit elbiseler giyerek arazi sahibi, kibar bir İngiliz rolü de yapabilirdi.. Veya başka bir kılığa girerdi... Ya diğer kardeşi? Doğrusu alakamı en çok o üçüncü kardeş çekiyor. Belki de adam, aramızda. Onun iç yüzünü de kimse bilmiyor.»

«Bu mümkün. Fakat o kardeş hakkında hiçbir malûmatımız yok.»

Sigarasını yakmağa çalışan Dr. Fell, acaip bir ısrarla baktı. «Malum. Zaten beni de bu endişelendiriyor, Hadley.» Birşeyler homurdandıktan sonra, kibriti şiddetle üfleyerek söndürdü. «Kardeş olduklarını tahmin ettiğimiz iki kişi Fransız isimleri almışlar: Charles ve Pierre. Bunların üçüncü bir kardeşleri daha var. Meseleyi basitleştirmek için bundan sonra ondan 'Henri' diye bahsedelim ... »

«Buraya bak! Yoksa onun hakkında da bazı şeyler bildiğini mi söyleyeceksin?»

Dr. Fell, hiddetle bağırdı. «Bilakis! Onun hakkında hemen hiç bir şey bilmediğimizi bilhassa belirteceğim. Charles'le Pierre'i biliyoruz. Fakat Henri hakkında en ufak bir fikrimiz bile yok.

Halbuki Pierre daima ondan bahsediyor, kendisini bir silah olarak kullanıyor. 'Ağabeyim benden daha usta,' diyor.'Ağabeyim, canınızı almağı istiyor! Ağabeyimle konuştuğum zaman ben de kendimi tehlikeye atmış oluyorum.' Vesaire vesaire.Fakat sislerin arasında bir şekil belirmiyor.Ne bir insan şekli, ne de bir iblis.

Oğlum, işte,beni endişelendiren de bu. Bana kalırsa perdenin arkasında iğrenç bir mahluk gizli. O sırf kendi menfaati için biraz anormal bir adam olan Pierre Fley'den istifade ediyor. Onun, yalnız Charles değil, aynı zamanda Pierre için de müthiş bir tehlike teşkil ettiğinden eminim. Bence Warwick meyhanesindeki sahneyi de yine o şahıs tertip etti. Şimdi de yanımıza sokulmuş, bizi gözetliyor---» Sanki boş koridorda birinin yaklaşmasını veya konuşmasını bekliyormuş gibi çabucak etrafına bakındı. «Hadley, adamının Pierre Fley'i yakalamış olmasını temenni ederim. Belki de meçhul şahıs artık Pierre'in işine yaramıyacağını düşünüyor,» Hadley, eliyle belirsiz bir işaret yaptı. Dişleriyle, kırpık bıyığının ucunu kemirip duruyordu. «Biliyorum ... Fakat şimdiki halde hakikatlerle meşgul olalım. Bunları öğrenmek te güç olacak. Sana şimdiden haber vereyim. Bu gece Romanya polisine telgraf çekeceğim. Fakat Transilvanya Birinci Dünya harbinden sonra ilhak edilmişse, resmi kayıtlar da iyice karışmıştır ... İkinci dünya harbinden sonra ise kızıklar oraları altüst etti. .Ya dostum, her halde bir şey öğrenemeyeceğiz. Halbuki bize malumat lazım. Gel, şimdi Boyd Mangan ve Grimaud'un kızıyla konuşalım. Laf aramızda, onların hali de hiç hoşuma gitmedi, Fell--»

«Ha? Neden?»

Hadley, «Tabii. diye ilave etti. «Madam Dumont doğruyu söylediye. Sen ona inanıyorsun ... Fakat. anladığıma göre Mangan bu gece buraya Grimaud'un daveti üzerine, ziyaretçinin uğraması ihtimali olduğu için gelmiş. Öyle değil mi? O halde Boyd Mangan, doğru dürüst nöbetçilik yapamamış. Ön kapının yanındaki misafir odasında oturuyormuş. Zil çalmış.---Tabii Madam Dumont yalan söylemiyorsa---ve o esrarengiz misafir gelmiş. Boyd Mangan, buna aldırmamış bile. Vaziyeti merakta etmemiş. Sadece silah sesini duyduktan sonra kapının kilitli olduğunu anlayınca telaşlanmış.Bu mantıki bir şey mi?»

Dr. Fell, «Hiç bir şey mantıki değil,» dedi. «Hatta-Neyse, neyse. Bundan sonra bahsederiz.» Uzun koridordan ilerlediler. Hadley, kapıyı açarken o en sakın ve anlayışlı tavrını takınmıştı.Girdikleri oda diğerinden biraz küçüktü. Duvarlardaki raflara kitaplar yerleştirilmiştir. Yanlarda tahta dosya dolapları vardı. Yere sade bir kilim serilmiş, sönük bir ateşin yandığı şöminenin önüne dimdik arkalı, rahatsız iskemleler konulmuştu.Mills'in masası kapıya doğru çekilmişti.Tam yeşil abajurlu lambanın altında duruyordu bu.Daktilo makinesinin yanındaki tel sepet intizamla iğnelenmiş yazılı kağıtlarla doluydu. Diğer tarafa ise bir bardak süt, bir tabak erik kurusu ve Williamson'un "Diferensiyel ve Tam Kalkül' adlı eseri bırakılmıştı.

Dr. Fell, dehşetle: «Allah bilir ya!» diye homurdandı.«Bu çocuk maden suyu da içiyor. Yemin ederim ki, maden suyu içiyor ve eğlenmek için de bu kitabı okuyor. 'O.--«Odanın diğer tarafında oturan Rosette Grimaud'la konuşmağa hazırlanan Hadley'in kendisini şiddetle dürtmesi üzerine sustu. Hadley,kendisini ve arkadaşlarını takdim etti.

«Tabii,sizi böyle bir zamanda rahatsız etmek istemiyoruz, Miss Grimaud»

Rosette, «Rica ederim bir şey söylemeyin,» dedi. Ateşin önünde oturan kızın bütün Vücudu öylesine gerilmişti ki,konuşurken hafifçe irkildi.

«Yani---o hadise hakkında bir şey söylemeyin. Anlıyacağınız onu severim. Fakat kendisine çok düşkün değilim. Bu yüzden ondan bahsedilmediği zaman ıstırabımı unutuyorum. Fakat o bahis açılınca düşünmeğe başlıyorum .. » Avuçlarını şakaklarına bastırdı. Kürk mantosunu arkaya doğru atmıştı. Alevlerin ışığında yine yüzüyle, gözleri arasında bariz bir tezat vardı. Fakat bu değişen bir tezattı.Annesinin kuvvetli şahsiyeti başka kalıba dökülmüş, dört köşe çehreli, sarışın, vahşi bir Slav güzeli halini almıştı. Çehresinin sertleşmesine karşılık ise çekik ela gözlerinde bir rahibin kızını

hatırlatan bir şefkat belirliyordu. Sonra yüz hatları yumuşuyor, fakat gözleri bir dişi şeytanınki gibi kinle parlıyordu. İnce kaşları şakaklarına doğru yükseliyordu. Buna karşılık büyük ağzının neşeli, muzipçe bir ifadesi vardı. Huzursuz, nefis ve insanı şaşırtan bir mahluktan o. Boyd Mangan ise onun arkasında aciz ve sıkıntılı bir tavırla bekliyordu.

Rosette, yumruğunu sandalyenin kenarına vurarak, sözlerine devam etti. «İşkenceye başlamadan evvel öğrenmek istediğim bir şey var. Bir tek şey.» Başıyla, odanın diğer tarafındaki küçük kapıyı işaret ederek, soluk soluğa: «Stuart,» dedi. «Adamınıza damı gösteriyor. Adamın görünmeden içeriye girdiği,--babamı---babamı vurduktan sonra yine görünmeden kaçtığı--doğru mu?»

Dr.Fell, usulca:«Bu işi bana bırak,Hadley,» diye mırıldandı. Rampole,şişman doktorun en nazik meseleleri büyük bir incelikle kolayca hallediverdiğine çok inandığını biliyordu. Tabii bu inceliğin soğuk bir duştan farkı yoktu,o da başka. Fakat Dr. Fell'in büyük bir nezaket gösterdiğine tamamiyle inanması;o yumuşak başlılığı ve bariz safiyeti, karşısındakine derhal tesir ederdi.İnsan o zaman, doktorun kendisini teselli etmeğe veya el sıkmağa koşarken, o telaşı arasında duşu yanlışlıkla açiverdiğine inanırdı. Ondan sonra da oturur, bütün derdini bu şişman, kat kat gerdanlı adama anlatırdı. Dr. Fell: «Öhhö!» dedi. «Bu doğru değil tabii. O alçak caninin hilesini biliyoruz!.Tabii katil tanımadığınız biri olabilir.Değil mi ya?» Genç kız, çabucak başını kaldırdı: «Bundan başka size işkence edecek değiliz. Sonra babanızın kurtulması imkanı da var. Buraya bakın, Miss Grimaud, Ben sizi daha evvel bir yerde görmedim mi?» Rosette, hafifçe güldü: «Beni teselliye çalıştığınızın farkındayım. Boyd, bana sizden bahsetti ama--»

Dr. Fell, ciddi bir tavır takınmıştı. «Bunu teselli için söylemedim.» Gözlerini kısarak, geçmiş günleri düşündü. «Hımrn. Evet. Siz Londra Üniversitesine gidiyorsunuz değil mi? Tabii. Üstelik münazaralara da iştirak ediyorsunuz. Yanılmıyorsam, sizin grup 'Kadınların Hakları'nı müdafaa ettiği sırada, ben de hakemlik yapıyordum ... »

Boyd Mangan, kederli kederli: «Rosette böyledir işte. Koyu bir feministtir o. Söylediğine göre---

Dr. Fell, güldü: «Heh heh heh! Şimdi hatırladım.» Pek sevinmişti. O koskocaman elini uzatarak, işaret etti. «Belki o koyu feminist oğlum.Fakat bazan bunları unutuveriyor. toplantının şimdiye kadar gördüğüm kavgaların en heyecanlısiyle sona erdiğini hala hatırlıyorum. Miss Grimaud, siz erkeklerin istibdadına karşı kadın haklarını müdafaa eden gruptandınız. Evet, evet. Münazara başladığı zaman, renginiz iyice uçmuştu. Son derecede ciddi ve düşünceliydiniz. Sıra sizin gruba gelinceye kadar da bu halinizi muhafaza ettiniz .Arkadaşlarınız canla başla müdafaaya başladılar ama nedense bu sizin hoşunuza gitmedi. Ondan sonra şöyle zayıf bir kızcağız tam yirmi dakika kadınlığın ideallerinden bahsetti. Siz ise gitgide hiddetleniyordunuz. Bu yüzden sıra size gelince ayağa kalkarak, herkes tarafından duyulabilecek bir sesle: 'Kadınlar daha az konuşup, daha fazla sevişseler her şey düzelir,' dediniz.» Mangan, irkildi. «Aman Yarabbi!»

Rosette,hiddetle haykırdı.«O sırada öyle düşünüyordum. Fakat bunu duyduktan sonra eğer--•»

Dr. Fell, düşünceli düşünceli, «Belki de,» diye mırıldandı. «'Sevişseler, kelimesini kullanmadınız. Her ne hal ise. Sözlerinizin yaptığı korkunç tesiri anlatmak kabil değil. Sanki binaları yakmaktan hoşlanan bir takım delilere kibritle oynamamalarını tavsiye etmişsiniz. Ne yazık ki ben, o sıra gülmemek için su içmeğe kalktım. Dostlarım, işte bu benim hiç te alışık olmadığım bir şeydi. Görenler ve işitenler, sanki bir akvaryumda büyük bir bomba patlamış gibi bir hisse kapıldılar ... Neyse ... Siz bu bahsi Mr. Mangan'la da sık sık münakaşa ediyor musunuz? Enteresan konuşmalar olmalı bunlar. Mesela bu akşam neden çekişiyordunuz?» Hem genç kız, hem de gazeteci aynı anda konuşmağa başladılar. Dr. Fell, güldü. İki genç te şaşkın şaşkın

durakladılar. Doktor, başını salladı. «Evet. Artık, polisle konuşmanın korkulacak bir şey olmadığını öğrendiniz. İstedığınızı söyleyebileceğinizin de farkındasınız. Emin olun, böylesi daha iyi. Gelin bu meseleyi makul bir şekilde, aramızda halledelim.»

Rosette: «Evet,» dedi. «Birinizde sigara var mı?» Hadley, Rampole'a baktı. «Bizim ihtiyar tilki yine meseleyi halletti.» Mangan, telasla cebinden paketini çıkarırken, ihtiyar tilki de sigarasını yakıyordu. Sonra eliyle işaret etti.

«Şimdi, ben acaip bir şeyi öğrenmek istiyorum. İkiniz birbirinize çok mu dalmıştınız? Gürültü başlayınca kaddar hiç bir şeyin farkına varmadınız mı? Mangan, anladığıma göre Profesör Grimaud bu gece bir mesele çıkacağını tahmin ettiği için sizi çağırmış. Siz neden elinizden geleni yapmadınız? Niçin dikkatli davranmadınız? Kapının çalındığını duymadınız mı?» Mangan'ın esmer çehresi karardı. Genç gazeteci eliyle, şiddetli bir işaret yaptı. «Kabahatin bende olduğunu itiraf ediyorum. Fakat o ara bunu düşünmedim bile. Kapının çalındığını duydum tabii. Hatta ikimiz de adamla konuştuk--»

Hadley, Dr. Fell'in yanından geçerek ileri atıldı. «Ne yaptınız? Ne yaptınız?»

«Adamla konuştuk. Yoksa onun yukarı çıkmasına müsaade eder miydin sanıyorsunuz. Fakat gelen misafir isminin Pettis olduğunu söyledi Yani Dr. Grimaud'un arkadaşı Anthony Pettis olduğunu ... »

7. Maskeli ziyaretçi

Mangan, hiddetle çakmağını çakarak genç kızın sigarasını yaktıktan sonra, «Tabii artık misafirin Pettis olmadığını biliyoruz,» diye devam etti. «Anthony Pettis ancak 1.60 boyundadır. Sonra---şimdi düşünüyorum da... Ziyaretçinin onun sesini iyice taklit edemediğini anlıyorum ... Fakat adam, bize seslenerek Pettis'in her zaman kullandığı kelimeleri söyledi ... »

Dr. Fell'in kaşları çatılmıştı. «Fakat Pettis, hortlak ve hayalet hikayeleri mütehassısı da olsa, onun sanki 'Guy Fawkes' gecesiymiş gibi acaip bir kılıkta ortada dolaşması tuhafınıza gitmedi mi? Anthony Pettis böyle şakalardan boşlanır mı?»

Rosette Grimaud, hayretle başını kaldırdı. Sigarasını, sanki birini işaret ediyormuş gibi dümdüz, ileriye doğru uzatmıştı. Sonra çabucak dönerek Mangan'a baktı. Başını tekrar çevirdiği zaman o çekik gözlerinde acaip bir pırıltı vardı. Ya hiddet, ya kin pırıltısıydı bu. Veya genç kız bir şeyin farkına varmıştı. Mangan'la aynı şeyi düşündükleri anlaşılıyordu. Bu vaziyet gazeteciye daha rahatsız etmişti. Şimdi onda, herkesle iyi geçinmeğe çalışan, fakat bazı aksilikler yüzünden bunda muvaffak olamayan bir insan hali vardı. Rampole, bu gizli düşüncenin Pettis'le hiç bir alakası olmadığını hissetti. Zira Mangan, Dr. Fell'in sualine cevap vermeden evvel bir an şaşkın şaşkın durakladı.

«Şakalardan mı?» diye tekrarlıyarak, elini endişeyle sert saçlarının üzerinde dolaştırdı. «Ha! Pettis! Ne münasebet! O son derecede ciddi laübalilikten hoşlanmayan bir adamdır. Fakat--anlayacağınız biz misafirin yüzünü görmedik. Hadise şöyle oldu. Akşam yemeğinden sonra Rosette'le misafir odasına geçtik.»

Hadley, onun sözünü kesti. «Bir dakika. Hol kapısı açık mıydı?»

Mangan, kendisini müdafaaya çalışıyormuş gibi: «Hayır!» diye bağırarak, sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. «Allah kahretsin! İnsan karlı bir gecede zaten soğuk olan bir odanın kapısını ardına kadar açık oturmaz ki. Gördüğünüz gibi bu evde kalorifer yok .. Kapı çaldığı zaman nasıl olsa duyacağımızı biliyordum. Sonra doğrusunu isterseniz, bir şey olacağını da sanmıyordum. Profesör yemekte endişelerimi yatıştırdı. Sanki bu bir şakaymış veya mesele hallolmuş gibi bir tavır takınmıştı. Adeta, 'Boş yere endişelenmişim,' der gibiydi.»

Hadley, parlak gözlerinde sert bir ifadeyle gazeteciye bakıyordu.

«Miss Grimaud, siz de aynı şeyi düşündünüz mü?»

«Evet. Bir bakıma... Bilmiyorum!» Genç kız hafif bir hiddet (veya belki de isyanla) konuşmuştu. «Onun neler hissettiğini kolay kolay anlayamazdınız! Kızmış mıydı? Eğleniyor muydu? Yoksa rol mü yapıyordu? Babamın, acaip bir nükte kabiliyeti vardı. Dramatik şeylerden hoşlanırdı. Bana da daima çocukmuşum gibi muamele ederdi. Şimdiye

kadar korktuğunu hiç görmedim. Onun için bilmiyorum. Fakat son üç gündür o kadar acaip bir şekilde hareket ediyordu ki, Boyd meyhanedeki adamdan bahsedince---

«Acaip bir şekilde hareket ediyordu demekle neyi kastediyorsunuz? »

«Mesela--kendi kendine söyleniyordu. Şimdiye kadar hiç yapmadığı halde, en basit bir mesele yüzünden avaz avaz bağıriyordu. Sonra-lüzumsuz yere kahkahalar atıyordu. Bir de o mektup meselesi vardı. Her postadan bir mektup çıkıyordu. Mektuplarda neler yazılı olduğunu sormayın. Zira hepsini de dikkatle yakmaktaydı. Zarflar, beyaz, ucuz cins--ten şeylerdi. .. Eğer babamın huyunu bilmeseydim, o mektupların farkına da varmazdım ... » Tereddüt etti. «Belki ne demek istediğimi anlamıyacaksınız. Babam, mektup alınca hemen düşündüğünü söyleyen, bağırان adamlardandı. Mektupta neler olduğunu, hatta bunu kimin yazdığını hemen anlardınız. Mesela, 'Allahın belası dolandırıcı!' diye kükrerdi. 'İşte buna küstahlık denir!' Veya, dostça, 'A, bizim bunaktan,' derdi. Sanki Liverpool veya Birmingham'da oturan bir adamın kendisine yazmış olmasına çok şaşmış gibi bir tavır takınırdı. O zaman ahbabının aya yerleşmiş olduğunu sanırdınız ..Bilmem, anlatabiliyor muyum?»

«Evet, evet. Lütfen devam edin.»

«Fakat o mektuplar veya pusulalar gelmeğe başlayınca, babamın da tavrı değişti. Hiç bir şey söylemiyor, yerinden bile kımıldamıyordu. Lakin onları, dün sabah kahvaltıda gelen hariç, bizim önümüzde de yırtıp atmıyordu. Sadece dün, düşünceli bir tavırla şömineye gitti ve mektubu alevlerin arasına fırlattı. Aynı anda Ernestine Rosette, çabucak Hadley'e baktı. Sonra tereddüdünü farkederek, büsbütün şaşaladı. «Mrs..Madam..yani .. Ernestine teyze biraz daha jambon isteyip istemediğini sordu. Babam, birdenbire dönerek, ciyak ciyak 'Defol!' diye haykırdı. Bu o kadar beklenmedik bir şeydi ki, biz daha kendimize gelerneden babam, insanın hiç bir yerde rahat edemediğine dair bir şeyler homurdanarak dışarı fırlaması. Korkunç bir hali vardı. O tabloyu da dün aldı. Eve döndüğü zaman resim yanındaydı. Keyfi de yerine gelmişti. Ortada dolaşıyor, kendi kendisine gülüyordu. Arabacıyla başka birinin tabloyu yukarı çıkarmasına da yardım istedi. Sizin..sizin» Bu anlaşılması güç genç kızın bazı şeyleri hatırlamağa başladığı anlaşılıyordu. Hadiseyi düşünüyordu artık. Bu da iyi değildi tabii. Titrek bir sesle: «Onu sevmediğimi sanmanızı istemem » diye ilave etti.

Hadley, bu sözlere aldırmadı. «Babanız meyhanedeki adamdan bahsetti mi hiç?»

«Evet, sorduğum zaman. Lakayt bir tavırla adamın, sihirin tarihçesiyle alay ettiği için kendisine kızan delillerden olduğunu söyledi. Tabii ben meselenin bu kadar basit olmadığını biliyordum.»

«Neden Miss Grimaud?»

Bu suali takip eden sessizlikte genç kız Hadley'e gözlerini kırpmadan uzun uzun baktı. «Bunun bir delinin işi olmadığını hissediyordum. Zaten sık sık babamın mazisinde bir esrar olup olmadığını, bunun başına bir dert açıp açmayacağını düşünürdüm.» Bu bariz bir meydan okumaydı. Uzun sessizlik sırasında boğuk gıcırtilar duyuldu. Biri damda ağır ağır yürüyordu. Acaip bir ifade, alevlerin ışığı genç kızın yüzünde titreşiyordu. Korku? Nefret? Izdırap? Şüphe? Rosette'te yine o vahşi hal vardı şimdi. Sanki vizon mantonun yerini bir kaplan postunun alması lazımdı. Genç kız ayak ayak üstüne atarak, zevkle arkasına yaslandı. Sandalyesinde hafifçe kımıldadı. Başını da arkaya dayadığı için şimdi alevler boynuyla, yarı kapalı gözlerini aydınlatıyordu. Rosette, hafif, sabit bir tebessümle onları süzüyordu, Gölgeleler, çıkık elmacık kemiklerini daha barizleştirmektedir, Rampole, onun titrediğini farkettil. O arada, şaşkın şaşkın: «Yüzü neden uzun değil de enli duruyor?» diye düşündü.

Rosette, « E ? » dedi.

Hadley, hafifçe şaşırmış gibi bir tavır takınmıştı. Başına dert açıp açmıyacağını mı? Anlıyamadım. Böyle düşünmeniz için bir sebep var mıydı?»

«Yo! Hiç bir sebep yoktu! Öyle bir şey olduğunu da sanmıyordum ya. Benimki de kuruntu.» Kız, imayı çabucak reddetmişti ama artık eskisi gibi kesik kesik soluyordu. «Belki de babamın

merakı yüzünden böyle hayallere kapılıyorum. Sonra, annem--biliyorsunuz, annem ben çok küçükken ölmüş.

Onun hadiseleri önceden hissettiğine inanırlamış.» Rosette,sigarasını dudağına götürdü.«Fakat.Siz bir şey soruyordunuz? »

«Bizi asıl bu gece alakadar ediyor. Fakat babanızın mazisini tetkik etmemizin bir faydası olacağına inanıyorsanız, Scotland Yard derhal harekete geçer.» Genç kız, telaşla sigarayı ağzından çekti.

Hadley, yine aynı kuru sesle, konuşmasına devam etti:«Şimdi Mr. Mangan'ın hikayesine devam edelim. İkiniz, akşam yemeğinden sonra misafir odasına gittiniz. Hol kapısını da kapadınız. Şimdi..Profesör Grimaud,o tehlikeli misafiri kaçta beklediğini söyledi mi?»

Mangan, «Şey-evet,» diye mırıldandı. Genç gazeteci mendilini çıkarmış, alnını siliyordu. Alevlerin ışığında, yandan bakıldığı zaman ince, kemikli çehresinde ve geniş alnında hafif çizgiler olduğu görülüyordu

«Zaten gelenin kim olduğunu anlıyamamamın bir sebebi de bu. Adam, acele etti. Profesör,onun saat onda uğrayacağım söyledi. Halbuki misafir ona çeyrek kala geldi.

«Onda ha?Anlıyorum.Dr.Grimaud'un böyle söylediğinden emin misiniz?»

«Şey--evet. Veya--öyle sanıyorum.On sularında.Öyle değil mi,Rosette?»

«Bilmiyorum. Bana bir şey söylemedi. »

«Anlıyorum.Devam edin Mangan »

«Radyoyu açmıştık. Bu doğru değildi tabii. Zira bir hayli gürültülü bir müzik çalıyordu. Üstelik şöminenin önünde iskambil oynuyorduk.Buna rağmen kapının zilini duydum. Başımı kaldırıp; şöminenin rafındaki saate baktım. Ona çeyrek vardı. Tam ayağa kalkarken, sokak kapısının açıldığını duydum. Sonra da Madam Dumont'un, 'Durun, bakayım .. .' dediğini--veya buna benzer bir şey söylediğini işittim. Zannedersenem sonra kapı çarpılarak kapandı. Onun üzerine,

'Hey!' diye bağırdım. 'Kim var orada?' Fakat radyo o kadar gürültü ediyordu ki, uzanıp düğmeyi çevirdim. Onun arkasından Pettis'in sesini duyduk. Daha doğrusu Pettis sandığımız adamın sesini.

'Merhaba, çocuklar. Ben geldim, ben. Pettis. Allah aşkına bizim alimi artık merasim ile mi göreceğiz? Ölmaz bu. Simdi yukarı çıkıp odasına dalayım da görsün.»

«Aynen bu sözleri mi söyledi?»

«Evet, kelimesi kelimesine. Dr. Grimaud'a ondan başka hiç kimse "Bizim alim' diye hitap etmek cesaretini gösteremezdi. Bir de Jerome Burnaby ona, 'Baba,' derdi. .. Neyse ... Adam seslendikten sonra biz de,'Pekala ..' diye mırıldandık. Ondan sonra da Pettis'le.Meşgul olmadık.Tekrar yerlerimize oturduk. Fakat ben ziyaret saatinin yaklaştığının farkındaydım. Bu yüzden sinirlerim gerilmeğe başladı. Durmadan saate bakıyordum-.»

Hadley,defterinin kenarına bir şekil çizerek, düşünceli düşünceli mırıldandı.«Demek Pettis olduğunu iddia eden size gözükmeden dışarıdan seslendi. Peki,misafir odasında olduğunuzu nereden biliyordu?»

Mangan, kaşlarını çatı.«Herhalde bizi pencereden gördü.ön merdivenden çıkarken, kapının yakınındaki pencereden misafir odasının içini görmek kabildir. Bunun kaç defa farkına vardım.

Hatta, misafir odasında birinin olduğunu farkedince eğilir ve zili çalacağıma cama vururum.»

Baş Müfettiş, hala düşünceli düşünceli defterine şekiller çiziyordu. Tam bir sual soracakken, vazgeçti. Rosette, parlak gözlerini hiç kırpmadan onu süzüyordu. Hadley, sadece, «Devam edin» dedi.

«Saatin ona gelmesini bekliyordunuz--»

Mangan, ısrar etti: «Ve hiç bir şey olmadı! Fakat işin tuhafı saat ondan sonra geçen her dakikayla rahatlıyacağım yerde büsbütün endişelendim.

Söylediğim gibi, adamın geleceğini, bir mesele çıkacağını hiç sanmıyordum. Buna rağmen karanlık holü, o acaip maskeli zırhı düşünmeğe başladım. Asabım iyice bozuldu»

Rosette, mırıldandı: «Ne demek istediğini anlıyorum,» Gazeteciye, acaip, hatta şaşkın bir tavırla bakıyordu. «Ben de aynı şeyi düşünüyordum. Fakat benimle alay edeceğinden korktuğum için bundan bahsetmedim.»

Mangan, acı acı, «Bazan benim de; hayalperestliğim tutar,» diye cevap verdi. «Zaten bu yüzden sık sık işten kovulurum, Bu gece olanları gazeteme haber vermedim. Herhalde yarın yine işten atılırım. Aman, şimdi Yazı İşleri Müdürünü düşünecek değilim. Dostlarıma ihanetten hoşlanmam.» Vaziyetini değiştirdi. «Neyse ... Onu on gece artık dayanamayacağımı anladım. İskambilleri masaya atarak, Rosett'e, Gel,' dedim. 'İçki içelim. Holün ışıklarını yakalım. Bir şeyler yapalım yani.' Annie'yi çağırmak için zile uzanırken aklıma Cumartesi olduğu geldi. O Cumartesi geceleri izinlidir ... »

« Sonra?»

«Dışarı çıkmak için kapıya gittim. Ve o zaman--kitlenmiş olduğunu farkettim. Acaip bir haldi bu ... Mesela- .. yatak odanızda belirli bir eşya vardır. Bir resim veya biblo. Bu öyle alelade bir şeydir ki, pek farkına bile varmazsınız. Sonra günün birinde odaya girince vuzuhsuz bir şekilde bir acaiplik olduğunu hissedersiniz, Sinirlenir, rahatsız olur, lakin bunun sebebini de bulamazsınız. Nihayet birdenbire o boş yeri görür ve müthiş bir hayretle o resim veya biblonun kaldırılmış olduğunu anlarsınız ... Bilmem anlatabiliyor muyum?' Bu gece de öyle oldu. Bir acaiplik olduğunu biliyordum. Pettis sandığımız adam holden seslendiğinden beri bunu hissediyordum. Fakat kapının kitli olduğunu görünce, vaziyeti kavradım. Budala gibi tokmağı çekiştirirken, yukarıda silah patıladı.»

«Sonra?»

«Evin içinde patlayan bir tabancanın sesi çok gürültülü çıkıyor. Silahın en üst katta atılmasına rağmen sesini yine de duyduk. Rosette, haykırdı.»

«Ne münasebet! Haykırmadım!»

«Elini bana doğru uzatarak, düşündüğüm şeyi söyledi. 'Deminki Pettis, değildi. Adam içeri girdi!'»

«Zamanı tesbit edebilir misiniz?»

«Evet. Saat tam onu on geçiyordu. Kapıyı kırmağa çalıştım.»

Hatıraların korkunçluğuna rağmen, Mangan'ın gözlerinde müstehzi bir pırıltı belirdi. Sanki konuşmak istemiyor; fakat kendisini de tutamıyordu.

«Bilmem farkında mısınız?

Romanlarda kapılar ne kadar kolaylıkla kırılır? O hikayeler marangozlar cennetidir adeta. Kapılar, en basit bir bahaneyle arka arkaya kırılıverir. İçerideki, lüzumsuz bir suali cevaplandırmadı mı, tamam. Fakat bir de şu kapıları tecrübe edin ... İşte böyle ... Bir müddet kapıya omuzumla dayandım durdum. Nihayet pencereden atlayıp, ön kapıdan veya bodrumdan içeriye girmeği akıl ettim. Ondan sonra size rastladım. Olanları biliyorsunuz.»

Hadley, kalemiyle deftere vurdu. «Mr. Mangan, ön kapının açık olması adet miydi?»

«Yarabbi! Bilmiyorum! O sırada ancak aklıma bu çare geldi. Bildiğiniz gibi kapı da kim değildi.»

«Evet, değildi. Buna ilave edecek bir şey var mı, Miss Grimaud?»

Genç kız, gözlerini yarı kapadı. «Hayır-pek yok. Boyd, olanları size iyice anlattı. Fakat sizleri daha ziyade acaip hadiseler alakadar eder değil mi? Hatta bunlar esas meseleyle alakalı olmasalar bile... Düşündüğüm vakanın da bu gece olanlarla bir ilgisi yok ama-yine de anlatacağım ..Kapı çarpmadan bir kaç dakika evvel iki pencerenin arasındaki masa-dan sigara almağa gittim. Boyd'un da söylediği gibi radyo çalışıyordu. Fakat sokakta -veya kaldırımda bir gürültü olduğunu duydum. Sanki ağır bir cisim, yüksekte düşmüştü, .Bu, sokaklardan akseden o alelade seslerden de değildi ..Sanki, bir adam kaldırıma yuvarlanmıştı.»

Rampole, endişeyle kımıldandı. Hadley, «Bir gürültü ha?» dedi. «Hım. Ne olduğunu anlamak için dışarı baktınız mı?»

«Evet. Fakat bir şey göremedim. tabii, storu yana çekerek, aralıktan baktım. Sokağın bomboş oldu--» Birdenbire durakladı. Ağzı hafifçe açıldı, bakışları sabitleşti. «Ah.. Yarabbi!»

Hadley, ifadesiz bir sesle: «Evet, Miss Grimaud,» diye mırıldandı. «Söylediğiniz gibi storlar kapalıydı. Bunu ben de farkettim. Zira-Mr. Mangan dışarıya atlayacağı sırada az kalsın stora takılıyordu. İşte bu yüzden ziyaretçinin pencereden misafir odasının içini nasıl görebildiğini merak ettim. Fakat belki de o sırada perdeler açıktı.»

Derin bir sessizlik oldu, Sadece damdan hafif gürültüler aksediyordu. Rampole, Dr. Fell'e baktı. Şişman doktor o kırılamiyan kapılardan birine yaslanmış, geniş kenarlı şapkasını sol kaşına doğru eğerek, elini de çenesine dayamıştı. 'Rampole ifadesiz çehreli Hadley'e de bir göz attıktan sonra , tekrar genç kıza döndü. Rosette Grimaud, buz gibi bir sesle: «Boyd,» dedi. «Bizim yalan söylediğimizi sanıyor. Bundan sonra bir şey anlatmamamız daha iyi olur.»

O zaman Hadley, güldü. «Öyle bir şey sandığım yok, Miss Grimaud. Bunun sebebini de söyleyeceğim: Zira yalnız siz bize yardım edebilirsiniz. Hatta size olanları da anlatacağım. Fell!» .

Dr. Fell, hayretle başını kaldırarak, gürledi. «Ha?»

Baş Müfettiş, çok ciddi bir tavırla: «Beni dinle,» dedi. «Biraz evvel Mills'le Madam Dumont'un anlattığı---o inanılmıyacak hikayeler tamamıyla inandığını söyleyerek eğleniyordun.

Üstelik onların sözlerini kabul etmenin sebeplerini de açıklamamıştın Şimdi bu iltifatını iade edeceğim. Yalnız Mills'le Madam Dumont'un değil, bu iki gencin anlattıklarına da inandığımı söyleyeceğim. Bunun sebeplerini açıklarken, -o imkansız' vaziyeti de izah etmiş olacağım.» Bu defa Dr. Fell, irkilerek dalmış olduğu düşüncelerden uyandı. Yanaklarını şişirerek, Hadley'e sanki onunla döğüşmeye hazırlanıyormuş gibi bir tavırla baktı. Baş Müfettiş, «Vaziyeti tamamıyla izah edemiyeceğimi itiraftan kaçınmıyacağım,» diye devam etti. «Fakat anlatacaklarım sayesinde şüpheli şahıslar listesi kısılacak. Aynı şekilde karda ayak izleri olmamasının sebebi de ortaya çıkacak.»

Dr. Fell, istihkarla, «A, o mesele mi?» dedi. Bir şeyler homurdanarak, tekrar rahat bir tavırla arkasına yaslandı. «Biliyor musun, bir an bayağı ümitlendim. Kar meselesi basit tabii.»

Hadley, kendisini zorlayarak öfkesini yenmeğe çalıştı. «Aradığımız adam, kaldırımında ve basamaklarda ayak izi bırakmadı. Çünkü, kar dindikten sonra ne kaldırımında yürüdü, ne de basamaklardan çıktı. Katil, o sırada evdeydi. Uzun zamandan beri içerideydi o. Yani canı,

a) evden biriydi.

b) Daha da kuvvetli bir ihtimalle akşam anahtarla kapıyı açarak, içeri girmiş ve bir yere saklanmıştı. Bu faraziye sayesinde anlatılan hikayelerdeki tezatlar da izah edilmiş oluyor. Katil, zamanı gelince o acaip kılığa girdi. Ön kapıdan dışarı çıkarak, süpürülmüş olan üst basamakta durdu ve zili çaldı. Caninin, storların inik olmasına rağmen Mr. Mangan'la Miss Grimaud'nun misafir odasında olduklarını nasıl öğrendiği de böylece anlaşılmış oluyor. Zira katil, onların odaya girdiklerini gördü. Yine bu şekilde, dışarıda beklemnesi söylenerek . kapı yüzüne vurulduğu zaman içeriye kolayca nasıl girdiği de ortaya çıkıyor. Çünkü onda kapının anahtarı vardı.»

Dr. Fell, inatla başını ağır ağır sallayarak, bir şeyler homurdandı.

Münakaşaya hazırlanıyormuş gibi kollarını kavuş--turmuştu. «Hıh ... Evet. Fakat katil delinin biri de olsa, böyle uzun bir komediye neden lüzum gördü? Evden olsaydı, anlardım. 'Adam, caninin dışarıdan biri olduğunun sanılmasını istiyor,' derdim. Lakin, madem katil dışarıdan geldi, o halde harekete geçmeden evvel neden evde uzun uzun bekleyip, kendisini tehlikeye attı. Niçin tam cinayet zamanı gelip, yukarı çıkmadı?»

İntizamdan hoşlanan Hadley, parmaklariyle sayarak «Bir. » dedi. «İşine karışılmasının önüne geçmek için herkesin nerede olduğunu öğrenmek zorundaydı. İki--daha da mühimi, karda ayak izi bırakmıyarak o 'ortadan kaybolma' numarasını daha mükemmel bir hale sokmak istiyordu. Neticede üçüncü kardeş Henri gibi bir çılgın için 'kaybolma' hilesi her şeyden mühimdi. Bu yüzden kar lapa lapa yağarken içeri girdi ve dininceye kadar da bekledi.»

Rosette, sert bir sesle sordu: «Üçüncü kardeş Henri de kim?»

Dr. Fell, nazik nazik: «Sadece bir isim, yavrum,» diye cevap verdi. «Size onu tanımadığınızı söyledim... Hadley, şimdi bu saçma sapan şeylere sakın fakat kat'i bir tavırla itiraz edeceğim .. Karın yağmasından, dinmesinden rahat rahat bahsettik. Sanki bu iş bir musluğu açıp kapamak suretiyle idare ediliyormuş gibi.. Bana şunu söyler misin? Bir insan karın NE ZAMAN

başlayacağını veya deneceğini nasıl bilir? Her halde hiç kimse, 'Hah! Cumartesi gecesi cinayet işleyeceğim,' demez. 'Zira o gece kar saat tam beşte başlayacak ve tam dokuz buçukta da denecek. Bu sayede bol vakit bulacağım. Kar dinince numaramı yapmak için rahatça hazırlanacağım!' Yok yok. Senin izahın, meseleden daha da şaşırtıcı! Bir adamın karda ayak izi bırakmadan yürüdüğüne inanmak---onun karın ne zaman deneceğini bildiğine inanmaktan daha kolay.» Baş Müfettiş, sinirlendi. «Ben meselenin can alacak noktasına gelmeğe çalışıyordum. Fakat madem münakaşa etmek istiyorsun---bunun o son muammayı da kolayca izah ettiğinin farkında değil misin?»

«Hangi muammayı?»

«Dostumuz Mangan, misafirin onda geleceğine dair tehditler savurduğunu söyledi. Mrs. Dumont'la Stuart Mills, ziyaret saatinin dokuz buçuk olduğundan bahsettiler. Durun!»

Bağırmağa hazırlanan Mangan'ı susturdu. «Yalan söyleyen A mıydı yoksa B mi? .Daha mühimi, hadiseden sonra katilin geleceği saat hakkında' yalan söylemenin ne lüzumu vardı? Sonra, A 'on', B ise 'dokuz buçuk, dediğine göre, suçlu veya masum,birinden birinin katilin geleceği saati önceden öğrenmiş olması icap ediyordu. Pekala, katilin ziyaret saati hususunda hangisi haklı çıktı?»

Mangan dik dik bakıyordu.İkisi de haklı çıkmadı.Çünkü katil iki arada geldi. Yani dokuzu kırk beş geçe.»

«Evet. Bundan iki şahidin de yalan söylemediği anlaşılıyor. Demek ki ziyaretçi kati bir saat bildirmemişti. Herhalde, 'Dokuz buçuk, onda demişti. Ve Grimaud, sanki bu tehditlerden hiç korkmuyormuş gibi hareket etmeğe çalışmasına rağmen, işi emniyete alabilmek için her iki saatten de bahsetti. Karım da arkadaşlarını brice davet edeceği zaman aynı şeyi yapar ... Pekala biraderimiz Henri neden kat'i bir saat bildirmemişti? Çünkü, Fell'in söylediği gibi karı istediği zaman dindiremezdi. Kaç gecedir kar yağdığı için bir tahminde bulunabilirdi. Bu gece de kar yağacağı hemen hemen muhakkak gibiydi. Fakat karın dinmesini beklemek mecburiyetindeydi. Hatta belki de ister istemez cinayeti gece yarısına bırakacaktı. Fakat o kadar uzun müddet beklemesine lüzum kalmadı. Kar dokuz buçukta durdu. Tabii katil tam bir çılgın gibi hareket ederek---on beş dakika daha bekledi. .Sonra çıkıp zili çaldı.» Dr. Fell, bir şey söylemek için ağzını açtı. Sonra merakla Hadley'i dinleyen Rosette'le Boyd Mangan'ın yüzlerine bakarak bundan vaz geçti. Baş Müfettiş, omuzlarını dikleştirerek, «Şimdi,» dedi. «İkinizin sözlerinede inandığımı gösterdim. Zira bu faraziyenin ortaya çıkardığı en mühim noktanın aydınlanmasında bana yardım etmenizi istiyorum ... Aradığımız adam öyle alelade bir ahbap değil. Evin içini dışını,odaları, usulleri,burada oturanların adetlerini,kullandıkları kelimeleri,takma adlarını, her şeyi her şeyi biliyor. Mr. Pettis'in yalnız Dr. Grimaud'a değil, aynı zamanda size de nasıl hitap ettiğinin farkında. Demek ki o Grimaud'un görmediğiniz bir iş arkadaşı olamaz. Grimaud'un bu tarife uyan yakınlarının kimler olduğunu,bu eve sık sık kimlerin geldiğini öğrenmekistiyorum.

Genç kız, şaşalamıştı. Sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. «Yani-sizce böyle biri--Ah! İmkansız bu! Hayır hayır hayır» Annesinin sesinin acaip bir aksiydi bu. «Öyle biri bu kadar korkunç bir şey yapamaz!»

Hadley, çabucak, «Neden böyle söylüyorsunuz?» diye sordu. «Babanızı kimin vurduğunu biliyor musunuz?»

Kamçı gibi saklavan bu sözler kızın zıplamasına sebep oldu. «Hayır! Ne münasebet!»

«Şüphe ettiğiniz biri var mı? ' . .

«Hayır-sadece-» Rosette'in dişleri pırıl pırıldı. «Yalnız---katili evin dışında aramanızı anlamıyorum. Verdiğiniz hakikateri kıymetli bir dedektiflik dersiydi. Teşekkürler. Fakat katil evden biriye---, ve dediğiniz gibi hareket etmişse, o zaman vaziyet daha makulleşir. öyle değil mi? Tarifiniz evden birine daha uyar.»

«Kime?»

«Durun, bakayım. Hım---bunu bulmak sizin vazifeniz değil mi?» Hadley, galiba uyumakta olan bir dişi kaplanın kuyruğuna basmıştı. Rosette'in bu vaziyetle eğlendiği anlaşılıyordu.

«Tabii henüz evdekilerin hepsiyle tanışmadınız. mesela-Annie'yle. Sonra--Mr. Draymanla. Bu şimdi aklıma geldi. Fakat fikriniz çok saçma. Bir kere babamın bir iki dostu vardı. Bu evdekiler hariç, tarifinize ancak iki kişi uyuyor. Lakin onlar da aradığınız kimse olamazlar. Bir kere boyları bosları, tipleri buna uymuyor. Bahsettiklerimden biri Mr. Anthony Pettis. O ancak benim boyumda. Ben de uzun boylu bir Amazon sayılmam değil mi? Diğeri ise Jerome Burnaby. Yani o acaip tabloyu yapan ressam. Burnaby, sakat. Onunki hafif bir sakatlık ama kolayca saklanılacak bir şey de değil bu. Daha uzaktan bakan vaziyeti anlar. Ernestine teyze veya Stuart, Burnaby'i hemen tanırlardı.»

«Ne olursa olsun. Onlar hakkında ne biliyorsunuz?» Rosette, omuzlarını kaldırdı.

«Her ikisi de orta yaşlı, hali vakti yerinde, hoşlandıkları mevzularla uğraşan insanlar. Pettis, kabak kafalı, titiz bir adamdır ... Onda ihtiyar bir kız hali olduğunu sanmayın! Hayır. O erkeklerin 'iyi çocuk' dedikleri tipten. Üstelik son derecede zeki Pah! Böyleleri neden bir şey olmağa çalışmazlar!» Yumruklarını sıkarak, başını kaldırdı,

Mangan'a bakarken yüzünde uykulu ve sinsice bir ifade belirdi. «Burnaby-evet, Jerome öyle değil. Hayatta muvaffak olmuş sayılır. Oldukça tanınmış bir ressam. Fakat kriminoloji mütehassısı olarak şöhret yapmağı tercih ediyor. İri yarı sert tavırlı bir erkek.Jerome. Cinayetlerden, vaktiyle ne mükemmel bir sporcu olduğundan bahsederek öğünmeğe bayılıyor. Jerome, bir bakıma çok cazip bir erkek. Benden fazlasıyla hoşlanıyor. Mangan da onu feci şekilde kıskanıyor tabii.» Tebessümü yayıldı.

Mangan usulca «Ondan hoşlanmıyorum» dedi.Hatta ondan müthiş nefret ediyorum. Bunu o da biliyor. Fakat Rosette hiç olmazsa bir hususta haklı.. Burnaby, böyle bir yapamaz.»

Hadley, not defterine tekrar bir şeyler karaladı. «Sakat dediniz.»

«Evet. Ayağı sakat. Bunu saklaması da imkansız tabii.»

Hadley, not defterini kapadı. «Teşekkür ederim. Şimdilik bu kadar. Hastahaneye gitmenizi tavsiye ederim. Tabii şey--Soracak bir سوال var mı, Fell?»

Doktor, ağır ağır ilerleyerek, Rosette'in karşısına dikildi. Kız, yanında küçücük kalıyordu. Dr. Fell, başını yana eğerek onu şöyle bir süzdü, «Son bir سوال.,;» Gözlüğünün yanına bağlı siyah kurdelayı. sinek kovarmış gibi eliyle itti. «Öhhö! Miss Grimaud, suçlunun Mr. Drayman olduğundan neden bu kadar eminsiniz?»

8.Kurşun

Dr. Fell, bu سوالin cevabını alamadı ama yine de bir şeyler öğrendi. Rampole, daha ne olduğunu anlayamadan, her şey sona erdi. Doktor, son derecede lakayt bir tavırla konuştuğu için 'Drayman' adı Rampole üzerinde bir tesir bırakmamıştı. Hatta genç adam, Rosette'e de bakmıyordu. Amerikalı endişeyle o neşeli, kavgacı ve atılgan Mangan'a ne olduğunu, gazeteciyi bu kendisini küçümseyen, çekingen budala haline kimin soktuğunu düşünmekteydi. Evvelce, Mangan saçmaladığı zaman bile etrafındakilerde bir budala tesiri bırakmazdı. .

Rosette Grimaud, «İblis!» diye haykırdı. Sanki bir tebeşir kara tahtaya sürtülerek, tüyler ürpertici bir ses çıkarılmıştı. Rampole, çabucak döndü. Kızın ağzı daha genişlemiş, elmacık kemikleri bariz bir hal almıştı. Bakışlarındaki öfke pırıltısı gözlerinin rengini soldurmuştu adeta.' Rampole, daha fazla bir şey göremedi. Zira Rosette, vizon mantosunun eteklerini uçurarak, Dr. Fell'in yanından geçti ve hole fırladı. Mangan da peşinden. Kız, kapıyı şiddetle çarptı.Gazeteci bir dakika sonra tekrar eşikte belirerek, «Şey-affedersiniz,» diye mırıldandı.Çok acaip bir hali vardı.Başını eğmiş, sırtını kamburlaştırmıştı. O anda en fazla; kırışık alnı ve gizli bir ateşle parlayan siyah gözleri dikkati çekiyordu. Bir dinleyici kitlesini yatıştırmak istiyormuş gibi avuçlarını yere. doğru çevirerek, ellerini uzatmıştı.«Şey-affedersiniz » Kapıyı çabucak kapadı. Dr. Fell, gözlerini kırıştırtıp duruyordu. «Rosette, babasının kızı, Hadley,» diye başını salladı. Hırıltılı hırıltılı nefes alıyordu. «Öhhö ... Evet ... Tazyike bir müddet dayanıyor. Hem de gayet sakin bir tavırla. Onda fişeğe sıkıştırılarak doldurulmuş barut hali var. Sonra biri hassas tetiği çekiveriyor-: hımm ... Marazi bir tip o. Belki öyle olduğu için kendisini haklı da buluyor. Acaba hakikatin ne kadarını biliyor?»

— «Neyse ... Aslında bir ecnebi o. Fakat mesele bu değil.» Hadley, bir hayli hiddetliydi. «Sen,

nişancılıkla para kazanan adamlara benzemeğe başladın. Hani başka taraf ateş ediyormuş gibi yapıp, insanın ağzındaki sigarayı uçuran nişancılara ... Şu Drayman meselesi nedir?»

Dr. Fell, endişelenmiş gibiydi. «Biraz sonra söylerim .Rosette hakkında ne düşünüyorsun, Hadley? Ya Mangan hakkında?» Rampole'a döndü. «Aklım biraz karıştı. 'Tarifinden Mangan'ın bildiğim, ve hoşlandığım çılgın İrlandalılardan olduğunu sanmıştım.»

Rampole: «Hakikaten öyleydi,» dedi. «Anlıyor musun?» Hadley: «Rosette hakkında düşündüklerime gelince ... » diye atıldı. «Burada sakın sakın oturup, babasının hayatını tahlil etti.-Laf aramızda, kafalı bir kız o.Şu anda onun ağ-layarak, bağırarak babasının yattığı hastahaneye koştuğundan eminim. Muhakkak. 'Ona kafi derecede sevgi göstermedim,' diyor. Esas olarak makul ve akli başında bir kız. Fakat şeytani tarafı da var, Fell. Mangan, onu güzelce pataklamadığı veya Rosette'in münazaradaki söylediklerini yerine getiremediği takdirde, kat'iyen anlaşılmayacaklar. Onu idaresine alacak bir erkek lazım.»

Dr. Fell, yan yan baktı. «Cinayet Şubesinin Şefi olalıdan beri kendine yakışmayacak tavırlar takındığının farkındayım. Bu beni hem üzüyor, hem de şaşırtıyor. Şimdi beni dinle ihtiyar kurt. O anlattığın saçmalara,--katilin usulca eve girerek karın dinmesini beklediğine kendinde hakikaten inandın mı?»

Hadley, dayanamıyarak güldü. «Aklıma bir başkası gelinceye kadar bu faraziye pekala işime yarar. Üstelik bu diğerlerini oyalar. Şahitlerin kafalarını daima meşgul etmek lazımdır. .. Neyse... Hiç olmazsa onların anlattıklarına inanıyorum ya ... Hem sen hiç merak etme, damda muhakkak ayak izine benzer bir şeyler bulacağız. Fakat bundan sonra bahsederiz. Sen şu Drayman meselesini anlat.»

«Evvela, Madam Dumont'un söylediği acaip bir söz aklıma takıldı. Bu öyle tuhaftı ki, hemen göze batıyordu. Düşünülerek söylenmiş bir laf da değildi bu. Kadın bunu,' katilin o garip oyunu neden oynadığını arıyamadığı için adeta çılgına döndüğü sırada haykırdı. Yani, 'Birini öldürmek istediğiniz zaman Drayman'ın 'Guy Fawkes' gecesi çocukları eğlendirmek için yaptığı gibi yüzünüze boyalı bir maske takmazsınız!' diye haykırdı. Guy Fawkes gecesi görülen maskalara benzer bu hayali hafızamın bir köşesine yerleştirdim. Bunun ne manaya geldiğini merak ediyordum. Sonra Rosette'le konuşurken Pettis'in şakadan hoşlanıp hoşlanmadığını sordum. O arada da yine Guy Fawkes'la ve maskelerle alakah bir iki kelime söyledim. Ama mahsus değil... O zaman kızın yüzünde beliren ifadeyi farkettiler mi, Hadley? Ziyaretçinin o kılıkta olması onu hem şaşırttı, hem de sevindirdi. Aklına bir şey gelmişti. Bana bir şey söylemedi. Düşünüp duruyordu. -Üstelik düşündüğü şahıstan nefret de ediyordu. Peki, kimdi bu?»

Hadley, dikkatle ona baktı. «Şimdi hatırladım. şüphelendiği veya bizim şüphelenmemizi istediği birini ima ediyordu. Zaten bu yüzden ona açık açık sordum. Kız, katilin evden biri olduğunu iddia etti. Fakat doğrusunu istersen--» Alnını oğuşturdu. «bu evdekiler o kadar antika ki, bir an Rosette'in kendi annesini ima ettiğini bile sandım.»

«Yok canım! Kızın Drayman'i işe karıştırmak istediği o kadar belliydi ki. 'Evdekilerin hepsiyle tanışmadınız. Mesela--Annie'yle. Sonra--Mr. Drayman'la Bu şimdi aklıma geldi.' Bu son sözleri mühimdi..» Dr. Fell, yazı makinesinin durduğu masanın yanından dolaşarak, bardaktaki süte nefretle baktı. «Onu bulmalıyız. Adam beni alakadar ediyor. Uyku ilacı alan ve 'Guy Fawkes' gecesi maske takan, Grimaud'un bu eski dostu kim? Bu evdeki yeri nedir? Burada ne yapıyor?»

«Yani adamın şantaj yaptığını mı kastediyorsun?»

«Saçmalama, oğlum! Şimdiye kadar bir öğretmeninin şantaj yaptığını hiç duydun mu? Hayır, hayır. Bilakis onlar şereflerine leke sürülmesinden korkarlar. Onların arasından şantajcı çıkmaz, Hadley ... Hayır. Grimaud, herhalde onu kendisine acıdığı için yanına aldı. Fakat---» Buz gibi bir rüzgar pelerinini uçurmağa başlayınca durakladı. Odanın diğer tarafındaki kapı açılıp kapanmıştı. Tavan arasına çıkan merdivenin kapısıydı bu. Mills, heyecanla odaya dalmıştı. Boynuna kalın bir yün atkı sarmış olan sekreterin dudakları soğuktan hafifçe morarmıştı ama hissettiği memnuniyetin kendisini ısıttığı anlaşılıyordu. Tıpkı kılıç yutmağa çalışan sihirbazların yaptığı gibi, başını arkaya atarak sakın sakın sütünden birkaç yudum içti. Sanki süt kendisini canlandırmıştı. Sonra da ellerini ocaktaki ateşe doğru uzattı.

«Damdaki kapağın yanından dedektifinizin çalışmasını seyrettim. Adamcağz kiremitlerin

kaymasına sebep oldu ama---Affedersiniz! Siz bana bir iş vermemiş miydiniz? Size yardım etmeği çok istiyorum ama korkarım ki unuttum---»

Baş Müfettiş, «Mr. Drayman'i kaldırın,» dedi. «İsterseniz başına su dökün, fakat kendisini uyandırın. Ve---sahi! Pettis ne oldu? Eğer Mr.Pettis hala buradaysa ona kendisini görmek istediğimi söyleyin. Betts damda ne buldu?»

Bu suale Komiser muavini Betts kendisi cevap verdi.

Genç adam sanki skiyle atlarken, karların içine yuvarlanmıştı. Soluk soluğaydı. Ocağa doğru giderken ayaklarını yere vurarak, ellerini sallayarak üzerindeki karları süpürmeğe çalıştı. «Bana inanın. O dama küçük bir kuş bile konmamış. Yukarıda ufak bir iz bile yok. Damı karış karış aradım.» Sırsıklam kesilmiş olan eldivenlerini çıkardı. «Belime sardığım ipin bir ucunu bir bacaya, diğer ucunu da başka bir bacaya bağlamıştım. Bu yüzden kenarlara, olukların yanına kadar inebildim. Ne kenarlarda, ne de bacaların etrafında ufak bir iz var. Hiç bir şey yok, Mr. Hadley. Eğer bu gece biri dama çıktıysa, muhakkak adam havadan daha hafifti. Şimdi aşağıya inip arka bahçeye de bir göz atacağım ... »

Hadley, haykırdı, «Fakat---»

Dr. Fell, «Ya ... » dedi. «Beni dinle, Hadley. Gidip senin diğer Sherlock Holmes'ların öbür odada ne yaptıklarına bakalım. Eğer dostumuz Preston-»

Kapı açılarak, Preston, sanki kendisini çağırmışlar gibi içeri girdi. Genç memur bir hayli hiddetliydi. Bir Betts'e baktı, bir Hadley'e. «İş, biraz vakit aldı efendim. Zira o kitap raflarını çekmek, sonra da tekrar yerlerine koymak zorunda kaldım. Ama hiç bir şey bulamadım. O odada gizli kapı veya geçit yok. Baca da sağlam. Yani oradan çıkılması imkansız. Bacanın içi ancak altı - yedi santim. Üstelik yukarıda da yana kıvrılıyor ... Emirleriniz bu kadar mı, efendim?

Çocukların işleri bitti.»

«Parmak izleri?»

«Çok. Yalnız---o camı siz açıp kapattınız değil mi, efendim? Parmaklarınızı camın yukarısına dayadınız? Parmak izlerinizi tanıdım da.»

Hadley, homurdandı. «Q hususlarda dikkatli davranırım. E?»

«Camda başka hiç bir şey yok, efendim. Çerçeve pırıl pırıl cilalı. Yani orada eldivenin izi bile kalır. Fakat çerçeve. de de bir şey bulamadılar. Eldiven izi bile ... Eğer katil pencereden çıktıysa, herhalde hiç bir şeye dokunmadan şöyle balıklama atladı.»

Hadley: «Bu kadarı kafi,» dedi. «Teşekkür ederim. Sen aşağıda bekle. Sen de arka bahçeye bak, Betts ... Durun, gitmeyin Mr. Mills. Eğer Mr. Pettis buradaysa. Preston kendisini getirir. Ben sizinle konuşmak istiyorum.»

Diğer iki memur çıktıktan sonra Mills , oldukça tiz bir sesle: «Anlaşılan yine benim sözlerimden şüphe etmeğe başladınız,» diye haykırdı. «Emin olun, ben doğruyu söyledim. Bakın, ben şurada oturuyordum. İsterseniz bir tecrübe yapın.» .

Hadley, kapıyı açtı. Şimdi yüksek tavanlı, kasvetli koridor önlerinde uzanıyordu, Karşıda, dokuz metre kadar ileride diğer odanın kapısı vardı. Kemerin altından süzülen ışık burasını iyice aydınlatmaktaydı. Baş Müfettiş: «Bir yanlışlık olması ihtimali yok mu?» diye mırıldandı. «Yani-rnesela katil içeri girmemiştir. Veya buna benzer bir şey. Kapının önünde itişilip kakışılırken bir sürü acaip şey olabilir. Buna benzer hadiseler duydum ben. Mesela Madam Dumont mahsus kılık değiştirip, maske takmış ve---Yok. olmaz. Yabancıyla Madam Dumont'u bir arada görmüşsünüz. Zaten---Yarabbil»

«İtişilip kakışılırken' hiç bir şey olmadı.» Ter içinde kalmış olan Mills bütün heyecanına rağmen ilk iki kelimeyi adeta tiksintiyle söylemişti. «Üçünü de bariz bir şekilde, ayrı ayrı gördüm. Evet, Madam Dumont, kapının önündeydi ama sağa . doğru duruyordu. Uzun boylu adam soldaydı. Dr. Gri-maud ise onların arasındaydı. Uzun boylu adam, hakikaten içeri girdi. Kapıyı da arkasından kapadı. Ve bir daha dışarı çıkmadı. Üstelik bütün bu hadiseler loş bir yerde olmadı. Adamın uzun boylu olduğunu farketmemek bile imkansızdı.»

Kısa bir sessizlikten sonra, Dr. Fell, mırıldandı. «Artık şüphe edilecek bir şey yok, Hadley. Kapı meselesini de bir tarafa bırakmalıyız.» Birdenbire döndü. «Şu Drayman denilen adam hakkında ne biliyorsunuz?»

Mills'in gözleri kısılıverdi. Yine şarkı söylemiş gibi fakat ihtiyatlı bir tavırla konuşmağa başladı.' «Drayman, zekice, tecessüs uyandıracak bir top. Öhhö. Fakat ben fazla bir şey

bilmiyorum. Söylediklerine göre senelerden beri burada oturuyormuş. Her ne hal ise ... Buraya benden evvel gelmiş. Drayman, görme kabiliyetini iyice kaybettiği için öğretmenlikten çekilmek zorunda kalmış. Zavallı, bütün tedaviye rağmen bir körden farksız. Fakat bunu---gözlerine bakınca pek anıyamazsınız. Drayman, çaresiz kalınca Grimaud'a baş vurmuş.»

«Drayman'ın Grimaud üzerinde bir hakkı var mıydı?»

Sekreter, kaşlarını çattı. «Buna cevap veremiyeceğim.

Dr. Grimaud'un Paris'te tahsildeyken Drayman'le tanıştığından bahsettiklerini duydum. Zaten bundan başka bir şey bilmiyorum. Bir de Dr. Grimaud'un şöyle çakır keyifken---» Mills'in dudakları mağrur bir tebessümle kıvrıldı. Adam ağzını açmamıştı. Kısılan gözleri uykulu bir istihzayla parlıyordu. «Evet---Dr. Grimaud, çakır keyifken Mr. Drayman'ın hayatını kurtardığını söyleyerek, 'Dünyada ondan daha iyi bir insan bulunamaz,' dedi. Tabii o şartlar altında---» Mills, bir 'ayağını diğerinin önüne koymak, ileridekinin topuğuyla diğerinin burnuna vurmak' adetindeydi. Kısacık boyu, kesik hareketleri ve kabarık saçlarıyla bir karikatüre benziyordu .. Dr.Fell, onu merakla süzdü.

Sonra sadece: «Ya?» diye mırıldandı. «Onu neden sevmiyorsunuz?»

«Onu ne seviyorum, ne de sevmiyorum. Fakat kendisi .hiç bir şey yapmıyor.»

«Miss Grimaud'un onu sevmemesinin sebebi de bu mu?»

Mills, gözlerini açtı. Sonra da kıstı. «Miss Grimaud, onu sevmiyor mu? Evet. Bunu hissetmiştim. Dikkat ettim ama pek emin olamadım.»

«Hıh. Peki Drayman neden 'Guy Fawkes' gecesiyle bu kadar alakalanıyor?»

«Guy Faw--Ah!» Mills, hayretle durakladıktan sonra melermiş gibi bir ses çıkararak, güldü. «Anlıyorum. Evvela farkına varmamıştım. Drayman, çocuklara çok düşkündür. İki çocuğu varmış, zannedersen seneler önce damdan düşerek ölmüşler. İstikbalde büyük, geniş bir dünya yarattığımız zaman bu kabil basit ve budalaca facialara da son vereceğiz.» Bu sözleri duyan Dr. Fell'in yüzünde adeta caniyane bir ifade belirdi. Fakat Mills, devam etti. «Drayman'ırı karısı bu felaketten sonra fazla yaşamamış. Kendisi de kör olmağa başlamış ... Drayman, çocukların eğlenmesi için elinden geleni yapar, onlar için oyunlar icadeder. Kendisi de çocuksu bir adamdır zaten. Oldukça kafalı bir insan olmasına rağmen çocukça tarafları çoktur.» O balığinkini andıran ağzı hafifce acıktı. «Bilhassa 'Guy Fawkes' gecesinde eğlence programları tertip eder.

Anladığıma göre 5 Kasım talihsiz çocuklarından birinin doğum günüymüş. Bütün sene para biriktirerek hava fişegi, maytap filan alır. çocukların yakması için bir Guy Fawkes heykeli hazırlar-..»

Kapı şiddetle vurulduktan sonra içeriye Komiser Muavini Preston girdi. «Aşağıda hiç kimse yok, efendim. Konuşmak istediğiniz bey herhalde gitti. .. Hastahaneden biri size bunları getirdi.

Hadley'e bir zarfla mukavvadan bir kutu uzattı. Mücevhercilerin kutularına benziyordu .bu.

Hadley, zarfın kenarını çabucak yırttı. Mektuba bir göz attıktan sonra da küfürü bastı. «ölmüş...

İşimize yarayacak bir şey de söylememiş ... AI, şunu oku!»

Dr.Fell,mektubu okurken Rampol'de onun omzunun üzerinden uzandı.

«Baş Müfettiş Hadley'e; .

Zavallı Grimaud 11.30 da öldü .. Size kurşunu yolluyorum.Tahmin ettiğim gibi 38 lik bu. Adli tabiple görüşmek istedim fakat başka bir vakaya gitmiş. Onun için kurşunu size gönderiyorum. Grimaud, son nefesini vermeden kendini geldi ve bazı şeyler söyledi. Bu hususta hem ben ve hem de iki hemşire şahitlik edebiliriz. Fakat belki de zavallı sayıklıyordu. Onun için sizin yerinizde olsam bu hususta dikkatli davranırım. Dr. Grimaud'u iyi tanırdım, fakat kardeşi olduğundan haberim yoktu. Grimaud, evvela bana kardeşinden bahsetmek istediğini söyledi. Sonra dedi ki! ... 'Bu işi kardeşim yaptı. Ateş edeceğini hiç sanmıyordum.O odadan nasıl çıktığını Allah bilir. Bir saniye evvel oradaydı. Sonra kayboldu. Çabuk, bir kağıt kalem getirin! Size kardeşimin kim olduğunu söylemek istiyorum! O zaman sayıkladığımı da sanmazsınız!' Bu şekilde bağırması son bir kanamaya sebebiyet verdi ve zavallı başka bir şey söyleyemeden öldü. Ceset burada tabii. Bu hususta emirlerinizi bekliyorum. Eğer. yapabileceğim bir şey varsa, bana haber verin.

Dr. E. H. PETERSON»

Birbirlerine baktılar. Muamma büsbütün çözülemeyecek bir hal almıştı. Hadiseler ortadaydı ... Şahitlerin doğru söyledikleri de anlaşılıyordu. O görünmeyen, 'içi boş' adamın uyandırdığı dehşet

ise iyice artmıştı.

Kısa bir sessizlikten sonra Hadley, ağır ağır, «'O odadan nasıl çıktığını Allah bilir,' ... » diye tekrarladı.

İKİNCİ TABUT

Cagliostro Sokağı Meselesi

9. Açılan mezar

Fell, dalgın bir tavırla ilerleyerek, içini çekti ve en geniş -sandalyelerden birine oturdu. „Henri kardeş!» diye homurdandı. «Hıh, evet. Dönüp dolaşıp Henri kardeşe geleceğimizden korkuyordum.»

Hadley, kuru bir sesle: «Allah, Henri kardeşi kahretsin!» dedi. «Biz evvela Pierre kardeşi yakalıyalım da. O bu işi biliyor! Gönderdiğim memurdan neden daha haber çıkmadı? Onu tiyatrodan getirecek olan adam nerede? Bu Allahın cezaları hep birlikte uykuya mı daldılar» Hadley, deli gibi ayağını vurarak, haykırmağa başlayınca Fell onu susturmağa çalıştı. «Hemen endişelenmiyelim. Zaten Henri kardeşin bütün arzusu da bizi endişelendirmek, Grimaud'un son sözlerini duyduk, ve hiç olmazsa böylece .bir ipucu geçti. .. »

«Bu ipucu neyle alakalı?» i'

«Grimaud'un bize söylediği ve bir mana veremediğimiz o sözlerle. Fakat, ne yazık ki o kelimelerin manası hakkında bir faraziye kurabildiğimiz için, artık bundan faydalanmamız da imkansız. Bu yeni delil, Grimaud'un işleri büsbütün çıkmaza soktuğunu gösteriyor. Adam bize bir şey anlatmıyor, sadece bir sual sormağa çalışıyordu.»

«Anlıyamıyorum! Ne oluyor?»

«Grimaud'un sual sormağa çalıştığını anlıyamıyor musun? Adamın son sözleri şu: 'O odadan nasıl çıktığını Allah bilir. Bir saniye evvel oradaydı. Sonra kayboldu.'

Şimdi senin şu paha biçilmez not defterindeki sözleri sıraya dizmeğe çalışalım. Senin duyduklarınla dostumuz Ted'inkiler arasında bazı farklar var. Fakat evvela uyduğunuz kelimelerle başlayacak ve bir an için bunların doğru olduklarını kabul edeceğiz. Şimdi, ilk bilmeceleeri bir tarafa bırakalım. Grimaud'un 'Horvath' ve 'tuz madeni' dediği muhakkak. Aynı şekilde anlaşılamadığınız kelimelerle de uğraşmayalım. Her iki listede de olan sözler hangileri?» Hadley, parmaklarını şaklattı. «Anlamağa başlıyorum.Evet! Bu kelimeler şunlar: İpi kullanamaz. Dam. Kar. Tilki. Işık fazlaydı.' İşte! Eğer Grimaud'un bize söyledikleriyle. son sözlerini birleştirmeğe, bunu mana çıkaracak bir hale' sokmağa çalışırsak. şöyle bir şey meydana geliyor: 'O odadan nasıl çıktığını Allah bilir. Karda ip kullanarak dama çıkması veya aşağı inmesi imkansız. Bir saniye evvel içerideydi. Sonra yok oldu. Işık fazlaydı, onun için yaptığı her hareketi görebiliyordum. Gözümden bir şey kaçmadı.' Yalnız bir dakika, bir dakika. Başka bir şey» Fell, hiddetle homurdandı. «Şimdi de anlaşılamadığımız: kelimeleri bu sözlerine uydurmağa çalışalım. Ted, 'İntihar değil,' dediğini duymuş. Bu da Grimaud'un diğer sözlerini tamamlıyor. 'Bu bir intihar değil. Ben kendimi vurmadım.' Sen, 'Tabanca var,' sözlerini işitmişin, Bunları da Grimaud ölürken anlattıklarına bağlamak hiç güç değil. 'Ateş edeceğini hiç sanmıyordum.' Pah! Bütün ipuçları dönüp dolaşıyor ve birer sual halini alıyor! İlk defa maktulün da polis kadar meraklı olduğu bir cinayetle karşılaşıyorum.»

Peki, ya 'tilki' kelimesi? Bu hiç bir şeye uymuyor.» Dr. Fell, Hadley'i gözlerinde istihzalı bir pırıltıyla süzdü. «Öyle bir uyuyor ki. İşin en kolay tarafı bu. En karışığı da olabilir. Bu yüzden

kelimeyi hikayeye uydurmakta acele etmemeliyiz. Bütün mesele bu kelimenin duyanlarda uyandırdığı intiba, Farzedelim ki çağrışım tecrübesi yapıyorum Ve birdenbire bir avcıya, 'Tilki,' diye fısıldıyorum. Herhalde adam bana cevap olarak, 'Tazılar,' der. Pekala, aynı kelimeyi bir tarihçiye söylersem? Muhakkak adam heyecanla haykırarak--Çabuk! Ne der?»

- «Guy Fawkes!» Hadley, küfürü bastı. Bu fazla renkli sözlerinden sonra da, «Yani yine Guy Fawkes maskesine veya katilin suratına taktığı acaip şeye mi geldik?» diye sordu. «O maskeyi mi sayıklayacağız'

Dr. Fell, alnını kaşıdı. «Bunu herkes sayıklıyor zaten. damı yakından görenlerin bu maskenin farkına varmalarına şaşmıyorum.Ne demek istediğimi anlıyor musun?»

Baş Müfettiş, homurdandı. «Şu Mr. Drayman'le konuşmam lazım geldiğini anlıyorum.» Kapıya doğru yürüdü. Merakla kendilerini dinleyen Mills'in kemikli çehresi ve kalın camlı gözlükleriyle karşılaşınca da fena halde irkildi.

Hadley'in patlayıvereceğini farkedenden Dr. Fell, atıldı. «Yavaş, Hadley! O kadar acaip bir adamsın ki. Muammalar derinleştikçe, kılını bile kımıldatmazsın. Fakat hakikat karşından belirir belirmez deliye dönersin. Bırak genç dostumuz da bütün bunları dinlesin. Belki böylece bu bahis de kapanır.» Güldü. «Bütün bunlar Drayman'den şüphelenmene mi sebep oldu? Püh! Bilakis. Tam tersi olmalıydı. Sonra bilmecenin her kelimesini henüz halletmiş değiliz. İzah edemediğimiz bir iki söz daha var. Zaten bunları da sen duymuşsun. o pembe maske Grimaud'un aklına Drayman mi getirmişti? Başkalarının aklına da getirdiği gibi. .. Fakat Grimaud. o maskenin gizlediği çehreyi biliyordu. İşte bu yüzden, kaydettiğin o son kelimeleri oldukça makul bir şekilde izah edebiliriz. 'Zavallıyı kabahatli bulmayın ... ' Bildiğin gibi, Grimaud, Drayman'i çok severmiş ... » Kısa bir sessizlikten sonra Dr. Fell, Stuart Mills'e döndü. «Şimdi gidip onu getirin, oğlum.»

Kapı. sekreterin arkasından kapanınca, Hadley yorgun bir tavırla oturarak, alıpta yakmamış olduğu ucu tarazlanmış sigarı ön cebinden çıkardı. Sonra da parmağını yakalığının içinde dolaştırdı.

Yüzünde, endişelendikleri için yakalarının dar olduğunu sanan erkeklere has o öfkeli ve üzgün ifade belirmişti. «Yine boş atıp dolu tuttun değil mi? Usta nişancı! İp cambazı! Uçan trapezdeki cesur--ah!» Yere bakarak, hiddetle, bağırdı: «Ben bunuyorum galiba! Şimdi aklıma 'gelen o acaip fikir işleri büsbütün altüst eder. Şöyle işe yarayacak bir tavsiyen veya teklifin var mı?»

«Evet. Müsaade edersen daha sonra Gross usulünü tatbik edeceğim,»

«Neyi tatbik edeceksin?»

«Gross usulünü. Hatırlıyor musun? Bu gece bu hususta münakaşa ediyorduk. Şöminedeki tamamiyle veya yarı yanmış kağıtları toplayacak ve Gross tecrübesinin yazıları meydana çıkarıp çıkarmadığına bakacağım.» Hadley'in istihkarla homurdandığını duyunca, kükredi. «Sen susacak mısın.Yazıların hepsinin veya yarısının belirli bir hal alacağını iddia etmiyorum. Fakat okuyacağım bir iki satır veya birkaç kelime sayesinde Grimaud'un hayatından daha da mühim addettiği şeyin ne olduğuna dair bir fikir edinebileceğim. Hıh! Haha! Evet!»

«Peki bunu nasıl yapacaksın?»

«Görürsün. Tabii, tamamiyle yanmış bir kağıttaki kelimelerin iyice ortaya çıkacağını iddia etmiyorum. Fakat ortada kalıp sadece uçları tutuşan kağıtlardaki yazıların bir kısmını okuyabileceğimi sanıyorum ... Bundan başka bir tavsiyem daha var. Tabii sorarak---Evet? Ne var?»

Bu defa eskisi kadar kar içinde kalmamış olan Komiser Muavini Betts, ifadesiz bir çehreyle konuşmağa başladı. Fakat kapıyı kapamadan evvel, şöyle dışarıya, koridora bakmayı da ihmal etmedi. «Arka bahçeyi iyice aradım, efendim. İki yanlardaki balıçelere ve duvarların üzerlerine de baktım. Ne bir ayak izi bulabildim, ne de ufak bir ipucu ... Fakat Preston'la bir av yakaladığımı sanıyorum. Arka kapıdan içeriye girerken, uzunca boylu, yaşlı bir adam adeta koşarak merdivenlerden indi. Trabzona da sıkı sıkı tutunuyordu. Paltoların asılı olduğu dolabı açarak sanki

evin yabancısıymış gibi iyice karıştırdı. Nihayet paltosuyla şapkasını kaparak ön kapıya doğru koştu. Adının Drayman olduğunu ve burada oturduğunu söylüyor.Fakat biz--»

Fell: «Drayman'ın gözlerinin iyi görmediğinden haberiniz yok tabi,» dedi. «Onu buraya yollayın.» İçeriye giren adam, bir bakıma görenlerde derin tesirler bırakacak bir şahsiyetti. Sakin ifadeli, ince uzun bir yüzü vardı. Şakakları çukurcaydı. Ak saçları çok gerilerden başladığı için alını iyice geniş duruyordu. Etrafındaki kırıksıklıklara rağmen hiç bulanıklaşmamış olan parlak mavi gözleri şefkat ve hayret doluydu. Gaga burnunun iki yanından inen çizgiler yine müşfik fakat zayıf ifadeli ağzının kenarında hafiflemekteydi. Tek kaşını kaldırıp, alnını kırıştırmak adetinde olduğu için de bu ona daha da mütereddit bir hal veriyordu. Hafifce kamburlaşmasına rağmen boyu yine de uzundu. Çok zayıflamış, bir deri bir kemik kalmıştı ama hala kuvvetliydi. Onda birdenbire bunayan büyük bir lider,pejmurdeleşen şık bir erkek hali görölüyordu. Şakadan, nükteden anlamadığı belliydi. Buna karşılık şaşkın,dağın ve iyi huylu olduğu aşikardı.Sırtına giydiği koyu renk paltoyu çenesinin altına kadar düğmelemişti. Kapının önünde durarak, gür kaşlarının altından onlara doğru baktı. Melon şapkasını göğsüne bastırmıştı.

Tereddütle: «Çok müteessirim, beyler,» diye mırıldandı. «Hakikaten çok müteessirim.» Sanki konuşmağa hiç alışık değilmiş gibi sesi, bir acaip çıkıyordu. «Oraya gitmeden evvel gelip sizi görmem lazımdı, Fakat genç Mangan beni uyandırarak olanları haber verdi. Hastahaneye gidip, Grimaud'u görmem,yapabileceğim bir şey olup olmadığını öğrenmem lazım geldiğini hissettim . » Rampole, Drayman'ın uyku veya uyku ilacı yüzünden hala kendisini toplayamadığını düşündü. Adamın parlak gözleri camlaşmış gibiydi.İlerledi ve el yardımıyla bir sandalye buldu. Fakat Hadley kendisine oturmasını söyleyinceye kadar da bekledi. «Mr. Mangan, bana söyledi-Dr. Grimaud---»

Hadley, «Dr. Grimaud öldü,» dedi.

Drayman, kambur sırtının müsaadesi nisbetinde dimdik oturuyordu. Ellerini, şapkasının üzerinde kavuşturmuştu. Odada derin bir sessizlik oldu. Drayman, gözlerini kapamıştı. Sonra ağır ağır açtı. Sanki çok uzaklarda bir yere bakıyordu. Hışırtılı hışırtılı, ıslık çalar gibi, gayet ağır nefes alıyordu. Usulca, «Allah taksiratını affetsin,» diye mırıldandı. «Charles Grimaud iyi bir dosttu.»

«Onun nasıl öldüğünü biliyor musunuz?»

«Evet. Mr. Mangan olanları anlattı.»

Hadley, dikkatle onu süzdü, «Arkadaşınızın katilini ancak bildiklerinizi,--bildiğiniz her şeyi,- anlattığınız takdirde yakalayabilirsiniz,Bunu anlıyorsunuz değil mi?»

«Ben-evet, 'Tabii.»

«Bundan emin olabilirsiniz, Mr. Drayman. Her şeyden çok buna inanın.Grimaud'un mazarını öğrenmek istiyoruz. Siz kendisini iyi tanırdınız. Onunla ilk nerede karşılaştınız?» Drayman'ın yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Sanki çehresinin hatları silinivermişti. «Paris'te, 19--senesinde. Doktorasını orada verdi. Aynı sene ben de-aynı sene onunla tanıştım.» Sanki hakikatleri hatırlıyamıyordu. Elini gözlerine siper etmişti. Sesinde de; sanki kol düğmelerini kimin sakladığını soruyormuş gibi, hırçın bir ifade belirmişti. «Grimaud; çok zekiydi. Ertesi sene Dijon'da bir asistanlık buldu. Fakat bir akrabası veya ona benzer biri ölmüş ve kendisine mühim bir servet bırakmıştı. O-kısa bir müddet sonra vazifesinden ayrılarak, İngiltere'ye geldi. Veya--öyle sanıyorum. Kendisini seneler sonra gördüm. Öğrenmek istediğiniz bu muydu?»

«Kendisini, Paris'te karşılaşmadan daha evvel tanırmıydınız?»

«Hayır.»

Hadley, öne doğru eğilerek, sert bir sesle: «Grimaud'un hayatını nerede kurtardınız?» diye sordu .

«Hayatını mı kurtardım? Anlıyamadım ... »

«Hiç Macaristan veya Romanya'ya gittiniz mi, Mr. Drayman?»

«Avrupada seyahat ettim. Macaristan ve Romanya'ya da gitmiş olabilirim. Fakat seneler önce oldu, bu. Ben çok gençken. İyice hatırlamıyorum.»

Bu defa, boş atıp dolu tutmak sırası Hadley'deydi. «Siz, Grimaud'un hayatını Karpatlar'da, Sieben turmen hapisha-nesinden kaçtığı sırada kurtardınız. Öyle değil mi?»

Drayman, . büsbütün dikleşti. Melonuna dayadığı kemikli elleri tekallüs etti. Rampole, Drayman'ın uzun yıllardan beri ilk defa müthiş bir inat ve kuvvete kavuştuğunu hissetti. «Öyle mi?»

«Bu tavrı takınmanız lüzumsuz. Biz, her şeyi biliyoruz, Hatta tarihleri bile. Bunu siz kendiniz söylediniz. Karoly Horvath, hapse atılmadan evvel bir kitaba adını yazmış ve-öhhö---tarih de atmış. Onun Paris'te doktorasını yapması, tabii Üniversiteyi bitirdikten sonra yine en aşağı dört sene alırdı. Onun hüküm giyip, kaçması üç yıla sığabilir.» Hadley, gayet sakin konuşuyordu.

«Görüyorsunuz ya. Bu malumat bana kafi. Bükreş'e telgraf çeker ve lüzumlu teferruatı on iki saat içerisinde öğrenirim. Onun için hakikati söylemeniz doğru olur. Karoly Horvath--ve iki kardeşi-- hakkında bütün bildiklerinizi anlatmalısınız. Arkadaşınızı, iki kardeşinden biri öldürdü. Sonra şunu da hatırlatayım: Mühim bir malumatı polisten gizlemek ciddi bir suçtur. E?»

'Drayman, elini gözüne götürerek, bir müddet öyle oturdu. Ayağını da halıya vuruyordu. Sonrada birdenbire başını kaldırdı. Kenarları kırışik gözlerinin cam gibi parlamasına rağmen yüzünde müşfik bir tebessüm olduğunu görerek, şaşaladılar. «Ciddi bir suç ... » diye tekrarlıyarak başını salladı. «Hakikaten öyle mi? Doğrusunu isterseniz, efendim, tehditleriniz bana vız geliyor. Sizin yalnız silüetinizi görebilen bir adamı üzmeniz, kızdırmanız veya korkutmanız o kadar zor ki. Bu dünyada, korkuları ve ihtirasları şekiller doğurur. Gözler ... İşaretler ... Şekiller ... Gençler bunu anlayamıyorlar. Sizin anlayacağınızı umuyordum. Ben, tamamiyle kör değilim. Şairlerin, körlerin hayran olmaları icap ettiğini, ısrarla söyledikleri şeyleri, yani mavi semayı, çehreleri ve diğer şey. leri biraz görebiliyorum. Fakat---okuyamıyorum. Görmeği istediğim çehrelerin sahipleri sekiz sene evvel öldüler. Hayatınızın temelini sadece bu iki şev teşkil ettiği takdirde, bunlar da elinizden gittikten sonra sizi artık hiç bir şeyin sarsamayacağını öğrenirsiniz.» Tekrar başını sallayarak, ileriye doğru baktı. Alnı kırışmıştı. «Charles Grimaud'a yardım edeceğine inandığınız bütün malumatı vermeğe hazırım. Fakat eski bir rezaleti ortaya çıkarmanın ne faydası var?»

«Bu sayede Grimaud'nun katilini--yani kardeşlerinden birini bulacağımızı sanmıyor musunuz?»

Drayman, hafif bir hareket yaparak, kaşlarını çattı. «Buraya bakın. Eğer size faydası olacaksa, o zaman bu fikri unutmanızı samimiyetle söyleyeceğim. Bilmiyorum bunu nasıl öğrendiniz.

Hakikaten onun iki kardeşi vardı. Üçü de hapse atılmışlardı.» Gülümsedi. «Bu öyle sandığınız gibi feci bir şey değil. Onları siyasi bir suçtan dolayı hapsetmişlerdi. Zannedersen o yaşlardaki ateşli gençlerin yarısından çoğu bu işe karışmışlardı ... Grimaud'un iki kardeşini de unutun. Zira onlar seneler evvel öldüler.» Odaya o kadar derin bir sessizlik çökmüştü ki Rampole, Dr. Fell'in hırıltılı hırıltılı nefes aldığını, şöminedeki korların çatırdayarak parçalandığını duydu. Hadley, gözlerini kapamış olan şişman doktora baktı. Sonra da, sanki Drayman'ın gözleri çok iyi görüyormuş gibi ısrarla onu süzdü. «Bunu nereden biliyorsunuz?»

Drayman, ölen arkadaşının ismi üzerinde bilhassa durarak: «Grimaud söyledi,» dedi. «Zaten o sırada Budapeşte'den Brasso'ya kadar bütün gazeteler bunu yazıyorlardı. Sözlerimin doğru olduğunu çabucak öğrenebilirsiniz.» Sakin sakin konuşuyordu. «Grimaud'un kardeşleri vebadan öldü.»

Hadley, kibarlaşiverdi. «Tabii bunu şüphe götürmiyecek bir şekilde ispat edebilirsiniz---»

«O zaman eski rezaletin açıklanmıyacağına dair söz veriyor musunuz?» Drayman'ın parlak mavi gözlerine bakmak çok güçtü. Adam, kemikli ellerini oğuşturup duruyordu. «Size her şeyi anlatırsam,---lüzumlu deliller de elinize geçerse,---ölülerin rahatça uyumalarına müsaade edecek misiniz?»

«Bu vereceğiniz malumata bağlı.»

«Pekala, Size, kendi gözlerimle gördüğüm şeyleri anlatacağım.» Rampole, adamın endişeli bir tavırla düşündüğüü farketti.. «Bir bakıma korkunç, tüyler; ürpertici bir hadiseydi bu. Sonradan Grimaud'la bundan bir daha bahsetmedik. Böyle karar vermiştik. Fakat size yalan söylemek hadisenin teferruatını unuttuğumu iddia etmek niyetinde değilim.» Parmaklarının ucunu şakaklarına vurdu. O kadar uzun bir müddet sessiz sadasız oturdu ki, sabırlı Hadley bile neredeyse suallere başlayacaktı. Nihayet, yaşlı adam: «Affedersiniz,» diye devam etti. «Herşeyi kolayca öğrenebilmeniz için tam tarihi hatırlamağa çalışıyordum. Maalesef sadece şu kadarını söyleyebileceğim. Bu 19-- senesinin Ağustos veya Eylülünde oldu. Yoksa bir sene sonra mı? Her ne hal ise, macerayı anlatmağa eski Fransız romancılarının yaptığı şekilde başlayabilirim. Bunda haklıyım da ... Yani, '19-- senesinin Eylül ayında, serin bir gün akşama doğru yalnız bir atlının yoldan ilerlediğini görebilirdiniz. Hem ne korkunç bir yoldu bu! Güneydoğu Karpatların eteğindeki kayalık bir vadide uzanıyordu ... ' diyebilirim. Ondan sonra da o acaip, vahşi manzarayı anlatırım. O atlı bendim. Yağmur yağmak üzereydi. Ben de karanlık basmadan Tradj'a erişmek istiyordum.» Gülümsedi. Dr. Fell'in gözlerini açmasına rağmen Hadley, sabırsızca kımıldandı, Drayman, çabucak sözlerine devam etti. «Romanlara yakışacak bu atmosfer hususunda ısrar ediyorum. Zira bu benim vaziyetime uyuyordu. Üstelik bir sayede bazı şeyleri de kolaylıkla izah edebileceğim. Siyasi hürriyet aşkıyle yanan, romantik, Byron tipi bir gençtim. Yürüyecek yerde ata binmişim. Zira süvariliğin bana yakıştığını sanıyordum. Hatta yanıma hayali-haydutlara karşı kullanılmak üzere bir tabanca, hortlaktan korunmak için de bir tesbih almıştım. Ortada ne haydut, ne de hortlak vardı--ama olmalıydı. Birkaç defa karşıma böyle bir şeyin çıktığını sanarak korkmadım değil. O soğuk ormanların ve uçurumların, ancak peri masallarına yakışacak vahşice bir halleri vardı. Ekili kısımlar bile. acaipti. Transilvanya'nın üç tarafını dağlar çevirmişti. 'Bunların gölgeleri ovalara düşer. Bir ingiliz, bir buğday tarlasının veya bağın, bir dağın dik yamacına tırmandığını görünce şaşırır. Sarılı kırmızılı kostümler, sarmısak kokulu hanlar ve hatta çıplak arazide saf tuzdan meydana gelmiş tepeler insanı hayrete düşürür ... Neyse ... O kurakça yerde, yılan gibi kıvrılıp bükülerek uzanan dar yolda ilerliyordum. Fırtına kopmak üzereydi, civarda bir tek han bile yoktu. Bazan köylüler, beni korkutan bir şekilde her çitin arkasında şeytanın gizlendiğinden bahsediyorlardı. Fakat tüylerim diken diken olmasının başka bir sebebi vardı. Sıcak bir yazdan sonra veba baş göstermiş, artık havaların serin gitmesine rağmen hastalık bir çekirge sürüsü gibi bütün mıntakayı sarmıştı. Geçtiğim son köyde--bunun adını unuttum--vebanın ilerideki dağlarda, tuz madenlerini kasıp kavurduğunu haber vermişlerdi. Fakat Tradj'da, benim gibi yolculuğa çıkmış olan bir ingiliz arkadaşla buluşacaktım. Üstelik adını arkada dağ silsilesi gibi uzanan yedi beyaz tepeden almış olan o meşhur hapishaneyi de görmek istiyordum. Bu yüzden köylülere yoluma devam etmek niyetinde olduğumu söylemişim ... Yolda ilerlerken, hapishaneye yaklaştığımı anladım. Zira ileride o bembeyaz tepeler belirmişti. Fakat ortalık, göz gözü görmeyecek kadar kararır ve rüzgar da ağaçları, dallarını koparacakmış gibi sarsarken ufak bir açıklığa çıktım. Yanda, üç mezar vardı. Ölüler yeni gömülmüşlerdi anlaşılan. Zira etrafta hala ayak izleri vardı. Fakat ortalıkta kimse de gözükmüyordu.»

Hadley, o hülyalı sesin sebep olduğu atmosferi bir anda bozdu. «Yani-Dr. Grimaud'un Mr.Jerome Burnaby'den aldığı tablodakine benzeyen bir yer ... »

Drayman'ın şaşaladığı belliydi. «Bi---bilmiyorum. Tablo öyle mi? Bunun farkına varmadım.» .

«Farkına varmadınız mı? Resmi görmediniz mi yoksa.»

«İyice görmedim. 'sade" silüetler.: .Ağaçlar':.Alalade bir manzara.»

«Ve üç mezar taşı.»

Drayman, ifadesiz bir sesle: «Burnaby, nereden ilham almış, bilmiyorum,» diye mırıldanarak alnını oğuşturdu. «Allah biliyor, bundan kendisine hiç bahsetmedim... Herhalde bir tesadüf bu. Zira bahsettiğim mezarların üzerinde taş yoktu. Böyle şeylerle uğraşacak değillerdi herhalde. Sadece o

toprak yığınlarının üzerine ağaç dallarından yapılmış üç haç dikilmişti... Evet ... Atının üzerinden o mezarlara baktım. Hissettiklerim hiç de hoş şeyler değildi tabii. Yarabbi! Yeşilimsi siyah arazi. .. Arkada beyaz tepeler ... Ve o üç korkunç mezar ... Fakat asıl mesele bu değildi. 'Bunlar mahkumların mezarı,' diye düşünüyordum. 'Acaba mezarları neden hapishaneden bu kadar uzakta kazmışlar?' Aynı anda atım şahlandı. Az kalsın yuvarlanıyordum. Bir ağaca çarparak döndüm. Tekrar baktığım zaman atımın niçin ürktüğünü de anladım. Mezarlardan biri-o toprak yığını sarsılıyor ve kayıyordu. 'Tırrakkk!' diye bir ses duydum. Bir şey kıvrılıp bükülmeğe başladı---ve nihayet o toprak yığınının kara bir ~şey uzandı. Bu sadece bir eldi. Parmakları oynayan bir el. Fakat ömrümde bundan daha dehşet verici, tüyler ürpertici bir şey de görmedim.»

10. Ceketteki kan

Drayman, «O arada bana da bir şeyler olmuştu,» diye devam etti. «Atın kaçacağından korktuğum için yere atlıyamıyordum. Kendim de kaçmaktan utanıyordum. Vampirleri düşündüm. O alaca karanlıkta bütün cehennemi efsaneler canlanıverdi. Anlıyacağınız, ödüm patladı. Atın üzerinde topağ gibi dönüyor, bir elimle hayvanı zaptetmeğe çalışırken, diğeriyle de tabancamı çekiyordum ... Tekrar başımı çevirdiğim ,zaman o 'şey' mezardan çıkmış, bana doğru geliyordu. İşte,beyler, en samimi arkadaşlarımdan biriyle böyle tanıştım. Mezardan çıkan adam eğilerek yerdeki küreği kaptı. Herhal bunu mezar kazıcılarından biri orada unutup gitmişti. Yabancı, tekrar ilerledi. İngilizce, 'Ne istiyorsunuz?' diye haykırdım, Kafam o kadar karışmıştı ki, Macarca bir tek kelime 'bile hatırlayacak halde değildim.Adam; durakladı ve sonra, acaip bir aksanla, fakat İngilizce cevap verdi. 'Yardım istiyorum, yardım, Milor. Benden korkmayın.' Küreği yere fırlattı. Atım biraz sakinleşmişti, lakin ben hala heyecanlıydım. Yabancı uzun boylu değildi ama son derecede güçlü kuvvetliydi. Yüzünde de, cildinin pembe gibi durmasına sebep olan ufak, kabuklu lekeler vardı. Orada durmuş ellerini sallarken birdenbire yağmur başladı. .. Yabancı, yağmurda kımıldanıyor, bana seslenip duruyordu. Sözlerini kelimesi kelimesine tekrarlıyamıyacağım. Yalnız, şöylebir şey söyledi sanırım. 'Bakın, Milord. Ben şu iki zavallı gibi vebadan ölmedim.' Diğer iki mezarı işaret etti. 'Ben hasta bile olmadım. Bakın, yağmur yüzümdeki kanları nasıl yıkıyor? Kendi kanım bunlar. Mahsus yüzümü iğneyle çizdim . .' Dilini, kurumla nasıl kararttığını göstermek için çıkardı. Bu da yağmurda tertemiz oldu tabii. Bu o yere ve mezardan çıkan adama uyacak çılgınca bir sahneydi. Sonra yabancı bir canı olmadığını söyledi. Siyasi bir suç işlemiş ve sonunda da hapishaneden kaçmıştı.» Drayman, tekrar gülümsedi. Alnı da yine kırıışmıştı. «Ona yardım etmek?.. Ettim tabii. Bu macera beni sarhoş etti adeta. Planlarımızı yaparken o da bana vaziyeti anlattı. O ve iki kardeşi Klausenburg üniversitesinde talebeyken siyasi bir harekete karışmışlardı. Yani, Transilvanya'nın 1860'tan evvel olduğu gibi Avusturya himayesinde müstakil bir prenslik haline getirilmesi için faaliyete geçmişlerdi. Yakalanınca, üç kardeşi aynı hücreye kapamışlardı. İki kardeşi orada vebadan ölmüştü. Grimaud,aynı zamanda bir mahkum olan hapishane doktorunun yardımıyla, yalandan veba arazı göstermiş ve güya can vermişti. Gardiyan ve diğer memurların doktorun doğruyu söyleyip söylemediğini anlamak için ölülerin yanına sokulmıyacıkları aşıkardı. Bütün hapishane korkudan çılgına dönmüştü adeta. Üç kardeşi gömen mezarcılar da cesetleri çam tahtasından yapılmış tabutlara atarken, başlarını çevirerek nefes almamaya çalışmış ve kapakları da çabucak çivilemişlerdi. Veba kurbanlarını daima hapishaneden uzaklara gömüyorlardı., Üstelik, dediğim gibi kapakları dikkatsizce, çabucak çivilemekteydiler. Doktor, Grimaud'a usulca bir tırnak makası da vermişti. O bunu bana da gösterdi. Kuvvetli bir adam, telaşlanıp paniğe kapılmadığı ve gömüldükten sonra sıksık. nefes alarak tabuttaki havayı bitirmediği takdirde, kapağı başıyla itip,

tırnak makasını araya sıkıştırabilirdi. Ondan sonra güçlü kuvvetli bir adam, gevşek toprağı da kolaylıkla kazardı... İşte böyle ... Grimaud, Paris'te talebe olduğumu öğrenince konuşmamız da daha kolaylaştı. Annesi Fransızdı onun. Bu lisanı kusursuz bir şekilde konuşuyordu. Onun derhal Fransa'ya kaçmasına karar verdik. Orada yeni bir isim alır, bu vaziyetten kimse de şüphe etmezdi. Grimaud'un biraz parası vardı. Bir yere saklamıştı bunu. Sonra doğduğu şehirde de bir genç kız->» Drayman, sanki ileri gittiğini farketmiş gibi birdenbire durakladı.

Hadley, sadece başını salladı. «Kızın kim olduğunu bildiğimizi sanıyorum. Şimdiki halde 'Madam Dumont'u bir tarafa bırakabiliriz. Devam edin. sonra?»

«Genç kız itimat edilecek bir insandı. Onun arkasından Paris'e gelir, parayı da getirebilirdi. Zaten Grimaud'un peşine takılacaklarını da sanmıyorduk. Hakikaten de öyle oldu. Onu herkes ölü biliyordu ... Tabii Grimaud, ilk anlarda çok korkuyordu. Orada, bir saniye bile duracak halde değil-di. Onun için ne traş oldu, ne de sırtındakileri çıkarıp, benim elbiselerimden birini giydi. Maamafih etrafın şüphesini de uyandırmadık. O zamanlar pasaport işleri de öyle sıkı değildi. Grimaud, Tradj'da buluşmak istediğim İngiliz arkadaşımın gibi huduttan geçti. Fransa'ya gittikten sonrasını biliyorsunuz ... şimdi, beyler!» Drayman, bütün vücudunu sarsan bir şekilde, derin bir nefes aldı. Dikleşerek, cam gibi gözleriyle dik dik onlara baktı. «Basit bir tahkikat neticesinde söylediklerimin doğru olduğunu anlayabilirsiniz ... »

Dr. Fell, miinakaşaya hazırlanmış gibi: «Duyduğunuz o 'Tırrak' sesi ne olacak?» diye sordu.

Bu sual o kadar alelade, fakat aynı zamanda öyle beklenmedik bir şeydi ki, Hadley çabucak döndü. Hatta Drayman bile doktordan tarafa bakmağa. çalıştı. Dr. Fell'in kırmızı çehresi dalgın bir ifadeyle karışmıştı. şişman doktor derin derin soluyarak bastonuyla halıyı dürtüştürüyordu. Sanki "biri itiraz etmiş gibi bir tavırla, şömineye doğru, «Bence bu çok mühim,» dedi. Hıh. Buraya bakın, Mr. Drayman. Size sadece bir sual soracağım. "Tırrak' diye bir ses duydunuz. Yani tabutun kapısı açılıyordu. Öyle mi? Tamam.Bundan da da Grimaud'nun çıktığı mezarın o kadar derin olmadığı anlaşılıyor ... »

«Evet, öyle mezar derin değildi. Yoksa Grimaud dışarı çıkamazdı.»

«İkinci sual. O hapishane-e-Mükemmel bir şekilde idare edilen bir yer miydi orası? Yoksa değil miydi?»

Drayman, şaşırmıştı ama çenesindeki adaleler geriliverdi. «Bilmiyorum, efendim. Yalnız o sırada amirlerinin hapishane müdürüyle memurlarına çattıklarından haberim var. Hapishanede vebanın başlamasına sinirlenmişlerdi. Hastalık, mahkumların madenlerde çalışmalarına mani oluyordu. Ha, aklıma gelmişken. ölenlerin isimleri ilan ediliyordu. Bunu ben kendi gözümle gördüm. Şimdi size tekrar soruyorum? Eski bir rezaleti yeniden canlandırmanın ne lüzumu var? Bunun size bir faydası dokunamaz. Bu, Grimaud'un şerefine lekeliyecek bir şey değil mi---

Dr. Fell, onu merakla süzerek, «Evet,» diye mırıldandı.«Bütün mesele de bu ya. Ben de bilhassa bunun üzerinde durmak istiyorum. Bu öyle şerefsizlik addedilecek bir hadise değil. Bir insanın mazisini görmesine bütün bağlarını koparmasına sebep olacak bir şey mi bu?»

Drayman, heyecanla sesini yükseltti. «---fakat Ernestina Dumont'un şerefine leke sürülebilir! Neyi kastedtiğimi anlamıyor,musunuz? Grimaud'nun kızı ne olacak? Eski defterleri, sırf mantıksızca bir ümitle, kardeşlerinden birinin veya ikisinin de sağ olduğunu düşünerek yokluyorsunuz! Onlar öldü! Ölüler de mezarlarından çıkmazlar! Grimaud'u kardeşlerinden birinin öldürdüğü nereden aklınızda geldi? Bunu sorabilir miyim?»

Hadley: «Bunu kendisi söyledi,» diye cevap verdi.

Rampole, bir an Drayman'ın bu sözü anlamadığını sandı.

Sonra da adam sanki nefes alamıyormuş gibi titreyerek ayağa kalktı. Şaşkın şaşkın paltosunun önünü açtı, boynuna dokundu ve sonra tekrar yerine oturdu. Sadece camlaşmış gözlerinin ifadesi değişmemişti. «Bana yalan mı söylüyorsunuz?» Bütün ciddiyetine rağmen sesi titrek, aksi ve

çocuksuydu. «Neden bana yalan söylüyorsunuz?»

«Hakikat bu! Şunu okuyun.» Dr. Petersen'den gelen mektubu ona uzattı. Drayman, kağıdı almak için bir hareket yaptı. Sonra da geri çekilerek: 'Hayır,' makamında başını salladı. «Bundan bir şey anlamam, efendim. Ben--ben--Yani, o ölmeden evvel bir şey mi söyledi?»

«Katilin, erkek kardeşi olduğunu söyledi.»

Drayman, tereddütle sordu: «Başka?» Hadley, cevap vermiyerek adamın muhayyilesinin çalışmasını bekledi. Nihayet Drayman, «Emin olun, inanılmayacak bir şey bu!» dedi. «Yani Grimaud'u tehdit eden o şarlatanın, arkadaşımın ömründe görmediği o adamın, kardeşlerinden biri olduğunu mu ima ediyorsunuz? Galiba, öyle ... Fakat saçma bu! Meseleyi hala anlamış değilim. Grimaud'un bıçaklandığını duyduğum ilk andan beri..»

«Bıçaklandığını mı?»

«Evet. Dediğim gibi--» Hadley, «Dr. Grimaud'u tabancayla vurdular,» dedi.

«Onun bıçaklandığını nereden çıkardınız?»

Drayman, omuzlarını kaldırdı. Buruşuk çehresinde müstehzi ve ümitsiz bir ifade uçuştı. Sakin sakin: «Ben. iyi bir şahit olamayacağım,» diye mınıldandı. «Size büyük bir hüsnüniyetle, inanmayacağınız şeyler söylemekte ısrar ediyorum. Galiba, meseleyi yanlış anladım. Mr. Mangan, hücumu uğrayan Grimand'un ölüm halinde olduğunu, katilin bıçakla tabloyu parçaladıktan sonra ortadan kaybolduğunu söyledi. Ben de bu yüzden Grimaud'un da bıçaklandığını sandım.»

Burnunun yukarısını uğuşturdu. «Bana sormak istediğiniz başka bir şey var mıydı?»

«Akşamı nasıl geçirdiniz?»

«Uyuyordum. Ben---anlıyacağımız, bazan başım ağrıyor. Tam gözlerimin arkası. Yemekte ağrılar o kadar arttı ki Albert Hall'deki konsere gitmekten vaz geçerek, bir uyku hapi alıp yattım. Maalesef yedi buçukta Mr.Mangan'ın beni uyandırdığı zaman arasında olanları hatırlamıyorum.»

Hadley, sakin sakin, durmasına rağmen, avının üzerine atılmağa hazırlanan bir adam tavrıyla Drayman'ın önü açık paltosuna bakıyordu. «Ya ... Yatarken soyundunuz mu, Mr.Drayman?»

«Affedersiniz~soyundum mu? Hayır. Sadece ayakkabılarımı çıkardım. İşte o kadar.»

«Odanızdan hiç çıktınız mı?»

«Hayır.»

«O halde---ceketiniz nasıl kanlandı? Evet, tamam. Ayağa kalkın! Kaçmayın canım. Olduğunuz yerde durun. Şimdi paltonuzu çıkarın.»

Sandalyesinin yanında şaşkın şaşkın duran Drayman paltosunu çıkararak, elini, yerde bir şeyler arayan bir adam tavrıyla ceketinde gezdirirken, Rampole da kan lekesini gördü. Yaşlı adamın sırtında açık gri bir elbise vardı. bunun üzerinde kan lekesi iyice belli olmaktaydı. Koyuca bir lekeydi bu. Ceketin yanından aşağıya, sağ cebe doğru iniyordu. Drayman'ın parmakları bunu buldu ve durakladı. Usulca oğuşturdu. Sonra ihtiyar adam ellerini birbirine sürttü, Sesini aksi aksi yükselterek: «Bu kan olamaz!» diye bağırdı. «Ne olduğunu bilmiyorum. Fakat bana inanın. Kan olamaz!»

«Onu anlarız. Lütfen ceketinizi çıkarın. Korkarım bunu bize bırakmanızı rica edeceğim.

Ceplerinizden almak istediğiniz bir şey var mı?»

«Fakat---»

«Kan lekesi nereden oldu?»

«Bilmiyorum. Yemin ederim, bilmiyorum! Tahmin bile Edemiyorum! Kan değil bu! Kan olduğunu nereden çıkardınız?»

«Lütfen ceketini bana verin . .Ala.» Drayman, titrek elleriyle ceplerinden bozuk para, konser bileti, bir mendil, bir paket sigara ve bir kutu kibrit çıkarırken, Hadley onu dikkatle süzdü. Sonra da ceketini alarak dizlerinin üzerine yaydı. «Odanızın aranmasına bir itirazınız var mı? İzin vermediğiniz takdirde bunu yapmağa hakkım olmadığını açıkça söylüyeyim.»

Yaşlı adam, kuru bir sesle: «Hiç bir itirazım yok.» diye cevap verdi. «Bana bu işin nasıl olduğunu anlatsanız! Ben münasip şekilde hareket etmeğe çalıştım. Evet, münasip şekilde ... Bu işle hiç bir alakam yoktu.» Duraklayarak, o kadar derin bir istihzayla, acı acı güldü ki, Rampole, şüpheleneceği yerde şaşırdı. «Beni tevkif mi ediyorsunuz? Doğrusu buna da itirazım yok.» Bu işte bir yanlışlık vardı. Öyle alelade bir yanlışlık da değildi bu. Rampole, Hadley'in de kendisi gibi makul olmayan bir takım endişelere kapılmış olduğunu hissetti. Drayman, bir sürü ters ve yanlış şey söylemişti. Korkunç, dehşet verici bir hikaye anlatmıştı. Bu yalan veya doğru olabilirdi. Fakat hikayede belirsiz bir melodram havası da vardı. Buna rağmen, Rampole tahmin edemediği bir sebepten dolayı Drayman'ın anlattıklarına inanıyordu. Daha doğrusu Amerikalı, yaşlı adamın bu hikayeye inandığına kaniydi. Bunun sebebi Drayman'ın sinsilikle alakası olmamasıydı. Basit bir adamdı o. Şimdi orada iyice akçillaşmış olan mavi gömleğiyle duruyordu. Kollarını kıvrımış ve kemikli bilekleri ortaya çıkmıştı. Bu haliyle daha uzun boylu, daha zayıf ve sıska duruyordu. Bir eliyle paltosunu tutmuştu. Ve--gülümsüyordu.

Hadley, usulca küfürü bastı. Sonra da: «Betts!» diye seslendi. «Betts! Preston!» Memurlar cevap verinceye kadar da ayağını sabırsız sabırsız yere vurdu. «Betts, bu ceketi laboratuvara yolla. Leke tahlil edilsin. Görüyor musun? Yarın sabah neticeyi bana bildir. Bu gecelik bu kadar. Preston, Mr.Drayman'la aşağıya inip, onun odasına bir bak. Ne araman lazım geldiğini biliyorsun. Yalnız, maskelerle de biraz meşgul ol. Ben de daha sonra gelirim ... Düşünün, Mr. Drayman.yarın sabah sizden Scotland Yard'a gelmenizi isteyeceğim. İşte böyle ...

Drayman,ona aldırmadı bile. Etrafını göremeyen bir yarasa gibi, sağa sola çarparak, dışarı çıktı. Başını sallıyor ve paltosunu arkasından yerde sürüklüyordu. Hatta bir ara Preston'un kolunu bile çekiştirerek, merakla: «O kan nereden bulaşmış olabilir?» diye sordu. «Biliyor musunuz, çok acaip bir hadise bu. Fakat,o kan nereden bulaştı?»

Preston, mırıldandı. «Bilmiyorum, efendim. Aman, kapıya dikkat,»

Nihayet o kasvetli odaya derin bir sessizlik çöktü. Hadley, ağır ağır başını sallayarak, «Aklım iyice karıştı, Fell,» diye itiraf etti. «Ne yaptığımı artık ben de bilmiyorum. Drayman'e ne dersin? Müşfik, yumuşak başlı, sessiz bir adam gibi duruyor. Fakat arka arkaya darbeler indirdikten sonra bakıyorsun ki ona hiç bir şey olmamış. Boksörlerin çalışırken yumrukladıkları büyük torba gibi... Olduğu yerde nazlı nazlı sallanıyor. Kendisi hakkında düşündüklerinize,--hatta yaptıklarınıza da aldırıyor. Belki de gençler onu bu yüzden sevmiyorlar.»

«Hım, evet.» Dr. Fell, homurdandı. «Şöminedeki kağıtları topladıktan sonra eve gidip düşüneceğim. Zira şimdi düşündüklerim- »

«Evet.»

«fevkalade korkunç!» Dr. Fell, müthiş bir enerji sarf ederek sandalyesinden kalktı. Geniş kenarlı şapkasını gözlerine kadar indirerek, bastonunu şöyle bir salladı. «Bir sürü faraziye sıralamak istemiyorum. Hakikati öğrenmen için telgraf cekmen lazım. Ha! Evet. Benim asıl inanmadığım o üç tabutla alakalı hikaye Allah bilir, belki de Drayman buna iyice inanıyor. Faraziyemiz iyice çürütülmedikçe diğer iki Horvath'ın ölmemiş olduklarını düşünmek zorundayız. Öyle değil mi?» «Bütün mesele--»

«Onlara ne olduğu ... Öhhö .. Evet. Bir tahminde bulunabilirim tabii. Bu, aslında Drayman'ın hakikati anlattığına inanmasına bağlı. Bir: o üç kardeşin siyasi bir suç yüzünden hapse atıldıklarına katiyen inanmıyorum. 'Biraz parası olan' Grimaud, hapishaneden kaçıyor. Beş-altı sene sesi sedası çıkmıyor. Sonra, başka bir isim almış olmasına rağmen, hiç duymadığımız birinin mirasına konuyor. Parayı keyifle harcayabilmek için Fransa'dan da rahatça ayrılıyor. İkinci nokta faraziyemi destekliyor! Bütün bunlar doğruysa, Grimaud'un hayatındaki o tehlikeli sır ne olabilir? Çok kimse o Monte Kristovari firarı heyecanlı ve romantik bir macera addeder. Suçu ise İngilizlere, Oxford-Cambridge yarışı gecesi şamandıra aşırarak veva polisle döğüşmek kadar basit

gösteriliyor. Allah kahretsin! Bu olmaz, Hadley!»

«Yani--?»

Dr. Fell, usulca. «Yani,» dedi. «Grimaud'u o tabuta koyup, kapağını çiviledikleri zaman adam sağlamış ... Belki iki kardeşi de aynı vaziyetteydi... Belki o üç 'ölüm' de uydurmaydı. Doktor yalnız Grimaud'a değil. kardeşlerine de yardım etmişti. Grimaud. kendi mezarından çıktığı sırada, diğer tabutlarda da canlı iki insan vardı. Fakat onları dışarı fırlayamadılar. Zira tırnak makası Grimaud'daydı ve adam kardeşlerine yardım etmek istemedi. Herhalde hapishanenin doktoru bir kaç makas birden çalmamıştı. Makas, Grimaud'daydı. Çünkü kardeşlerin en güçlü kuvvetlisi oydu. O tabuttan çıktıktan sonra, kararlaştırdıkları gibi, diğerlerini kurtarması çok kolay olacaktı. Fakat Grimaud, kardeşlerinin gömülü kalmalarına karar verdi. Zira o zaman çaldıkları parayı üçe bölmelerine lüzum kalmayacaktı. Parlak bir cinayet .»

Kimse konuşmadı. Hadley, usulca bir şeyler mırıldandı. Ayağa kalktığı zaman yüzünde şaşkın ve hatta öfkeli bir ifade vardı.

Dr. Fell, «Evet,» diye homurdandı. «Bunun korkunç, iğrenç bir şey olduğunu biliyorum. Bu cinayeti işleyen adamın kabuslar görmesine sebep olacak kadar feci bir şey! Fakat bu kanlı meseleyi de ancak bu faraziye izah edebilir. Mezarlarından fırlayan iki kardeş, ağabeylerini ancak bu sebepten yakalamaya çalışırlar ... Neden Grimaud, Drayman'ı mezarlıktan uzaklaştırmakta o kadar acele etti?.. Niçin mahkum elbisesini çıkarmak için bile beklemedi? Köylülerin, vebadan ölenlerin. gömüldüğü bir mezarlığa sokulmıyacaklarını bilmesine rağmen, neden görülme tehlikesini göze alarak, yola çıktı? Çünkü o mezarlar derin değildi. Dakikalar geçip,--iki kardeş havasızlıktan boğulma tehlikesiyle karşı karşıya gelince--üstelikte ağabeylerinin kendilerini kurtarmak niyetinde olmadığını anlayınca, bağırmağa, tabutlarını yumruklamağa başlayacaklardı. O zaman Drayman, toprakların kaydığını görür veya zavallıların son çığlığını işitebilirdi.»

Hadley, kulaklarına inanamıyordu. «Böyle bir köpek--» Sesi hafifledi. «Hayır. Biz iyice sapıttık, Fell. Bütün bunlar, hayal. ,Böyle bir hadise olamaz. Zaten--öyle olsaydı, öbür Horvath'lar da tabutlarından çıkamazlardı. Ölüp giderlerdi.»

Dr. Fell, dalgın dalgın: «Öyle mi» dedi. «Küreği unutuyorsun.»

«Hangi küreği?»

«Mezarı kazan zavallılardan birinin korku veya telaşından orada unuttuğu küreği.

Hapishanelerde.hatta en kötü hapishanelerde---bile bu kabil ihmale göz yumulmaz. Küreği olması için muhakkak birini yollarlar.Yarabbi! Elimde en ufak bir delil yok ama olanlar sanki seyretmişim gibi en ufak teferruatına kadar görebiliyorum. O çılgın Pierre Fley'in Warwick meyhanesinde Grimaud'a söylediklerini hatırla ve-- bu sözlerin. anlattıklarına uyup uymadığını düşün.. . Evet, o gün küreği almağa, tepeden tırnağa 'kadar silahlı, soğukkanlı iki gardiyan gönderildi. Onlar Grimaud'un, Drayman'in görmesinden veya işitmesinden korktuğu şeyi gördüler veya işittiler. Ya yapılan oyunu anladılar, ya da insanca tarafları galip geldi. Tabutların kapaklarını parçalayarak açtılar. Ve iki kardeş, baygın dışarı yuvarlandılar. Kan içerisindeydiler ama ölmemişlerdi. »

«Buna rağmen Grimaud'u yakalamaya kalkmadılar öyle mi? Hapishaneden kaçan ve üstelik kardeşlerini de o hale sokan bir adamı yakalamak için memleketi altüst ederlerdi---»

«Hım, evet. Bunu ben de düşündüm. Bu yüzden bir sual de sordum. Eğer hapishane müdürüyle memurları o sırada amirlerinin hücumlarına uğramamış olsalardı, Grimaud'u yakalamaya da çalışırlardı, Veba dolayısıyla onlara çatıp duruyorlardı zaten. Bir de dikkatsizlikleri yüzünden böyle bir hadiseye sebebiyet verdikleri anlaşılınca neler olurdu kimbilir? Bu meseleden hiç bahsetmemek daha doğru olacaktı. ..

İki kardeşi ayrı bir hücreye kapattılar ve ağabeylerinden ise hiç kimseye bahsetmediler.»

Hadley. kısa bir sessizlikten sonra: «Bu sadece bir faraziye,» diye mırıldandı. «Fakat eğer doğruysa

o zaman iblislere, zebanilere de inanırım. Allah biliyor ya! Grimaud, cezasını çekmiş. Fakat buna rağmen katilini yine de yakalamamız lazım. Eğer bütün hikaye buysa---»
«Bütün hikaye bu değil tabii.» Dr. Fell, başım salladı. «Bu doğru bile olsa, maalesef tam değil. İşin fenası da bu ya. İblislerden bahsediyorsun. Doğrusu ben, Grimaud'dan daha kötü, daha iğrenç bir iblis olduğundan eminim. Bunun sebebini de bilmiyorum... X'i kastediyorum, dostum. O içi boş adamı. Henri kardeşi.» Bastonuyla işaret etti: «Niçin? Niçin Pierre Fley, ondan korktuğunu itiraf etti? Grimaud'un düşmanından korkması normal bir şeydi. Fakat neden Pierre Fley, müttefiki olan bu ağabeysinden o kadar çekiniyordu? Usta bir ilüzyonistin alelade bir hayalden korkması için bir tek sebep vardı. Zira müşfik Henri, Şeytani bir zekaya sahip olan. kan dökmeğe meraklı bir deliydi.»

Hadley, not defterini cebine koyarak paltosunu düğümledi.«Sen istersen eve git. Benim buradaki işim bitti. Fakat Pierre Fley'in peşine takılmak niyetindeyim. Üçüncü kardeşin kim olduğunu Fley biliyor... Sana söz veriyorum, Fley'e bildiklerini de anlattıracağım. Drayman'ın odasına bir göz atacağım ama orada bir şey olduğunu sanmıyorum. Bu muammanın anahtarı Fley'de. Onun sayesinde katili de yakalayacağız. Hazır mısınız?»

Hadiseyi ancak ertesi sabah öğrendiler. Halbuki Pierre -Pley, o saatlerde çoktan ölmüştü. Onu da Grimaud'u öldüren tabancayla vurmuşlardı. Üstelik katil, şahitlerin gözleri önünde görünmez hale girmiş, ve karda yine ayak izi bırakmamıştı.

11- Sihirle Cinayet

Dr. Fell, ertesi sabah dokuzda oda kapısına vurduğu zaman misafirleri henüz kendilerine gelememişlerdi. Rampole,gece pek uykusunu alamamıştı. Doktorla saat birde eve döndükleri zaman karısı Dorothy, heyecanla kendisini bekliyordu. Genç kadın cinayetin bütün teferruatını öğrenmek niyetindeydi. Rampole ise olanları anlatmağa hazırdı. Onun için yanlarına sigara ve bira alarak, odalarına çekildiler. Dorothy, Sherlock Holmes'u taklit ederek divanın minderlerini yere yığdı. Elinde bira bardağıyla geçip, bunların üzerine kuruldu. 'Yüzünde gayet esrarengiz bir ifade belirmişti. Rampole ise odada dolaşarak olanları hikaye etti. Dorothy'in fikirleri canlı, fakat vuzuhsuzdu. Genç kadın, Madam Dumont'la Drayman'dan hoşlanmasına karşılık, Rosette Grimaud'a da fena halde sinirlendi. Hatta Rampole,Rosette'in münazarada söylediği sözleri tekrarladığı zaman da bu öfkesi hiç geçmedi. Tabii hem Rampole, hem de Dorothy, Rosette'in tavsiyesini çok beğenmişlerdi, o da başka. Dorothy, ciddi bir tavırla sigarasını kocasına doğru salladı. «O acaip suratlı sarışının bu işte parmağı var. Sonradan, 'Dorothy, söylediydi,' dersin. O ahlaksızın biri, şekerim. 'Hain, kan dökmekten hoşlanan bir tip olmalı! Pah! Herhalde soğuk da! Eğer, onun Boyd Mangarı'a yaptıklarını, ben sana yapmağa kalksaydım ve sen beni bir güzel pataklamasaydım, bir daha ne senin yüzüne bakardım. ne de kendi yüzüme. Ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi?»

Rampole, mırıldandı: «İşi şahsiyete dökmiyelim. Sonra Rosette, Mangan'a ne yaptı? Hiç. Görünüşte bir şey yok. Farzedelim ki Rosette, ön odada kitli değildi. Kız o zaman gidip babasını öldürdü mü sanıyorsun?»

«Hayır. Bu işi rahatça yapardı ama, kılığını değiştirmesine rağmen Madam Dumont'u kandıramazdı.» Dorothy'in parlak siyah gözlerinde gayet zekice bir ifade vardı. «Sana meseleyi anlatayım mı? Madam Dumont'la Drayman, masum. Mills'e gelince ... Onun ukalanın biri olduğu anlaşılıyor. Tabii sen bu hususta bitaraf da olamazsın. Zira ne fenden hoşlanırsın, ne de istikbalde dünyayı düzelteceklerini iddia edenlerden. Fakat Mills'in doğruyu söylediğinin aşıkardığını senin de itiraf etmen lazım.»

«Öyle.»

Dorothy, düşünceli düşünceli sigarasını içti. «Hım. Aklıma fevkalade fikirler geliyor. En fazla şüphelendiklerim, görmediğin o iki kişi: Pettis ve ressam Burnaby.Onları itham o kadar kolay ki» «Ne?» .

«Dinle. Pettis'in çok kısa boylu olduğunu söyliyerek itiraz ettiler değil mi?Doğrusu Dr. Fell gibi zeki bir insan işin püf noktasını hemen anlamalıydı. Aklıma bir hikaye geldi ... Bunu nerede okuduğumu hatırlıyamıyorum. Fakat buna benzer hilelere orta çağlara ait bir kaç hikayede rastlanılıyor. Ne demek istediğimi anladın mı? Daima ortaya iri cüsseli bir şövalye çıkar. Tepeden tırnağa kadar zırhlıdır. Miğferinin vizyerini sıkıca kapamıştır. Müsabakaya iştirak eden bütün şövalyeleri yener. Nihayet karşısına en meşhur şövalye dikilir. At üzerinde mızraklarla döğüşeceklerdir. Şövalye ileri atılır ve iri yarı şampiyonun miğferinin tam ortasına, vizyerin üzerine vurur. Herkesin dehşetle açılan gözleri önünde dev cüsseli rakibinin kafası uçuverir. Sonra zırhın içinde bir ses yükselir. O zaman yakışıklı fakat ufak tefek bir gencin o zırhı giymiş olduğunu anlarlar ... »

Rampole, karısına bakarak, vekarla: «Sevgilim,» diye mırıldandı. «İşte bu saçma. Şimdiye kadar aklına gelenlerin en, mantıksızı. Buraya bak! Yani Pettis'in başının üzerine yapma omuzlarla, uydurma bir kafa takarak dolaştığını mı iddia ediyorsun?»

Dorothy, burun kıvırdı, «Sen de çok muhafazakarsın, Bence bu fevkalade bir fikir. Delil mi istiyorsun? Mills, kendisi başın arkasının ve saçların parlak olduğundan,---bütün kafanın mukavvadan yapılmış gibi durduğundan bahsetmedi mi? Buna ne dersin?»

«Bu bir kabus, derim! Başka, işe yarayacak bir fikrin yok mu?»

Dorothy, «Var,» dedi. ilham perisinin birdenbire karşısına dikildiği belliydi ama o sanki bunu daha evvel düşünmüş gibi bir tavırla, «Bu fikrim,» diye devam etti. «O 'imkansız' vaziyet hakkında. Katil neden ayak izi bırakmak istemedi? Hepimiz oturmuş türlü türlü karışık sebepler icat ediyorsunuz.

Sonunda da katilin polisle alay etmek istediğine kanaat getiriyorsunuz. Saçma hayatım. Bir adam ayak izi bırakmak istemiyor. Akla gelecek ilk şey nedir? İlk ve en mühim sebep ne olabilir? Zira o adamın ayak izlerini derhal tanımak kabildir. Adamın ya ayaklarının biçimi gayet barizdir, ya da sakattır. Ayak izi bıraktı mı, sonunda darağacını boylar ... »

«Ve?»

Genç kadın, «Ve,» dedi. «Sen bana Burnaby'nin ayağının sakat olduğunu söyledin.»

Nihayet Rampole şafak vaktine doğru uykuya daldı. Rüyasında Burnaby'in sakat ayağı, o takma başlı adamdan da. ha da korkunç bir hal aldı. Bu saçmaydı tabii. Fakat insanın (uyurken rahatsız eden,---üç mezar muammasına karışan saçmalardan ... Dr. Fell, Pazar sabahı dokuza doğru kapıya vurduğu zaman da kendisini zorlayarak yataktan kalktı. Telaşla traş olup, giyindikten sonra o derin sessizlikte sendeleyerek aşağı indi. Dr. Fell'in (veya başkalarının) yerlerinden kımıldamıyacağı kadar erken bir saatti bu. Rampole, gece başka . şeytani bir hadisenin daha cereyan etmiş olduğunu anlamıştı. Hol, gayet serindi. Gürül gürül ateş yanan büyük kütüphanede bile sabahın o saatlerine mahsus acaip hal vardı. Bunu,bilhassa trene yetişmek için güneş doğarken yataktan kalktığınız zaman farkedersiniz. Bahçeye bakan şahnisteki masaya üç kişilik kahvaltı takımı konulmuştu. Kasvetli bir gün geçirecekleri belliydi. Kar yağmağa başlamıştı bile. Giyinmiş olan Dr. Fell, masanın başına geçmişti. Ellerini şakaklarına dayamış, gözlerini de önündeki gazeteye dikmişti.

«Henri kardeş!» diye homurdanarak, gazeteye vurdu. «Evet! Bizimki yine faaliyette. Hadley, biraz evvel telefon edip, diğer teferruatı da anlattı. O da neredeyse gelir. Başlangıç olarak şuna bir bak, Ted. Dün gece, halledilmesi güç bir meseleyle karşılaştığımızı sanıyorduk.İlahi Baküs ilahhi Jüpiter! Ya buna ne demeli? Ben de Drayman'e döndüm. Artık inanamıyorum! Bu hadise yüzünden Grimaud'un katli baş sahifeye konulmamış. Allahtan gazeteciler iki vakanın birbirine

bağlı olduğunu farketmemişler. Veya Hadley, onlara bundan bahsetmemelerini söylemiş.

«Şuraya bak!»

Rampele. fincanına kahve doldurulurken manşete bir göz attı. «SİHİRBAZ,SİHİRLE ÖLDÜRÜLDÜ!» Bu başlık yazana her halde büyük zevk vermişti.

«CAGLIOSTRO SOKAĞI MUAMMASI.»

«İKİNCİ KURSUN DA SANA!»

Amerikalı, «Cagliostro sokağı,» diye tekrarladı. «Allahaşkına Cagliostro sokağı nerede? Şimdiye kadar bir sürü acaip sokak ismi duyduğumu sanıyordum ama bu..»

Dr. Fell, mırıldandı. «Başka zaman bu ismi işitmezdin bile. Sokakların arkasına gizlenmiş olan dar yollardan biri. .. İnsan bu sokaklara kestirmeden caddeye çıkmağa çalışırken rastlar ve Londra'nın göbeğinde böyle 'kayıp' bir mahalle olduğunu görerek şaşırır ... Her ne hal ise ...

Cagliostro sokağı, Grimaud'un evinden ancak üç dakikalık mesafede. Russel meydanının diğer tarafında, Guilford sokağının arkasında. Aslında bir çıkmaz sokak. Burada bir iki dükkan var. Gerisi de pansiyon... Henri kardeş, Grimaud'u vurduktan sonra evden çıkarak Cagliostro sokağına gitmiş. Biraz bekledikten sonra başladığı işi tamamlamış.»

Rampole, çabucak yazıyı okudu.

«Dün gece Cagliostro sokağında öldürülen adamın Pierre Fley adlı bir Fransız sihirbaz ve illüzyonisti olduğu anlaşılmıştır. Fley, aylardan beri Commercial sokağında bir tiyatrodaki temsiller vermesine rağmen Cagliostro sokağındaki odaya iki hafta evvel yerleşmişti. Dün gece saat on buçukta vurulan Pierre Fley'in acaip şartlar altında öldüğü anlaşılmaktadır. Yani bu sihirbazın yine sihirle öldürüldüğü iddia edilebilir. Üç şahidin de söylediğine göre katili kimse görmemiştir.

Üstelik cani, karda ayak izleri de bırakmamıştır. Buna karşılık üç şahit de birinin açık açık, 'ikinci kurşun da sana' dediğini duymuşlardır.Cagliostro Sokağı ancak iki yüz metre

uzunluğundadır.Tuğla bir dilvarla sona ermektedir bu. Yolun başlangıcında birkaç dükkan bulunmaktadır. Cinayet sırasında bu dükkanların kapalı olmasına rağmen bazı

vitrinlerden ışık sızdığı ve mağazaların önlerindeki karların süpürülmüş olduğu bildirilmektedir. Fakat yirmi metreden sonra sokak ve kaldırımların dümdüz,tertemiz bir kar tabakasıyla kaplı olduğu anlaşılmaktadır.Birmingham'dan Londra'ya gelmiş olan iki iş adamı, yani Mr. Jesse Short ve Mr. R. G. Blackwin, hadiseyi şöyle anlatmaktadırlar: 'Sokağın sonundaki evlerden birinde oturan bir arkadaşımızı ziyarete gidiyorduk. Sağ taraftaki kaldırımdan yürümekteydik. Tabii arkamız da yolun başına dönüktü. Kapılardaki numaralara bakmak için dönerken, daha geriden bir adamın gelmekte olduğunu farkettilik, Bu yabancı ağır ağır ve endişeyle ilerliyor, sanki birinin yanına sokulmasını bekliyormuş gibi etrafına bakınıyordu. Adam, yolun tam ortasından yürümekteydi. Sokak bir hayli loştu. Bu yüzden sadece uzun boylu olduğunu, başında da yumuşak bir şapka bulunduğunu görebildik.' Buna karşılık Conduit sokağında devriye gezen polis memuru Henri Withers de aynı dakikalarda Cagliostro sokağının başına geldiğini, ve o adamın karda yürüdüğünü gördüğünü bildirmiştir. Yabancı, dönüp arkasına bakmış, fakat polis memurunun da farkına varmamıştır.

Hadise, üç dört saniye içerisinde olup bitmiştir. Mr.Short'la Mr. Blacwell, arkalarından

acı bir çığlığın aksettiğini anlatmaktadırlar. Sonra birinin, açık açık, 'İkinci kurşun da sana,' dediğini işitmişlerdir. Bunu bir kahkaha ve nihayet boğuk bir tabanca sesi takip etmiştir. Telaşla döndükleri sırada. arkalarındaki adam, sendelemiş, tekrar acı acı bağırdıktan sonra yere yüzükoyun yuvarlanmıştır.İki arkadaş o sırada sokağın baştan sona kadar tamamıyla bomboş olduğuna yemin etmektedirler. Yabancı, yolun ortasından yürüdüğünü, karda da kendi ayak izlerinden başka hiç bir iz olmadığını ısrarla söylemektedirler. Onların bu iddialarını sokağın başından koşarak gelen polis

memuru Withers de tasdik etmektedir. Üç şahit, bir mücevhercinin vitrininden süzülen

ışıkta maktulün yüzükoyun yattığını, kollarının yana doğru açılmış olduğunu, sol küreğinin altındaki kurşun yarasından kan fışkırdığını görmüşlerdir. Silah---otuz sene evvel kullanılan tipte, uzun namlulu 38 lik bir Colt, üç metre kadar geride bulunmuştur.

Şahitler, duydukları sözlere ve tabancanın geriye atılmış olmasına rağmen, sokak bomboş olduğu için adamın intihar ettiğini sanmışlardır. Onun hala nefes aldığını farkederek etmez de kendisini, Dr. M.R.Jenkins'in sokağın nihayetindeki muayenehanesine götürmüşlerdir. O arada polis memuru etrafı tetkik ederek, hakikaten ayak izi olmadığını kat'i surette tesbite muvaffak olmuştur.

Ondan sonra daha acaip bir hakikat ortaya çıkmıştır. Maktulün, elbiselerine bakılınca, yaranın etrafının yanmış olduğu görülmüştür. Bundan da tabancanın maktulün sırtına dayandığı veya zavallıya ancak dört beş santim geriden ateş edildiği anlaşılmaktadır. Dr. Jenkins de hadisenin bir intihar alamıyacağını bildirmiş, Adli Tabip de sonradan bunu tasdik etmiştir. Doktor, 'Hiç kimse kendisini, bilhassa böyle uzun namlulu bir tabancayla, bu şekilde ve bu açıdan vuramaz,' demiştir. Yani hadise bir cinayettir. İnanılmıyacak bir cinayet. Eğer adam uzaktan, mesela pencere veya kapıdan vurulmuş olsaydı, katilin görünmemesi, sokakta ayak izleri bulunmaması hiç bir şey ifade etmiyecekti. Fakat Pierre Fley'i, yanında duran, kendisiyle konuşan ve sonra da ortadan kaybolan birinin vurduğu anlaşılmaktadır ..

Cinayetten sonra maktulün üzerinde hüviyetini belirtecek bir tek vesika bile bulunmamış, evvela onun kim olduğu da anlaşılmamıştır. Kısa bir gecikmeden sonra ceset morga kaldırılmış ve---»

Rampole, «Hadley'in, Fley'i getirtmek için yolladığı memur ne olmuş?» diye sordu. «O adamı tanımamış mı?»

Dr. Fell, homurdandı. «Sonradan maktulün hüviyetini tesbit etmiş. Fakat adam oraya gittiği sırada hadise de sona ermiş. Hadley'in söylediğine göre Withers, kapı kapı dolaşıp tahkikat yaparken polislerle karşılaşmış. O zaman vaziyeti anlamış tabii. O arada Hadley'in Fley'i bulması için tiyatroya yolladığı memur da telefon ederek illüzyonistin orada olmadığını bildirmiş. Fley, tiyatro müdürüne sakın sakın o gece sahneye çıkmıyacağını söyledikten sonra anlaşılmaz bir şeyler mırıldanarak çıkıp gitmiş ... Morgtaki ölünün hüviyetini resmen tesbit edebilmek için Fley'in Cagliostro sokağındaki ev sahibini bulmuşlar. Sonra emin olabilmek için tiyatrodan da birini çağırtmışlar. İtalyan ismiyle sahneye çıkan bir İrlandalı bu işe talip olmuş. Zira yaralandığı veya sakatlandığı için o gece temsil veremiyecekmiş. Öhhöo. Evet, Morgdaki adam hakikaten Fley'miş. Adam, vurularak öldürülmüş. Tabii bizim de başımız belada. Pah!»

Rampole, haykırdı.«Bu hikaye hakikaten doğru mu?»Bu سوالini Hadley cevaplandırdı. Baş Müfettiş, adeta kavgaya hazırlanmış gibi zili çalmış, sonra da ayaklarını vura vura içeri glmişti. Evrak çantasını, sanki bu bir harp baltasıymış gibi tutuyordu. Jambonlu yumurtasını yemeden evvel bir hayli söylendi durdu. Şöminenin önünde topuklarını yere vurarak, hiddetle: «Hikaye doğru ya!» diye haykırdı.

«Gazetenin her şeyi olduğu gibi açık açık yazmalarını istedim. Artık halkın yardımını

istediğimizi, Pierre Fley'i---ve ağabeysi Henri'yi tanıyanların bildiklerini anlatmalarını

ilan edebiliriz! Henri! Yarabbî! Fen. ben çıldırmağa başladım. Uydurduğun o isim aklıma takıldı. Bunu bir türlü unutamıyorum. Sanki adamın asıl adının Henri olduğunu

biliyormuşum gibi bu ismi kullanıp duruyorum. Gözlerimin önünde Henri'nin hayali

beliriyor. Nevse. pek yakında onun asıl adını öğrenebileceğiz. Bükreş'e telgraf çektim.

Henri kardeş! Henri ağabey! Onun izini bulduk! Sonra yine kaybettik! Hen---»

Dr. Fell, endişeyle soluyarak: «Allahaşkına, kendine gel,» dedi. «Sayıklayıp durma.Zaten vaziyet berbat. Herhalde hemen hemen bütün gece çalıştın. Başka bir şevler öğrenebildin mi? Hım. Evet. Haydi bakalım. evvela karnını doyur. Ondan sonra manevi meselelerle meşgul olalım.»

Hadley, hiç bir şey yiyemiyeceğini söyledi.Fakat iki tabak jambonlu yumurtayı silip süpürdükten, birkaç fincan kahve içip, sigarasını yaktıktan sonra, daha sakın bir tavır takındı. çantasından bir takım kağıtlar çıkararak, ciddi ciddi, «Eh ... » dedi. «Artık başlayabiliriz. Şimdi şu gazeteye yazılanları teker teker inceleyelim. Sonra da yazılmıyanlara geçelim. Öhhö! Evvela--- Blackwin'le Short meselesi var. Sözlerine inanılır şahitler onlar. Üstelik Henri kardeş olmadıkları da muhakkak. Birmingham'a telgraf çektik. Her ikisi de orada doğup büyümüşler.Mahallelerinde herkes onları tanırmış. Böyle bir hadise karşısında şaşalayıp, saçmalayacak insanlar da değiller. Halleri vakitleri yerinde, akılları başlarında adamlar. Memur Withers'e gelince. O da tam güvenilecek bir genç. Hatta kusur sayılacak kadar titiz ve dikkatli. Blackwin'le Short, kimseyi görmediklerini söyledikleri zaman belki ya-nılıyorlardı. Fakat, hakikati, gördükleri şekilde anlattıkları aşikar.»

«Yanılıyorlar mıydı? Nasıl?»

Hadley, «Bilmiyorum,» diye homurdandı. Derin bir nefes alarak, kederle başını salladı. «Fakat yanılmış olmaları lazım. Fley'in odasını aramadım ama sokağa bir göz attım. Öyle Piccadilly meydanı gibi aydınlık bir yer değil. Fakat şahitleri yanıltacak, her şeyi görmelerine mani olacak kadar da karanlık. sayılmaz. Gölgeler--Yarabbi! Bilmem ki! Ayak izlerine gelince ... Withers, bir tek iz bile olmadığına dair yemin ediyor. Onun sözüne inanmağa hazırım. İşte böyle ... »

Dr. Fell, sadece içini çekti. Hadley, devam etti. «Gelelim tabancaya. Fley, 38 lik bir Colt'la vurulmuş. Grimaud da öyle. Tabancada sadece iki kurşun varmış.Hen-yani katil iki kurşunu da hedefe isabet ettirmiş. Modern revolver tıpkı bir otomatik gibi kovanları fırlatır ... Eski Colt ise kovanları atmamış. Tabanca o kadar eski ki, kime ait olduğunu tesbit etmemiz de imkansız. Yalnız silah mükemmel vaziyette. Modern, çelik kaplı kurşunlarla doldurulabiliyor. Fakat biri tabancayı senelerden beri saklıyormuş.»

«Hiç bir şeyi unutmamış ... E, Fley'in dün neler yaptığını öğrendin mi?»

«Evet. Henri'yi görmeğe gitmiş.»

Dr. Fell'in gözleri faltaşı gibi açıldı. «Ne? Buraya bak. Eğer eline bir ipucu---»

«Elimde bundan başka ipucu yok zaten.» Hadley, acı bir memnuniyetle arkadaşına baktı. «Eğer bir iki saat içerisinde netice alamazsak, ben de şu çantayı yerim! Sana telefonda Fley'in dün gece sahneye çıkmağı reddedip, tiyatrodan ayrıldığını söyledim, değil mi? Tamam gönderdiğim memur hem tiyatronun müdürü olan İsaacstein adlı biriyle, hem de O'Rourke ismindeki İrlandalı akrobatla konuşmuş O'Rourke, diğerlerine nazaran Fley'le daha samimiymiş. Cesedin hüviyetini tesbit için de yine o gitmiş ... Tabii Limehouse civarında Cumartesi geceleri çok mühim. Tiyatrodaki varyete programı öğleden sonra birde başlayıp gece on bire kadar devam ediyormuş. Akşam, işler bir hayli yolundaymış. Yani tiyatro iyice dolmuş. Fley'in ilk temsili sekizi çeyrek geçeymiş. Bileğini kırdığı için sahneye çıkamıyacak olan O'Rourke, sekizi on geçe sigara içebilmek için usulca aşağıya inmiş. Orada kömürle işleyen bir kazan varmış. Yani musluklara

sıcak su veriyorlarmış .»Hadley, bir kağıt çıkardı.Baştan aşağı yazı doluydu bu. «İşte, O'Rourke'un anlattıkları. Somers adamın söylediklerini yazmış. O'Rourke da altına imzasını atmış.» «Amyant kaplı kapıdan geçip, aşağıya inerken bazı sesler duydum.Sanki biri ocakta yakmak için odun kırıyordu. Sonra fena halde irkildim. Kazanın kapısı açıktı. Bizim kaçık da elindeki baltayla temsilde kullandığı o bir iki parça eşyayı kırıp kırıp ateşe atıyordu. 'Aman

Yarabbi!' dedim. 'Ne yapıyorsun, Kaçık?' O acaip tavırlariyle cevap verdi. 'Eşyalarımı parçalıyorum, Sinyor Palyaço.' (Anlayacağınız, ben sahnede Büyük Palyaço adını kullanırım. Fakat bizim Kaçık daima böyle konuşurdu. 'Artık işim bitti,' diye devam etti.'Bunlara ihtiyacım

kalmadı.' Güüm! O sahte iplerle dolap için kullandığı içi boş bambu sopaları kazana fırlatıverdi. Ben, 'Kaçık!' dedim. 'Allahaşkına kendine gel! Birkaç dakika sorıra sahneye çıkacaksın' Daha giyinmemişsin bile!' O, başını salladı. 'Sana söylemedim mi? Ben, ağabeyimi görmeğe gidiyorum. O bir şeyler yapacak ve böylece o eski mesele de halledilmiş olacak.'

Merdivenlere doğru yürüdü, sonra da birdenbire döndü.

Kaçığın yüzü tıpkı ata benzerdi. Beyaz bir ata. Bunu söylediğim için Allah beni affetsin. Ocağın alevleri çehresini aydınlatıyordu. Yüzünde acaip, tüylerimi ürperten bir ifade vardı. 'Bu işi yaptıktan sonra, başıma bir şey gelirse: dedi. 'Ağabeyimi, benim oturduğum sokakta bulabilirsin. Kendisi aslında orada oturmuyor ama geçenlerde bir oda tuttu.' O sırada ihtiyar İsaacstein gözüktü. O da Kaçığı arıyordu. Kaçığın sahneye çıkmıyacağını duyunca, adeta kulaklarına inanamadı. Tabii kavga çıktı. Nihayet İsaacstein, 'Sahneye çıkmadığın takdirde ne olacağını biliyorsun, değil mi?' diye bağırdı. Kaçık ise, sanki pokerde eline fevkalade kağıtlar gelmiş gibi bir tavırla, tatlı tatlı, 'Evet: dedi. 'Biliyorum.' Şapkasını çıkararak, ikimizi de nezaketle selamladı. 'İyi geceler. beyler. Ben artık mezarıma dönüyorum.' Ondan sonra o deli başka hiç bir şey söylemeden merdivenlerden çıkıp gitti.»

Hadley,kağıdı katlayarak çantasına koydu.Dr.Fell, piposunu yakmağa çalışıyordu. «Evet. Fley, hakikaten sanatkarmış. Ne yazık ki Henri ağabey--Neyse. Başka?»

«Henri'yi Cagliostro' sokağında kıstırmak belki işimize yarar, belki de yaramaz. Her ne hal ise, adamın muvakkat yerini bulduk.» Hadley, bir an durdu. «Düşünürken, kendi kendime, 'Fley vurulduğu sırada nereye gidiyordu?' diye sordum. Nereye doğru yürüyordu? Herhalde adam kendi odasına gitmiyordu. Zira o sokağın başında, 2 numaralı evde oturmaktaydı. Halbuki cinayet sırasında aksi istikamette ilerliyordu.

Vurulduğu sırada yolun yarısını hemen hemen geçmişti.Yani sağında 18, solunda ise 21 numaralı evler vardı. Tabii , zavallı tam sokağın ortasındaydı. İyi bir ipucuydu bu. Someers'i bunu takibe memur ettim. Simdi o yarıdan" sonraki her binaya uğrayacak. Orada yeni veya dikkati çekecek bir kiracı olup olmadığını öğrenecek. Pansiyoncu kadınlar malüm. Herhalde bir düzine şüpheli şahısla karşılaşacağız. Fakat zararı yok ... »

Şişmanlığının müsaadesi nisbetinde geniş koltuğuna yayılmış olan Dr. Fell, saçlarını karıştırdı. «Evet. Fakat senin yerinde olsaydım, sokağın yalnız bir ucuyla meşgul olmazdım. Bütün evlere baktırırdım, Hadley. Belki de Fley vurulduğu sırada birinden kaçıyordu. Düşmanından uzaklaşmağa çalışıyordu?»

«Fley, sokağın ucundaki tuğla duvara doğru koşmakla kaçamazdı ki!»

Doktor, koltuğunda doğrularak, «Yanlış!» diye kükredi.

«Beni dinle! Yanlış bu! Böyle söylememin sebebi bu karanlıkta en ufak bir hakikat pırıltısı görememem de değil. Bunu itiraf ediyorum zaten. Fakat bu hadisenin basitliği insanı çıldırtıyor. Bu dört duvar arasında yapılan bir oyun değil. " Bir sokak bu! Bir adam, bu ıssız sokakta, karda yürüyor! Bir çığlık, fısıldanan birkaç kelime! Bam! Şahitler dönüyorlar! Katil ortada yok. Nereye gitmiş o? Acaba canı tabancayı, tıpkı bıçak gibi uzaktan mı fırlattı?.. Bu da Fley'in sırtına çarpıp patladı ve sonra da yere mi düştü?»

«Saçma!»

«Saçma olduğunu biliyorum!» Dr. Fell, başını salladı,

«Buna rağmen bu sualleri yine de soruyorum.» Gözlüklerini burnundan kaydırarak, ellerini gözlerine bastırdı. «Bu yeni hadise Russel meydanındaki gruba nasıl tesir ediyor? Yani herkesin şüphe edildiğine göre, listedeki adlardan bir kaçını silemez miyiz? Belki bize Grimaud'un evinde yalan söylüyorlardı ama herhalde o sırada Cagliostro sokağının ortasında Colt tabancalarını fırlatmıyorlardı.»

Hadley'in çehresi istihzayla adeta çirkinleşti.«Talih, yine yüzümüze güldü. Bak, ben bunu unutmuştum! Eğer Cagliostro sokağındaki hadise biraz daha geç veya daha erken olsaydı bir iki kişiyi o listeden çıkarabilirdik. Maalesef şimdiki halde bu imkansız. Fley'i saat tam onu yirmi beş

geçe vurdular. Yirmi iki yirmi beşte. Yani Grimaud'dan on beş dakika sonra. Henri ağabey, işi oluruna bırakmak niyetinde değildi. Ne yapacağımızı tahmin etti. Nihayet öğrenilir öğrenmez, bir memur yollayıp Fley'i getirmeceğimizi biliyordu. Bu yüzden Henri ağabey---veya başka biri bizden" evvel davrandı.»

Dr. Fell, tekrarladı: «Veya başka biri? .. Doğrusu kafan enteresan bir şekilde çalışıyor. Neden 'veya başka biri?'»

«Ben şunu belirtneğe çalışıyorum. Grimaud vurulduktan sonra geçen o on beş dakikayı! Kimsenin hiç bir şeye dikkat etmediği, o uğursuz on beş dakikayı. Fell, cinayetlerle alakalı yeni yeni şeyler öğreniyorum. Eğer, zekice bir kaç cinayet işlernek istiyorsan, ilk kurbanını öldürdükten sonra

ikincisini ortadan kaldırmak için şöyle uygun, dramatik bir an bekleme. Bir vur--arkasından tekrar vur. Birinci cinayet, polisler de dahil olmak üzere, herkesi o kadar şaşırtır ki, kimse diğerlerinin o saatte nerede olduğunu hatırlayamaz. Biz hatırlayabiliyor musunuz?»

Dr. Fell, hatırlıyamadığını gizlemek için, «Yavaş! yavaş!» diye homurdandı. «Zamanı tesbit etmek kolay. Dur bakalım. Grimaud'un evine---kaçta gittik?»

Hadley, bir kağıt parçasına bir şeyler karalıyordu. «Eve, Mangan pencereden atladığı sırada eriştik. Herhalde silah patlayalı ancak iki dakika olmuştu. Onu oniki geçe diyelim. Yukarı koştuk. Kapı kitliydi. Kerpeten bulup kapıyı açtık. Üç dakika daha geçti...»

Rampole, söze karıştı. «Pek az zaman bırakmıyor musun? Bana uzun müddet ortada koşuşup durduk gibi geliyor.»

Hadley, «Ekseri herkese öyle gelir.» dedi.Hatta, ben de Kynaston hadisesine kadar aynı şekilde düşünüyordum. Hatırlıyor musun Fell? Şeytani bir zekası olan katil kendisini temize çıkarmak için şahitlerin daima fazla zaman geçmiş gibi bir hisse kapılmalarından istifade etmişti. Zira hepimiz düşünürken saniye değil, dakika hesaplarız. Bunu bir tecrübe et, Ted. Masanın üzerine bir saat koyarak gözlerini kapa. Dakikanın dolduğuna kanaat getirdiğin zaman saate bak. Gözlerini otuz saniye evvel açacağından eminim... Evet, o arada üç dakika geçti diyelim. «Kaşlarını çattı. «Mangan, telefon etti. Ambülans pek çabuk geldi. Hastahanenin adresine dikkat ettin mi. Fell?» Şişman doktor, vekarla: «Hayır,» diye . cevap verdi. «Bu çirkin teferruatı daima sana bırakırım. Fakat biri hastanenin yanında,» dedi. «Yani, arkadan Cagliostro sokağına çok yakın. Belki de arka bahçeler aynı hizadadır ... Neyse ... Ambülans Russel meydanına beş dakikada gelmiş olsun. Eder onu yirmi. Peki, ikinci cinayetten evvelki beş dakika ne olacak? Ya ondan sonraki aynı derecede mühim beş, on veya on beş dakika? Rosette Grimaud, ambülansa binerek, babasıyla gitti. Yanına kimseyi almamıştı. Eve neden sonra döndü. Mangan aşağıda yalnızdı, benim namıma sağa sola telefon ediyordu. Ancak Rosette döndükten sonra yukarı çıktı. Onların cinayet işlediğini pek sanmıyorum ama, herkesin üzerinde durmak lazım. Drayman? Onu hem bu müddet zarfında, hem de ondan sonra gören olmadı. Mills'le Dumont denilen kadına gelince ... Hım ... Mills, hiç olmazsa on buçuğa kadar bizimle konuştu Onun arkasından Madam Dumont geldi. İkisi de bir müddet yanımızda kaldılar. Oldu mu olanlar?»

Dr. Fell, güldü. Sonra da düşünceli bir tavırla, «Yani yine eskisi kadar malumatımız var,» diye mırıldandı. «Ne daha az, ne daha çok. Temize çıkanlar, zaten masum olduklarına inandığımız, doğru söylediklerini düşündüğümüz kimseler. Hadley, bu kadar kargaşalık karşısında şapkamı hürmetle çıkarmaktan başka bir şey yapamıyacağım ... Ha, aklıma gelmişken. Dün gece Drayman'ın odasında bir şey bulabildiniz mi? Ya o kan lekesi meselesi ne oldu?»

«Ceketteki insan kanı tabii. Fakat Drayman'ın odasında ne bunu izah edecek, ne de ipucu sayılabilecek bir şey vardı. Tabii odada o mukavva maskelerden bir kaç tane bulduk. Fakat bunlar uzun sakallı, kocaman patlak gözlü şeylerdi. Yani daha ziyade çocukları hoşuna gidecek maskeler ... Öyle--pembe bir modele rastlamadık. İçeride eski maytaplar, yıldızlar, hava fişekleri ve bir de oyuncak bir tiyatro vardı--»

Dr. Fell, çocukluk günlerini hatırlamıştı. Sevinçle, soludu. «Bir kuruşa sade, iki kuruşa boyalı! Çocukluk günlerine has o sihir nerede? Yarabbi! Masum çocukluk günlerimde, etrafın gözlerini kamaştırdığım zaman---Annemle babam herhalde aynı fikirde değillerdi, Hadley .. Neyse, çocukluğumda bana da bir oyuncak tiyatro almışlardı. Tam on altı değişik dekoru vardı bunun. Dekorların yarısının hapishane sahnelerine ait olduğunu memnuniyetle söyleyebilirim. Neden

çocuklar hapishane sahnelerine o kadar meraklıdır? Niçin?»

Hadley, hayretle ona baktı. «Allahaşkına, ne var? Niçin birdenbire romantikleştin?»

Dr. Fell, usulca, «Çünkü birdenbire aklıma bir şey geldi,» diye mırıldandı. «İlahi Baküs! Ne fikir, ne fikir?» Hadley'e gözlerini kırıştırıp duruyordu. «Drayman meselesi ne olacak? Onu tevkif edecek misin?»

«Hayır. Bir kere, onun bu cinayeti işlediğine inanmıyorum. Bu yüzden müzekkere bile alamam. sonra---

- «Onun katil olduğunu sanmıyorsun ... »

Hadley, herkesin masumiyetine öyle kolay kolay inanmazdı. «Hım ... Bunu söyleyemem. Fakat bence o diğerlerine nazaran daha az suçlu. Her ne hal ise ... Artık harekete geçmemiz lazım.

Elvvela Cagliostro sokağına gideriz. Sonra bir kaç kişiyle konuşacağız. Nihayet---

Zilin çaldığını ve uykulu hizmetçinin kapıyı açmak için paldır küldür merdivenlerden indiğini duydular. Nihayet Vida, kapıdan başını uzatarak: «Bir bey geldi, efendirn,» diye haber verdi. «Ya sizi, ya da Baş Müfettiş görmek istiyor. Mr. Anthony Pettis adında biri. .. »

12. Resim

Dr. Fell, gürlüyerek, gülerek sanki piposu bir volkanmış gibi etrafa küller saçarak, misafirini karşılamak üzere ayağa kalktı. Şişman doktorun nezaketi Mr. Anthony Pettis'in rahatlamasına sebep olmuştu. Odadakilere teker teker bakarak, hafifçe eğildi.

«Bu kadar erkenden rahatsız ettiğim için özür dilerim. Fakat içimi dökmem lazımdı. Bunu yapmadıkça rahat edemiyecektim. Anladığıma göre, dün gece öhhö-beni aramışsınız. Emin olun, pek fena bir gece geçirdim.» Gülümsedi. «Şimdiye kadar en büyük suçum, köpeğimin müsaadesini yenilememek oldu. Vicdan azabı yüzünden bir hayli terlediğimi itiraf edeyim. O Allahın cezası köpekle her sokağa çıkışımda, polislerin beni korkunç nazarlarla süzdüklerini sanırdım. Yavaş yavaş duvar diplerinden yürümeğe başladım. Onun için bu sefer önceden davranıp, sizi ben aramağa karar verdim. Scotland Yard'dan burada olduğunuzu öğrendim.»

Dr. Fell, misafirinin paltosunu çıkarmağa çalışıyordu. Zavallı Pettis, az kalsın yuvarlanıyordu. Nihayet kendisini bir koltukta bularak, tebessüm etti. Ufak tefek, temiz, titiz, pırıl pırıl dazlak kafalı, insanı şaşırtacak kadar gür sesli bir adamdı. Kaşlarını çatdığı zaman yüzüne daha kurnazca bir ifade veren patlak gözleri, müstehzî ifadeli bir ağzı ve çukur çenesi vardı. Kemikli bir çehreydi onunkı. Hayali geniş, inzivadan hoşlanan sinirli bir adamın çehresi, Konuşurken ellerini birbirine kenetleyerek, koltuğunda öne doğru kayıyor ve kaşlarını çatarak yere bakıyordu. «Grimaud meselesi feci diyerek tereddütle durakladı. «Tabii ben de malum klişeyi tekrarlıyacak ve yardım etmek için elimden geleni yapacağımı söyleyeceğim. Fakat ben hakikaten samimiyim.» Tekrar gülümsedi, «Şey.--yüzümü ışığa dönerek oturmamı ister misiniz? Romanlar hariç, polisle ilk defa karşılaşıyorum.»

Dr. Fell, arkadaşlarını takdim ettikten sonra: «Saçma ... » diye mırıldandı. «Sizinle tanışmağı çoktan beri istiyorum ..Sizinle aynı mevzuda bir hayli yazı yazdık. Ne içersiniz? Viski Konyak ve soda?»

Pettis, mütereddit bir tavırla: «Henüz erken,» dedi. «Fakat ..madem ısrar ediyorsunuz. teşekkürler! İngiliz edebiyatında tabiat üstü hadiselerle alakalı kitabınızı okudum. Hayranlarınız çok. Ben hiç bir zaman sizin kadar meşhur olamayacağım. Doğrusu ileri sürdüğünüz, fikirler çok sağlam.» Yalnız, hem sizin ve hem de Dr. James'in, hortlak hikayelerinin kötü ve korkunç olması hakkındaki iddianızı kabul edemiyeceğim ... »

Dr. Fell, kükredi: «Rica ederim. Hortlak hikayeleri dai—ma korkunç ve kötü olmalıdır! Ne kadar kötü olursa,» Şişman doktor, yüzünü buruşturarak, bir hayli korkunç bir tavır takındı. «O kadar iyi! Karyolamın yanında tatlı tatlı . fısıldaşan hayatletleri ne yapayım? O acıklı iç çekişleri ne işime yarar? Ben Kan isterim, Kan!» Pettis'e, zavallı adamcagızın Dr. Fell'in kendi kanını istediğini zannetmesine sebep olacak bir ifadeyle baktı. Hadley hafifçe öksürerek doktorun dikkatini çekmeğe çalışıyordu. Nihayet yumruğunu masaya indirilerek meseleyi halletti. «Yavaş ol biraz ... Konferans dinleyecek halde değiliz Mr. Pettis konuşacaktı, fırsat vermedin ... » Dr. Fell'in

soluklarının hafiflediğini, arkadaşının yuzunde bir tebessüm belirlediğini görünce sözlerine rahatça devam etti: «Doğrusunu isterseniz sizinle cumartesi gecesinden,- .. dün gecedan bahsetmek istiyordum, Mr. Pettis.»Pettis, şakacı bir tavırla sordu: «İşin içinde bir hortlak da var mı?» Dr. Fell'in rahatlamasına sebep olmuştu. «Bir bakıma zavallı Grimaud'un misafiri bir hortlak addedilebilir.»

«Evet... Evvela, formalite icabı size dün gece neler yaptığınızı sormam şart. Bilhassa dokuz buçukla on buçuk arası ... » "

Pettis, bardağını masaya bıraktı. Yüzünde yine endişeli bir ifade belirmişti. «Mr. Hadley---yani---benden şüphe mi ediyorsunuz?»

«Hortlak, siz olduğunı iddia etmiş. Bundan haberiniz yok muydu?»

«Ben olduğumu mu? Yarabbi!» Pettis, haykırarak ayağa fırladı. «Hayır! Ben olduğumu mu iddia etmiş? Yani---o---ben---Allah kahretsin! Doğru dürüst konuşmağı unuttum. Ben, sizin neden bahsettiğinizi öğrenmek istiyorum! Demin neyi kasettiniz?» Yerine oturdu. Hadley, vaziyeti izah ederken, ısrarla ona bakıyordu.Bir taraftan da manşetlerini çekistirmekte, kravatıyla oynamaktaydı. Bir kaç defa az kalsın Baş Müfettişin sözünü de kesecekti.

«Dün gece yaptıklarınızı anlatarak, bu iddiayı çürüteceksiniz.» Hadley, not defterini çıkardı.

«Dün gece bunu bana kimse söylemedi. Grimaud vurulduktan sonra oraya uğradım. Fakat bu meseleden bahseden olmadı.» Pettis, endişelenmişti. «Gece ne yaptığımıza gelince. Tiyatroya gittim.»

«Bunu ispat edebilirsiniz tabii.»

Pettis, kaşlarını çatı. «Bilmiyorum. İnşallah edebilirim.Size piyesi anlatayım ama bunun bir faydası yok. Tamam. Biletim evde olacak. Veya tiyatro programım. Tabii siz orada tanıdık biriyle karşılaşp karşılaşmadığımı öğrenmek isteyeceksiniz. Öyle değil mi? Korkarım bu hususta bir şey söyleyemeyeceğim. Lakin belki beni hatırlayan birini bulurum, Tiyatroya yalnız gittim.

Anlıyacağınız bir iki dostum var. Hepimiz de belirli günlerde belirli şeyler yaparız. Onun için, bilhassa Cumartesi geceleri, herkesin nerede olduğunu biliriz. Birbirimizin programını değıştirmeğe de kalkmayız.» Gözlerinde müstehzi bir pırıltı belirmişti. «Bu bir nevi--Bohem hayatı. Hürmete şayan veya iç sıkıcı bir Bohem hayatı ... »

'Hadley,'mırıldandı: «Bu vaziyet herhalde katili alakadar ediyordu. Programlarınızdan bahseder misiniz?»

«Grimaud, daima çalışır. Affedersiniz, onun öldüğüne bir türlü alışamıyorum. Grimaud, daima on bire kadar çalışır. Ondan sonra kendisini istediğiniz kadar rahatsız edebilirsiniz. Zira gece geç vakitlere kadar oturmağa bayılır. Lakin, on birden önce gelinmesine kızar. Jerome Burnaby, daima klüpte poker oynar. Henüz çömez addedilen Boyd Mangan, Grimaud'un kızıyladır. Zaten hemen her akşam onunladır ya. Bense ya tiyatroya giderim, ya da sinemaya. Ben istisna teşkil ederim.»

«Anlıyorum. Dün gece tiyatrodan sonra ne yaptınız?Oradan kaçta çıktınız?»

«Onbirde ... Veya onbiri birkaç dakika geçe. İçim sıkılıyordu. Grimaud'a uğrayıp onunla biraz içki içmeğe karar verdim. Ve---şey--ne olduğunu biliyorsunuz. Mills, bana vaziyeti haber verdi. Sizi--daha doğrusu tahkikatı idare eden şahıs kimse, onu görmek istedim. Aşağıda uzun müddet bekledim ama bana aldırın bile olmadı.Biraz hiddetli bir tavırla konuşuyordu. «Nihayet Grimaud'un vaziyetini anlamak için hastahaneye gittim. Ben kapıdan içeri girdiğim sırada o da son nefesini vermiş ... Şimdi--Mr. Hadley. Bunun korkunç bir mesele olduğunu biliyorum. Fakat yemin ederim ki---»

«Beni görmeğı neden istediniz?»

«Fley, Grimaud'yu tehdit ettiğı zaman ben de meyhanedeydim. Size yardım edebileceğimi düşündüm. Tabii o sırada Grimaud'u Pierre Fley'in vurduğunu sanıyordum. Fakat bu sabah gazeteleri görünce---»

«Bir dakika! O bahse geçmeden evvel bir şey soracağım. Siz olduğunu iddia eden adam taklidinizi oldukça mükemmel bir şekilde yapmış. Yani kullandığınız kelimeleri tekrarlamış vesaire ...

Anlatabiliyor muyum? Bunu, sizin gurutpan olanlardan--veya olmıyanlardan---kimler yapabilir?»

Pettis, çabucak, «Veya yapmağı ister ... » diye ilave etti.

Pantolonunun ütüsünü bozmamağa çalışarak, arkasına yaslandı. O doymak bilmeyen mütecessis, iyi işleyen kafası yüzünden endişesini, sıkıntısını unutmağa başladığı belliydi. Mücerret bir mesele

onu alakadar ediyordu. Parmaklarının uçlarını birbirine dayayarak,yüksek penceden dışarı baktı.Sonra da birdenbire hafifçe öksürerek, «Sualinizi geçiştirmeğe çalıştığımı sanmayın, Mr. Hadley,» dedi. «Doğrusunu isterseniz aklıma kimse gelmiyor. Fakat bu muamma, tehlike bir tarafa, beni çok alakadar ediyor. Belki çok ince düşündüğümü veya saçmaladığımı sanıyorsunuz. Onun için bu meseleyi Dr. Fell'e açacağım. Diyelim ki ben katilim ... » Birdenbire dikleşiveren Hadley'e alaylı alaylı baktı. «Bir dakika! Katil değilim. Fakat olduğumu farzedelim. Çok acaip bir kılığa girerek, Grimaud'u öldürmeğe gidiyorum. Doğrusunu isterseniz, o gülünç kılığa girmektense, birini kıtır kıtır kesmeği tercih ederim! Hıh. Bahsettiğiniz şeyleri yapıyorum. Bütün bunlardan sonra hakiki ismimi o gençlere açık açık söyleyeceğimi aklınız kesiyor mu?»

Susarak,parmaklarının uçlarını birbirine vurdu. «İlk görüş bu. Kısa görüş ... Fakat çok zeki bir dedektif buna şöyle cevap verebilir: 'Evet. Kurnaz bir katil bunu bilhassa yapabilir. İlk ihtimal üzerinde duracak kimseleri de bu şekilde kolayca aldatır. Sesini hafifçe değiştirmiştir. Tabii şahitler sonradan bunu da hatırlarlar. O,Pettis gibi konuştu. Çünkü gençlerin kendisinin Pettis olmadığını sanmalarını istiyordu.' Bunu düşündünüz mü?»

Dr. Fell, neş'eyle güldü, «Tabii. İlk aklıma gelen bu oldu.»Pettis, başını salladı. «O zaman bunun cevabını da düşünmüşsünüzdür. Her iki halde de ben temize çıkıyorum. - Eğer ben böyle bir şey yapacak olsaydım, hafifçe değiştireceğim muhakkak ki sesim olmazdı. Zira, şahitler, başlangıçta konuşanın ben olduğuma inandıklarına göre,---belki de sonradan şüphelenmezlerdi. O zaman plan da altüst olurdu. «Eliyle işaret etti. «Fakat katil olsaydım, konuşmamda bir hata yapardım. Acaip bir şey söylerdim. Hiç kullanmadığım, - benimle alakası olmayan bir kelime mesela. Bunu muhakkak. sonradan hatırlarlardı. Halbuki sizin ziyaretçi böyle yapmamış. Beni mükemmel surette taklit etmiş. İşte ben de bu yüzden temize çıkmış oluyorum. İster bariz ihtimali kabul edin, ' ister gizli ihtimali, her iki halde de suçlu olamam. Zira ben ya o kadar budala değilim, ya da aptalın biriyim.»

Hadley, bir kahkaha attı. Müstehzi nazarlarla bir Pettis'e baktı, bir Dr. Fell'e. Yüzündeki o endişeli ifade kayboldu. Birbirinize o kadar benziyorsunuz ki. Bu dönüşlere .bayılıyorum. Fakat size, tecrübelerime dayanarak bir şey soylileyim: bu şekilde hareket eden bir caninin başı belaya girer. Zira polis durup onun budala olup olmadığını düşünmez. Yani polis bariz ihtimali kabul eder--ve adamı asar.»

Pettis, mırıldandı. «Yani delil bulduğunuz takdirde siz de beni asacaksınız, öyle mi?»

«Evet.» Bu cevap Pettis'i hem şaşırtmış, hem de fena halde endişelendirmişti. «Şey---hiç olmazsa açık sözlüsünüz. Öhö-devam edeyim mi? Doğrusunu isterseniz, beni fena halde sarstınız.»Baş Müfettiş, nazik bir işaretle: «Rica ederim,» diye cevap verdi. «Lütfen devam edin. Zeki bir adamın, fikirlerinden bile istifade edebiliriz. Başka fikirleriniz var mı?»

Hadley, belki Pettis'i mahsus iğnelemisti. Belki de böyle bir niyeti yoktu. Fakat bu sözlerinin beklenmedik bir tesiri oldu. Pettis, gülümsedi ama bakışları sabitleşmiş, yüzü sanki daha kemikliymiş gibi bir hal almıştı. «Evet, istifade edebilirsiniz. Hatta bunları sizlerin düşünmüş olmanız lazım gelse dahi... Misal vereyim. Bu sabah gazeteler sizin veya başka bir memurun Grimaud'un katli hakkındaki düşüncelerinizi uzun uzun yazdılar. Katilin 'kaybolma' oyunu için tertemiz kardan nasıl istifade ettiğini onlara anlatmışsınız. Güya katil dün gece kar yağacağından eminmiş. Planlarını buna göre yapmış. Sonra da planını tatbik edebilmek için bir kumar oynamış, yani karın dinmesini beklemiş. Öyle değil mi?»

«Evet. Böyle bir şeyler söyledim. Ne olacak?»

Pettis, kelimelere basa basa cevap verdi. «O halde hava raporunu hatırlamalı ve kaatilin böyle bir şey yapamayacağını bilmeliydiniz. Dünkü hava raporunda katiyen kar yağmayacağı bildirilmişti.» Kısa bir sessizlik oldu. Dr. Fen, Pettis'e bakarak gözlerini kırıştırıp duruyordu. Sonra: «İlahi Baküs!» diye gürleyerek, yumruğunu masaya indirdi. «Bravo! Bu hiç aklıma gelmemişti. Hadley, bu her şeyi değiştiriyor. Bu---» Pettis, rahatlamıştı. Tabakasını çıkararak açtı. «Tabii buna itiraz edebilirsiniz. Yani, 'Kaatil hava raporunda kar yağınayacağı bildirilince, karın yağacağından büsbütün emin oldu,' diyebilirsiniz. Fakat o zaman da ince düşünceliliği siz, kendiniz, gülünç bir hale sokmuş olursunuz. Doğrusu bu kadarını anlamam. Bence telefonla olduğu kadar hava raporlarıyla da haksız yere alay ediliyor. Evet, bu sefer meteoroloji mütehassıslar yanıldılar ama olsun. Bana inanmıyorsanız? Dünkü gazetelere bakın. Doğru söylediğimi anlarsınız.»

Hadley, küfür etti. Sonra da gülümsedi, «Affedersiniz.Damarınıza basmak istemiyordum, Mr. Pettis. Fakat böylesi daha iyi oldu! Allah kahretsin! Eğer bir adam, karla alakalı bir cinayet işleyecekse, muhakkak hava raporuna da kıymet verir.» Parmaklarını masaya vurdu. «Neyse ... Sonra tekrar bu mevzua döneriz. Şimdi size ciddi olarak fikrinizi soruyorum.»

- «Maalesef, başka fikrim yok. Kriminoloji benden ziyade Burnaby'i alakadar eden bir mevzu. Ben hava raporuna---» Pettis, alaylı alaylı kendi elbiselerini süzdü. «---lastik giymem lazım gelip gelmediğini anlamak için baktım. Alışkanlık ... Sesimi taklid eden adama gelince... Neden beni bu işe karıştırmaya kalktı? Emin olun, ben zararsız bir ihtiyarım. Öyle devasa bir kaatil rolüne de yakışmam. Bence bunun bir tek sebebi olabilir. Gurupta Cumartesi gecesi ne yaptığı kati surette bilinmeyen bir ben varım. Nerede olduğumu kolay kolay ispat edemem. Bu işi kim .yapmış olabilir? İyi bir taklitçi, bunu kolaylıkla başarırdı. Fakat o gençlerle nasıl konuştuğumu,--- Grimaud'a nasıl hitab ettiğimi kim biliyordu?»

«Warwick meyhanesinde toplananlara ne dersiniz?Gurupta, adlarını duyduklarımızdan başka kimseler de var değil mi?»

«Tabii. Meyhaneye her zaman gelmeyen iki kişi var. Fakat kaatil rolünü onlara pek yakıştıramadım. Bunlardan biri ihtiyar Mornington... Kendisi elli seneden beri müzede çalışıyor. Çatlak, tenor sesini benimkiyle karıştırmaları imkansız. Diğeri ise Swayle ... Zannedersenem dün gece radyo da karıncalar hakkında bir konuşma yaptı. Cinayet sırasında nerede olduğunu kolayca ispat edebilir ... »

«Radyoda saat kaçta konuştu?»

«Dokuz kırkbeşte sanırım. Veya daha sonra. Fakat bu hususta yemin edemem. Zaten Swayle'le Mornington, Grimaud'un evine hiç gitmediler. İçerisini bilmezler. Meyhanedeki diğer müşteriler? Belki bazıları salonun bir köşesinde oturmuş ve bizi dinlemişlerdir. Fakat konuşmalarımıza hiçkimse karışmazdı. Galiba, en işe yarayacak ipucu da bu. Pek zayıf ama olsun.» Pettis, bir sigara alarak, tabakasını sert . bir hareketle kapattı. «Evet. Kaatilin bilinmeyen biri olduğuna karar vermemiz lazım. Yoksa başımız türlü derde girecek. Öyle değil mi? Jerome Burnaby'le ben Grimaud'un . yakın arkadaşlarıydık. Bizden daha samimi olduğu kimse yoktu. Onu ben öldürmedim. Burnaby de dün gece poker oynuyordu.»

Hadley, ona baktı. «Herhalde Mr. Burnaby, hakikaten poker oynuyordu?»

Beriki, büyük bir açık sözlülükle: «Bilmiyorum,» diye itiraf etti. «Fakat buna rağmen onun poker oynadığına dair iddiaya girebilirim. Jerome Burnaby, aptal değildir. Her halde bir adamın, ortadan kaybolduğu bilhassa dikkati çekecek bir gece cinayet işlemeğe kalkması için, budalanın biri olması lazım. Burnaby'nin dostları onu pokere gelmemesini garip bulurlardı ... »

Muhakkak ki Hadley'e en çok Pettis'in bu sözleri tesir etmişti. Kaşlarını çatarak, parmaklarını masaya vurmağa devam etti. Dr. Fell ise gözlerini şaşıl原因ştırmış, dalgın dalgın gizli bir şeyler düşünüyordu. Pettis merakla bir ona bakıyordu, bir Baş Müfettişe. Nihayet, «Size faydalı bir fikir verebildim mi?» diye sordu.

Hadley, o zaman canlanıverdi. «Evet, evet. Fevkalade bir fikir. Şimdi gelelim Burnaby'e. Dr. Grimaud'nun kendisini korumak için satın aldığı tabloyu onun yaptığını biliyorsunuz değil mi?»

«Kendini korumak için mi? Nasıl? Neye karşı?»

«Bilmiyorum. Bunu izah edebileceğinizi umuyordum.» Hadley, Pettis'i dikkatle süzdü.

«Anlaşılmaz laflar söylemek de o aileye mahsus galiba. Grimaud'un ailesi hakkında bir şeyler biliyor musunuz?» Pettis'in şaşırdığı belliydi. «Şey--Rosette hakikaten çok hoş bir kızdır. Fakat onun anlaşılmaz laflar söylemekten hoşlandığını hiç sanmıyorum. Bilakis, Bence Rosetta fazla modern.» Kaşlarını kaldırdı. «Grimaud'un karısını hiç görmedim. Kendisi seneler evvel ölmüş. Fakat hala anlıyamadığım..

«Zararı yok. 'Drayman hakkında ne düşünüyorsunuz?»

Pettis, bir kahkaha attı. «İhtiyar Hubert Drayman, tanıdığım insanların en safıdır. Hiç kimseden şüphe etmez. Ba-zıları bu safiyetin derin ve şeytani bir kurnazlığı maskeleydi-ğini sanırlar. Affedersiniz, Drayman'ın kaatil olduğunu mu sanıyorsunuz? Ben sizin yerinizde olsaydım, bunu unuturdum.»

«O halde tekrar Burnaby'e dönelim. O tabloyu neden yaptığını biliyor musunuz? Veya resmi yaptığı zamanı?»

«Zannedersem Burnaby o tabloyu bir iki sene evvel yaptı. Resmi gayet iyi hatırlıyorum. Zira atölyesinde ondan daha büyük tual yoktu. Lüzumu olduğu zaman resmi yan yatırarak paravan veya bölme gibi kullanırdı. Bir keresinde ona tablonun neyi temsil ettiğini,neyi gösterdiğini sordum. Görmediğim bir yerin hayali manzarası,' diye cevap verdi. Resmin, bir de Fransızca bir ismi vardı 'Dans l'Ombre des Montagnes du Sel' veya buna benzer bir şey.» Duraklayarak, henüz yakmadığı sigarasını tabakasına vurdu. Huzursuz, mütecessis kafası şimdi de bu meseleyi inceliyordu. «Ah. Şimdi aklıma geldi. Burnaby o zaman, 'Tabloyu beğenmedin mi?' dedi. 'Grimaud, resmi görünce fena halde sarsıldı.'»

«Neden?»

«Bilmiyorum. Burnaby'e aldırmadım bile. Onun öğündüğünü veya şaka ettiğini sandım. Zira bu sözleri söylerken gülüyordu.. Burnaby, böyle bir adamdır işte. Fakat resim uzun zamandanberi atölyede duruyordu. İyice tozlanmıştı artık. Bu yüzden Grimaud, Cuma sabahı telasla atölyeye koşup, tabloyu isteyince bayağı şaşırdım.»

Hadley, heyecanla öne doğru eğildi. «Demek siz de oradaydınız?»

«Atölyede mi? Evet. Erkenden Burnaby'e uğraşmıştım. Ama şimdi bunun sebebini unuttum.

Grimaud, top gibi içeri daldı---» '

«Endişeli miydi?»

«Evet. H-hayır. Daha ziyade heyecanlıydı.» Pettis, gizlice Hadleyi süzüyordu. «Grimaud, sert bir sesle, kesik kesik konuşurdu. Sanki makineliyle ateş ediyormuş gibi. O sabah da çabuk çabuk, 'Burnaby, tuz dağlarıyla alakalı tablon nerede?' diye sordu. 'Onu istiyorum. Kaça satarsın?' Burnaby, acaip bir tavırla onu süzdü, Sonra seke seke ilerleyerek resmi işaret etti. 'Madem istiyorsun, senin olsun. Al git.' Fakat Grimaud, başını salladı. 'Olmaz. Resmi bir iş için kullanacağım. Onun için parasını verip, satın almam lazım.' Onun üzerine Burnaby, gayet gülünç bir fiat söyledi. 'On şilin,' dedi sanırım. Grimaud da son derecede ciddi bir tavırla çek defterini çıkardı.On şilinlik bir çek yazdı. Tablo hususunda fazla bir şey de söylemedi. Sadece kütüphanesindeki duvarlardan birinin boş olduğundan, resmin oraya çok yakışacağından bahsetti. İşte o kadar. Tabloyu aşağıya indirdi. Ben de bunu evine kadar götürmesi için kendisine bir taksi buldum ... »

Dr. Fell, çabucak, «Tablo sarılmamış mıydı?» diye sordu. Sesi o kadar sert çıkmıştı ki, Pettis irkildi.

Dr. Fell, Pettis'in sözlerine ilk defa bu kadar ehemmiyet veriyordu. Akıllı, bu noktaya takılmıştı sanki. Ellerini bastonunun sapına dayayarak, ileriye doğru eğilmişti. Pettis, merakla onu süzdü. «Doğrusu bunu sormamz tuhafıma gitti. Ben de tam bu meseleden bahsedecektim. Zira Grimaud, tablonun sarılması hususunda bir hayli titizlik etti. Kağıt isteyince, Burnaby homurdandı. 'Bunu saracak büyüklükte kağıdı nereden bulacağımı sanıyorsun? Resimden niçin utanıyorsun? Onu olduğu gibi götür, olsun bitsin.' Fakat Grimaud, aşağıya inip bir dükkandan o kahve rengi paket kağıtlarından almakta ısrar etti. Bu, Burnaby'i bir hayli sinirlendirdi.»

«Grimaud'nun resmi aldıktan sonra doğru evine gidip gitmediğini biliyor musunuz?»

«Bilmiyorum. Yalnız resmi çerçevelettirmek niyetindeydi. Fakat emin değilim.»

Dr. Fell, bir şeyler homurdanarak arkasına yaslandı.Pettis'in bütün imalarına rağmen bu mevzuda başka sual de sormadı. Hadley'in sorguya devam etmesine rağmen, Rampole'un anladığına göre başka mühim bir şey de öğrenilmedi. İş şahsiyete döküldüğü zaman Pettis, ihtiyatlı bir tavırla konuşuyordu. Fakat, saklanılacak bir şey olmadığı hususunda ısrar etmekteydi. Ne sadece Mangan'la Burnaby, birbirlerini çekemiyorlardı.Burnaby,Rosette'den otuz yaş büyük olmasına rağmen genç kızla yakından ilgileniyordu.Rosette'i hem kıskanıyordu,hem de bu hususta tembelce hareket ediyordu.Grimaud bu mevzuda hiç bir şey söylememişti. Hatta Pettis'in anladığına göre ressama cesaret de veriyordu.Fakat diğer taraftan Mangan'a da itiraz ettiği yoktu. Saat onu çalarken gitmek üzere ayağa kalkan Pettis,sözlerini: «Bütün bunların ehemmiyetsiz şeyler olduğunu siz de anlayacaksınız diye bitirdi. Bizim guruptakilerin bir 'his cinayeti' işlemeleri imkansız.Mali hususta da size fazla bilgi veremiyeceğim,Zannedersem Grimaud'un hali vakti yerindeydi. Avukatlarının Tannant'la Williams olduğunu biliyorum. Ha, aklıma gelmişken, Kasvetli bir Pazar günü – benimle yemek yemek ister misiniz? Biliyorsunuz, ben de Russel meydanının karşı tarafındayım.On beş seneden beri İmperial'de oturuyorum.Nasıl olsa tahkikata o

tarafıta devam edeceksiniz.Bana uğramanız kolay olur. Sonra belki Dr. Fell, hortlak hikayeleri hakkında münakaşa etmek ister. Gülümsedi. Dr. Fell Hadley'in red cevabı vermesine meydan bırakmadan atıldı ve daveti derhal kabul etti. Pettis, geldiğinden daha neşeli bir tavırla çıkıp gitti.Ondan sonra hepsi birbirlerine baktılar.

Hadley: «E?» diye homurdandı.Adam bana doğruyu söylüyormuş gibi geldi.Tabi tahkik edeceğiz ... Fakat bütün mesele---en can alacak nokta şu: Niçin guruptan biri yokluğunun $\neg$ bilhassa dikkati çekeceği bir gece kalkıp cinayet işlesin? Gidip Burnaby'le de konuşalım.Lakin onun da bu işle bir alakası olmadığı belli..

Dr. Fell, acaip bir inatla tekrarladı. «Hava raporu gece kar yağmayacağını bildirmiş.Hadley işte bu her şeyi altüst etti. . Nasıl olduysa işleri büsbütün karıştırdı ..Cagliostro sokağı. haydi Cagliostro sokağına gidelim.Bu koyu ka karanlıktan bıktım!» Hiddetle söylenerek peleriniyle, geniş kenarlı şapkasını almağa gitti.

13.Gizli Daire

Rampole, iliklerine kadar titriyerek Hadley ve Dr. Fell ile beraber sokağın başında durmuş, ileriye doğru bakıyordu. İki tarafta sadece bir kaç dükkan vardı. Bunların, sanki müşterilere meydan okuyormuş gibi, kepenkleri indirilmiş veya vitrinleri demir parmaklıkla örtülmüştü. Yaldızlı levhaların bile küstahça bir halleri vardı. Vitrinlerin temizlik dereceleri de başka başkaydı tabii. Sağda, en ilerideki kuyumcunun camı pırıl pırıldı. Buna karşılık yine aynı sırada, yakınlarındaki tütüncünün vitrini iyice kurşunileşmiş, dumanlı bir hal almıştı. Sanki dükkan eski tütün gibi iyice kuruyup, büzülmüş ve okuduğunuzu, duyduğunuzu hatırlayamadığınız haberleri bildiren plakartların arkasına gizlenmişti. Daha ileride koyu kırmızı tuğladan yapılmış, üç katlı evler uzanıyordu. Pencere çerçeveleri sarı veya beyaza boyanmıştı bunların. Kapalı perdelerden bazıları dantelliydi de ... Fakat bunların hepsi de kurum yüzünden aynı renge boyanmışlardı. Eğer bodruma inen ve ön kapıya doğru yükselen merdivenlerin demir parmaklıkları olmasaydı, yolun iki tarafında bir tek bina olduğunu sanırdınız. Bu parmaklıklara ümit dolu ilanlar asılmıştı. 'Möbleli oda.' Yukarıda, kara bacalar koyu kurşuni bir semaya doğru yükseliyordu. Yolun ağzından ıslık çalarak esen ve atılmış gazeteleri kovalayarak, sokak lambalarına çarpan buz gibi rüzgara rağmen kar yer yer eriyip, kül rengi olmuştu

Dr. Fell, homurdandı. «Ne şirin yer.» Ağır ağır ilerlerken ayak sesleri garip akisler yaptı. «Dikkati çekmeden evvel anlaşıalım. Bana Fley vurulduğu zaman neredeydi, onu göster. Dur, dur! Fley, nerede oturuyordu?»

Hadley, yakınında durdukları tütüncüyü işaret etti. «Bunun üzerinde. Daha evvel de söylediğim gibi sokağın başında. Daha sonra Fley'in odasına çıkarız. Somers, oraya baktı tabii. Bir şey de bulamadı. Şimdi gel..; Sokağın ortasına doğru gidelim ... » Yolu adımlayarak, önden ilerledi. «Süpürülmüş kaldırımlar ve işaretli sokak burada bir yerde sona eriyormuş ... Yüz elli adımlık bir mesafede yani. Ondan sonra dümdüz, tertemiz bir kar tabakası başlıyormuş... Ondan sonra yine yüz elli adım ötede---yani şurada ... » Duraklayarak, ağır ağır döndü. «Sokağın yarı yerinde, yolun tam ortasında ... Bak, sokak burada çok genişliyor. Yani Fley'in yürüdüğü yerle iki taraftaki evler arasında dokuzar metre mesafe varmış. Eğer kaldırımdan ilerleseydi, birinin pencereden veya bodruma inen merdivenden uzandığını, bir sopanın ucuna bağladığı tabancayla---

«Pekala, saçma olsun!» Hadley, hiddetle çantasını sallayarak bağırdı. «Başka ne düşünebiliriz? Söylediğim gibi, işte sokak burası. Basit, sade ve imkansız bir mesele bu. Sopanın ucuna tabanca bağlanmadığını biliyorum.

Pekala, o halde kaatil Fley'i nasıl öldürdü? Üstelik şahitler hiç bir şey görmemişler. Herhalde bir şeyler olsaydı, onlar da bunu farkedерlerdi. Buraya bak. Olduğun yerde dur ve o tarafa dön!» Tekrar yolu adımlayarak, ilerdeki ve numaralara baktıktan sonra döndü. Sağ kaldınma geçti. «Blackwin'le Short, ılığı duydukları zaman buradalarmış. Sen orada, yolun ortasında yürüyorsun. Ben daha öndeyim. Çabucak dönüyorum---şöyle: Şimdi senden

ne kadar uzaktayım?»

Arkadaşlarının yanından ayrılmış olan Rampole iri yarı doktorun o boş sokağın ortasında yalnız başına durduğunu gördü. Doktor, geniş kenarlı şapkasını geri iterek, «Bu sefer mesafe daha kısa,» dedi. «O iki adam ancak otuz metre ileridelermiş ... Hadley, bu benim sandığımdan daha da acaip bir mesele. Fley, kardan meydana gelmiş bir çölün ortasındaymış. Şahitler tabanca sesini duyar duymaz dönmüşler ama---hımm--hıh--- » «Öyle. Şimdi ışıklara gelelim. Sen Fley'sin. Sağında,-biraz ileride,---18 numaralı evin kapısından hemen sonra bir sokak lambası yanıyor. Yine sağda, biraz geride kuyumcunun vitrini var. Görüyor musun? Tamam. Vitrinden ışık sızıyor. Fazla kuvvetli değil ama yine de işe yarayacak kadar ... Şimdi bana, durduğum yerden bakan iki kişinin Fley'in yanında başka birinin olmadığını iyice görüp göremiyeceklerini söyler misin? Bu hususta yanılmalarına imkan var mı?» Sesi yükseldi. Sokak, sözlerini istihzayla yankılandırdı. Tekrar rüzgara kapılan atılmış gazete ani bir hızla ileriye doğru atıldı. Bu arada rüzgar, bacaların arasında ıslık çalmağı da unutmuyordu. Dr. Fell'in geniş pelerini adeta çırpınıyordu. Gözlüğünün kurdelesini çalgınca bir dansa başlamıştı. «Kuyumcu,» diye tekrarlayarak, dikkatle baktı. «Kuyumcu ... Vitrindeki ışık ... Mağazada kimse var mıymış?»

«Hayır. Şahitler de şunu düşünüp, oraya koşmuşlar. Fakat ışık sırf vitrindeki eşyalar gözüksün diye yakılmış. Hem kapının hem de vitrinin önünde, şimdiki gibi tel kafes varmış. Yani---kuyumcuya kimse girip çıkmış olamaz, Fell. Zaten dükkan Fley'den bir hayli uzaktaymış.»

Dr. Fell, başını çevirdi. Sonra da ilerleyerek, kafesin koruduğu vitrine merakla baktı. Burada neler yoktu ki? Kadife tepsilere konulmuş ucuz yüzük ve saatler. Sıraya dizilmiş şamdanlar. Tam ortada da koskocaman, yuvarlak tepeli bir Alman saati. Bunun güneş biçimi kadranındaki gözleri ağır ağır hareket ediyordu. Saat tatlı tatlı on biri çalmağa başladı. Dr. Fell, o hareketli gözlere bakakaldı. Sanki saat budalaca bir neşeyle bir adamın öldürüldüğü o yeri seyrediyordu. Bu, Cagliostro sokağını daha tüyler ürpertici bir hale sokmaktaydı. Dr. Fell, ayaklarını vura vura tekrar yolun ortasına çıktı. Sanki bir münakaşaya devam ediyormuş gibi inatla: «Fakat,» diye mırıldandı. «Bu sokağın sağ tarafında. Halbuki Fley'i arkadan fakat sol taraftan vurmuşlar. Eğer kaatilin soldan yaklaştığını.e-veya hiç olmazsa tabancanın sol taraftan uçtuğunu farzederek,---zaten buna da mecburuz--- Yarabbi! Bilmem ki! Haydi, kaatilin karda ayak izi bırakmadan yürüdüğünü kabul edelim. Peki bu adam hangi istikametten geldi?»

Bir ses: «Bu taraftan geldi,» dedi.

Şiddetli rüzgar, bu sözleri etraflarında dolaştırdı. Sanki biri bulutların arasında konuşmuştu. Rampole o loş sokakta fena halde irkildi. Chatterham hapishanesi meselesinde bile böylesine ürpermemişti. Genç adama sanki kaatil havada uçuyormuş gibi geldi. Belki o da, bir gece evvel iki şahidin yaptığı gibi, 'içi boş' adamın, o kanlı kaatilin fısıldadığı sözleri duymuştu. Bir an sürdü bu. Sanki buzdan bir el Amerikalının gırtlığına yapışmıştı. Sonra Rampole dönerek, ---acaip bir hayal kırıklığıyla--- vaziyeti anladı. Kırmızı yüzlü, melon şapkalı, geniş omuzlu bir genç, 18 numaralı evin kapısından çıkmış merdivenlerden iniyordu. Kaşlarına doğru indirdiği şapkası kendisine esrarengiz bir hal vermekteydi. Hadley'i selamlayarak, neşeyle gülümsedi

«Kaatil buradan geldi, efendim. Ben Somers'im Mr.Hadley. Benden ölen Fransızın vurulduğu sırada nereye gittiğini öğrenmemi istemiştiniz. Sonra pansiyoncu kadınlarla konuşmamı da emretmiştiniz. Belki onların garip, acaip bir pansiyonerleri vardı. Aradığımız adam olabilirdi bu... Böyle şüpheli bir pansiyoner olduğunu öğrendim. Kendisini yakalamak güc. olmasa gerek ... Adam buradan gelmiş. İşinizi yarıda kestiğim için özür dilerim.»

Feci şekilde ırkılmış olduğunu belli etmemeğe çalışan Hadley,memnuniyetini belirten bir iki kelime mırıldandı. Sonra da evin kapısına baktı. Orada biri mütereddit

bir tavırla duruyordu. Somers, amirinin bakışlarını takib etmişti. «Hayır, efendim. Bahsettiğim pansiyoner o değil.» Genç adam tekrar güldü. «Orada duran Mr. O'Rourke. Dün gece maktulün hüviyetini tespit işinde bize yardım eden akrobat. Bu sabah da bana yardıma çalışıyordu.»İrlandalı gölgelerin arasından sıyrılarak, merdivenlerden indi. Kalın paltosuna rağmen ince duruyordu. İnce ve kuvvetli. Ayaklarının burnuna basarak, rahat ve süratle yürümesi onun trapezci veya ip cambazı olduğunu ortaya koyuyordu. Nazik ve yumuşak başlı bir insana benziyordu. Bir "hayli esmer olduğu için İtalyan olduğu sanılabilirdi. Gaga burnunun altını gölgelendiren uçları kıvrık, kozmotikli pos bıyığı bu tesiri büsbütün arttırıyordu. Ağzının bir köşesine -sıkıştırmış olduğu kıvrık saplı pipoyu bariz bir zevkle tütürmekteydi. Kenarları kırışık mavi gözlerinde neşeli bir pırıltı vardı. Kendisini takdim ederken bej rengi, fazla süslü şapkasını geriye doğru itti... Sahnede İtalyan ismi kullanan İrlandalı akrobat buydu işte. Amerikalı gibi konuşuyordu. Aslında Kanada'da doğmuştu

«Adım, O'Rourke,» diye gülürnsedi. «Evet, John L.Sullivan O'Rourke. Göbek adımın ne olduğunu tahmin edebi'lr misiniz? Canım bilirsiniz-«-» Gerileyerek, harikulada bir çeviklikle bir perende attı. «Dünyanın en büyük akrobatının adı. Doğrusu ben onun ismini bilmiyorum. Babam bana bu ismi vermiş ama galiba o da meşhur, akrobatın adını bilmiyormuş. Benim sadece 'L' harfinden haberim var. İşinize karıştığım için kusuruma bakmayacağınızı umarım. Zira zavallı kaçığı tanırdım---» Durdu. Gülümseyerek, eski zamanları hatırlatan bir tavırla bıyığını burdu, «Anladım, beyler! Hepiniz de bıyığıma bakıyorsunuz! Zaten herkesin gözü ona takılır, Bıyık bırakmama o Allahın belası şarkı sebep oldu. Tliyatro müdürü kendimi o şarkıdaki adama benzettiğim takdlrde hayranlarımın artacağını düşündü. Emin olun, bıyığım sahici! Bakın---» Bıyığını çekiştirdi. «Takma filan değil. Gördünüz mü? Neyse ... Dediğim gibi, işinize karıştığım için kusuruma bakmayın. Zavallı Kaçığa çok acıdım ... » Yüzünde .'kederli bir ifade belirdi.

Hadley: «Zararı yok ... » diye mırıldandı. «Bilakis ... Yardımlarınıza teşekkür ederiz. Üstelik böylece sizi görmek için tiyatroya gitmek zahmetinden de kurtulmuş oluyorum.

O'Rourke, sıkıntılı sıkıntılı, «Zaten çalışmıyorum,» dedi. Paltosunun biraz uzunca olan kolunu çekerek, sol elini uzattı.. Bileği alçılanıp sarılmıştı. «Eğer biraz aklım olsaydı, dün gece Kaçığın peşinden giderdim. Fakat, rica ederim! İşinize mani olmayayım ... »

Somers de ciddi bir tavırla söze karıştı. «Evet. Lütfen gelir misiniz, efendim. Size göstermek istediğim mühim bir şey var. Anlatacaklarım da ehemmiyetli. Pansiyoncu kadın, aşağıda, giyiniyor. Size pansiyoner hakkında malümat verecek. Fakat evvela adamın dairesini görmenizi istiyorum.»

«Dairesinde ne var?»

Somers, «evvela,» diye cevap verdi. «Kan var. Sonra gayet acaip---bir ip ... » Hadley'in yüzündeki ifadeyi görünce sevindi. «Hem o ip ve hem de diğer şeyler sizi çok alakadar edecek. Eşyalarından anladığıma göre bu adam hırsız---veya buna benzer bir şey. Pansiyoncu kadının---yani Miss Hakelin içeri girememesi için kapısına hususi kilit .taktırmış. Fakat ben kendi anahtarlarımdan birini kullandım. Gayrı kanuni bir hareket sayılmaz bu efendim. Zira adamın kaçmış olduğu belli. Miss Hake, onun daireyi çoktan tuttuğunu fakat oraya ancak bir iki defa geldiğini söyledi--»

Hadley, bağırdı. «Gelin bakalım!»

Kapıyı kapayan Somers onları kasvetli bir holden geçirerek, merdivenlere götürdü. Üçüncü kata çıktılar. Dar bir binaydı bu. Her katta, önden arkaya kadar uzanan, möbleli bir daire vardı. En üst

kattaki dairenin kapısı açıktı. Bunun yanında dama çıkmakta kullanılan el merdiveni duruyordu. Kapının yeni kilidi, diğer anahtar deliğinin üzerinde pırıl pırıl parlamaktaydı. Somers onları karanlıkça bir hole soktu. Burada üç kapı olduğunu farkettiler. Genç adam, soldaki ilk kapıyı işaret etti. «Burası banyo, efendim. Işıkları yaka-bilmek için elektrik saatine bir şilin attım. Şimdi---» Bir düğmeyi çevirdi. Banyonun eskiden sandık odası olduğu anlaşılıyordu. Duvarlara fayans taklidi, yağlı kağıt kaplanmış, yere eski bir muşamba serilmişti. Köşede paslı bir termosifonla büyük bir banyo vardı. Musluğun üzerine lekeli bir ayna asılmıştı. Leğenle ibrik de yerde duruyordu. Somers, «Burayı temizlemeğe çalışmış, efendim,» diye devam etti. «Fakat lavaboda, suyun aktığı yerde kırmızı lekeler göreceksiniz. Ellerini orada yıkamış... Sonra bu kirli sepetinin arkasında» Melodrama kaçan bir memnuniyetle sepeti çekerek, tozların arasına elini soktu ve hala ıslak olan bir el bezi çıkardı.Bunun üzerinde koyu pembe lekeler vardı.Somers başını salladı. «Elbisesini bu bezle silmiş.»

Hadley, usulca, «Bravo ... » diye mırıldanarak el bezini hafifçe salladı. Dr. Fell'e bir göz attıktan sonra bunu bir ta'rafa bıraktı. «Artık odalara bakalım. İpi merak ediyorum. Odalara, birinin şahsiyeti sinmişti. Tıpkı içeriye dolan ölgün sarı ışık gibi. .. O'Rourke'un piposundan çıkan duman-ların örtemediği soğuk. kimyevi koku gibi. Burası, bir kaç cihetten gizli bir yerdi. Ön taraftaki büyükçe odanın perdeleri iyice kapatılmıştı. Tavanda yanan kuvvetli ampulün tam altında büyük bir masa vardı. Bunun üzerine tepeleri yuvarlak ve uçları kıvrık bir sürü çelik veya tel alet dizilmişti.Hadley: «Maymuncuklar ha?» diyerek, bir ısıklık çaldı. Yanda bir sürü kilit ve bir yığın not duruyordu. Bir kenara kuvvetli , bir mikroskop, içinde lamalar bulunan bir kutu konulmuştu.Bir rafa üzerlerinde etiketler olan altı deney tüpü yerleştirilmişti. Bir duvar ise boydan boya kitap dolu raflarla kaplıydı. Köşedeki küçük, demir kasayı gören Hadley hayretle bağırdı. «Eğer bu adam hırsızsa,---şimdiye kadar gördüklerimin en modern ve en alimi. Bu usulün İngilterede bilindiğini sanmıyordum. Sen bu mevzuu tetkik ediyordun, Fell.vaziyeti anladın mı?» Somers, söze karıştı. «Kasanın tepesinde koskoca bir delik var. Eğer lamba kullandıysa, çok usta bir adam demektir. Şimdiye kadar 'asetilen'le bu kadar muntazam bir delik açıldığını hiç görmedim. O..»

Hadley, ıbaşını salladı. «Asetilen işi değil bu. Ondan daha basit ve rahat bir usul... Adam 'Krupp' maddesi kullanmış ... Kimyam iyi değildir, fakat zannedersen içinde toz alüminyum ve demir oksit var ... Bu tozları kasanın üzerinde karıştırır, sonra---neydi?--- hah---galiba magnezyum ilave edersin. Sonra. da bir kibrit çakarsın. Bu madde patlamaz.Sadece müthiş bir hararet çıkararak, kasanın üzerini eritir .Masadaki madeni tübü gördün mü? Yard'daki 'Kara Müze'de de bundan bir tane var. Bir detektoskop bu. Veya 'balık gözü adesesesi' dedikleri nesne. Kırılma açısı, balık gözlerinde olduğu gibi ..Yani yarım küreden fazla. Bunu duvardaki bir deliğe dayadın mı, yandaki odada olanları rahatça seyreder. Buna ne dersin, Fell?»

Doktor, sanki bütün bunlar hiç mühım değilmiş gibi boş boş bakarak, «Evet, evet ... » diye mırıldandı. «Bunların ne manaya geldiğini anladığını umarım. O esrarlı.Fakat, ip nerede? Beni asıl o ip alakadar ediyor!»

Somers: «Arkada,» dedi. «Öbür odada. Orası çok süslü, efendim. Sanki bir Şark prensinin evi gibi... Anlatabiliyor muyum?» '

Galiba Somers 'harem' i kasedediyordu. Bu odada fazla şaşaalı ve esrarengiz bir hava vardı. Parlak renkli divanlar ve perdeler. .. Sırma püsküller... Süsler... Bir araya toplanmış silahlar. .. İnsan bunları görünce bayağı başka bir memlekette olduğuna inanıyordu. Hadley, perdeleri açtı. Bloomsbury'nin o kurşuni ışığı odaya dalarak, hayalleri sönükleştirdi. . Şimdi Guilford sokağındaki evlerin arkalarına, aşağıdaki taş döşeli avlulara ve Çocuk Hastahanesinin gerisine doğru giden dar geçide bakıyorlardı. Lakin Hadley, bu manzarayı uzun uzun seyretmedi. İleri atılarak divanlardan biri-nin üstünde duran bir kangal ipi kaparcasına aldı. İnce fakat sağlam bir ipti bu.

Üzerinde altmış santim arayla bir sü-rü düğüm vardı. Evet, alelade. bir ipti bu. Yalnız bir ucuna takılmış olan acaip şey hariç. Siyah lastikten yapılmış bir fincana benziyordu bu. Kahve fincanından daha büyükçeydi. Gayet sağlam olduğu anlaşılıyordu. Kenarları da araba lastiği gibi, tırtıklıydı.

Dr. Fell, bağırdı. «Vay vay vay! Buraya bak. Bu---» Hadley, başını salladı. «Bunlardan bahsedildiğini işitmiştim ama şimdiye kadar hiç görmemişim. Hatta böyle bir şeyin mevcut olduğuna da inanmıyordum. .. Bak! Şu fincan gibi şey 'emici' kısım. Herhalde buna benzer şeyleri çocuk oyuncaklarında da görmüşsündür. Bilhassa oyuncak tabancalarda. Bu silahlarla ucunda böyle bir fincan olan bir sopa atılır. Bu emici duvara çarparak, oraya yapışır.»

Rampole, atıldı. «Yani, hırsız bunu duvara yapıştırıyor ve sonra da ipe mi tırmanıyor? Bu emici adamın ağırlığını çeker mi?»

Hadler, tereddüt etti. «Çektiğini söylüyorlar. Tabii ben-..»

«Peki hırsız sonra bunu duvardan nasıl çıkarıyor? Yani- .. işini bitirdikten sonra ipi orada bırakıp, kaçıyor mu?»

Bu iş için bir yardımcıya ihtiyacı olduğu muhakkak. Bu lastik fincanın kenarlarını ittiniz mi içeriye hava doluyor ve tabii o zaman bunun emiciliği de kalmıyor. Neyse ... < Fakat bunun cinayette nasıl kullanıldığını ... »

Endişeyle ipe bakmakta olan O'Rourke, hafifçe öksürdü.

Piposunu ağzından çekerek, diğerlerinin kendisine bakmaları için tekrar boğazını temizledi. O dostça kısıklı sesiyle, «Buraya bakın, beyler ... » diye mırıldandı. «İşinize karışmak istemem ama söyledikleriniz saçma.»

Hadley, döndü. «Neden? Bu hususta bir şey biliyor musunuz?»

Akrobat, başını sallayarak, sözlerini kuvvetlendirmek için piposunun sapıyla bir takım işaretler yaptı. «O ipin Kaçık Fley'e ait olduğuna bahse girerim. Bir saniye ... Bakayım. Tabii bunun Kaçığın olduğuna dair yemin edemem. Burada çok acaip şeyler var. Lakin--» İpi alarak, usulca parmaklarıyla yokladı. Ortaya gelince durarak, memnun bir tavırla başını sallayıp, gözünü kırptı. Parmaklarını şöyle bir oynattı. Sonra da bir hokkabaz edasıyla ellerini yana açıverdi. İp, iki parça olmuştu. «Tamam... Bunun Kaçığın hileli iplerinden biri olduğunu tahmin etmişim. Görüyor musunuz? İp, ortadan kesiktir. Bir uçta bir vida vardır, bir uçta da bir yuva. Vidayı oraya sokup, çevirdiniz mi, tamam. İpi muayene etmenize rağmen ek yerini katiyen göremezsiniz

Üstelik ip çekilince oradan ayrılmaz da. Anlıyor musunuz? Seyirciler illüzyonisti dolaba sokup sıkıca bağlarlar. İpin vidalı kısmı tam ellerinin üzerine gelir. Seyirciler. dışarıda ipin iki ucuna sıkı sıkı yapışırlar. İllüzyonistin ipi çözmesine mani olmak için yani. .. Fakat adam, vidayı dişiyle açar. Sonra cia ipi dizleriyle gergin vaziyette tutarak, dolabın içinde yapmadığını bırakmaz. Yarabbi. Ne esrar! Ne mucize! Dünyanın en derin. muamması!» Piposunu dişlerinin arasına sokarak, dostça nazarlarla onlara baktı. «Evet. Bu Kaçığın iplerinden biriydi. Bu hususta iddiaya girerim.»

Hadley, mırıldandı. «Bundan hiç şüphem yok. Fakat şu emici' ne olacak?»

O'Rourke, elleriyle rahatça işaretler yapabilmek için tekrar arkaya doğru eğildi. «Tabii Kaçık da diğer illüzyonistler gibi gayet sıkı ağızlıydı. Fakat uzun seneler bu işteyim. Ben. Sihirbaz çok gördüm. onlardan çok şeyler öğrendim.

Bir dakika! Beni yanlış anlamayın. Kaçığın oyunları iyiydi. Hakikaten iyiydi. Bu, herkesin bildiği hilelerinden biriydi. İşte o kadar. Evet. Kaçık son zamanlarda bir numara üzerinde çalışıyordu. Hintli fakirlerin yaptığı ip numarasını bilirsiniz değil mi? Fakir ipi havaya fırlatır. Kaskatı kalır bu. Sonra bir çocuk ipe tırmanır. Ve---vışşt! Ortadan kaybolur. Ha?» Bir el hareketi üzerine piposunun dumanları dağılarak kayboldu. "

Dr. Fell, ona bakarak, gözlerini kırptırdı. «O numara-yı kimsenin görmediğini de duydum.»

O'Rourke, atıldı. «Tamam! Tamam! İşte bütün mesele de bu ya! İşte Kaçık da bu yüzden bu

numaranın nasıl yapıldığını anlamağa çalışıyordu. Esrarı çözüp çözemediğini Allah bilir. Herhalde bu 'emici', ipi havaya fırlattığı zaman bir yere yapışacaktı. Ama nereye olduğunu bana sormayın.» Hadley, boğuk boğuk, «Ve ... » diye mırıldandı. «Biri bu ipe tırmanacaktı? Tırmanıp, ortadan kaybolacaktı, öyle mi?»

O'Rourke, 'bu mühim değilmiş gibi elini salladı. «Kimbilir? ... Yalnız size şu kadarını söyleyeyim: o 'emici', büyük bir adamın ağırlığını çekmez. Buraya bakın! Sizin için bu tecrübeyi yapmak, Pencereden dışarı sallanmak isterdim. Fakat boynumu kırıp ölmek niyetinde değilim. Zaten bileğim de sakatlandı.»

Hadley: «Ne olursa olsun,» diye cevap verdi. «Elimizde— kafi derecede delil var. Somers, burada kalan adam kaçmış mı? Pansiyoncu kadın onu tarif etti mi?

Somers, büyük bir memnuniyetle başını salladı. «Kendisini yakalamakta güçlük çekeceğimizi sanmıyorum. Adam,Jerome Bumaby' ismini kullanıyormuş. Herhalde takma adı bu.İlk görüşte tanınan tiplerdenmiş. Ustelik ayağı da sakatmış ...

Kilise çanları. Müthiş bir ses duyuldu. Tozlar kalktı. Dr. Fell, gülüyordu. Gülmüyor, katılıyordu. Kendisini sanlı kırmızılı divana attı.Divan, tehlikeli bir şekilde çökerek, gıcırdadı. Şişman doktor, kahkahalar atarak bastonunu yere vurdu, «Bittik! : Bittik, evlatlarıml Hortlak ortadan kayboldu! Deliller de öyle! Ah! Yarabbi!

Hadley, «Ne demek 'bittik?» diye sordu .. «Kaatili hemen ,hemen suçüstü yakaladık. Bu o kadar komik bir şey mi? Bumaby'nin suçlu olduğunu anlamıyor musun?»

Dr. Fell, kıpkırmızı, koskocaman bir mendil çıkararak, gözlerini sildi.Kahkahaları hafiflemişti» Bilakis. Burnaby'in tamamıyla masum olduğunu anladım. Öbür odayı gördüğümüz zaman böyle bir şey olacağından korkmuştum.İnanılmayacak kadar esrarengiz bir yerdi burası. Burnaby, esrarı olmayan bir Sfenks,----cinayet işlememiş bir cani. .. Hiç olmazsa adamın bu işlerle alakası yok.» «Eğer bu sözlerini izah etmek lütfunda bulunursan---

Doktor, nazik nazik: «Estağfurullah,» diye mırıldandı, «Estağfurullah. Hadley, etrafına bak ve burasının sana neyi hatırlattığını söyle. Şimdiye kadar gördüğün hırsızlar veya kaatiller, gizli yerlerini bu şekilde döşemişler miydi? Oturdıkları yere böyle romantik bir hava, böyle esrarengiz bir hal verdikleri var mıydı? Ve bilhassa maymuncukları masaya dizer, esrarlı mikroskobu, o korkunç kimyevi maddeleri ortaya koyarlar mıydı? Bilakis--hakiki bir hırsız,--hakiki bir suçlu, evinin bir rahibinkinden daha temiz ve nezih olmasına dikkat etmez mi? Bu sahne bana hırsız rolüne çıkan birini bile hatırlatmıyor. Fakat bir saniye düşünecek olursan, burasının sana neyi hatırlattığını da anlayacaksın. O filmleri, romanları düşün ...Doktor, bir an durdu. Sonra izah etti. «Bütün bunları biliyorum. Zira ben, kendim de esrarlı atmosferden, melodramdan hoşlanırım... Burası sana birinin 'dedektifçilik' oynadığını göstermiyor mu?»

Hadley, duraklıyarak, düşünmeli düşünmeli çenesini oğuşturdu. Sonra da yan yan baktı. Dr. Fell, zevkle devam etti. «Çocukken, evde gizli bir geçit olmasını istemedin mi? Tavan arasındaki bir deliğin gizli bir kapı olduğunu tahayyül ederek, elinde mumla oradan girmeğe kalkmadın mı? Hiç çatıyı tutuşturmadın mı? 'Büyük Dedektif' rolüne çıktığın olmadı mı? O öldürücü çalışmalarına takma bir isimle, gizlice devam edebilmek için kimsenin bilmediği bir evin olmasını istemedin mi? Biri, Burriaby'nin amatör bir kriminoloji mütehassısı olduğundan bahsetmedi mi? Belki adam bir kitap yazıyor ... Her ne hal ise, ressamın büyümüş çocukların isteyip de yapamadıkları şeyleri yerine getirecek parası ve boş vakti var. Adam, kendisi için ikinci bir şahsiyet yaratmış. Bunu gizlice yapmış. Zira arkadaşlarının kendisiyle alay edeceklerini biliyormuş ... İşte böyle ...

Scotland Yard'dakiler, büyük bir ısrarla adamın o tehlikeli sırrını meydana çıkardılar. Ve bu sırrın bir şakadan ibaret olduğu anlaşıldı.»

Somers, adeta haykırdı. «Fakat, efendim---

Hadley, düşünceli bir' tavırla, «Bir dakika,» diyerek, Somers'e susmasını işaret etti. Baş Müfettiş,

etrafına hiddetle karışık bir tereddütle bakıyordu. «Buranın insanı tatmin etmeyen bir hali olduğunu itiraf ediyorum. Evet, eşyalar filmlerdeki sahneleri hatırlatıyor. Fakat o kan lekeleriyle bu ip ne olacak? Bu ipin Fley'e ait olduğunu unutma. Kan---»

Dr. Fell, başını salladı. «Hıh. Evet. Beni yanlış anlama. Bu odaların cinayetlerle bir alakası olmadığını söylemedim. Ben sadece Burnaby'nin çift hayat sürdüğünü düşünerek ümitlenmeni istemiyorum.»

Hadley, homurdandı. «Bakalım, anlarız. Eğer Burnaby kaatilse, burada 'hırsızcılık' oynaması beni hiç alakadar etmez. Somers!»

«Efendim?»

«Mr. Jerome Burnaby'nin apartmanına git. Evet, vaziyeti anlamadığının farkındayım. Fakat ben onun diğer katını kastediyorum. Bende adresi olacak. Hım. Bloomsbury meydanı, No. 13 A. İkinci kat. Anladın mı? Onu buraya getir. İstedığın bahaneyi uydur, lakin muhakkak gelsin. Bu daireyle alakalı suallerine cevap verme. Sen de bir şey sorma. Anlıyor musun? Aşağıya inince de, pansiyoncu kadına çabuk olmasını söyle.» Şaşkın ve üzgün Somers, telaşa dışarı çıkarken Baş Müfettiş de odada dolaşmağa ve eşyaları tekmelemeğe başladı. Bir köşeye oturmuş olan ve onları dostça bir alakayla süzen O'Rourke, piposunu şöyle bir salladı.

«Beyler, tazıların avın kokusunu aldığını görmek hoşuma gider. Bu Burnaby'nin kim olduğunu bilmiyorum. Fakat kendisini . tanıdığınız anlaşıyor. Bana sormak istediğiniz başka bir şey var mı? Kaçık hakkında bildiklerimi Somers'e anlattım. Lakin başka sualler soracaksanız---» Çalışmağa hazırdı artık. Çantasındaki kağıtları karıştırdı.

Hadley, derin bir nefes alarak, omuzlarını dikleştirdi. «Bu sizin ifadeniz değil mi?» Yazıları çabucak okudu. «Buna ilave edecek bir şey var mı? Yani, Fley'in, ağabeysinin de bu sokakta oda tuttuğunu söylediğinden emin misiniz?»

«Evet, eminim. Kaçık, öyle söyledi. Onun buralarda dolaştığından bahsetti.»

Hadley, çabucak başını kaldırdı. «Fakat bu aynı şey mi? Fley, kati olarak ne söyledi?»

O'Rourke, Hadley'in fazla titiz olduğunu düşünüyordu galiba. Sıkıntılı sıkıntılı kımıldadı. «Diğer sözü daha sonra söyledi. Yani, 'Ağabeyim benim oturduğum sokakta oda tuttu,' dedi. 'Onun oralarda dolaştığını gördüm.' Veya buna benzer bir şeyler mırıldandı. Doğruyu söylüyorum!»

Hadley: «Fakat bu da kati değil,» dedi. «Öyle değil mi? İyi düşünün.»

O'Rourke, alınmıştı. «Allah Allah! Düşünüyorum işte. Hem sinirlenmeyin. Biri size bir şeyler anlatıyor. Sonradan size bu hususta sualler soruyorlar. Eğer her kelimeyi tekrarlayamazsanız, yalan söylediğinize kani oluyorlar. Kusura bakmayın. Benim hatırladıklarım bu kadar.»

«Fley'in ağabeysi hakkında ne biliyorsunuz? Fley'i tanıyordunuz. Size ağabeysi hakkında ne söyledi?»

«Hiç bir şey söylemedi! Bir tek kelime bile! Vaziyeti yanlış anlamanızı istemiyorum. Kaçığı diğerlerinden iyi tanırdım dediğim zaman onun hakkında bazı şeyler bildiğimi kasetmiyorum. Kimseyle samimi değildi o. Bilmem Fley'i hic gördünüz mü? Eğer gördüyseniz, onunla bir iki kadehten sonra can ciğer olunmayacağını,---kendisine dertlerinizi açamıyacağınızı da herhalde anlamışsınızdır... Ha Fley'le içki içmişsiniz, ha Dracula'yla. Bir dakika! Sadece Dracula'ya benzeyen biriyle demek istiyorum. Kaçık bir bakıma çok iyi bir insandı.» ,

Hadley, düşündü ve sonra bir karar verdi. «Şimdiki halde en büyük mesele herhalde bunu siz de tahmin ettiniz---o 'imkansız cinayet' meselesi. Gazeteleri gördünüz değil mi?»

- «Evet.» O'Rourke'un gözleri kısıldı. «Neden bunu bana soruyorsunuz?»

- «O iki adam öldürülürken, bir oyundan, bir sahne hilesinden istifade edilmiş olmalı. Siz illüzyonist ve sihirbazları iyi tanıdığınızı söylüyorsunuz. Bu cinayetleri izah edebilecek bir oyun biliyor musunuz?»

O'Rourke, güldü. Dişleri, o pos bıyığının altında pırıldıyordu. Gözlerinin etrafındaki kırışıklıklar

daha derinleşmişti. «Ha, o başka. Çok başka. Buraya bakın, size doğruyu söyleyeceğim. O iple pencereden dışarıya sallanmağı teklif ettiğim zaman yüzünüzdeki ifadeyi gördüm. Aklınıza bazı şeyler gelmesinden korktum. Anlatabiliyor muyum? Yani, benim hakkımda demek istiyorum.» Bir kahkaha attı. «Bunu unutun! Kaatilin bu işi iple yapabilmesi için hakiki bir sihirbaz olması lazım. Yanında ip olsa, karda iz bırakmadan da yürüse bu işi yine yapamaz.Fakat diğer meseleye gelince» Kaşlarını çatarak, piposunun ucuyla bıyığını düzeltti. İleride bir noktaya bakıyordu. «Beni dinleyin. Bu işin mütehassısı değilim ben. Bu hususta fazla bir şey bildiğimi de iddia edemem. Fakat bildiklerimi yaymak adetinde de değilim. Bu Eliyle işaret etti. «Bir nevi mesleki adaptır... Anlıyorsunuz değil mi? Kilitli kutulardan çıkma, ortadan kaybolma meselelerine gelince... Bunlardan bahsetmekten çoktan vaz geçtim.»

«Neden?»

O'Rourke, büyük bir heyecanla, «Çünkü,» dedi. «İnsanlar bir şeyin sırrını öğrenince fena halde hayal kırıklığına uğruyorlar. Ya sır, gayet zekice fakat basit bir şey oluyor—basit ve bu yüzden de gülünç! Tabii o zaman böyle basit bir şeye .KANMIŞ olduklarına bir türlü inanamıyorlar. 'Yapma, canım!' diyorlar. 'Uydurma. Böyle bir şey olsaydı, bir saniyede anlardım!' Veya,---oyuna illüzyonistin bir arkadaşı yardım etmiş oluyor. Bu, onları büsbütün hayal sükütuna uğratiyor. O vakit de" 'A, tabii,' diye söyleniyorlar. 'Biri yardım edecek olduktan sonra---' Sanki o zaman herşey kabilmiş gibi.» Düşünceli bir tavırla piposunu tüttürdü. «İnsanlar çok garip. Bir oyun, hileli bir oyun görmeğe gidiyorlar. Onlara oyunun hileli olduğunu söylüyorsunuz. Hileli bir oyun görmek için para veriyorlar.Buna rağmen nedense hakiki bir sihirbazlıkla karşılaşmadıkları için 'fena halde sinirleniyorlar.Birinin muayene ettikleri, kilitli bir sandıktan veya ağzı bağlı bir çuvaldan nasıl çıktığını öğrenmek için sizi dikkatle dinliyor ve bunun bir oyun, bir hile olduğunu anlayınca kızıyorlar. Nasıl aldatıldıklarını görünce, 'Saçma', diyorlar. Halbuki o basit hileleri uydurmak için mükemmel bir KAFA ister. Bana inanın. Ancak soğukkanlı, kuvvetli, tecrübeli ve son derecede çevik bir insan iyi bir illüzyonist olabilir. Fakat seyirciler kendilerini gözlerinin önünde aldatan sanatkarın revkalade zeki bir insan olduğunu düşünmezler bile. Zannedersen onlar, adamın hakiki sihir gibi iğrenç bir kuvvetin yardımıyla kaçmasını isterler. Halbuki bu dünyada kimse bunu yapamaz. Hiç bir insan bir kart postal kadar incelik, bir çatlaktan dışarıya kayamaz. Kimse anahtar deliğinden dışarıya süzülemez veya tahtalardan geçemez. Size bir misal vermemi ister misiniz?»

Onu merakla süzen, Hadley: «Tabii, tabii,» diye başını salladı.

«Pekala. Evvela ikinci tip oyunu alalım. Ağzı bağlı çuval oyunu.» O'Rourke'un çok eğlendiği belliydi. «İllüzyonist sahneye çıkar. Hatta arzu edilirse, sahneye bir gurup seyirci de çağırıp, onların arasında durur. Yanında siyah müslin veya satenden yapılmış, içinde ayakta durabileceği büyüklükte ince bir çuval vardır. Sanatkar. çuvala girer. Yardımcısı çuvalı yukarı çeker ve bunu ağzının on beş santim aşağısından büyük bir mendille sıkıca bağlar. Seyirciler isterlerse mendile bir kaç düğüm daha atar, bunları balmumlar ve üstlerine de mühürlerini basarlar. Güüm! İllüzyonist'in etrafına bir perde iner. Otuz saniye sonra sanatkar belirir.Düğümleri, mühürleri duran çuvalı da yanına almıştır.

İşte böyle!» O'Rourke gülerek. elini bıyığına götürdü. Bıyığını burmadan yapamıyordu anlaşılan. Sonra divanın üzerinde şöyle bir yuvarlandı. «Şimdi beyler, beni yumruklayacağınız yere geliyoruz. Bu oyunda birbirlerinin eşi iki çuval vardır. İllüzyonist bunlardan birini iyice katlayarak, ceketinin içine saklar.Esas çuvalın içine girip, kımıldar, sağa sola hareket ederken, usulca ceketinin içinden ikinci çuvalı çıkarır. Yardımcısı birinci çuvalı başına kadar çeker. Aynı anda ikinci çuvalın ucu da bunun ağzından çıkarılır. Şöyle on beş santim kadar. Bu, sanki birincinin ağzıymış gibi durur. Yardımcısı bu kısmı tutarak mendille sıkıca sarar. Aslında . bağladığı ikinci çuvalın ağzıdır. Fakat esas çuvalın ağzından ince bir kısım da mendilin altına girdiği için vaziyet . belli olmaz. Güüm! Mendil düğümlenir, balmumlanır.İllüzyonist, perdenin arkasında kaldığı zaman sadece ilk

çuvalı aşağıya iterek, Bunun içinden çıkar. Çuvalı derhal katlayıp, yine ceketinin altına saklar. Sonra da ağzı bağlı, mühürlü ikinci çuvala seyircilerin yanına gider. Anlıyor musunuz? Basit ve kolay bir oyun. Fakat seyirciler bunun nasıl yapıldığını anlayabilmek için kafa çatlatırlar. Lakin kendilerine oyunun sırrını açıkladınız mı, 'A, bir yardımcısı olduktan sonra .. .' derler ... »

Bu mevzu, Hadley'i bütün ciddiyetine rağmen alakadar etmişti. Dr. Fell ise bir çocuk gibi ağzını açmış merakla dinliyordu. Baş Müfettiş, sanki bir münakaşayı kızıştırmak istiyormuş gibi, «Biliyorum ... » diye mırıldandı. «Fakat aradığımız adam,---o iki cinayeti işleyen katil, yalnızdı. Yardımcısı yoktu onun. Sonra bu bir 'kaybolma' oyunu da değil. .. »

O'Rourke, şapkasını yana eğdi. «Pekala size harikulüde, fevkalade bir 'kaybolma' oyunu anlatayım. Bunun bir sahne hilesi olduğunu unutmayın. Son derecede teferruatlı. Mamafih bu oyun, bir açık hava tiyatrosunda da, yani yerde kapak olmayan dümdüz bir sahada da yapılabilir. Öyle tellere filan da. lüzum yok. Sirtında fevkalade, mavi bir üniforma bulunan illüzyonist, harikulade bir beyaz atın sirtında ortaya çıkar. Onu beyaz üniformalar giymiş olan yardımcıları, büyük bir gürültüyle takip ederler. Tıpkı sirkte olduğu gibi. Etrafta bir kere dolaşırlar. Sonra iki yardımcı, koskocaman bir yelpazeyi açarlar. Bu, attaki illüzyonisti sadece bir dakika için seyircilerin gözlerinden saklar. Sonra yelpaze kapatılır. Bu, işin içinde bir hile olmadığını göstermek için seyircilere atılır. Fakat atın üstündeki adam ortadan kaybolmuştur. Hem de o koskocaman sahanın ortasında ... Tamam mı?»

Dr. Fell, sordu. «Bu nasıl olur?»

«Basit! illüzyonist, sahadan ayrılmamıştır bile. Fakat kendisini yine de göremezsiniz. Göremezsiniz çünkü o harikulade mavi üniforma kağıttan yapılmıştır. Bunun altında hakiki, beyaz bir üniforma vardır. Yelpaze açılır açılmaz mavi elbiseyi yırtarak, parçalarını beyaz üniformanın altına saklar. Sonra da yine beyaz üniformalı yardımcılarının aralarına karışır. Tabii bu oyunun can alacak noktası şudur: Seyirciler hiç bir zaman illüzyonistin yardımcılarını saymazlar. Adam da onların arasında sahneden çıkar. Güm! Bam «Dünyanın en büyük oyunu!»

Fazla renkli, havasız odaya derin bir sessizlik çökmüştü. Rüzgar, camları sarsıyordu. Uzaklardan geçen bir taksinin korna sesi aksetti. Kiliselerin çanları çalmağa başlamıştı. Hadley, not defterini salladı. «Mevzudan uzaklaşıyoruz. Zekice bir oyun bu. Fakat bizim meseleyle ne alakası var?»

O'Rourke, «Hiç bir alakası yok,» diye itiraf etti. Sessiz bir neşeyle katılıyordu adeta. «Size bunları anlattım. Çünkü sordunuz. Böylece nasıl bir şeyle karşılaşmış olduğunuzu anlamanızı da istiyordum. Mr. Hadley, size her şeyi olduğu gibi anlatıyorum. Cesaretinizi• kırmak istemiyorum ama eğer aradığınız katil zeki bir illüzyonistse onu katiyen yakalayamazsınız. imkansız bir şey bu. illüzyonistler, karşılarındakini aldatmak için yetiştirilirler. Bu onların mesleğidir .Bu yer yüzünde kaçamıyacakları bir hapishane de yoktur.»

Hadley'in çene adaleleri geriliverdi. «Zamanı gelince bunu da görürüz. Beni endişelendiren,uzun müddetten beri endişelendirmekte olan mesela şu: Fley, niçin Grimaud'u öldürmeğe ağabeysini yolladı. Aslında illüzyonist Fley'di. Bu cinayet de ona göre bir işti. Fakat Grimaud'u Fley öldürmedi.. Acaba ağabeysi de aynı meslekten miydi?»

«Bilmiyorum ... Daha doğrusu onun adına hiç bir afişte rastlamadım. Fakat---»

Dr. Fell, onun sözünü kesti. Kesik kesik soluyarak, yerinden kalktı. Sert bir sesle: «Harekete geçmeğe hazırlan, Hadley!» diye haykırdı. «İki dakika sonra misafirlerimiz gelecek. Şuraya bak--- fakat sakın pencereye fazla yaklaşma!» Bastonuyla işaret ediyordu. Aşağıda, geçidin, evlerin manasız pırıltılı pencerelerinin arasından kıvrıldığı yerde iki kişi rüzgara karşı yürümeğe çalışıyorlardı. Guilford sokağından sapmışlardı. Allahtan, başlarını önlerine eğmiş, yürüyorlardı, Misafirlerden birini Rampole, tanımıştı. Rosette Grimaud'du bu. Yanında ise bastonunun yardımıyla yürüyen .uzun boylu bir adam vardı. Her adım atışında omuzu yana eğiliyordu.Bacağı hafifçe çarpıktı bu yabancının.Sağ ayakkabısının altı da. haddinden fazla kalın ...

Hadley, çabucak: «Diğer odaların elektriklerini söndürün,» dedi. O'Rourke'a baktı. «Sizden çok mühim bir ricada bulunacağım. Hemen aşağıya koşun. Pansiyoncu kadının yukarı çıkıp, bir şey söylemesine mani olun. Ben size haber verinceye kadar onu aşağıda tutun. Kapıyı da arkanızdan çekin.» Kendisi de dar koridora fırlamış ve elektrikleri söndürmeğe başlamıştı.

Dr. Fell, biraz sıkılmış gibiydi. «Yani buraya saklanıp, gizli konuşmalarını dinleyecek,---korkunç sırlarını mı öğreneceksin? Stuart Mills burada olsaydı, her halde anatomik - yapımın böyle saçma bir şeye müsait olmadığını söylerdi. Zaten onlar bizim hemen farkımıza varırlar. Oda, duman dolu. Ortalığa O'Rourke'un içtiği tütünün kokusu sinmiş.»

Hadley, küfürü bastı. Perdeleri çabucak kapattı. Artık içeriye incecik bir ışık süzülüyordu. «Başka çare yok. Bu işi bir deneyeceğiz. Burada sessiz sedasız otururuz. Eğer bir derterleri varsa, içeri girip, kapıyı kapar kapamaz baklayı da ağızlarından çıkarırlar. İnsanlar böyledir. Sahi, O'Rourke hakkında ne düşünüyorsun?»

Dr. Fell, heyecanla: «Bence O'Rourke,» diye cevap verdi. «Bu kabus sırasında rastladığımız şahitlerin en neşelisi. Bizi aydınlattı. Fikirler verdi. O benim kendime olan hürmetime tekrar kavuşmama yardım etti. Doğrusunu istersen O da kilise çanları kadar enteresan,»

Perdelerin arasından bakmakta olan Hadley, telaşla döndü. Gözlerine vuran ışık, bakışlarında çılgınca bir pırıltının belirttiğini gösteriyordu. «Kilise çanları mı? Hangi kilise çanları?»

Karanlıkların arasından Dr. Fell'in sesi aksetti. «Her hangi bir kilisenin çanları olabilir... Ben sağır ve kör olmuştum... Çan seslerini duyunca, gözlerim açıldı. Aklım başıma geldi. Bu sayede korkunç bir hata yapmaktan da kurtulacağım ... Meraklanma, henüz çıldırmadım!» Bastonunu yere vururken, sesi de heyecanla titriyordu. «Işık, Hadley! Nihayet karanlıkların arasında bir ışık belirdi.»

«En sonunda oynatmadığından eminsin ya? O halde bu esrarlı tavırları bir tarafa bırak da, ne olduğunu söyle. Galiba kilise çanlarını dinlerken, katilin ortadan nasıl kaybolduğunu anladın.»

Dr. Fell, içini çekti: «Yok canım ... Maalesef... Çanlar bana sadece katilin adını söylediler.» Odadaki sessizlik elle tutulacak, ağır bir şeydi adeta.Sanki herkes nefesini tutmuş, patlamak üzereydi. Dr. Fell, i: ifadesiz hatta. şaşkın bir sesle konuşmuştu. Diğerlerinin kendisine inanmalarına onun bu şaşkınlığı sebep olmuştu zaten. , Aşağıda, arka kapı kapandı. Derin bir sükuna gömülmüş olan evin merdivenlerinden ayak sesleri aksetti. Sert, hafif ve sabırsız adımlar ... Yere vurulan bir ayak .. Sonra hafif bir sürüklenme ... Trabzona çarpan bir baston ... Gürültü yaklaştı. fakat gelenler hala konuşmuyorlardı. Dış kapıya bir anahtar sokuldu. Kapı açıldı ve kapandı. Otomatik kilit şıkırdadı. İkinci bir şıkırtı daha duyuldu. Bu defa elektrik düğmesi çevrilmişti. Sonra, yeni gelenler--belki artık birbirlerini rahatça görebildikleri için,---sanki o ana kadar nefeslerini tutan on-larmış gibi, aynı anda konuşmağa başladılar.

Bir erkeğin ince, sert ve sakm sesi duyuldu: «Demek sana verdiğim anahtarı kaybettin.» Alaylı, fakat gizli bir hiddetle titreyen bir sestir bu. «Sonra--dün gece buraya gelmediğini de iddia ediyorsun?»

«Ne dün gece geldim, ne de başka gece ... « Rosette Grimaud, hiddetle, fakat kuru bir sesle konuşuyordu. Bir kahkaha attı. «Zaten hiç bir zaman buraya gelmek niyetinde değildim. Beni biraz korkuttun. E, ne olacak? Şimdi, buraya geldikten sonra bu gizli daireni de pek beğenmedim. Dün gece beni beklerken eğlendin mi bari?» Sanki ileri doğru bir adım atarken adam kendisini durdurmuş gibi hafif bir gürültü oldu. Sonra erkeğin sesi yükseldi. Fakat o da kız gibi sakin konuşuyordu. «Seni-küçük şeytan. Şimdi sana kendine gelene yardım edecek bir şey söyleyeceğim. Dün gece buraya gelmedim. Öyle bir niyetim de yoktu. Sen, küçük parmağını oynatır oynatmaz, herkesin heyecanla koşacağını sanıyorsun. Fakat ben dün gece burada değildim. Anlıyor musun? İstediyini yapabilirsin ama ben burada yoktum.»

Rosette, sakın sakın: «Yalan söylüyorsun, Jerome,» diye cevap verdi.

«Demek o fikirdesin? Neden?»

Işık süzülen kapıda belirmişlerdi.Hadley Uzanarak,perdeleri çekti. Halkalar birbirlerine çarparak, şakırdadılar, «Bu sualin cevabını biz de merak ettik, Mr. Burnaby.» ' Bulanık gün ışığı yeni gelenlerin yüzlerine çarpıyordu.İkisi de gafil avlanmışlardı, Yüzlerindeki ifade, sanki fotoğ-rafları çekilmişçesine hafızalarda yer etti. Rosette Grimaud, haykırarak, yüzünü saklamak istiyormuş gibi kolunu kaldırdı. Fakat bir saniye önce yüzünde acı, müteyakkız ve zafer dolu bir ifade olduğunu hepsi de farketmişlerdi. Göğsü, körük gibi inip kalkan Jerome Bumaby hareketsiz duruyordu.

Başında eski tip, gayet geniş kenarlı bir şapka vardı. Arkadan süzülen sönük elektrik ince silüetini çizmekteydi. Fakat o sadece bir silüetten ibaret değildi tabii. Normal şartlar altında, hareketleri gibi dostça bir ifadesi olduğu anlaşılan kuvvetli, oldukça kırışık bir çehresi, dört köşe bir çenesi vardı. Gözlerinin rengi, hiddetten açılmıştı adeta. Şapkasını çıkararak bunu Rampole'a tiyatro aktörlerini hatırlatan- küstahça bir tavırla divana fırlattı. Şakakları ağarmış, tel gibi sert saçları hemen kabardı. Ressam, hafif ve kaba bir neşeyle: «E?» diye mırıldandı ve sakat ayağını uzatarak bir adım attı. «Ne o baskına mı uğradık? Üçe bir ha? Fakat bastonunun içinde bir kılıç gizli ... » Kız. atıldı. «Buna lüzum yok. Jerome. Onlar polisten.» Bumaby, duraklayarak, iri eliyle ağzını oğuşturdu. O müstehzi tavırlarını muhafaza etmesine rağmen endlşelendiği belli idi. «Ya? Polis mi? Bana şeref verdiniz? Demek, meskene tecavüz de ediyorsunuz?»

Hadley de aynı nezaketle cevap verdi. «Siz burada pansiyonersiniz. Evin sahibi değilsiniz. Mr. Burnaby. Tabii şüpheli bir vaziyet oldu mu ... Neyse ... Bunu bir tarafa bırakalım. Arkadaşlarınız bu Şark usulü döşenmiş salonu görselerdi herhalde pek eğlenirlerdi. Öyle değil mi?»

Tebessümü, sesi Burnaby'i ince yerinden vurmuştu. Ressamın yüzü çamur rengi oldu. «Allah kahretsın!» diye homurdanarak, bastonunu yarı kaldırdı. «Burada ne işiniz var?» - «Evvela unutmadan, kapıdan girdiğiniz zaman söylediğiniz sözler üzerinde duralım.

«Demek bizi duydunuz?»

Hadley, sakın sakın başını salladı. «Evet. Maalesef, daha fazla dinleyemedik. Miss Grimaud,dün gece burada olduğunuzu söylüyordu. Hakikaten burada mıydınız?»

«Değildim.»

«Demek değildiniz? .. Öyle mi Miss Grimaud?»

Kızın rengi yerine gelmişti. Hem de fazlasiyle. Zira sakın bir tavırla gülümsemesine rağmen, hiddetten köpürüyordu. Çekik ela gözlerinde, hislerini göstermemeye karar veren ,insanlara has o gergin, pırıltılı ve sabit ifade vardı.Eldivenlerini bükmüş duruyordu.Kesik kesik nefes almasından, korkmaktan ziyade öfkelenildiği anlaşılıyordu.Düşünceli bir tavırla, sessiz sedasız odadakilere baktıktan sonra: «Madem duydunuz,» diye mırıldandı. «Artık bunu inkar etmemin bir faydası yok. Öyle değil mi? Bu sizi neden alakadar ediyor bilemiyorum. Bunun babamın ölümüyle bir ilgisi olamaz ki! Jerome, ne olursa olsun..» Titrek bir tebessümle aralanan dudaklarının arasından dişleri gözüktü. «Katil değildir. Fakat madem gizli bir sebep dolayısıyla bu hadise sizi alakadar ediyor, bu meseleyi onunla şimdi, burada açık açık konuşmam daha iyi olur... Boyd'un bu vakayı doğru veya yanlış bir şekilde duyacağından da eminim... Onun hakikati öğrenmesini tercih ederim ...

Başıyorum. Evet, Jerome dün gece buradaydı? »

«Bunu nereden biliyorsunuz, Miss Grimaud? Siz de burada mıydınız?»

«Hayır. Fakat on buçukta bu odada ışık olduğunu gördüm.»

15. Işıklı pencere

Hala çenesini oğuşturmakta. olan Jerome Burnaby, boş gözlerle genç kıza baktı. Rampole,ressamın hakikaten şaşırdığına yemin etmeğe hazırdı. Adam o kadar şaşalamıştı ki, .. " kızın sözlerini iyice anlayamamıştı. Eğilmiş Rosette'e sanki onu ilk defa görüyormuş gibi bakıyordu.Sonra, daha önceki sesiyle bir tezat teşkil eden sakın, makul bir ifadeyle konuşmağa başladı.

«Rosette, dikkatli ol. Neden bahsettiğinden emin misin?»

«Evet. Eminim.»

Hadley, çabucak söze karıştı. «Saat on buçukta mı? Bu ışığı nasıl gördünüz, Miss Grimaud? O sırada evinizde, bizimle beraberiniz.»

«Hayır, değildim. Bilmem hatırlıyor musunuz? o sırada evde yoktum. Hastahanede, doktorla babamın odasında idim. O ölmek üzereydi o. Belki biliyorsunuz, hastahanenin arkası, bu binaya bakar. Daha doğrusu bu evin arka tarafına. Pencerenin yanındaydım, ışığı da o zaman farkettim. Bu odada lamba yanıyordu. Galiba bir de banyoda! Ama ondan pek emin değilim-»

Hadley, atıldı. «Madem buraya hiç gelmediniz, odaların yerini nasıl biliyorsunuz?»

Kız, nedense Rampole'un, Stuart Mills'i hatırlamasına sebep olan sakın ve soğuk bir tebessümle: «Demin içeri girdiğimiz zaman bilhassa dikkat ettim,» diye cevap verdi. «Dün gece apartmanın taksimatını bilmiyordum. Sadece bu kadın Jerome'a ait olduğundan haberim vardı. Tabii pencerelerin -yerini de öğrenmişim ... Gece pencereler iyice kapatılmamıştı. Işığı da bu yüzden farkettim.»

Burnaby, hala kızı o acaip merakla süzüyordu. «Bir dakika-"-Mr.şey--Müfettiş bey---» Omuzlarını kaldırdı. «Odalar hususunda yanılmadığından emin misin. Rosette?»

«Eminim, şekerim. Bu ev, geçidin. sol köşesinde. Dairen de en üst katta.»

«Ve sen beni gördüğünü iddia ediyorsun?»

«Hayır. Işık gördüğümü iddia ediyorum. Fakat bu daireyi bir sen biliyorsun, bir de ben. Üstelik beni davet ederek burada olacağını da söyledin---»

Burnaby, haykırdı. «Yarabbi! Bakalım ne kadar ileri gideceksin?»' Topallıyarak, ilerledi.

Bastonuna her dayanışında dudağını büküyordu. Bir sandalyeye çökerek, uçuk renkli . gözleriyle kızı süzmeğe devam etti. Kabarık saçları ona acaip, uyanık bir hal veriyordu. «Rica ederim.

Devam! Beni alakadar ediyorsun. Evet, cüretinin derecesini merak ediyorum.»

Rosette, kuru bir sesle: «Sahi mi?» diye sordu. Döndü.Fakat fena sarsılmıştı. Son derecede üzgün bir hali vardı. Neredeyse ağlayacaktı. «Keşke bunu ben de bilsem? Keşke---senin nasıl bir insan olduğunu anlayabilsem!.. » Hadley'e döndü. «Bu meseleyi konuşmak istediğimi söyledim. Fakat şimdi böyle bir arzum olup olmadığını bile bilmiyorum.Onun hakkında bir karar verebilsem.

Jerome hakikaten sempatik,şirin, biraz kaba---»

Burnaby, homurdandı. «Aile dostu, deme! Allahaşkına, aile dostu deme. Doğrusu istersen, ben de senin hakkında bir karar vermek isterdim. Hakikaten doğruyu söylediğini mi sanıyorsun,---yoksa---kusura bakma nezaketi bir an için bir tarafa bırakacağım!---yoksa yalancı bir iblis misin?»

Kız, sakın sakın sözlerine devam etti: «-Bir insan mı?' Yoksa kibar bir şantajcı mı? Bunu para için yapmıyorsun ~tabii!» Tekrar parladı. «İblis ha? Evet. İstersen adi mahlûk da diyebilirsin. Bunu itiraf ediyorum! O şekilde hareket ettim. Neden mi? çünkü sen imalarınla her şeyi zehirledin!

Evhama kapılmadığıma, bunların hakikaten ima olduğuna inanabilseydim ... Hatta senin namuslu bir şantajcı olduğunu kabul edebilseydim--»

Hadley, atıldı. «Nasıl imalardı bunlar?»

«Madem soruyorsunuz ... Babamın mazisî hakkında imalar . » Yumruklarını sıktı. «Doğumumla alakalı imalar Yani, 'adi' kelimesine daha hoş bir söz de ilave edebilirsiniz .

Fakat bu öyle mühim değil, Aslında aldırımıyorum bile ... Fakat babamla alakalı korkunç şeyler-•- bilmem ki! Belki bunlar ima bile değil. Fakat bana ihtiyar Drayman bir şantajcıymış gibi geliyordu. Sonra dün gece Jerome beni buraya davet etti.---Düşündüm, 'Neden? Neden?---Çünkü Cumartesi geceleri muhakkak Boyd beni görmeğe gelir. Tabii Jerome gibi kendini beğenmiş bir adam da mahsus bu geceyi seçer!"

Fakat, beni yanlış anlamayın. Jerome'un şantaj yaptığını düşünmek istemiyordum. Hala istemiyorum. Ondan hoşlanıyorum. Bu elimde değil. Zaten işin fenası da bu ya ... »

Hadley, «O halde meseleyi halledelim,» dedi. «Mr. Burnaby, hakikaten bazı imalarda bulunuyor muydunuz?»

Uzun bir sessizlik oldu. Burnaby, tırnaklarına bakıyordu.Eğik başı, derin derin nefes alışışı şaşırdığını, karar verneğe çalıştığını gösteriyordu. Hadley, bu yüzden onu zorlamağa kalkmadı. Nihayet ressam, başını kaldırdı. «Hiç aklıma gelmezdi... İmalar ... Evet. Belki bir bakıma imalarda bulunuyordum. Ama bunu bilhassa yapmıyordum. Fakat yemin ederim-» Israrla Rosette'e baktı. «Böyle şeyler insanın ağzından kaçıyor. İnsan gizli kapaklı bir sual sorduğunu sanıyor-»

Ümitsizlikle içini çekerek, omuzunu silkti. «Bu benim için enteresan bir istidlal oyunuydu. Başkasının işine burnumu soktuğumu bile düşünemedim. Bunu farkettilerini, hatta incindiklerini düşünmedim bile. Yemin ederim! Rosette, benimle sırf bu şantaj' yüzünden,---sırf benden korktuğun için mi alakalanıyordun? Öyleyse, yazık. Bunu öğrendiğime müteessirim.» Elleri baktı. Yumruklarını sıkıp açtı. Etrafına bir göz attı. «Veya--belki de değilim .. Beyler, daireyi iyice araştırın. Bilhassa ön odayı. Ama---orayı her halde gördünüz. Herhalde cevabı da biliyorsunuz.

Meşhur Büyük Dedektif! Hayaller kuran, sakat ayaklı budala!»

Hadley, bir an tereddüt etti. «Peki, Büyük Dedektif, Grimaud'un mazisi hakkında bir şeyler öğrenebildi mi?»

«Hayır ... Öğrenseydim, bunu size söyler miydim?» _

«Belki sizi ikna edebiliriz. Miss Grimaud, dün gece banyoda ışık gördüğünü söyledi. Banyodaki lavaboda kan lekeleri olduğundan haberiniz var mı? Pierre Fley'in dün gece on buçuktan biraz evvel hemen hemen kapınızın önünde öldürüldüğünü biliyor musunuz?»

Rosette, haykırdı. Burnaby, çabucak başını kaldırdı

«Fley--öl--Kan lekeleri! Olamaz! Nerede? Ne demek istiyor sunuz?»

«Fley'in bu sokakta bir odası vardı. Galiba öldürüldüğü sırada buraya geliyordu. Sokakta, Grimaud'u öldüren adam tarafından vuruldu. Kim olduğunuzu ispat edebilir misiniz, Mr. Burnaby? Yani---Grimaud'la Fley'in kardeşi olmadığınızı ispat etmeniz kabil mi?»

Ressam, hayretle ona baktı. Sonra da titreyerek. ayağa kalktı. «Yarabbi! Siz çıldırdınız mı?» Sesi, sakindi. «Kardeşi? Şimdi anlıyorum! Hayır, Grimaud'un kardeşi değilim. Öyle olsaydım, kızıyla bu kadar---» Rosette'e bakarak, durakladı. Yüzünde delice bir ifade belirmişti. «Tabii ispat edebilirim? Nüfus kağıdım bir yerde olacak! Beni, bütün ömrümce tanıyanlar da var... Kardeşi ha?»

Hadley, divana giderek, ipi kaldırdı. «Peki ya buna ne dersiniz? Bu ip de Büyük Dedektife mi ait?»

«O mu? Hayır. Nedir o ipi şimdiye kadar görmedim. Kardesi ha?»

Rampole, Rosette'e bir göz attı. Kız, ağlıyordu. Kollarını yana bırakmış, hareketsiz duruyordu. Yüz hatları gerilmişti. Yaşlar yanaklarından süzülüyordu.

Hadley: devam etti: «Dün gece burada olmadığınızı da ispat edebileceksiniz tabii.»

Burnaby, derin bir nefes aldı. Rahatlamış, yüzündeki ifade yumuşamıştı. «Evet. Allahtan! Dün gece sekizde--veya belki de biraz daha önce klübüme gittim. Orada üç saatten fazla kaldım. Yani on bire kadar. Hatta belki daha da geçti. Bunu on-on beş kişiden öğrenebilirsiniz. Daha kat'isini istiyorsanız, bütün bu saatler boyunca poker oynadığım üç arkadaşla sorun. Şahit mi istiyorsunuz? Onlardan daha ala şahit olamaz. Burada değildim. Kan izlerini nerede bulduysanız, onlar benim marifetim değil. Fley'i, Grimaud'u veya başka birini öldürmedim.» Geniş çenesinin adaleleri gerildi.

«Buna ne diyeceksiniz?»

Hadley, hemen taktiği değiştirdi. Daha Burnaby'nin konuşması bitmeden o da Rosette'e dönmüştü. «Saat on buçukta burada ışık gördüğünüz hususunda hala ısrar ediyor musunuz?»

«Evet ... Fakat, Jerome, emin ol--»

«Yolladığım adam bu sabah buraya geldiği zaman elektrik saatinin durmuş olmasına ve lambaların yanmamasına rağmen mi?»

«Ben---Sözlerim doğrudur benim... Fakat anlatmak istediğim---»

_Mr. Burnaby'in dün gece hakkında doğruyu söylediğini farzedelim. Sizi buraya davet ettiğini söylüyorsunuz. Klübüne gidecek bir kimsenin sizi çağırmasını akıl alır mı?»

Burnaby, sendeleyerek ilerledi ve elini Hadley'in koluna koydu. «Yavaş. Bu meseleyi halledelim. Ben hakikaten onu -davet ettim. Benimki kallesçe bir oyundu, Fakat---bunu yaptım ben. Buraya bakın. Vaziyeti izah etmem lazım.»

Dr. Fell, sanki meseleyi küçümsüyormuş gibi sakın sakın söze karıştı. «Yavaş ... Yavaş ... »

Koskocaman mendili çıkararak, dikkati çekmek için düdüğü gibi sesler çıkararak, burnunu sildi. Sonra da hafif bir endişeyle onlara bakarak, gözlerini kırıştırdı. «Hadley, zaten aklımız kafi derecede karıştı., Bırak da ben etrafı yatıştırıyım. Mr. Burnaby, bu işi, biraz evvel de söylediği gibi Miss Rosette'in kendisine gelmesi için yaptı. Öhhö! Açık açık konuştuğum için kusuruma bakmayın, Miss. Bu kaplanın şimdiye kadar Mr. Burnaby'i dinlemediği anlaşılıyor. Bu da iyi bir şey. Işığın yanmasına gelince., Bu da öyle sanıldığı kadar korkunç bir mesele değil. Elektrik saati para. atılarak işleyenlerden. Biri dün gece buraya geldi. ışıkları da,--belki de sabaha kadar---yanık bıraktı. Bir şilinlik elektrik harcandıktan sonra saat de durdu tabii. Elektrikler de söndü. Nerenin ışığı yanıyordu, nereninki yanmıyordu.; Bunu bilmiyoruz. Zira buraya evvela Somers girdi. Hadley! Dün gece burada birinin olduğunu gösterecek bir sürü delil var! Şimdi asıl mesele şu: o adam kimdi?» Diğerlerine baktı. «Burayı ikinizden başkasının bilmediğini söylüyorsunuz. Eğer sözleriniz doğruysa, Mr. Burnaby---öyle olduğundan da eminim. Zira birinin böyle bir hikaye uydurması için birinci sınıf bir budala olması lüzum.,; Evet, anlattıklarınız doğruysa, o zaman başka biri de bu apartmanı biliyor demektir.»

Burnaby, çenesini oğuşturarak ısrar etti.Buradan kimseye bahsetmediğimden emin olabilirsiniz. Yok biri buraya geldiğimi gördüyse o başka ... Veya---»

«Veya burasını ben birine söylemiş olabilirim!» diye Rosette, adeta taşı. Sivri dişleriyle alt dudaklarını ısırıldı. «Fakat söylemedim! Bunun sebebini de bilmiyorum!» Çok şaşırılmış gibiydi. «Bu apartmandan kimseye bahsetmedim! Anlaşıldı mı?»

Dr. Fell, «Sizde apartmanın anahtarı vardı, değil mi?» diye sordu.

«Evet, vardı. Fakat kaybettim.»

«Ne zaman?»

«Ne bileyim? Farkına bile varmadım.» Kollarını kavuşturmuş, başını heyecanla hafifçe sallayarak, odada dolaşıyordu. «Anahtar çantamdaydı. Bu sabah buraya geleceğimiz zaman kaybolmuş olduğunu farkettilim. Yalnız, şunu öğrenmem lazun.» Dönerek, Burnaby'in karşısına dikildi. «Senden hoşlanıyor muyum? Yoksa nefret mi ediyorum, bunu bilmiyorum. Eğer hareketlerine o iğrenç dedektiflik merakı sebep olduysa, açık açık konuş. Madem fena bir maksadın yoktu, o halde söyle: babam hakkında ne biliyorsun? Anlat! Ben buna aldırmam bile. Onlar polis. Nasıl olsa her şey! öğrenecekler Haydi, haydi, rol yapma! Rol yapman sinirime dokunuyor. Söyle. Bu 'kardeşler' meselesi de neymiş?»

Hadley, «Bu yerinde bir tavsiye, Mr. Burnaby,» dedi. «Sonra sonra size yaptığınız tablo hakkında bir iki sual soracaktım .Dr. Grimaud hakkında ne biliyordunuz?»

Burnaby, farkına varmadan kabadayıca bir tavırla pencereye yaslanmıştı. Omuzunu silkti. İğne başı kadar küçük bebekli uçuk gri gözlerinde müstehzi bir ifade belirmişti. «Rosette, dedektiflik merakımın başka manaya çekileceğini bilseydim., eğer bundan şüphe etseydim--Neyse ... Pekala. sana vaziyeti bir iki kelimeyle anlatacağım. Üzüldüğünü bilseydim, bunu aylar önce yapardım. Baban bir zamanlar Macaristan'da tuz madenlerine hapsolünmüştü ve oradan kaçtı.

Bu o kadar korkunç bir şey sayılmaz, değil mi?»

«Hapis mi olmuştu? Neden?»

«Bana siyasi sebepten olduğunu söylediler ... Fakat ben babanın suçunun hırsızlık olduğunu sanıyorum. Görüyorsun ya, açık konuşuyorum.» .

Hadley, çabucak söze karıştı. «Bunu kimden öğrendiniz? Drayman'dan mı?»

Burnaby, irkildi. Gözleri kısılmıştı. «Demek Drayman vaziyeti biliyordu? Evet, bunu tahmin etmiştim. Ah! Evet. Öğrenmek istediğim bir şey de buydu. Fakat onun da yanlış anlaşıldığı.-Hem, siz bu hususta neler biliyorsunuz?» Birden bire taşıverdi. «Buraya bakın! Ben başkalannın işine burnumu sokmaktan hoslanmam. Bunu ispat için de açıkça konuşacağımı.. Bu işe zorla karıştım ben. Grimaud, yakamı bırakmadı.Tablodan bahsediyorsunuz. O resim, 'netice'den ziyade 'sebepl' ti. .. Kazara oldu bu. Fakat Grimaud'u buna inandırmak için bir hayli uğraştım. O tabloyu Allahın belası bir konferans yüzünden yaptım.»

«Ne yüzünden?»

«Doğru söylüyorum. Projeksiyonla resimler gösterilen bir konferans yüzünden. Bir gece yağmurdan kaçmak için küçük bir konferans salonuna girdim. Londra'nın kuzeyinde bir yerdeydi bu. Anlattığım hadise on sekiz ay önce oldu.» Burnaby, istihzayla baş parmaklarını birbirinin etrafında, çevirdi. Yüzünde ilk defa dürüst ve rahat bir ifade belirmişti.

"Bunu romantik bir hikaye haline sokmağı isterdim. Fakat :hakikati öğrenmekte ısrar ediyorsunuz. Biri, Macaristan hakkında konferans veriyordu. Gösterdiği resimler, sonra o esrarlı sözleri tam dinleyicilerin hoşuna gidecek gibiydi. Bu, bana da tesir etti. Hem de nasıl?» Gözleri parlıyordu.

«Adam,--yaptığım tabloya benzeyen bir resim gösterdi. Aslında öyle tesirli bir şey değildi bu. Fakat küçük bir açıklıktaki üç mezarlık hakkında anlattığı hikaye bir kabus 'yaratmama' sebep oldu. Tabii konferansçı, bu mezarların vampirlere ait olduğunu ima ediyordu. Anlıyor musunuz? Eve koşarak, kafamdaki 'kabusu' canlandırmak için deli gibi çalıştım. Herkese de bunun görmediğim bir yerin hayali bir resmi olduğunu açıkça söyledim. Fakat nedense kimse bana inanmadı. Sonra tabloyu Grimaud gördü..»

Hadley, ifadesiz bir sesle: «Mr. Pettis, tablonun Grimaud'u çok sarstığını anlattı. Veya siz ona böyle söylemişsiniz,»

«Sarsmak mı? Hem de nasıl! Başını eğip, omuzlarını kaldırdı. Adeta donmuş kalmıştı. Dikkatle resme bakıyordu. Ben bunu bir iltifat addettim.» Burnaby, yan yan baktı. «Sonra, dünyadan haberim olmadığı için aptal aptal, 'Bak, mezarlardan biri oynuyor, dedim. 'Farkında mısınız? Toprak çatla-mış. Seninki çıkmak üzere.Tabii ben hala vampirleri düşü-nüyordum. Lakin Grimaud, bunu bilmiyordu. Bir an onun beni palet bıçağıyla öldüreceğini sandım.» Burnaby'nin anlattığı hakikate benziyordu. Grimaud, onu tablo hakkında sorguya çekmiş, sıkıştırmış, gizlice gözetlemiş, sonra tekrar sualler sormağa başlamıştı. Hayali geniş olmayan bir insan bile bundan şüphelenirdi. Nihayet daimi göz hapsinde bulundurulmaktan rahatsız olan ressam, sırf kendisini müdafaa için bu esrarı çözmeğe karar vermişti. Grimaud'un kütüphanesindeki bazı kitapların içine yazılmış isimler ... Şömine-nin üzerindeki arma ... Lakaytça söylenilen bir iki kelime ... Burnaby, acı bir tebessümle Rosette'e baktı. Sonra da söz-lerine devam etti. Cinayetten üç ay önce Grimaud onu yakalamış, kendisine yemin ettirdikten sonra hakikati söylemişti. 'Hakikat', Drayman'ın bir gece evvel Hadley'le Dr. Fell'e an-lattığının aynıydı. Veba, ölen iki kardeş ve firar. Bu konuşma sırasında Rosette şaşkın ve aptalca bir tavırla pencereden bakıyordu. Sonra rahatladığı için gözleri doluverdi.

Soluk soluğa,«Hepsi bu kadar mı?» diye bağırdı.Bu kadarcık mı? Bu kadar zaman bu yüzden mi üzuldüm?»

Burnaby, kollarını kavuşturarak, cevap verdi: «Hepsi bu kadar. Sana hakikatin korkunç olmadığını söyledim.Fakat vaziyeti polise açıklamağı istemiyordum. Sen ısrar edince.. »

Dr. Fell, usulca: «Dikkat, Hadley,» diye homurdanarak, onun koluna vurdu. Sonra da hafifçe öksürdü. «Öhhö! Evet. . bizim de bu hikayeye inanmamız için bazı sebepler var.»

Hadley, yine taktik değiştirdi. «Bunları doğru olduğunu farzedelim, Mr. Burnaby, Fley'in ilk geldiği gece Warwick meyhanesindeydiniz, değil mi?»

«Evet.»

«Pekala. Vaziyeti biliyordunuz. Fley'i geçmişteki o hadiseye bağlamadınız mı? Bilhassa adam 'üç tabut' tan bahsettikten sonra?»

Burnaby, tereddüt etti. Sonra da elini salladı. «Açıkçası,bağladım.O gece yani Çarşamba gecesi-Grumaud'la evine kadar yürüdüm. Bir şey söylemedim ama onun bana açılacağını sanıyordum. Kütüphanesindeki şöminenin önüne geçip oturduk. O, bir bardağa ağzına kadar viski doldurdu. Pek nadir yapardı bunu. Onun şömineye adeta ısrarla baktığını farkettim ... »

Dr. Fell, öyle lakayt bir tavırla lafa karıştı ki, Rampole sıçradı. «Sahi, Grimaud hususi ve şahsi kağıtlarını nereye koyardı? Bunu biliyor musunuz?»

Ressam, ona merakla baktı. «Bunu Mills benden daha iyi bilir.» Acaba Burnaby, bir şeyi gizlemeğe mi çalışıyordu? Belki kasası vardı. Bildiğime göre bazı kağıtlarını o büyük masasının yan tarafındaki çekmeye kitlerdi.»

«Devam edin.»

«Q gece lkimiz de uzun müddet konuşmadık. Aramızda acaip bir gerginlik belirmişti. Yani insan bir mevzuu açıklamak ister, bir taraftan da karşısındakinin aynı şeyi düşünüp düşünmediğini merak eder. Nihayet, ben her şeyi göze aldım. Kimdi o?' dedim. Her zamanki gibi acaip bir takım sesler çıkardı. Köpeklerin havlamadan önce yaptıkları gibi... Koltuğunda sıkıntıyla kımıldandı. Nihayet, 'Bilmiyorum,' diye cevap verdi. •Aradan o kadar uzun zaman geçti ki o doktor olabilir. Doktora benziyordu ... '» .

Hadley, sordu: «Doktora mı? Yani, hapiste vebadan öl-düğüne dair defin ruhsatı veren doktora mı?» Rosette, titredi. Birdenbire koltuğa çökerek, elleriyle yüzünü kapadı. Burnaby, büsbütün rahatsız olmuştu.

«Evet. Buraya bakın. Artık devam etmemiz şart mı?.Pekala ... Pekala ... Grimaud, <Adam şantaja gelmiş,' dedi. Faust'ta Mefisto rolüne çıkan şöyle şişmanca opera sanat. karlarını seyrettiniz. mi bilmem? Grimaud, bana döndüğü zaman onlara benziyordu. Sanki kalkacakmış gibi ellerini koltuğun yanlarına dayamış, dirseklerini de kıvrırmıştı, Alevlerin kızıla boyadığı çehresi, kalkık kaşları, kırpık sakaliyle şeytandan farksızdı. <Fakat adam ne yapabilir ki?' diye sordum.

Anlayacağınız onu konuşturmağa çalışıyordum. Bu kadar zaman sonra endişelendiğine göre işlediği siyasi suç bir hayli ağır olmalıydı. Grimaud, omuzunu silkti. <Hiç bir şey yapamaz. Zaten pısrığının biriydi. Bir şey yapamıyacak!» Burnaby, etrafına bakarak, «Şimdi,» diye homurdandı.

«Her şeyi öğrenmek istediniz. Onun için dinleyin. Bana vız gelir. Vaziyeti herkes biliyor. Grimaud, açık açık, 'Sen Rosette'le evlenmek istiyorsun, değil mi?' dedi. Hakikati itiraf ettim. Başını sallayarak, parmaklarını koltuğun kenarına vurdu. 'Pekala, Rosette'le evleneceksin.' o zaman güldüm ve— şey---Rosette'in başka birini tercih ettiğini söyledim. 'Bak,' dedi. 'O delikanlıyı mı? Ben o işin icabına bakarım.'»

Rosette'in gözleri iyice kısılmıştı. Ressama anlaşılması güç, sert nazarlarla hakıyordu. Gözleri alev alev yanıyordu sanki. Tahlili güç bir ifadeyle: «Demek her şeyi ayarlamıştınız?» diye mırıldandı. «Yarabbi! Hemen kızma! Beni tanıman lazım. Bana olanları sordular. Ben de anlatmağa çalışıyorum. Grimaud, bana en son kendisine ne olursa olsun, bildiklerimi hiç bir zaman açıklamamamı söyledi.»

«Ama sen gevezelik ettin ... »

«Tabii, siz emrettiğiniz için, küçük hanım.Ressam, diğerlerine döndü. «Size anlatabileceklerim bu kadar. Cuma sabahı telaşla resmi almağa gelince, çok şaşırdım. Fakat bana işe karışmamam söylenmişti. Ben de öyle yaptım.»

Not defterine bir şeyler karalamakta olan Hadley, sahifenin sonuna gelinceye kadar yazısına devam etti. Sonra da divanda, dirseğini yastığa dayayarak, arkasına yaslanmış olan Rosette'e baktı. Kızın başı her zamanki gibi açıktı. Kürk mantosunun altına da siyah bir elbise giymişti. Nedense o gür sarı saçları ve dört köşe çehresi sarılı kırmızılı divana çok yakışıyordu. Titreyen elini yana doğru çevirerek: «Biliyorum,» diye fısıldadı. «Bana bütün bunlar hakkında ne düşündüğümü soracaksınız. Babam--ve diğer meseleler hakkında---» Gözlerini tavana dikti. «Bilmiyorum. Bana omuzumdan ağır bir yük kalkmış gibi geliyor. Lakin bu öyle enteresan bir hikaye ki---insan pek inanamıyor. Ben babama bu yüzden hayran olurdum! Bu--korkunç ve heyecanlı bir şey! Babamın öyle şeytani bir tarafı olmasına sevindim. Tabii--belki de o hakikaten bir hırsızdı.» Bu fikir kendisine zevk veriyormuş gibi gülümsedi. «O zaman bunu gizlediği için kendisini kabahatli bulamazsınız.»

Kızın bu geniş fikirliliğine bir hayli şaşıttığı anlaşılan Hadley: «Ben onu sormayacaktım,» dedi. «Ben şunu öğrenmek istiyorum. Şimdiye kadar Mr. Burnaby'le buraya gelmek istememişsiniz. Neden bu sabah birdenbire fikrinizi değiştirdiniz?»

«Onunla açık açık konuşmak niyetindeydim. Ve---sarhoş olmak,çılgınlıklar yapmak istiyordum. Sonra, öyle feci şeyler oldu ki.. O kanlı paltoyu dolapta bulunca---» Diğerlerinin çehrelerindeki ifadelerin değiştiğini görünce, susarak, hafifçe geriledi. .

O ağır sessizlikte Hadley, «Neyi bulduğunuz zaman?» diye sordu.

Kız,yutkundu. «İç kanlı paltoyu ... Yani---bunun için---ön kısmı lekeliydi. .. Ben-şey-bundan bahsetmedim değil mi? Fırsat vermediniz ki! İçeri girer girmez, üzerimize saldırdınız. Sanki--sanki---Evet! Böyle! Palto, holdeki dolabın içine asılmıştı. Jerome, kendi paltosunu asarken onu buldu.»

«Kimin paltosu bu?»

«Kimsenin değil. İşin garibi de bu ya! O paltoyu şimdiye kadar hiç görmedim. Bizim evdekilere uyacak gibi de değil. Babama çok büyük gelirdi. Zaten, onun sevmediği tipte,parlak renkli bir tivitten yapılmış... Stuart Mills, paltonun içinde kaybolur. Buna karşılık ihtiyar Drayman'e göre de değil. Küçük.palto yepyeni. Sanki şimdiye kadar hiç giyilmemiş.»

Dr. Fell, «Anlıyorum,» diye mırıldanarak, yanaklarını şişirdi, ,

Hadley, homurdandı. «Neyi anlıyorsun? İşler yolunda artık. Pettis'e kan istediğini söyledin. İşte sana kan! Bol bol kan! Üstelik en lüzumsuz yerde! Şimdi de ne düşünüyorsun?»

Dr. Fell, bastonuyla işaret etti: «Drayman'in ceketinin dün gece nasıl kanlandığını şimdi anladım.»

«Yani paltoyu o mu giydi?»

«Hayır, hayır! İyi düşün. Senin komiser muavini ne söyledi. Yarı kör Drayman'in paldır küldür aşağıya inip, do-labı karıştırdığını ve nihayet paltosuyla şapkasını aldığını anlatmadı mı? Hadley, Drayman dolabı karıştırırken, kaza-ra o paltoya süründü. Kan, henüz tazeydi, kurumamıştı. Tevekkeli adamcağız kanın nasıl bulaştığını bir türlü anlıyamadı. Bu sayede bazı meseleler halledilmiş oluyor.»

«Ne münasebet! Belki bir noktayı aydınlatıyor. Ama bu sefer de ortaya daha berbat bir mesele çıkıyor. Yeni bir palto: Gel, hemen oraya gidelim. Eğer bizimle gelerseniz, Miss Grimaud. Ve siz Mr.---»

Dr. Fell, başını salladı. «Sen git, Hadley. Benim görmek istediğim bir şey var.İşin rengini tamamiyle değiştiren,hayati bir ehemmiyet kazanan bir şey ... »

«O da neymiş?»

«Pierre Fley'in odası.» Dr. Fell, pelerinini uçurarak dışarı çıktı.

ÜÇÜNCÜ TABUT

Yedi Kule Meselesi

16. Renk değiştiren palto

O mahut 'keşif'le, öğle yemeği için Pettis'le buluşacakları saat arasında geçen zaman zarfında Dr. Fell'in keyfi iyice kaçtı. Rampole, bu kadar somurtacağını hiç tahmin etmemişti.Üstelik bu değişikliğin sebebini de anlamamıştı.

Bir kere doktor,Hadley'le derhal Russel meydanına gitmeğe yanaşmadı. Fakat Baş Müfettişin hemen oraya koşması için de ısrar etti. Esas ipucunun Fley'in odasında olduğundan emindi. Rampole'a, yanında kalmasını, kendisine 'yorucu ve kirli bir iş' yaptıracağını söyledi. En sonunda da kendi kendisine öyle büyük bir ehemmiyet ve şiddetle küfretti ki, bir bakıma onun bu fikirlerine iştirak eden Hadley bile dayanamayarak, itiraza kalktı. Sonra da ısrarla, «Peki ama, Fley'in odasında ne bulacağını sanıyorsun?» diye sordu. «Somers orayı çoktan aradı.»

Doktor, homurdandı. «Birşey bulacağımı sanmıyorum.Sadece Henri ağabeyin izlerine rastlayacağımı umuyorum. Yani onun 'alameti farikasını bulacağım, Sakallarını---veya --•Ah, Yarabbi! Henri ağabey, Allah seni kahretsin!»

Hadley, eski tip melodramları hatırlatan konuşmalardan hiç hoşlanmadığını söyledi. Arkadaşının. o görünmez Henri'ye karşı duyduğu hiddetin adeta bir sabit fikir halini almasını da anlıyamıyordu. Doktoru coşturacak yeni bir şey de olmamıştı. Dr. Fell, Burnaby'in pansiyonundan ayrılmadan evvel aşağıda Miss Hake'le konuşarak, diğerlerinin çıkıp gitmelerine de mani oldu, O'Rourke, sahne hatıralarını anlatmak suretiyle pansiyoncu kadını aşağıda tutmuştu. Fakat hem akrobat gevezeydi, hem de kadın. Artık hangisinin daha fazla konuştuğu belli değildi. Doktor, pansiyoncu kadından bir şey öğrenemediğini. de itiraf etti. Miss Hake, şirin bir ihtiyar kızdı. Hüsnüniyet sahibiydi ama biraz bunamıştı. Ustelik acaip pansiyonerlerle, kaatil ve hırsızları birbirine karıştırıyordu, Nihayet. Burnaby'in hırsız olmadığına kendisini ikna edebildiler. Kadıncağızın fazla bir şey bildiği de yoktu. Gece, evde oturmamış, evvela sinemaya, sonra da bir arkadaşına gitmişti, Cagliostro sokağına gece yarısına doğru döndüğü için Burnaby'in katına kimin çıktığını da bilmiyordu. Zaten cinayet işlendiğini de ancak sabah öğrenmişti. Diğer pansiyonerlere gelince ... üç kişiydiler bunlar. İlk katta Amerikalı bir talebeyle karısı oturuyordu. İkinci katta da bir veteriner- operatör. Cinayet gecesi üçü de erkenden evden ayrılmışlardı, Boş yere gittiği Bloomsbury meydanından dönen Somers'e bu meseleyi tahkik vazifesi verildikten sonra, Hadley, Rosette'le Burnaby'i alarak Grimaud'un evine doğru yola çıktı. Yine gezeve bir pansiyoncu kadınla konuşacağını sanan Dr. Fell ise ketüm bir adamla karşılaştı.

2 numaralı tütüncü dükkanının üzerindeki ve altındaki odalar, tıpkı müzikli piyeslerdeki mukavva 'yarım evler' gibi gayet çerden çöptendi. Fakat bunlar, sahnedekinin aksine, koyu renge boyanmış, kasvetli yerlerdi. Dükkanın acaip, ağır kokusu buralara da sinmişti. Kapıdaki zilin ısrarla çalması üzerine, Fley'in ev sahibi, tütüncü ve gazeteci James Dolberman dükkanının arkasındaki gölgelerin arasından sıyrıldı. Ufak tefek, ince dudaklı, çıkık mafsallı ihtiyar bir adamdı bu. Siyah müslin ceket, sinek tersiyle beneklenmiş romanlar ve mumyalaşmış şekerlerle dolu bir mağarada, tıpkı bir zırh gibi parlıyordu. Adam, hadisenin üzerine vazife olmadığı. fikrindeydi. Omuzlarının üstünden, sanki birinin gelmesini ve böylece konuşmamak için bir bahane bulmağı istiyormuş gibi, sokağa bakarak, bir iki suale güçlkle, kısa kısa cevap verdi. Evet, bir kiracısı vatdı. Evet, adı Fley'di. Bir ecnebi. En üst kattaki 'oturma - yatak' odasına yerleşmişti. Orada iki hafta kalmış, parayı da önceden vermişti. Hayır, onun hakkında bir şey bilmiyordu. Zaten bilmek de istemiyordu. Yalnız, mesele çıkarmayan, sessiz bir pansiyonerdi o. Sadece kendi kendisine yabancı bir dille konuşmak adetindeydi. Ev sahibi, Fley hakkında bir şey bilmiyordu, zira onu pek nadir görmüştü. Evde başka pansiyoner yoktu. James -Dolberman, başkalarının hatırı için yukarılara sıcak su taşıyacak değildi. Fley, neden üst katı seçmişti? Bunu nereden bilecekti? Bu suali Fley'e sormaları yerinde olurdu. .

Fley'in öldüğünü bilmiyor muydu? Biliyordu tabii. Polis gelip, budalaca sualler sormuş, cesedin tanınması için kendisini alıp götürmüştü. Fakat bu üstüne vazife değildi. Ya, gece onu yirmi beş gece ateş edilmesi? James Dolberman, bir şey söylemek üzereyken, ağzını sıkıca kapatarak, pencereden dışarıya daha da ısrarla bakmağa başladı. Hadise, kendisi alt katta, mutfakta radyo dinlerken olmuştu. Meseleden haberi yoktu, olsa da çıkıp bakmazdı zaten. Fley'e hic misafir gelir miydi? Hayır. Peki etrafta, Fley'le alakası olan şüpheli yabancılar görülmüş müydü? Bu sualin beklenmedik bir tesiri oldu. Ev sahibi, uykuda konuşuyormuş gibi davranmasına rağmen, adeta gevezeleşiverdi. Evet, polis, vergi veren vatandaşların paralarını ziyan edeceğine bu işle meşgul olmalıydı! Ev sahibi, birinin duvar diplerine gizlenerek, orayı gözetlediğini, hatta bir seferinde de Fley'le konuştuktan sonra sokaktan koşarcasına uzaklaştığını görmüştü. Kötü halli bir adamdı bu. Belki de sabıkalıydı. James Dolberman, duvar dibine sinen insanlardan hoşlanmazdı. Hayır, yabancıyı tarif edemiyecekti. Bu polisin işiydi zaten. Üstelik yabancı ekseri, geceleri gözüküyordu.

Nezaketi ve sabrı tükenmek üzere olan Dr. Fell, yüzünü o koskocaman mendiliyle kuruladı. «Fakat bize adam hakkında en ufak bir şey söyleyemez misiniz? Basit bir tarif rica ediyoruz. Mesela, elbiseleri?»

Dolberman, dudaklarını büzerek, pencereden baktı. «Belki adamın sırtında süslü bir palto veya buna benzer bir şey vardı. .. Belki kırmızı benekli sarı tviddendi bu. Bu sizin vazifeniz... Yukarı çıkmak istiyor musunuz? İşte anahtar. Kapı dışarıda.»

Çerden çöpten yapılmış gibi durmasına rağmen bir hayli sağlam olduğu anlaşılan evin dar ve karanlık merdivenlerinden çıkarlarken, Rampole köpürüyordu. «İşin renginin değiştiğini söylediğin zaman çok haklıydın... Bilhassa paltolar hususunda... Artık isin içinden çıkacak halde değilim. Biz, o uzun siyah paltolu, esrarengiz yabancıyı arıyorduk. Şimdi ortaya parlak renkli fakat. kanlı bir palto giymiş bir adam daha çıktı. Kaatil hangisi? Cinayetlerin ana noktası bu paltolar mı?»

Dr. Fell, soluyarak. merdivenleri tırnanıyordu. Tereddütle: «Şey,» diye mırıldandı. «Ben, 'işin rengi değişti,' dediği zaman bu meseleyi düşünmüyordum. Fakat bir bakıma her şey o paltolara bağlı. Hım .İki paltolu adam. Evet. Belki kılığı değişik ama bence aynı kaatil o.»

«Kaatilin kim olduğunu tahmin ettiğini söyledin ... » Dr. Fell, gürledi. «Kim olduğunu biliyorum! Kendi kendime neden bu kadar kızıyorum dersin? Zira, adam burnumun dibindeydi. Üstelik bana bütün müddet zarfında hakikati söyledi! Fakat ben budalalığımın bunu anlıyamadım. Adam doğruyu söyledi! Ona inanmadığımı, kendisini masum sandığımı hatırladıkça çıldırıyorum!» «Fakat o kaybolma' numarası?»

«O oyunun nasıl yapıldığını bilmiyorum. Hah. geldik ... »

Üst katta bir tek oda vardı. Sahanlığı, kirli bir tepe camından süzülen hafif ışık biraz aydınlatıyordu. Odanın, yeşile boyanmış olan tahta kapısı aralık duruyordu. İçerideki pencerenin ise uzun zamandanberi açılmadığı anlaşılıyordu. Dr. Fell, karanlıkta etrafı araştırdıktan sonra nihayet çarpık fanuslu havagaza lambasını yakabildi. Titrek ışık kirli fakat derli toplu bir odayı aydınlattı. Duvarlara mavi günü bir kağıt geçirilmiş, bir köşeye beyaza boyalı bir demir karyola konulmuştu. Komotun üzerindeki mürekkep şişesinin altına bir pusula sıkıştırılmıştı. Şimdi sırtında eski frağı, başında silindiri olan Fley'in temsil vermek üzere komotun yanında durduğunu görür gibiydiler. Aynanın üzerine kırmızı siyah mürekkep ve yaldızla yazılmış eski tip bir levha asılmıştı. Bu fazla süslü, kıvrımlı, bükümlü yazıyı okudular. «Tanrı, İntikam benimdir,' dedi. 'Karşılığını yapacağım!» Fakat baş aşağı duruyordu bu levha. Dr. Fell, o sessizlikte hırıltılı nefes alarak komota doğru gitti ve katli pusulayı aldı. Rampole, yazının gayet süslü olduğunu farkettiler. Kısa mektupta bir ilan hali vardı.

«Mr. James Dolberman,

Çıkacağını bir hafta önce bildirmedi. Onun yerine size eşyalarımı bırakıyorum. Artık onlara ihtiyacım olmayacak. Zira ben mezarıma dönüyorum.

Rampole: «Neden bu adam, durmadan 'Mezarıma dönüyorum,' diye ısrar ediyor?» dedi. «Belki saçma bir laf ama-o .. insana gizli bir manası varmış. gibi geliyor... Herhalde Fley adlı bir adam hakikaten vardı? .. Yaşıyordu. Yani başka biri Fley olduğunu iddia etmiyordu?»

Dr. Fell, buna cevap vermedi, keyfi kaçınağa başlamıştı.Yerdeki eski gri halıya bakarken somurttukça somurtuyordu. Nihayet: «En ufak bir iz bile yok,» diye inledi. «Ne bir delil ... Ne ufak bir ipucu ... Mesela bir otobüs bileti! Sakin, süpürülmemiş, derli toplu bir oda. Eşyaları? Hayır, onları görmek istemiyorum. Herhalde Somers, Fley'in eşyalarına bakmıştır. Gel bakalım. Gidip, Hadley'i bulalım ... »

Russel meydanına kadar yürüdüler. Hem hava kapalıydı, hem de içleri sıkılıyordu. Merdivenlerden çıkarken, misafir odasının penceresinden onları gören Hadley, kapıyı açtı.Mırıltılar akseden misafir odasının kapısının kapalı olduğuna kanaat getirdikten sonra, o süslü ve loş holde karşılarına,dikildi. Arkasındaki Japon zırhının şeytan maskesi, çehresi-nin bir karikatürü gibiydi.

Dr. Fell, adeta nezaketle: «Basın dertte galiba?» diye sordu. «Haydi, anlat bakalım. Sana verecek hiç bir haberim yok. Muvaffakiyetsizliğe uğrayacağımdan korkuyordum zaten. Fakat iyi bir kahin olmam beni teselli etmiyor. Ne oldu?»

«O palto..» Hadley, durdu. O kadar hiddetliydi ki, sözlerine devam edemedi. Nihayet kendisini toplayarak, ekşi ekşi güldü. «Gel de dinle, Fell. Belki sen işin içinden çıkardım. Belki yalan

söyleyen Mangan. Fakat niçin yalan uydursun? Lakin o palto-neyse onu bulduk. Yeni bir şey bu. Yepyeni. Ceplerinde hiç bir şey yok. Biraz giyilen paltolarda görülen o toz ve tütün parçacıklarına bile rastlamadık. Yarabb-i! Evvela 'iki palto' muammasıyla karşılaştık, Şimdi de ortaya 'renk değiştiren palto' meselesi çıktı. Bukalemun gibi palto:»

«Paltonun nesi var?»

Hadley, içini çekti. «Palto rengini değiştirmiş.»

Dr. Fell, gözlerini kırptırdı. Baş Müfettişi canlanan bir lakayla süzüyordu. «Bu meselenin seni çıldırtmadığından eminsin ya? Demek paltonun rengi değişti? Yani şimdi bana paltonun parlak bir zümrüt yeşili olduğunu mu müjdeleyeceksin?»

«Yani---pa!to ondan sonra rengini değiştirdi--Öf! Gel!» Kapıyı açar açmaz, misafir odasına elektrikli, gergin bir avanın hakim olduğunu anladılar. Eski tip, lüks eşyalarla döşenmişti burası. Elllerinde lambalar taşıyan bronz guruplar. Yıldızlı kornişler. Haddinden fazla dantelli, kolalı perdeler. Bunlar donmuş şelalelere benziyordu. Bütün ışıklar yanıyordu. Burnaby, kanapeye yerleşmişti. Rosette, hiddetle küçük adımlar atarak odada dolaşıyordu. Köşede. radyonun .yanında Ernestine Dumont durmaktaydı. Ellerini kalçaları-na dayamış, alt dudağını da neşe veya istihzayla bükmişti.

Sırtını ateşe dönmüş olan Boyd Mangan ise, sanki yanmış gibi bir sağa sıçırıyordu, bir sola. Fakat onu yakan ya heyecandı, ya da başka bir his.

Genç gazeteci hiddetle tekrarlıyordu: «O Allahın belası şeyin bana göre olduğunu biliyorum! Biliyorum! İtiraf ediyorum! Palto bana uyuyor, fakat o benim değil! Bir kere ben daima trençkot giyerim. Yağmurluğum şimdi de holdeki dolapta. İkincisi, benim öyle bir palto alacak param yok. O palto en aşağı yirmi sterlin eder. Üçüncüsü---»

Hadley, odadakilerin dikkatini çekmek için elinden geleni yaptı. Dr. Fell'le Rampole'un gelmesi Mangan'ı yatıştırmıştı. Baş Müfettiş, «Lütfen demin bize anlattıklarınızı tekrarlar mısınız?» dedi. Mangan, bir sigara yaktı. Kibritin alevi, akları hafifçe kızarmış olan siyah gözlerini pırıldattı. Kibriti sallayarak söndürdü, sigarasından bir nefes çektikten sonra dumanı, iyi bir gaye uğruna mahkûm edilmeğe hazırlanan bir insan edasıyla, havaya üfledi. «Doğrusu, herkesin bana hücum etmesinin sebebini anlıyamıyorum. Belki de gördüğüm başka paltoydu. Fakat bir insan paltolarını neden etrafa saçsın? Buraya bak, Ted. Meseleyi sana anlatacağım.» Rampole'u kolundan yakalıyarak, sanki onu herkese göstermek istiyormuş gibi ateşin önüne sürükledi. «Dün gece buraya yemeğe geldiğim zaman trençkotumu asmak için holdeki dolabın kapağını açtım. Ekseri oradaki ışığı yakmazsın. Şöyle elinle araş-tırır, paltonu ilk bulduğun çengele asarsın. Ben de öyle yapacaktım ama yanımda kitap paketi vardı .. Bunu rafa koymak istiyordum. Bu yüzden ışığı yaktım. O zaman köşede bir paltonun asılı olduğunu gördüm. Fazla bir palto ... Bu, demin bulunan sarı tividin boyundaydı. Hatta aynı paltoydu diyebilirim ama---benim gördüğüm siyahtı.»

Dr. Fell, tekrarladı. «Fazla bir palto.» Başını eğerek, merakla Mangan'ı süzdü. «Neden 'fazla bir palto' dediniz, oğlum? Birinin evinde bir sıra palto gördüğünüz zaman bunlardan birinin fazla olduğunu aklınıza gelir mi? Bence, insan en az misafirliğe gittiği yerdeki paltolara dikkat eder. Vuzuhsuz bir şekilde bunlardan birinin sizin olduğunu düşünürsünüz. Fakat hangisi olduğunu da kati surette bilmezsiniz. Ha?»

Mangan, cevap verdi. «Buradakilerin paltolarını tanıyorum. Ve buna bilhassa dikkat ettim. Zira onun Burnaby'a ait olduğunu sandım. Bana onun geleceğini söylememişlerdi. Belki gelmiştir' dedim.»

Burnaby, Mangan'a karşı samimi ve müsamahakar bir tavır takınmıştı. Cagliostro sokağındaki divanda oturan alıngan adam o değildi sanki. Şimdi ressam, bir delikanlıya sitem eden tecrübeli bir erkek rolündeydi. Tiyatroya yakışacak bir el hareketiyle, «Dr. Fell,» diye mırıldandı. «Mangan çok dikkatlidir. Dikkatli bir genç o. Hah ha! Bilhassa benimle alakalı mevzularda ... »

Mangan, sesini alçaltarak sakın bir tavır takındı. «Bir itirazın var mı?»

«Fakat, bırakın da hikayesini anlatsın. Rosette, yavrum, sana bir sigara verebilir miyim? Ha,

aklıma gelmişken. benim paltom değildi.»

Mangan'ın hiddeti arttı. Bunun sebebini kendisi de bilmiyordu galiba. Fakat Dr. Fell'e döndü. «Her ne hal ise ... Paltonun farkına vardım. Sonra bu sabah Burnaby gelerek, içi kanlı paltoyu buldu. Açık renkti bu. Fakat benim gördüğüm paltonun yerinde asılıydı. Tabii, meselenin izahı basit.Ortada iki palto var. Fakat ne çılgınca iş bu? Dün geceki paltonun evden kimseye ait olmadığına yemin ederim.Tvid paltonun da evdekilere ait olmadığı meydanda. Kaatil, paltolardan birini mi giydi? Yoksa ikisini de mi ? Veya belki hiçbirini de giymedi. Yalnız o siyah paltonun acaip bir hali var—dı---»

Dr. Fell, öyle telaşla sözünü kesti ki, Mangan döndü. «Acaip mi? Nasıl---acaip?»

Ernestine Dumont, radyonun yanından öne doğru çıktı.Alçak topuklu ayakkabılarını hafifçe gıcırdatıyordu. Bu sabah daha bitkin bir hali vardı. Çıkık elmacık kemikleri daha bariz, burnu daha yassı, göz kapakları da daha şişti. Bu yüzden sinsice bir hali vardı. Fakat siyah gözleri hala pırıltısını kaybetmemişti. Sert fakat biraz manasız bir hareket yaptı. «Ah! Pah! Bu budalalığa devam etmenize ne lüzum var? Niçin bana sormuyorsunuz? Böyle işleri ben ondan daha iyi bilirim. Öyle değil mi?» Mangan'a bakarak, kaşlarını kaldırdı..«Hayır, hayır. Senin doğruyu söylemeğe çalıştığını biliyorum. Fakat biraz aklın karışmış. Dr. Fell'in söylediği gibi, 'Bu mesele basit!'... O sarı palto dün gece buradaydı.. Dün. akşam,yemekten evvel. Siyah paltonun asılı olduğunu söylediği yerdeydi. Bunu gözlerimle gördüm.»

Mangan, haykırdı. «Fakat---»

Fell, onu yatıştırmağa çalıştı. «Yavaş... Bakalım, bu meseleyi halledebilecek miyiz? Paltoyu orada gördünüz demek, Madam. Peki bu tuhafımza gitmedi mi? Madem palto evden birinin değildi..;»

«Hayır, tuhafıma gitmedi.» Başıyla Mangan'ı işaret etti. «Ona kapıyı ben açmadım. Bu yüzden paltoyu kendisinin sandım.»

Dr. Fell, Mangan'a uykulu uykulu, «Sahi, size kapıyı kim açtı?» diye sordu.

«Annie, Fakat trençkotumu kendim astım. Yemin ederim---»

Dr. Fell, «Hadley,» dedi. «Zili çal.. Annie buradaysa. biraz gelsin. Bu bukalemun gibi renk değiştiren palto beni alakadar ediyor! İlahi Baküs! Çok alakadar ediyor! Şimdi, Madam. Mangan hakkındaki sözlerinizi tekrarlıyacağım. Yani doğruyu söylemediğinizi iddia etmeyeceğim. Biraz evvel Ted Rampole'a birinin maalesef çok doğru sözlü olduğundan bahsediyordum. Hah! Hadley, aklıma geldi. Sen Annie'yle konuştun mu?»

Rosette, önünden geçerek zili çalarken Hadley der «Evet,» diye cevap verdi. «Anlattıkları doğru sanırım. Dün gece izinliymiş. Onikiden sonra dönmüş. Tabii ona bu palto meselesini sormadım.»

Rosette. haykırdı: «Bu meseleyi neden izam ediyorsunuz? Ne olacak yani? Palto sarı mı, yoksa siyah mı diye uğraşıyoruz. Başka işiniz yok mu sizin?»

Mangan, ona döndü. «Bu mesele çok mühim. Bunu sen de biliyorsun! Ben hayal görmedim. Onun gördüğünü de sanmıyorum! Fakat birimizden birinin haklı olması lazım. Annie'nin bir şey bildiğini ben de sanmıyorum. Yarabbi! Artık hiç bir şey bilmiyorum ben.»

Burnaby: «Çok doğru,» dedi.

Mangan: «Kes sesini,» diye homurdandı. «Kafi artık!» Hadley, çabucak ilerleyerek ikisinin arasına girdi. Sakin fakat 'ciddi bir tavırla bir iki kelime söyledi. Bembeyaz kesilmiş olan Burnaby, tekrar kanapeye oturdu. Odadakilerin sinirlerinin iyice gerilmiş olduğu o kadar belliydi ki. Annie, zile cevaben içeriye girdiği zaman hepsi de adeta memnuniyetle sustular. Annie, uzun burunlu, sakin ve ciddi bir kızdı.Havai bir insan olmadığı hemen anlaşılıyordu. Becerikli olduğu ve çok çalıştığı da belliydi. Hafifçe kamburunu çıkararak, eşikte durdu. Bonesi, tam alnının ortasında duruyordu. Sanki oraya yapıştırılmıştı. Kahverengi gözleriyle, dik dik Hadley'e baktı. Biraz sinirliydi ama endişeli değildi.

Kendisi de bir hayli sinirli olan Baş Müfettiş: «Size bir şey sormağı unuttum,» diye başladı. «Şey-Öhhö! Dün gece Mr. Mangan'a kapıyı siz açtınız değil mi?»

«Evet, efendim.»

«Kaçta?»

«Emin değilim, efendim.» Kız, şaşırmıştı. «Yemekten yarım saat önceydi sanırım. Fakat saati tam olarak söyleyemeyeceğim. »

«Mr. Mangan'ın paltosuyla şapkasını astığını gördünüz mü?»

«Evet, efendim! Paltosuyla şapkasını bana vermez. Yoksa onları---»

«Dolabın içine baktınız mı?»

«A, anladım ... Evet, efendim. Baktım! Mr. Mangan'a kapıyı açtıktan sonra, hemen yemek odasına gittim. Fakat orada aşağıya, mutfığa inmem lazım geldiğini anladım. Bu yüzden dönüp, ön holden geçtim. O zaman Mr. Mangan'ın odaya girmiş olduğunu gördüm. Yalnız dolaptaki ışığı açık bırakmıştı. Onun için yaklaşıp, lambayı söndürdüm ... »

Hadley, öne doğru eğildi. «Şimdi, dikkat edin! Bu sabah dolapta bulunan açık renk tvid paltoyu biliyorsunuz değil mi? Bu hadiseyi duydunuz? Ala.Paltonun asılı olduğu çengeli hatırlıyor musunuz?»

«Evet, efendim. Hatırlıyorum.» Dudakları geriliverdi.«Mr. Burnaby, bu sabah o paltoyu bulduğu zaman ben de holdeydim. Sonra diğerleri geldiler. Mr. Mills, üzerinde kan olduğu için paltoyu yerinde bırakmamızı söyledi. Zira polis---»

«Tabii, tabii. Annie. şimdi mesele şu. Yani---paltonun rengi mühim. Dün gece dolaba baktığın zaman palto ne renkti? Siyah mıydı? Yoksa sarı mıydı? Bunu hatırlıyabilecek misin?»

Annie, hayretle ona baktı. «Evet, efendim. Hatır---Siyah mı yoksa sarı mı dediniz? Ciddi misiniz? Doğrusunu isterseniz, palto ne sarıydı ne de siyah! Zira o çengelde palto filan asılı değildi!» Heyecanlı sesler yükselerek, birbirine karıştı. Mangan, hiddetli, Rosette, delicesine alaycı, Burnaby de müstehziydi. Sadece, yorgun ve istihkar dolu bir tavır takınmış olan Ernestine Dumont, ağzını açmamıştı. Hadley, bir müddet şahidin ciddi çehresini tetkik etti. Annie'nin mücadeleye hazırlandığı anlaşılıyordu. Yumruklarını sıkmış, başını ileriye doğru uzatmıştı, Hadley, sesini çıkarmayarak, çabucak pencereye gitti. Fakat ne düşündüğü belliydi.

Dr. Fell, bir kahkaha attı. «Aldırma, canım. Hiç olmazsa palto tekrar rengini değiştirmede. O iskemleyi başıma atacağından korkuyorum ama bunun bazı noktaları aydınlattığını da ısrarla söyleyeceğim. Hıh! Haha! Evet. Haydi gel, Hadley. Bize şimdi yemek lazım. Nefis yemek!»

17. Kilitli odalar hakkında

Kahve fincanları masadaydı. Şarap şişeleri boşalmış.sigaralar yakılmıştı. Hadley, Pettis, Rampole ve Dr. Fell, kırmızı abajurlu bir lambanın aydınlattığı masanın etrafında oturuyorlardı. Pettis'in otelinin büyük yemek salonu bir hayli loştu. Onlar, herkesden geriye kalmışlardı. Ateşin insana rahatlık verdiği, kar tanelerinin pencerelerin önünde uçtuğu, bu tembel, tok. kış saatinde içeride sadece bir kaç kişi vardı. Kara kara ışıldayan zırhların ve silahların arasında Dr. Fell, her zamankinden daha ziyade bir derebeyine benziyordu. Kahvesine istihkarla baktı. Galiba fincanı da beraber yutacaktı. Sigarıyla şöyle memnun, rahat bir işaret yaptı. Hafifçe öksürdü. Dostça bir katiyetle: ‘’Artık konferansa başlayabilirim’’ diye gülümsedi. (Sizlere dedektif romanlarında 'sımsıkı kapatılmış' oda diye bahsedilen şeyin umumi mekanizma ve tekamülünü anlatmak istiyorum.)

Hadley, inledi. <Bunu başka zamana bıraksan. Bu fevkalade yemekten sonra konferans dinleyecek halde değiliz. Üstelik yapılacak işlerimiz de var. Biraz evvel dediğim gibi--»

Dr. Fell'i caydırmak kabil değildi. «Dedektif romanlarında 'sımsıkı kapatılmış' oda diye bahsedilen şeyin umumi mekanizma ve tekamülünü anlatacağım. Öhhö. Bunu öğrenmek istemeyenler, bu kısma geçebilirler. Başlıyalım. Son kırk sene zarfında cinai romanlar okuyarak, kafamı tekamül ettireğe çalıştım---»

Pettis, sözünü kesti. «Madem 'imkansız vaziyetler'i tahlil edeceksiniz, cinai romanlar mevzuunu neden açtınız?» Doktor, samimiyetle: «Çünkü,» diye cevap verdi. «Bu da cinai bir roman. Cinai eserleri sevmemizin başlıca sebeplerinden biri de 'imkansız' şeylerden hoşlanmamızdır. A öldürülmüş, B ve C den şüphe ediliyor. Masum görünümlü D'nin kaatil olması imkansız. Fakat aslında canı o. G, cinayet sırasında başka yerdeymiş. Hatta alfabedeki bütün diğer harfler bu hususta yemin etmişler. G nin bu cinayeti işlemiş olması imansız. Fakat cinayeti işleyen o. Dedektif kumsalda kömür tozu buluyor. Bu kadar basit bir şeyin ehemmiyetli olması imkansız. Fakat sonradan ehemmiyetli olduğu anlaşılacak. kısacası, insan 'imkansız'ın bir olay olarak manasızlastığı ir noktaya geliyor. Hikayenin sonuna kadar 'mümkün' diye bir şey olamaz! Ondan sonra, kaatilin şüphe edilmeyen bir insan olmasını isterseniz (biz bunakların istediği gibi), ondan sonra o adamın ilk üzerinde durulan şahsınki kadar bariz veya makul sayılmayan sebeplerden dolayı cinayet işlemiş olmasına itiraz edemezsiniz. Peki, doğrusu hangisidir? Bu işi 'sımsıkı kapalı' oda meselesini ele alarak halledebiliriz. Zira en fazla hücumu uğrayan budur. En çok bunun hakkında, 'imkansız!' diye bağırılır.Şunu da memnuniyetle belirteyim. Çok kişi bu kilitli oda meselelerinden hoşlanır. Fakat ne yazık ki bunların meraklıları ile sık sık şüpheye kapılırlar. Bunlardan birinin de ben oluşumu itiraf ediyorum. Onun için şimdilik kafa kafaya verip, neler keşfedebileceğimize bakalım. 'Kilitli odalar' izah edildiği zaman niçin tereddüde kapılırsınız? İnanmadığımızdan değil, Hayal kırıklığına uğradığımızdan. İşte ondan sonra da bunun 'inanılmayacak', 'imkansız' veya 'saçma' olduğunu söyleriz.» Dr. Fell, sigarıyla işaret ederek gürlledi. «Yani vaziyet bu gün O'Rourke'un sahne oyunlarını anlatırken söylediklerinden farksız. E? Biz hakiki hayatta olan şeylerle alay ederken, romanlara neler yapmayız? İllüzyoristin oyununda muvaffak olması hileyi daha da kötü bir hale sokuyor. Bu, bir dedektif romanında olduğu zaman, 'inanılacak gibi değil!' diyoruz. Hakiki hayatta olduğu gibi ve biz de bunu kabul zorunda kaldığımız zaman ise dudak büküyoruz, 'Hayal kırıklığına uğradık!' Bu iki hayal sükütunun sebebi de aynı.

Biz, fazla şeyler bekliyoruz. Zira, netice o kadar sihirli ki, oyunun da sihirle yapılmış olmasını istiyoruz. Ortada sihir olmadığını anlayınca da, 'Saçma!' diye homurdanıyoruz. Halbuki haksızlık bu. Kaatile gelince ... Onun bizi şaşırtacak bir şekilde hareket etmesine kızmamalıyız. Bu hususta sikayete hiç hakkımız yok. Zira aslında mesele şu 'Bu yapılabilir mi?' Bir adam, kilitli bir odadan kaçmış. Ala ... Madem adam bizi eğlendirmek için tabiat kanunlarına aykırı şekilde hareket etmiş; herhalde artık onun normal hareket kaidelerine uymasını da isteyemeyiz. Biri, size başının üzerinde durabileceğini söylüyor. Ona, 'Ama bir şartla... Ayaklarını da yere basacaksın,' diyebilir miyiz? Hüküm verirken bunları hatırlayın. Neticeyi beğenmediğinizi, ilgi çekici bulmadığınızı sövleyebilirsiniz. Zira bu bir zevk meselesidir. Fakat, saçmalamağa, 'Bu imkansız!' veya Anormal!' demeğe kalkmayın.»

Hadley, sandalyesinde kımıldandı. «Pekala, pekala. Bu mesele beni alakadar etmiyor ... Fakat. madem konferans vermekte ısrar ediyorsun .. Bunun bizim cinayetlerle alakalı olup olmadığını söyle ... »

«Tabii var.»

«O halde neden mevzu olarak 'sımsıkı kapatılmış' odaları sectin? Sen kendin de Grimand'un katledilmesinin o kadar mühim olmadığını söyledin.Esas mesele, bir adamın boş bir sokağın ortasında vurulması... »

«A. o mu?» Dr. Fell, elini öyle müthis bir istihkarla sallamıştı ki. Hadley ona bakakaldı.

«Meselenin o kısmı mı? Can seslerini duvar duymaz. isin içyüzünü de anladım. A. ne ayıp! Nasıl da küfrediyorsun? Ben çok ciddiym, Hadley. Beni asıl o odadan kaçma meselesi endişelendiriyor. Belki elimize bir ipucu geçer diye kilitli odalarda cinayet işleme usullerini kısımlara ayırarak, kısaca anlatacağım. Bizim cinayetin de bunlardan birine girmesi lazım. Şart bu! Zira' usuller ne kadar değişik görünürse görünsün, aslında prensipler aynıdır. Kapalı odada cinayet işlemenin ancak bir kaç yolu vardır ... Hıh, ha! İşte, kutu gibi bir oda. Dört sağlam duvar.

Bir pencere, bir kapı .. , Penceresi ve kapısı kilitli bir odadan kaçma usullerini açıklarken, gizli geçitlerden bahsetmeyeceğim. Bence pek aşağılık bir hile bu. Artık iyi yazarlar da bu oyuna başvurmuyorlar. Gizli geçit denilen adi şeyin cinslerini sayacak değilim. Bir el girecek kadar geniş olan bir pano. Bıçağın atıldığı, tavandaki tıklı delik. Tabi tıkaç belli olmayacak şekilde yerleştirilir. üstelik bu iyice toza da bulanır. Yani odanın yukarısındaki tavan arasının döşemesi sanki orada kimse dolaşmamış gibi tozlu bir hale sokulur. Bu da o adi hilenin adeta küçültülmüş, minyatür haline sokulmuş şeklidir. Açıklık, ister fare deliği kadar olsun, ister ahır kapısı kadar ... Hepsinde de prensip aynıdır ... »

Pettis, gülüyordu. «Pekala ... Devam edin »

«Şimdi! Bir: iyice kapatılmış bir odada cinayet işlenmiştir. Fakat kaatil odadan kaçmamıştır. Zira aslında odada kaatil yoktur. İzah edelim:

1- Bu cinayet değil, cinayet gibi gözüken bir kazayla neticelenen bir tesadüfler dizisidir. Oda kilitlenmeden evvel bir hırsızlık, bir kavga, bir yaralanma, kırılıp dökülme olmuştur. Sonradan bu kaatille maktulün döğüşüklerinin sanılmasına sebep olur. Maktul ise kilitli odada ya kazara ölür ya bayılır. Tabii herkes bu vakaların aynı zamanda cereyan ettiğini sanır. Böyle hallerde maktul başına inen bir darbe sonunda ölür. Halbuki aslında zavallı kafasını bir yere çarpmıştır. Bu masanın kösesi veya bir sandalyenin sivri kenarı olabilir. Fakat en beğenileni söminenin önündeki demir parmaklıktır.

Bu kanlı parmaklık Sherlock Holmes'un 'Çarpık adam' la geçirdiği maceradan çok kimseyi herkesin cinayet sandığı bir şekilde öldürmektedir. Bu usulü Gaston Leroux da bir kitabında kullanmış, üstelik o hikayeye bir de kaatil katmıştır. Şimdiye kadar yazılan dedektif romanlarının en güzeli de bulur.(Bahsedilen roman (Sarı Odanın Esrarı)

2. Vaka bir cinayettir. Fakat kurban kendisini öldürmek zorunda kalmış veya kazaya uğramıştır. Buna 'hayaletli bir oda', telkin veya ekseri dışarıdan verilen gaz sebep olur. Bu gaz veya zehir, kurbanın şuurunu kaybedip, sanki bir kavga olmuş gibi eşyaları alt üst etmesine sebebiyet verir. Adam da bıçakla kendi kendisini yaralayarak ölür. Bazı hallerde de avizenin çivisini beynine sokar, kendisini telle asar, hatta kendi kendisini boğar.»

3. Bu bir cinayettir. Bu sefer kurban odaya gizlenmiş bir mekanizma vasıtasıyla öldürülür. Bu mekanizma masum görünümlü bir eşya parçasının içine saklanır. Kolay kolay da belli olmaz. Çoktan ölmüş olan bir şahsın hazırladığı bir tuzaktan da istifade edilebilir. Ya bu otomatiktir veya modern kaatil makineyi tekrar hazırlar. Bu hususta modern buluşlardan da faydalanılabilir. Yani yazar yeni bir şeytanlık da icad eder. Mesela, telefon ahizesini içine tabancaya benzer bir mekanizma yerleştirilir. Kurban, ahizeyi kaldırır kaldırmaz, kurşun da beynine saptanır. Veya tabancanın tetiğine ip bağlanır. Bunun ucu suya sokulur. Su donunca, tetik de çekilmiş olur. Kurulurken, ateş eden saatler, kulakları sağır edecek şekilde çalan ve gürültüyü kesmek için düğmesine bastığınız zaman içinden bıçak fırlayarak karnınızı yaran çalar saatler de görülmüştür. Yazarlar, saatlere çok meraklıdır zaten. Sonra tavandan sarkan kum torbalarını, koltuğun yüksek arkasından başınıza inen ağırlığı da unutmayın. Vücut. hareketiyle ısınınca öldürücü gaz çıkaran yataklar. iz bırakmayan zehirli iğneler de vardır ... »

Dr. Fell, her noktayı iyice belirtmek ister gibi sigarıyla işaretler yapıyordu. «Anlıyacağınız. iş mekanizmaya geldi mi saha da genişler. Artık bu. daha şumullü olan 'imkansız vaziyet' sınıfına girer. Halbuki kilitli oda meselesi böyle değildir. Hele, kurbanları elektrikle öldürmek için bir sürü usul vardır. Duvara sırayla asılmış olan tabloların önünden geçen tele cereyan verilir. Satranç tahtasına cereyan verilir. Hatta eldivene cereyan verilir. Çaydanlık da dahil olmak üzere en basit bir eşya kurbanı öldürmeğe kafi gelir. Fakat bunun bizim meseleyle bir alakası yok.

Onun için devam ediyorum.

4. Vaka, aslında intihardır. Fakat buna cinayet süsü verilir. Bir adam, cam gibi sivri bir buz parçasıyla intihar eder. Buz erir ve böylece silah 'ortadan kalkar.' Tabi kapalı odada 'silah bulunmadığı için hadisenin cinayet olduğu sanılır. Adamın biri, ucuna lastik bağlı bir tabancayla

intihar eder. Silahı elinden bırakınca, lastik bunu çeker. Böylece tabanca bacanın içine girmiş olur. Buna benzer hileler, açık havada işlenilen cinayetlerde de kullanılmıştır. Mesela tabancaya bağlı ipin ucuna bir ağırlık asılır. Bu ağırlık silahı çekip, köprüden suya,veya pencereden bir kar yığınınna düşmesine sebep olur.

5. Vaka bir cinayettir. Kaatil, maktulü taklid ederek şahitleri aldatır. Böylece, çoktan öldürülmüş olan kurbanın, kapısı göz altında bulunan odada sağ salim oturduğu sanılır. Maktulün kılığına girmiş olan veya arkadan ona benzetilen kaatil çabucak içeri dalar. Hızla dönerek, kılığını değiştirir ve bu defa 'kendisi' olarak dışarı çıkar. Şahitler de onun : kapıda diğer adamın yanından geçtiğini sanırlar. Üstelik ondan hiç bir zaman şüphelenmezler. Zira cinayetin çok sonar yani sahte kurban odaya girdikten sonra işlendiğini düşünürler.

6. Hadise, bir cinayettir. O sırada dışarıda biri tarafından işlenmiş olmasına rağmen kaatilin içeride olduğu sanılır.

Dr. Fell, bir an durdu. «Bunu, izah için 'Uzak - mesafe' 'veya 'Buz - Cinayeti' diye isimlendireceğim. Zira ekseri bu prensipten istifade edilir. Buzdan bahsettim. Onun için ne 'demek istediğimi her halde anladınız. Kapı kilitlidir. Pencere kaatilin giremeyeceği kadar küçüktür. Buna rağmen maktul içeride bıçaklanmış, üstelik hançer de ortadan kaybolmuştur. Halbuki aslında buz, bir kurşun haline sokulup, tabancayla dışarıdan atılmıştır. Bunun kabil olup olmayacağını konuşmıyacağız. Demin esrarlı gazları da incelemedik zatten. Aynı fikirden istifade edilerek kaya tuzundan, hatta donmuş kandan, eriyen kurşunlar yapılmıştır... İşte ben, 'maktul kilitli odadayken dışarıdan öldürülür,' dediğim zaman bunu kasdediyordum. Tabii başka usuller de vardır. Kurban. çardağın kafesleri arasından sokulan, bastonun içine gizlenmiş kılıçla öldürülür Veya o kadar ince bir hançerle vurulur ki, ölmek üzere olduğunu farketmeyerek. başka odaya gider ve orada yere yığılır. Bir bahaneyle aşağıdan tırmanılması imkansız bir pencereden bakmağa zorlanılır.Fakat yukarıda bekleyen sevgili arkadaşı kafasına koskocaman bir buz kalıbını indiriverir. Adamın kafası kırılır ama silah, eridiği için bulunamaz. Bu sınıfa zehirli yılanlar ve böcekler vasıtasıyla işlenilen cinayetleri de sokabiliriz. Bunlar, üçüncü kısma da girebilirler ya ... Sonra---Neyse, neyse .. Ha. Mevzu dışına çıkmayalım. Şimdi son kısma geldik . 7- Bu, 5 numaranın tamamıyla aksidir. Yani, kurbanın, asıl ölüm saatinden daha evvel can verdiği sanılır. Kurban, ilaç içirildiği için kilitli odada uyumaktadır. Kapıya vurulmasına rağmen uyanamaz. Kaatil, onun öldürülmüş olabileceğinden bahsederek etraftakileri korkutur. Kapıyı kırarak, herkesten önce içeri girer. Kurbanını hançerliyerek veya zavallının gırtlığını keserek onu öldürür.

Bu usulü Israiel Zangwill keşfetmiştir. Hala da, bir çok şekillerde, kullanılmaktadır. Bu, (bıçaklamak suretiyle) bir gemide, harap bir evde, serde, tavan arasında hatta açık havada da tatbik edilmiştir. Açık havada işlenen cinayette kurban taşla takılarak yere düşmüş ve sersemlemiş, kaatil de onun üzerine eğilmiştir.Böylece..»

Hadley: «Bir dakika!» diye onun sözünü kesti. Arkadaşının dikkatini çekmek için de masaya vuruyordu. Bütün gevezeliği üstünde olan şişman doktor ona dönerek, tatlı tatlı gülümsedi.

Hadley, «Pekala, pek güzel,» dedi. «Bütün kilitli oda usullerini 'gözden geçirdin---»

Dr. Fell, gözlerini açarak homurdandı. «Hepsini de mi? Ne münasebet! Usulleri bütün teferruatıyla bile anlatamadım. Benimki basit bir hülasa. Fakat şimdilik bu kadar kafi. Diğer metodlardan da söz açacak, kapı ve pencereleri içeriden kapama usullerini açıklayacaktım. Hıh. Ha! İşte, beyler, şimdi devam edecek ._.»

Pettis, gülerek altın kalemini notlarına vurdu. «Artık şu tahlili bir neticeye bağlasanız. Bir hususta Mr. Hadley'le aynı fikirdeyim. Kapı, baca ve pencerelerle alakalı hileleri anlatmanız iyi olur.»

Dr. Fell'in o dalgın hali kaybolmuş, yine neşesi yerine gelmişti. «Maalesef dedektif romanlarında bacalara pek ehemmiyet vermezler. Yani bir nevi kaçış yolu olarak ... Tabii bunların zaman zaman gizli geçit addedildikleri olmuştur. Bu bakımdan bacalardan daha enteresan bir şey

bulunamaz. Arkasında gizli bir oda olan, boş baca. Şöminenin, adeta perde gibi açılan arka kısmı. öne doğru dönen ocak. Hatta, şöminenin altındaki hücre. Sonra bacalardan her türlü şey atılabilir. Bilhassa zehirli şeyler. Fakat bacadan kaçan kaatil pek nadirdir. Zira bu iş hem pek güçtür, hem de pek pis ... Kapılarla pencerelere gelince... Nedense kapılar daha revaçtadır. Onun için şimdi size kapıların sanki içeriden kilitlenmiş gibi durması için başvurulacak çarelerden bahsedeceğim.

1. Kilitte olan anahtarla oynanır. Bu eski usuldür. Fakat bu gün bu türlü oyunlar çok iyi bilindiği için kimse ciddi şekilde kullanmıyor. Anahtarın ucu dışarıdan ince kıskaçla tutularak, çevrilir. Grimaud'un odasının kapısını açmak için biz de bu usulden istifade ettik. Bu iş için beş santim uzunluğunda madeni bir çubuk da kullanılır. Bunun ucuna sağlam bir sicim bağlanmıştır. Odadan çıkmadan evvel, çubuk, anahtarın sapındaki deliğe dokulur. Bir nevi manivela vazifesi görecektir bu. Sonra sicim aşağıya sarkıtılarak kapının altından dışarı çıkarılır. Kapı kapatılır. Sicim çekilir çekilmez, ince çubuk da anahtarı döndürür. Böylece kapı kilitlenmiş olur. Sicimi tekrar çekmek suretiyle, çubuk kapının altından dışarı çıkarılıp alınır. Sicim kullanılan bir sürü usul daha vardır.

2. Kilit ve sürgüye dokunmadan, kapı menteşelerinden çıkarılır. Bu iyi bir usuldür. Dolaptaki pastalara göz diken okul çocukları da bu usulü bilirler. Yalnız menteşelerin dışarıda olması şarttır.

3. Sürgüyle oynama. Yine sicim kullanılır. Sicim, toplu iğne ve röpriz iğnesi. Kapının içine sokulmuş olan bir toplu iğnenin yardımıyla sürgü sürülür. Sicim ise anahtar deliğinden çıkarılır. Bu hileyi, çok hürmet ettiğim yazar Philo Vance mükemmel bir şekilde kullanmıştır. Tabii daha basit, fakat o kadar mükemmel olmayan hileler de vardır. Mesela, uzun bir sicimin ucuna 'uydurma bir düğüm' yapılır. Bu düğüm, ip çekilince açılıp, düzeliverir. Düğümlü sicim, sürgünün ucuna sarılır. Sonra kapının altından dışarı çıkarılır, Kapı sıkıca kapatılır. Sicim, sağa veya sola çekilmek suretiyle sürgü itilir.

Tabii Ellery Queen bize başka bir usul daha öğretti. Bunun için bir ölüden istifade ediliyordu. Fakat hileyi burada anlatmakla bu zeki yazara karşı haksızlık etmiş olurum. Zira bu, romanın haricinde sizlere inanılmayacak bir şey gibi gözükebilir.

4. Aşağıya inen bir mandal veya sürgüyle oynama. Bu usulde, ekseri mandalın altına bir cisim dayanılır. Kapı kapandıktan sonra bu çekilir ve tabii mandal da aşağı düşerek, kapanır. En iyisi yine bizim o faydalı buzdan istifade etmektir. Mandalın altına buz parçası sıkıştırılır. Buz erir, mandal düşer. Bazı hallerde, kapının çarpılarak kapanması da mandalın düşmesine kafi gelir.

5. Basit, fakat tesirli bir hile. Kaatil, cinayeti işledikten sonra kapıyı kilitleyerek, anahtarı da yanına alır. Fakat herkes anahtarın içeride, kilitte olduğunu sanmaktadır. Kurbanın öldürüldüğünden bahsederek, ortalığı velveleye veren kaatil, kapının camını kırarak, oradan elini uzatır. Anahtar avucunda gizlidir. Bunu çabucak kilide sokarak, sanki anahtar içerdeymiş gibi çevirir. Bu usul, alelade tahta bir kapının bir kısmını kırmak suretiyle de tatbik edilir.

«Tabii, kapıyı dışarıdan kilitleyip, anahtarı sicim yardımıyla içeri sokmak da kabildir. Daha buna benzer başka usuller de vardır. Fakat gördüğünüz gibi, bunların bizim cinayetlerle hiç bir alakası yok. Kapının içeriden kilitlenmiş olduğunu biliyoruz. Bahsettiğim hilelere de başvurulmadı, Zira Mills odasında oturmuş, dikkatle kapıya bakıyordu. O oda sadece teknik manada kilitlenmişti. Göz hapsindeydi orası. Zaten bu yüzden işler de güçleşti.»

Pettis, kaşlarını kaldırdı. «Klişeleşmiş cümleleri tekrarlamaktan hoşlanmam. Fakat---imkansız çıkarın, geriye kalan ne kadar acaip olursa olsun muhakkak doğrudur,' diyeceğim. Kapıyı bir tarafa bıraktık. Galiba bacaya da aldırmayacaksınız. »

Dr. Fell, homurdandı. «Öyle.»

Hadley, içini çekti. «O halde döndük dolaştık pencereye geldik. Halbuki pencerenin kullanılmamış olduğunu ısrarla söyledin durdun. Fakat bu heyecan verici konferans sırasında, bizim kaatilin kaçtığı yoldan bahsetmek lüzumunu duymadın bile ... »

Dr. Fell, haykırdı. «Zira pencere içeriden sıkıca kapatılmamıştı. Size, pencerelerle alakalı bir sürü hileden bahsedebilirim. Ama bunlar ancak kapalı pencerelere tatbik edilebilir. Eskilerin sahte çivisi. .. Yenilerin çelik kepengi... Bir pencereyi kırarak, içerideki mandalı çevirirsin. Böylece kilitlenmiş olur bu. Sonra çerçeveye yeni cam takar, iyice de macunlarsın. Herkes bunu eski cam sanır tabii. Pencerenin de içeriden kilitlendiğine inanır

Fakat bu pencere ne kapatılmıştı, ne de kilitlenmiş. Sadece oraya tırmanmak imkansızdı.» Pettis, mırıldandı.«Bir yerde sinek insanlardan bahsedildiğini işitmişim » Dr. Fell, başını salladı. «Sinek - insanların düz duvara tırmanıp tırmanmayacaklarını münakaşa edecek değilim. Madem bir hayli şeyi neşeyle kabul ettim, haydi buna da inanayım. Fakat orada sineğin konabileceği bir yer yok. Yani sinek adamın bir yerden başlaması, bir yerde de durması lazım. .. Lakin bu sinek ne dama kondu, ne arka bahçeye ... » Dr. Fell, yumruklarını şakaklarına vurdu.«Fakat, bu hususta bir iki tahmin dinlemek isterseniz size-» Birdenbire duraklayarak, başını kaldırdı. Artık tamamiyle boşalmış olan yemek salonunun ucundaki bir sıra pencereden sönük bir ısıklık süzülüyordu. Bunların dışında kar taneleri uçmaktaydı. Şimdi pencerelerin önünde bir gölge belirmişti. Tereddütle bir sağa bir sola bakıyordu. Sonra telaşla onlara doğru ilerledi. Yaklaşan şahsın Mangan olduğunu görünce. Hadley hayretle boğuk boğuk bağırdı. Genç gazetecinin rengi sapsarıydı.

Hadley. sakın bir tavır takınmağa çalışarak- «Yine bir şey mi oldu?» diye sordu. Sandalyesini geri itti. «Yoksa palto yine rengini mi değiştirdi. Veya..»

Mangan: «Hayır,» dedi. Masanın yanında durmuş, kesik kesik soluyordu. «Fakat oraya gitmeniz iyi olur. Drayman'a bir şey oldu. Felce mi uğradı ne? Hayır, hayır. Ölmedi! !Akin vaziyeti fena. İnme indiği sırada sizi bulmağa çalışıyordu ... Şimdi, sayıklıyor-odasına giren birinden, hava fişeklerinden ve bacalardan bahsediyor.»

18. Baca

Yine oturma odasında üç kişi bekliyordu. Sinirleri kopacak kadar gerilmiş üç kişi. Şömineye sırtını dönmüş olan Stuart Mills bile, Rosette'in fena halde asabını bozduğu anlaşılan bir şekilde öksürerek boğazını temizliyordu. Mangan, Dr. Fell, Hadley, Pettis ve Rampole'u içeriye soktuğu zaman Ernestine Dumont, sessiz sedasız şöminenin yanında oturmaktaydı. Lambalar söndürülmüştü. Şimdi dantel perdelerden karların gölgelendirdiği o akşam üzerine has kasvetli ışık süzülüyordu. Mills'in gölgesi ise,ateşin yorgun pırıltısını kapatıyordu.

Gözlerini o gölgeye dikmiş olan kadın, «Onu göremezsiniz ..» diye mırıldandı. «Doktor yanında. Her şey birbirinin arkasından oldu. Drayman'ın çıldırmış olması ihtimal dahilinde.»

Kollarını kavuşturmuş olan Rosette, o kedilere has zarafetle odada dolaşıp duruyordu. Yeni gelenlere dönerek, sert bir sesle konuşmağa başladı. «Artık tahammül edemeyeceğim. İnsan bir şeye bir müddet dayanır-sonra da-olanları biliyor musunuz? Babamın nasıl öldürüldüğünden haberiniz var mı? Kaatilin kim olduğunu anladınız mı? Yarabbi! Konuşanıza! Beni itham etmenize bile razıyım!»

Hadley, sakın sakın, «Bize Mr. Drayman'e ne olduğunu anlatır mısınız?» diye sordu. «Hadise ne zaman cereyan etti? . Mr. Drayman'ın hayatı tehlikede mi?»

Madam Dumant, omuzunu silkti. «Bu mümkün. Kalbi.. bilmem ki. Bayıldı. Şimdi kendinde değil. Yaşayacak mı? Onu da bilmem. Bu vaziyete neyin sebep olduğundan da haberim yok ... »

Mills, tekrar öksürdü. Başını kaldırmıştı. O sabit tebessümü pek korkunç duruyordu. «Eğer ona kötülük edilmeğe kalkıldığını,---birinin kendisini öldürmeğe çalıştığını düşünüyorsanız, bunu unutun. İşin tuhafı, biz bunu çift çift destekleyeceğiz. Yani, dün gece beraber olanlar, bu gün de bir aradalardı. Dişi Kobra ve ben---» Ernestine Dumont'a bakarak,ciddi bir tavırla eğildi.

«Yukarıda, çalışma odamdaydık. Anladığıma göre Miss Grimaud'la dostumuz Mangan da burada oturuyorlardı.»

Rosette, ani bir hareketle başını kaldırdı. «Hadiseyi başından dinlemeniz daha doğru olur. Boyd size Drayman'ın evvela buraya indiğini söylemedi mi?»

Mangan, başını salladı. «Onlara hiç bir şey söylemedim.» 'Sesi, acıydı. «O palto meselesinden sonra beni destekleyecek birilerine ihtiyacım vardı.» Döndü. Şakaklarındaki adaleler gerilmişti. «Yarım saat önce oldu bu. Rosette'le burada yalnızdık. Burnaby'le kavga etmiştik---malum mesele. Herkes palto yüzünden bağırıp çağırıyordu. Nihayet ayrıldık. Burnaby, çıkıp gitti. Drayman'i hiç görmemiştim. Bu sabah odasından çıkmamıştı o. Her ne hal ise ... Birdenbire Drayman "buraya girerek, sizi nasıl bulabileceğini sordu.»

«Yani bir şey mi keyfetmişti o?»

Rosette, burnunu çekti. «Veya öyle sanmamızı istiyordu. Esrarengiz bir tavır takınmıştı. Yine öyle sendeleyerek geldi ve Boyd'un dediği gibi sizi nerede bulacağını sordu. Boyd, ne olduğunu anlamak istedi. .. »

«Drayman,---sanki mühim bir şey bulmuş gibi mi hareket ediyordu?»

«Evet. Bu yüzden ikimizin de ödü patladı.»

«Neden?»

Rosette, soğuk soğuk: «Masum olsaydınız, siz de korkardınız,» diyerek omuzlarını oynattı. Sanki üşüyormuş gibi kollarını hala açmıyordu. «Tabii, 'Nedir bu?' diye sorduk. Şöyle sallandı. 'Odamdan bir şeyin alındığını anladım. O zaman 'dün geceyle alakalı unuttuğum bir şeyi hatırladım.' Şuuraltı hafızası hakkında bir şeyler mırıldandı ama ne dediği de anlaşılmıyordu. Kuruntuya kapılmıştı. Gece, uyku ilacı içip yattıktan sonra birisinin odasına girdiğini sanıyordu.» «Ci-cinayetden önce mi?»

Evet.»

«Odasına giren kimmiş?»

«Bütün mesele de bu ya! Bunu ya bilmiyordu, ya da. söylemek istemiyordu. Veya sadece rüya görmüştü..; Öyle olduğu muhakkak ya.» Rosette yine soğuk soğuk: «Diğer ihtimalin üzerinde durmayacağım,» diye mırıldandı. «Drayman'a sorunca sadece elini başına vurarak, bizi atlatmağa. çalıştı. İnsanı öfkeden çıldırtan tavırlarıyla, 'Bunu söyleyemem .' dedi. Yarabbi! Ne düşündüklerini açıkça söylemeyen insanlardan öyle nefret ederim ki!İkimiz de sinirlendik tabii-» Sıkıntısı artmakta olan Mangan: «canım,» diye atıldı,

«Zararsız bir adam o. Yalnız--Allah kahretsin---keşke o sözleri söylemeseydim!»

Hadley, çabucak sordu. «Hangi sözleri?»

Mangan, omuzlarını kaldırarak, üzüntüyle ateşe baktı. «Ona, 'Madem bu kadar çok şey keşfetmişsin,' dedim. 'Neden o korkunç cinayetin işlendiği odaya çıkmıyorsun? Belki başka şeyler de bulursun!' Evet! Çok kızmışım. Drayman,. sözlerimi ciddiye aldı. Bir an bana baktıktan sonra, 'Evet ... " diye mırıldandı. 'Oraya çıkayım. Emin olmam lazım.' Dönerek dışanya fırladı. Yirmi dakika sonra sanki bir yere vuru-luyormuş gibi bir gürültü duyduk... Biz odadan çıkmamıştık. Halbuki--» Birdenbire sustu.

Rosette, şaşkın fakat lakayt bir tavırla: «Söyle gitsin ... »" dedi. «Vaziyeti öğrenmeleri bana vız gelir. Anlıyacağınız,. usulca Drayman'ın peşinden çıkıp onu gözetlemek istedim .. Fakat bunu yapmadık. Yirmi dakika sonra onun paldır küldür aşağıya indiğini duyduk. Galiba son basamaktayken boğuluyormuş gibi bir ses çıktı. Arkasından da bir gürültü oldu. Şöyle 'Gümbürr!' diye. Boyd, kapıyı açtı. Drayman merdivenin altında iki büklüm yatıyordu. Yüzü tekallus etmiş, alnındaki damarlar fırlamıştı. Mavi mavi duruyordu bunlar. Pek iğrenç bir manzaraydı doğrusu! Tabii hemen doktor çağırttık. Drayman, hiç bir şey söylemedi, sadece, 'Baca' ve 'Hava fişekleri' diye sayıkladı durdu.»

Ernestine Dumont, hala gözlerini ateşten ayırmadan,ifadesiz bir çehreyle oturuyordu. Mills, zıplar gibi öne doğru bir adım attı. Başını eğerek mırıldandı. «Hikayeye devam etmeme müsaade ederseniz, efendim. Aradaki boşlukları doldurabilirim. Tabii Dişi Kobra izin verirse ... »

Kadın, haykırdı. «Ah, bahl» Başını kaldırdığı zaman yüzü gölgede kalıyordu. Vücudu kaskatı

kesilmişti. Fakat Rampole gözlerinin alev alev yandığını farkederek irkildi. «Daima bir budala gibi hareket etmen lazım değil mi? Dişi Kobra böyle dedi... Dişi-Kobra şöyle dedi ... Pekala, o halde ben de konuşacağım. Biçare Drayman'ı sevmediğinin farkındayım. Zavallı Rosette'im de ondan hoşlanmıyor. Yarabbi: Sizler insanlıktan, merhametten ne anlarsınız? Veya--Drayman, çok iyi bir adamdır. Belki biraz deli ama, olsun. Zavallı yanılmış olabilir. Uyku ilaçlarından sersemleyebilir. Fakat altın gibi bir kalbi vardır onun. Ölürse arkasından dua edeceğim.»

Mills, sakın sakın sordu: «Şey-devam edebilir miyim?» Kadın, onu taklid etti: «Evet, devam et.» Sustu.

«Dişi Kobrayla, üst kattaki çalışma odamdaydım. Bildiğiniz gibi bu kütüphanenin karşısındadır. Kapı yine açıktı. Bazı kağıtları yerleştiriyordum. Mr. Drayman'ın yukarı çıkarak, kütüphaneye girdiğini gördüm.»

Hadley: «Onun içeride ne yaptığını biliyor musunuz?»

«Maalesef bilmiyorum. Kapıyı kapadı. Yaptıkları hakkında bir tahminde bile bulunamıyacağım. Zira hiç bir şey duymadım. Bir müddet sonra dışarı çıktığı zaman bitkin haldeydi, kesik kesik soluyordu--»

«Ne demek istiyorsunuz?»

Mills, kaşlarını çatı. «Maalesef bunu daha açıkça izah edemiyeceğim. Sadece bana Drayman içeride bazı şeyler yapıp yorulmuş gibi geldi. Bana kalırsa o ani felce de bu sebep oldu. Dişi Kobra'nın yanıldığını söylemeliyim. Bunun Drayman'ın kalbiyle hiç bir alakası yok. Şey-o-şimdiye kadar söylenmeyen bir şeyi de ilave edebilirim. Krizden sonra onu yerden kaldırdığımız zaman ellerinin ve ceketinin kollarının kurum içerisinde olduğunu gördüm.»

Pettis, usulca: «Yine baca ... » diye mırıldandı. Hadley de dönüp Dr. Fell'e doğru baktı. Rampole, şişman doktorun odada olmadığını görünce bayağı şaşaladı. Fell gibi iri cüsseli bir adam aslında bir yerden usulca kaçamazdı ama. doktor bu işi başarmıştı. Rampole, Dr. Fell'in nereye gittiğini tahmin etti.

Hadley, Amerikalıya çabucak: «Onu takib et,» dedi. Öyle esrarlı tavırlar takınmasına da müsaade etme. Şimdi, Mr. Mills---

Rampole, hole çıktığı zaman Hadley'in sualleri de kamçı gibi şaklıyor, bir iğne gibi deliyordu. Ev, çok sessizdi. O kadar sessizdi ki, merdivenlerden çıkarken aşağı holde telefonun çalması Rampole'un zıplamasına da sebep oldu. Yukarıda Drayman'ın odasının önünden geçerken adamın hırıltılı hırıltılı nefes aldığını duydu. İçeride biri ayaklarının ucuna basarak dolaşıyordu. Kapının aralığından bir sandalyeye bir doktor çantasıyla bir şapkanın bırakılmış olduğunu gördü. Üst katta ışık yanmıyordu. O derin sessizlikte Annie'nin aşağılarda telefona cevap verdiğini bile duyabiliyordu. Kütüphane gayet loştu. Kar tanelerine rağmen, batan güneşin, donuk kızıl ve turuncuya boyadığı acaip bir ışık pencereden sızılmaktaydı. Odayı fırtınalı bir pırıltıya boğuyordu bu. Armadaki renkleri tutuşturuyor, şöminenin yukarısındaki çapraz meçleri pırıltatıyor ve kitap raflarındaki beyaz büstleri daha iri. gölgeli bir hale sokuyordu. İnsana, oda gibi yarı medeni, yarı vahşi bir adam olan Charles Grimaud, ölümünden sonra bile içeride gülerek dolaşıyormuş gibi geliyordu. 'Tablonun asılacağı o geniş, boş duvar Rampole'u alayla süzmekteydi. Siyah peleriniyle pencerenin önünde hareketsiz duran Dr Fell. bastonuna dayanmış güneşin batışını seyrediyordu. Kapının gıcirtısı bile onu daldığı düşüncelerden uyandırmadı.

Rampole'un sesi aksi sedaları canlandırdı sanki. «E?' Sen...»

Dr. Fell, gözlerini kırıştırarak döndü. Yorgun bir hiddetle: «Püff!» dediği zaman nefesi serin havada duman hali--ni aldı. «Eh? Oh! Ne soruyordun?»

«Bir şey bulabildin mi?»

«Şey ... Hakikati bildiğimi sanıyorum.» Düşünceli bir inatla konuşuyordu. «Hakikati bildiğimi sanıyorum. Her halde bu gece bunu ispat da edeceğim. Hıh. Hah. Evet. Anlıyacağın. burada durmuş bu hususta ne yapmam lazım geldiğini düşünüyordum. Bu eski mesele. oğlum. Her sene daha da güçleşiyor. Sema. daha ilahileştiği. koltuk daha rahatlaştığı zaman belki insan kalbi de--»

Elini alnına sürdü. «Adalet nedir? Bunu, tahkik ettiğim her cinayetin sonunda kendi kendime sordum.

Üzgün cehreler..Hasta ruhlar..Ve kötü rüyalar görüyorum ... Neyse ... Neyse ... Aşağı inelim mi?»

Rampole, ısrar etti. «Şömine ne olacak?» Ocağa yaklaşıp, baktı. Duvarları yumrukladı. Fakat yine de şüphe uyandıracak bir şey göremedi. Yere biraz kurum dökülmüştü. Şöminenin arkasında da kurumdan meydana gelmiş eğri bir çizgi vardı. «Ocağa ne olmuş? Yoksa burada gizli bir geçit .mi var?»

«Hayır, hayır. Şöminenin, dediğin manada acaip bir tarafı yok. Bacadan da kimse çıkmadı.»

Rampole baca açıklığına elini sokarak, etrafı araştırmağa başlayınca da: «Korkarım, boş yere vakit kaybediyorsun,» diye mınıldandı. «Orada bulabileceğin bir şey yok.»

Rampole, ümitsizlikle bağırdı: «Fakat, Henri ağabey---» Kapıdan, boğuk bir ses: «Evet,» dedi.

«Henri ağabey ... » Ses, Hadley'inkine o kadar benzemiyordu ki, bir an konuşanın o olduğunu anlamadılar bile. Hadley, eşikte durmuştu. Avucunda buruşuk bir kağıt vardı. Yüzü gölgede kalıyordu ama sesi o kadar ifadesiz ve sakindi ki, Rampole Baş Müfettişin müthiş bir ümitsizliğe kapılmış olduğunu hissetti. Hadley kapıyı arkasından usulca kapayarak. loş odada bir an durdu. Sonra da sakın sakın sözlerine devam etti: «Kabahatin bizde olduğunu biliyoruz. Bir faraziyenin bizi ipnotize etmesine göz yumduk .. Vaziyete hakim olamadık. Artık tahkikata yeniden başlamamış lazım. Fell, bu sabah işin tersine döndüğünü söylediğin zaman, bu sözlerinin ne kadar doğru olduğunu her halde bilmiyordun. Her şey alt üst oldu. Hatta . ortadan kalktı. Esas kozumuz elimizden uçtu. Allah kahretsin! Bu imkansız---» Elindeki kağıda, sanki bunu büsbütün buruşturup, bir top haline sokmağı istiyormuş gibi baktı. «Biraz evvel Yard'dan telefon ettiler. Bükreş'ten cevap gelmiş.»

Dr. Fell, başını salladı. «Korkarım ne söyleyeceğini biliyorum. Henri ağabeyin---»

Hadley, haykırdı: «Henri ağabey diye biri yok! Horvarth'lann üçüncü kardeşleri öleli otuz seneden fazla olmuş.»

Hafif, kırmızımsı ışık kurşunileşmişti. O soğuk, sessiz kütüphanede durmuş, birbirleriyle bakarlarken, uzaklarda akşama kavuşmak üzere olan Londra'nın' gürültüsü aksediyordu. Hadley, büyük masaya doğru giderek, buruşuk kağıdı, diğerlerinin de okuyabilmeleri için, dikkatle açıp düzeltti. Bunun hemen yanında sarı yeşimden oyulmuş bizon, istihzayla duruyordu. Karşıda ise, üç mezarın, bıçak darbeleriyle yarılmış resmi vardı. Hadley: «Bir yanlışlık olması imkansız.» diye devam etti. «Hadiseyi iyi bildikleri anlaşılıyor Çektikleri telgraf çok uzundu. Fakat bunu telefonda okurlarken en mühim kısımlarını kelimesi kelimesine yazdım. Şuna bir bakın ... » «Malumat toplamakta güçlüklerle karşılaşmadım. şimdi yanımda çalışan iki kişi 19--senesinde Sieben Turmen'de gardiyanmışlar. Sözleri kayıtlara uyuyor. Vaziyet şöyle: Karoly Grimaud Horvarth, Nicholas Revei Horvarth ve Pierre Fley Horvath, Klausenburg Üniversitesi Profesörlerinden Karoly' Horvath'la Cecile Fley Horvath'ın oğullarıymışlar. Anneleri Fransızmış. Üç kardeş, 19-- senesinin Kasım ayında Brasso'daki Kunar Bankasını soymuşlar. Onları 19-- yılının Ocak: ayında yirmi sene hapse mahkum etmişler. Bankanın bekçisi aldığı yaralar yüzünden ölmüş, çalınan para da hiç bir zaman bulunamamış. Bunun bir yere saklandığı sanılıyormuş. Üç kardeş de 19- yılındaki veba salgını sırasında hapishane doktorunun yardımıyla cüretkarane bir plan yapıp, Sieben Turmen'den kaçmağa kalkmışlar. Doktor, onların vebadan öldüklerine dair defin ruhsatı vermiş ve üç kardeş uzakça bir yere gömülmüşler. Bir saat sonra, üzerlerine dallardan yapılmış haçlar dikili olan mezarların yanma dönen gardiyan J. Lahner'le R. Görgei, vaziyette bir acaiplik olduğunu görmüşler. Zira Karoly Grimaud Horvath'ın mezarı karma karışıkmiş. Tahkik neticesinde tabutun kapağının açık ve içinin de boş olduğunu anlamışlar. Diğer iki mezarı da açan gardiyanlar Pierre Fley Horvath'ı kanlar içinde bulmuşlar. Fakat genç adam sağlamış. Nicholas Revei Horvath ise çoktan boğularak ölmüş. Nicholas, ölü olduğu kati surette tespit edildikten sonra tekrar gömülmüş. Pierre Fley ise hapishaneye

götürülmüş. Bu rezalet örtbas edilmiş. Firariyi yakalamaya kalkmamışlar. Mesele seneler sonra ortaya çıkmış. Bu hadiseden sonra Pierre Fley Horvath'ın akli muvazenesi iyice bozulmuş. Adam, 19-- senesinde yirmi yıllık hapis müddetini doldurduğu için serbest bırakılmış. Üçüncü kardeşleri--nin çoktan öldüğüne emin olabilirsiniz.

ALEXANDER CUZA Bükreş Polis Müdürü»

Okumaları bitince, Hadley: «Evet,» diye mırıldandı. «Bir bakıma bu faraziyelerimizi destekliyor. Fakat sadece küçücük bir mesele kalıyor. Biz şimdiye kadar kaatil diye bir hayaleti kovalayıp durmuşuz. Henri ağabey, daha doğrusu Nikolas ağabey mezarından hiç bir zaman çıkmamış. Hala orada yatıyor o. Ve bütün vaka---»

Dr. Fell, elini ağır ağır kağıda vurdu. «Kabahat bende, Hadley. Bu sabah sana müthiş bir hata yapmak üzere olduğumu söyledim. Henri ağabey beni ipnotize etmişti adeta. Ondan başka bir şey düşünemiyordum. Şimdi üçüncü kardeş hakkında fazla bir şey bilmememizin sebebini anlıyor musun? Henri hakkında hiç malumatımız yoktu. Bu yüzden, kendini beğenmiş bir budala olduğum için akla hayale sığmayacak şeyler uydurdum.»

«Hatayı itiraf etmemizin bir faydası yok ki. Şimdi Fley'in o deli saçması sözlerini nasıl izah edeceğiz? Hususi kan davası! İntikam! Bunların imkansız olduğu anlaşıldı artık. Şimdi elimizde en ufak bir ipucu bile yok. Bir tek ipucu bile. İntikam meselesini ortadan kaldırırsan geriye ne kalır?»

Dr. Fell, bastonuyla adeta kindar bir tavırla bir işaret yaparak: «Ne kaldığını görmüyor musun?» diye kükredi. «O iki cinayetin nasıl izah edileceğini anlamıyor musun? Ya bu izahı kabul edecek, ya da gidip tımarhaneye kapanacağız!»

«Yani birinin cinayetlere bir intikam havası vermeğe çalıştığını mı kastediyorsun?» Hadley, içini çekti. «O haldeyim ki, hemen her şeye inanacağım. Fakat faraziye fazla 'ince', Kaatil, o kadar gerilere gideceğimizi, hakikati öğreceğimizi nasıl bilirdi? Eğer, şansımız yardım etmeseydi, bu aklımıza bile gelmeyecekti. Dahiyane buluşların hariç tabii... Hakiki kaatil Profesör Grimaud'un Macaristan'dan kaçmış bir sabıkalı olduğunu anlayacağımızı,---Fley'le aralarında bir bağ kuracağımızı nasıl tahmin ederdi? Diğer meseleleri öğreneceğimiz nereden aklına gelirdi. Bence bu fazla gizli bile. Yumruğunu avucuna vurarak odada gezinmeğe başladı. «Düşündükçe, iş büsbütün arap saçına dönüyor. Üçüncü kardeşin Grimaud'la Fley'i öldürdüğünü düşünmemiz için esaslı sebepler vardı. Doğrusu hala Nicholas'ın ölmediğinden şüphe ediyorum. Grimaud, kendisini diğer kardeşinin vurduğunu söyledi. Ölmek üzere olan ve bunu da bilen bir insan niçin yalan söylesin? Veya-dur dur! Yoksa Grimaud, Fley'i mi kastedti? Belki Fley buraya gelip Grimaud'u vurdu, sonra da başka biri kendisini öldürdü. Eğer öyleyse, muammaların çoğu halledilmiş olur. Tabii--»

Rampole, atıldı. «Sözünü kestiğim için kusuruma bakma. Fakat bu Fley'in durmadan ağabeysinden bahsetmesini izah etmez ki. Henri ağabey ya öldü, ya da ölmedi. Eğer öldüyse, iki kurbanın da onun hakkında yalan söylemeleri için ne gibi bir sebep olabilir? Eğer adam öldüyse, dünyanın en canlı hortlağı demektir!»

Hadley, evrak çantasını salladı. «Biliyorum. Ben de buna sinirleniyorum ya! Madem bu hususta birinin sözüne inanmamız lazım.o halde bu telgraf yerine, Henri'nin vurduğu iki kişinin sözlerine inanmağı tercih ederim. Neticede telgrafta hatalar olabilir. Veya bu bazı tesirlerle bu şekilde çekilmiştir. Veya--hım. Belki adam hakikaten öldü ama, kaatil onun taklidini yapıyor. Yeniden hayat bulan Henri ağabey rolüne çıkıyor.» Durarak, başını salladı. Pencereden dışarıya baktı. «Tamam! Yaklaşıyoruz. Bu faraziye bütün zıt noktaları da izah etmez mi? Kaatil, iki kardeşinin de otuz seneden beri görmediği bir adamın yerine geçiyor. E? Cinayetler işlendikten sonra bir tahkikata başlıyoruz. Onun peşine takılınca da tabii bunu yapabilirsek.bunun bir intikam meselesi olduğunu düşünüyoruz. Ne dersin, Fell»

Fena halde kaşlarını çatmış olan Dr. Fell, ayaklarını vura vura masanın etrafında dolaştı. «Fena değil..Rol olarak fena değil.Pekala, Grimaud'la Fley'in öldürülmesinin esas sebebi nedir?»

«Ne demek istiyorsun?»

«Arada bir bağ olması lazım değil mi? Bir şahıs, gizli veya aşık bir takım sebepler dolayısıyla Grimaud'u öldürmek isteyebilirdi. Mills veya Dumont veya Burnaby ..Evet, her hangi bir kimse Grimaud'u öldürmeğe karar verebilirdi. Aynı şekilde, Fley'i öldürmeği arzu edenler de olabilirdi. Fakat---herhalde bunların aynı gurup veya muhitten olmaları imkansızdı, Grimaud'un gurubundan biri neden Fley'i öldürmeğe kalksın? Onların adamı evvelden gördükleri bile meçhul. Cinayetleri bir tek kişi işlediye, aradaki bağ nedir? Bloomsbury'de oturan, herkesin hürmet ettiği bir Profesörle, sabıkalı, serseri halli zavallı bir aktör. Bu iki şahs kaatilin kafasında birbirine bağlayan şey ne olabilir? Tabii bu bağın ta gerilere, maziye uzanması da kabil.»

Hadley, atıldı. «Onları eskiden tanıyan biri var.»

«Kim bu? Dumont denilen kadını mı kastediyorsun?»

«Evet.»

«O halde Henri ağabey rolüne çıkan kim? Ne düşünürsen düşün, bu işi kadının yaptığını iddia edemezsin. Hayır, oğlum. Dumont, yalnız zayıf bir namzet değil.imkansız bir namzet.»

«Ben o fikirde değilim. Buraya bak, sen Madam• Dumont'un Grimaud'u çok sevdiği için onu öldürmediğini düşünüyorsun. Fakat bu sebep değil ki, Fell. Sebep sayılmaz. Zaten başlangıçta o acaip hikayeyi de yine o anlattı. Bunu unutma.»

Dr. Fell, gürlendi: «Mills'in yardımıyla anlattı.» Doktor, istihzayla yan yan bakıyordu. Yine solumağa başlamıştı. «Onlar kadar birbirine zıt iki suç ortağı olamaz. Kadınla Mills'in mehtabın karanlıklaştığı bir gece başbaşa verip, peri hikayeleriyle polisi kandırmağa çalışacaklarını aklın alıyor mu? Kadın, rol yapabilir. Mills de öyle. Fakat bir arada rol yapmağa kalkacaklarına inanmam. Hayır! Ben, o maskeli yabancıyı tercih ediyorum. Sonra şunu unutma. Ernestine Dumont'un ' o çifte cinayeti işlemiş olması imkansız. İMKANSIZ! Neden? Çünkü, üç dürüst adamın Fley'in öldüğüne dair yemin ettikleri saatte o bu odada, bizimle konuşuyordu.» Düşündü. Gözlerinde bir pırıltı belirmeğe başlamıştı. «Yoksa yeni nesli işe karıştırmağı mı tercih edersin? Rosette, Grimaud'un kızı. Belki Mills de ölmüş olan Henri ağabeyin oğlu!»

Hadley, tam cevap verecekken duraklıyarak, Dr. Fell'i süzdü.Sonra da masanın kenarına ilişti. «Senin bu halini bilirim ben,» En korkunç şüphelerinin hakikat olduğunu gören bir insan edasıyla başını sallıyordu. «İyi bilirim. Yine aklımızı karıştıracak bir şeyler söyleyeceksin. Allah kahretsin! Seninle münakaşa etmek de faydasız! Benim bu hikayeye inanmamı neden bu kadar çok istiyorsun?»

Fell, «Bir,» dedi. «Zira Mills'in hakikati söylediğini kafana sokmak istiyorum!»

«Yani bunu,--sonradan onun doğru söylemediğini ispat etmek için istiyorsun? Aklımı iyice karıştırmak için. O ölüm saati' meselesinde de böyle kalleşlik etmiştin.» Doktor, aksi aksi homurdandı ama bu sözlerle de aldırmadı. «İki: çünkü hakiki kaatilin kim olduğunu biliyorum.»

«Bu gördüğümüz ve konuştuğumuz biri mi?»

«Tabii... Tabii. .. » .

«Peki onu--?»

Kırmızı çehresinde dalgın, hiddetli, hatta merhamet dolu bir ifade beliren Dr. Fell, bir müddet masaya baktı. Sonra acaip bir sesle: «Evet,» diye mırıldandı. «Allah yardımcımız olsun. Herhalde buna mecbursun. Bu arada ben eve gidiyorum.»

«Eve mi?»

Dr. Fell, başını salladı. «Gross usulünü tatbik edeceğim.» Döndü, fakat hemen çıkmadı. Kurşuni ışık morlaşır ve toz rengi gölgeler odayı sararken, o da bıçakla yırtılmış olan tabloyu uzun uzun seyretti. Son ışık bunu daha tesirli, daha sarsıcı bir hale sokmuştu. Artık o üç tabutun da dolduğunu biliyorlardı ...

DEDEKTİF OLABİLİR MİSİNİZ?

Bu çifte cinayeti çözmek için lüzumlu bütün ipuçları sırayla verildi.
Siz de Dr. Fell gibi kaatilin kim olduğunu anlayacak ve cinayetlerin esrarını öğrenebilecek misiniz?

19-İçi boş adam

O gece Dr.Fell,kütüphanenin yanındaki küçük hücreye kapandı.O burasını, «Fenni tecrübeler ... » diye tarif ettiği işlere ayırmıştı. Karısı ise onun odaya girip, boş yere ortalığı kirlettiğine inanırdı o da başka ... Şimdi 'ortalığı karıştırmak" insanların en bayıldığı şeylerdendir. Bu yüzden Rampole'la Dorothy, şişman doktora yardım teklifinde de bulundular. Fakat Dr. Fell'in o kadar ciddi, hatta inanılmayacak kadar endişeli bir hali vardı ki, şaka yapmanın terbiyesizlik olacağını hissettiler. Yorulmak bilmeyen Hadley ise yine cinayet saatinde herkesin nerede olduğunu tahkike gitmişti. Rampole, şişman doktorun yanından ayrılmadan evvel ona sadece bir şey söyledi. - «O yanık mektupları okumağa çalışacağını biliyorum.Bunun sence çok ehemmiyetli olduğunun da farkındayım. Fakat--ne bulacağını sanıyorsun?»

Dr. Fell, mırıldandı. «Korkunç bir şeyi. Dün gece müthiş bir aptallık yapmama sebep olacak delili.» Sonra başını uykulu uykulu sallayarak, kapıyı kapadı.

Rampole'la Dorothy, şöminenin önündeki koltuklara oturarak birbirlerine baktılar. Dışarıda kar, döne döne yağıyordu. Gezip dolaşılacak bir gece değildi. Rampole, eski dostluklarını tazelemek için Mangan'ı yemeğe davet etmeğe karar verdi. Fakat telefonda konuştukları zaman gazeteci Rosette'in yemeğe çıkamıyacağını, onunla kalmasının daha doğru olacağını söyledi. Mrs. Fell'de bir toplantıya gittiği için kütüphane genç karı kocaya kalmıştı.

Rampole: «Dün gecedен beri yanık mektupları okumak için Gross usulünün tatbik edildiğini dinliyorum,» diye şikayet etti. «Fakat bunun ne olduğunu da bilen yok. Herhalde kimyevi maddeler filan karıştırılıyor ... »

Karısı, muzafferane bir tavırla cevap verdi. «Ben bunun ne olduğunu biliyorum. Bu akşam üzeri siz koşuşup dururken ben de bir kaç kitap karıştırdım. Üstelik, usulün basit olmasına rağmen bir işe yarayacağından da eminim. Hatta seninle bu hususta iddiaya da girerim,»

«Gross'u mu okudun?»

«İngilizcesini okudum ben. Usul, hakikaten kolay.Kitapta şöyle bir şey yazıyor.'Ateşe mektup atanlar' yazıların yanık kağıtların üzerinde barizleştğini de her halde farketmişlerdir. Bunlar siyah zemin üzerinde beyazımsı veya kurşunimsi bir renk alırlar. Bazan da bunun aksi olur.' Hiç bunun farkına vardın mı?»

«Pek sanmıyorum... Ama İngiltere'ye gelmeden evvel de. fazla şömine görmedim doğrusu. Hakikaten öyle mi olur, Dorothy?»

Karısı, kaşlarını çattı. «Üzerinde matbu yazı olan mukavva kutularda bu oluyor. Tuz vesaire kutularında. Fakat el yazısı? .. Her ne hal ise ... Bak bu iş için ne yapacaksın. Şeffaf kağıt alıp bunu resim tahtasına raptiyeliyeceksin. Yanık kağıt parçalarını bunun üzerine zamkla yapıştıracaksın.»

«Fakat yanık kağıt kırış kırıştır. Üstelik el sürünce de ayrılıverir .»

«Ah! İşte Gross da meselenin can alacak noktasının bu olduğunu söylüyor. Bu iş için kağıt parçalarını yumuşatmak lazım. İnce kağıdın etrafına ve üzerine altı-yedi santimlik bir çerçeve geçireceksin. O yanık kağıt parçaları da bunun altına girecek. Sonra katlanmış ıslak. bir bezi gererek resim tahtasının üzerine koyacaksın. Kağıtlar bu suretle nemlenecek ve yavaş yavaş düzelecek. Hepsi de açılıp, iyice yapıştıktan sonra, her parçayı, alttaki ince kağıtla birlikte oyarak çıkaracaksın.» Dorothy, bir an durdu. «Sonra bu parçaları cam üzerinde birleştirmeğe çalışacaksın. Tıpkı bilmece gibi.. Nihayet bunların üstüne tekrar bir cam levha koyacaksın. İki

camın kenarlarını yapıştırarak, ışığa tutacaksın. Seninle iddiaya girmeğe hazırım. Bunlar--»
Bu fikir Rampole'a hem çok tesir etmiş, hem de genç adamın pek hoşuna gitmişti. «Bir tecrübe edelim!»

Kağıt yakma denemeleri tam bir muvaffakiyete erişti denilemez. Genç adam, evvela cebinden eski bir mektup çıkararak, bunu kibritle tutuşturdu, Bütün uğraşmalarına rağmen, kağıt hemen alev alıverdi. Eğrildi, büküldü ve elinden fırlayarak, şöminenin önüne düştü. Kararmış, buruşmuş, iyice bükülmüştü. Yere çökerek kağıda her zaviyeden bakmalarına rağmen bir tek harf bile göremediler. Rampole, bir kaç kağıt daha yaktı. Bunlar da nazlı hava fişekleri gibi elinden fırlayıp, halıyı deneklediler. Bu, Amerikalının fena halde kızmasına sebep oldu tabii. Onun, üzerine eline geçen her şeyi yakmağa başladı. Öfkesi arttıkça.: bu işin gayet kolay olduğunu fakat usulü bilmek lazım geldiğine de inanıyordu. Daktiloda yazı yazmağı da denediler.

Rampole, Dr. Fell'in makinesinde bir iki mısra döktürdü. Kısa bir müddet sonra halı yanık kağıt parçalarıyla dolmuştu. Yazıları görebilmek için yanağını yere dayamış, tek gözünü de kapamış olan genç adam: «Zaten,» diye mırıldandı. «Bunlar doğru dürüst yanmamış. Tamamiyle kömür olmuş. Şartlara uyacak vaziyette değil bu kağıtlar. Ah! Tamam. Bak şurada bir kelime var. Onu iyice gördüm. Harfler, daktilodakinden daha küçük duruyor. Sanki siyahın üstüne oyulmuş gibi. Tamam! Sen elle yazılmış mektubun parçalarını okuyabildin mi?»

Dorothy de bazı şeyler keşfetmiş ve bu yüzden de heyecanlamıştı. Mesela 'On birinci sokak' kelimesi iyice belli oluyordu. Harfler pis bir kurşunilikteydi. Dikkatli davranmalarına rağmen, bazı parçaların toz halinde dağılmasına mani olamadılar. Fakat o arada, 'Cumartesi gecesi,' 'kızlar' 'sarhoş' ve 'cin' kelimelerini kolaylıkla okudular.

Rampole, bağırdı. «Eğer bu parçalar rütubetle düzeltilirse, o zaman bu usul kolaylıkla tatbik ediliyor demektir. Fakat asıl mesele şu mektuplardan mana çıkaracak kadar kelime okumak kabil mi? Tabii, neticede biz amatörüz. Gross, bütün parçalardan istifade ediyordu herhalde. Fakat Dr. Fell, ne bulacağını sanıyor?»

Bu meseleyi geç vakitlere kadar münakasa ettiler. Rampole: «Her şey alt üst oldu,» dedi. «Artık cinayet sebebi de meçhul. Meselenin can alacak noktası da bu zaten. Kaatilin, hem Grimaud'u, hem de Fley'i öldürmesi için bir sebep yok. Ha, aklıma geldi. Dün geceki o çılgınca faraziyelerin ne olacak? Hani suçlunun Pettis veya Burnaby olduğunu iddia ediyordun?»

«Veya o acaip suratlı sarışının.» Dorothy, kelimelere bilhassa basa basa konuşmuştu. «Beni en çok ne endişeleridiriyor biliyor musun? Paltonun renk değiştirerek, ortadan kaybolması. Bundan da kaatilin evden biri olduğu anlaşılmıyor mu?» Düşündü. «Hayır, ben fikrimi tamamiyle değiştirdim. Pettis'le Burnaby'nin bu cinavetle bir alakası yok. Hatta sarışının da. Bence kaatil, başkası. İki kişiden biri o?»

«E?»

Dorothy, kati bir tavırla: Kaatil ya Drayman, ya da O' Rourke,» diyerek başını salladı. «Bak görürsün.»

Rampole, bağırarak için kendisini güç tutarak: «Evet, bunu ben de düşündüm,» diye itiraf etti. «Yani O'Rourke'u. Fakat sen onu iki sebep dolayısıyla seçiyorsun. Birincisi adam trapezci. Sen de kaatilin cinayetten sonra adeta uçar gibi kaçtığını düşünüyorsun. Fakat, anladığıma göre imkansız bu. İkinci ve daha mühim sebebe gelince ... Onun bu cinayetlerle hiç bir alakası olmaması seni şüphelendiriyor. Hiç bir sebebi olmamasına rağmen. hadiseler o da karıştı. Bu da hayra alamet değil. Böyle düşündüğünden eminim.»

«Belki.»

«Drayman'e gelelim ... Evet, Drayman'in vaktiyle hem Grimaud ve hem de Fley'le bir alakası vardı belki. Mesele de bu! Hım. Sonra o gece yemekten sonra adamı gören olmamış. Hem de ta on bire kadar. Fakat Drayman'in suçlu olduğunu sanmıyorum. Dorothy, gel seninle dün geceki hadiseleri zamana göre sıralayalım. O zaman mesele basitleşmiş olur. Yemekten itibaren her şeyi kaydedelim. Kaba taslak bir şey olacak bu tabii. Basit teferruatı tahminle halledeceğiz. Zaten

yalnız cinayetlerin saatini kati olarak biliyoruz. Bir de bazı şahitler daha önce neler yaptıklarını söylediler. Neyse Elimizden geleni yaparız. Yemekten evvel olanlar da biraz vuzuhsuz. Şimdi-» Bir zarf çıkararak çabucak yazmağa başladı.

6.45 (Sularında). Mangan geliyor. Dolapta asılı duran siyah paltoyu görüyor.

6.48 Annie, yemek salonundan geliyor.

Mangan'ın açık bıraktığı dolabın ışığını söndürüyor. Çengelde palto asılı olmadığını görüyor.

6.55 (Bu kati değil. Fakat yemekten önce olduğunu biliyoruz.) Madam Dumont, holdeki dolaba bakıyor ve sarı paltoyu görüyor.»

Rampole: «Bunu bu sırayla yazdım,» diye mırıldandı. «Zira Mangan paltosunu asıp, ışığı söndürmeden gittikten sonra ve Annie de gelip elektriği kapamadan evvel,yani iki aradaki o kısacık müddet zarfında, Dumont'un hole fırlayıp, dolaba baktığını sanmıyorum.»

Karısının gözleri kısılıverdi. «O! Dur! Nereden biliyorsun? Madem Annie ışığı söndürmüştü, kadın dolapta sarı bir paltonun asılı olduğunu nasıl gördü?» O derin sessizlikte birbirlerine baktılar. .

Rampole: «Mesele enteresanlaşıyor,» diye başını salladı. «Madem, iş bu dereceye geldi---kadın dolaba neden baktı? Fakat, mesele şu: Eğer hadiseler benim yazdığım şekilde, sırayla cereyan ettiyse o zaman vaziyet ve makulleşiyor. Evvela, Mangan siyah paltoyu görüyor ... Mangan gittikten sonra biri bunu alıyor. Bunun sebebini bilmiyoruz tabii. Bu yüzden Annie dolaba baktığı zaman palto filan görmüyor. Daha sonra oraya sarı tvid palto asılıyor. Tamam mı?»

Birdenbire haykırarak, kalemiyle işaret etti. «Fakat, bunun aksi olduysa o zaman ya biri yalan söylüyor, ya da vaziyet daha karışık. O zaman Mangan'ın eve geldiği saat de mühim değil, Zira bütün bu hadiseler bir iki dakika hatta saniye içerisinde olup bitmiş. Anlıyor musun? Body, oraya gidiyor. Paltosunu asıp, odaya giriyor. Dumont, hole çıkıyor. Dolaba bakın, uzaklaşıyor. Onun hemen arkasından Annie geliyor. Elektriği söndürerek, gidiyor. İşte o kısacık müddet zarfında siyah palto evvela sarı oluyor, sonra da ortadan kayboluyor. Bu da imkansız!»~

Karısı, takdirle gülümsedi. «Aferin. O halde hangisi yalan söylüyordu? Herhalde arkadaşının yalancı olmadığı hususunda ısrar edeceksin.»

«Tabii ısrar edeceğim. Seninle her iddiaya girerim, yalan söyleyen o Dumont denilen kadın.»

«Fakat o suçlu değil ki. Bu ispat edildi. Sonra--ben ondan hoşlanıyorum.»

Rampole, bağırdı. «Aklımı karıştırma. Biz yine seninle listemize devam edelim. Bakalım başka şeyler keşfedebilecek miyiz? Haa! Neredeydik? Evet. Yemeği 'yedi' de diye yazalım. Zira bunun yedi buçukta sona erdiğini biliyoruz.Şimdi---

7.30 Rosette'le Mangan misafir odasına geçiyorlar.

7.30 Drayman, yukarıya odasına çıkıyor.

7.30 Ernestine Dumont'un nereye gittiğini kimse bilmiyor. Fakat onun evin içinde bir yerde olduğu muhakkak.

7.30 Mills aşağıdaki kütüphaneye iniyor.

7.30 Grimaud, aşağıdaki kütüphaneye, Mills'in yanına gidiyor ve ona saat 9.30 da yukarı çıkmasını, bir misafir beklediğini söylüyor.

«O! İşte bir karışıklık daha. Az kalsın, Grimaud'un 'Oradan misafir odasına geçtiğini ve Mangan'a ziyaretçiyi orada beklediğini söylediğini yazacaktım. Fakat bu imkansız! Zira Rosette'in ziyaret saatinden haberi yoktu. Halbuki kız, Mangan'ın yanındaydı! İşin fenası Boyd, bu konuşmanın ne zaman ve nerede olduğunu açıklamadı. Neyse. Bu o kadar mühim değil.Grimaud, onu bir ara bir kenara çekmiştir. ' Aynı şekilde Grimaud'un misafirin 9.30 da geleceğini Madam Dumont'a ne zaman haber verdiğini de bilmiyoruz. Her. halde bundan daha evvel bahsetti. Hepsi aynı kapıya çıkar ... »

Dorothy, sigara arıyordu. «Bundan emin misin? Hım. Haydi, devam et.»

7.35 (Sularında) Grimaud, çalışma odasına çıkıyor. 7.35'le 9.30 arasında bir şey olmuyor. Kimse yerinden kımıldamıyor. Kar, lapa lapa yağıyor.

9.30 Sularında) Kar dinliyor.

9.30 Ernestine Dumont, Grimaud'nun çalışma odasından kahve fincanını alıyor. Grimaud, misafirin gelmemesi ihtimalinden bahsediyor. Ernestine Dumont, odadan çıkarken---

9.30 Mills de yukarı geliyor.

«O arada göze çarpacak bir şey olduğunu da sanmıyorum. Mills, yukarıda, Drayman kendi odasında, Mangan'la Rosette de salondalardı. Radyo çalmaktaydılar.. Bir dakika! Bir şeyi unutuyordum. Kapının zili çalınmadan biraz evvel Rosette, sokakta bir gürültü olduğunu işitti. Sanki biri yüksekçe bir yerden yuvarlanmıştı.»

«Madem radyo çalıyordu, bunu nasıl duyabildi?»

«Herhalde radyoyu fazla açmamışlardı. Hayır, hayır!:Radyo bir hayli gürültü ediyordu. Hatta bu yüzden sahte Pettis'in sesinide güçlkle duyabildiler. Neyse ... Bunları'da sırayla yazalım.

9.45 Kapı çalınıyor.

9.45 - 9.50 Ernestine Dumont, kapıyı açıyor. Misafirler konuşuyor. Onun sesini de tanımıyor. Kartviziti alıp, kapıyı adamın yüzüne kapatıyor. Kartın boş olduğunu görünce, kısa bir tereddütten sonra yukarıya çıkıyor ...

9.45 - 9.50 Madam Dumont yukarı çıkarken, misafirde bir yolunu bularak içeriye giriyor ve misafir odasının kapısını bularak içeriye giriyor ve misafir odasının kapısını Rosette'le Mangan'ın üzerinden kilitliyor. Bu arada Pettis'in sesini taklid ederek onlara da cevap veriyor.

Dorothy, atıldı. «Sözünü kesip durmak hoşuma gitmiyor ama, Mangan'la Rosette, adama seslenip kim olduğunu sormak için bir hayli beklememişler mi? Yani kim bu kadar sabreder? Eğer, ben böyle birini bekleseydim, kapının açıldığını duyar duymaz, 'Kim o?' diye bağırırdım.»

«Allah aşkına, sen neyi ispata çalışıyorsun? Hiç bir şeyi mi? Bundan emin misin? Sarışına o kadar kızma canım. Misafir, beklenen zamandan daha önce gelmişti. Bunu unutma. Burnunu çekmenden peşin hükümlere saplandığın anlaşıyor. Listeye devam edelim. 9.45'le 9.50 arası daha başka şeyler de olmuş. Yani kaatil X'in eve girdiği anla, Grimaud'un odasına gittiği dakika arasında geçen müddet zarfında ...

9.45 - 9.50 Misafir, Ernestine Dumont'un peşinden yukarı çıkıp, üst katın koridorunda ona yetişiyor. Kasketini çıkararak paltosunun yakasını indiriyor. Fakat maskesini çıkarmıyor. Grimaud, odanın kapısına geliyor ama misafiri tanımıyor. Ziyaretçi içeri dalarak. kapıyı çarpıyor.Bunu hem Mills, hem de Madam Dumont tasdik ediyor.)

9.50 - 10.10. Mills, koridorun ucundan kapıyı gözetliyor.

Madam Dumont da merdivenden. 10.10 Silah pathıyor.

10.10 - 10.12 E. Dumont baygınlık geçiriyor veya hastalanıyor. Bu yüzden odasına gidiyor. (Not: Odasında uyuyan Drayman silah sesini duymuyor.)

10.10 - 10.12 Mangan, ön odanın kapısının kilitli olduğunu farkediyor. Kapıyı kırmağa çalışıyorsa da muvaffak olamıyor. Tam pencereden atlarken---

10.12 Biz geliyoruz. Ön kapı açık. Yukarı çıkıyoruz.

10.12 - 10.15 Kapı, kerpetenle açılıyor. Grimaud, yaralı yaziyette bulunuyor.

10.15 Tahkikat başlıyor. Ambülans çağırıyor.

10.20 Ambülans geliyor. Grimaud götürülüyor. Rosette, ambülansa binerek babasıyla gidiyor. Hadley'in emri üzerine Boyd Mangan polise telefon etmek üzere aşağıya iniyor.

Rampöle; memnuniyetle, «Bu suretle,» diye mırıldandı. «Boyd'la Rosette temize çıkmış oluyor. Bu hususta saatleri dakikası dakikasına yazmam bile lüzumsuz. Ambülansdaki hastabakıcıların yukarı çıkması, doktorun muayenesi, Gri-maud'un aşağıya indirilmesi---adamlar trabzandan kaysa-lardı, yine en aşağı beş dakika alırdı. Yarabbi! Bunları ya-zınca vaziyet nasıl aşikar bir hal alıyor. Tabii hastahaneye gitmeleri daha da uzun sürdü. Halbuki Fley, Cagliostro soka-ğında onu yirmi beş geçe vurulmuştu! Şimdi---Rosette ambülansla gitti. Ambülans geldiği zaman Boyd, evdeydi. Zira onlarla yukarıya çıkıp, yine onlarla birlikte aşağıya indi. Yani onun şahidi var.» .

- «Suçları onların üzerine yıkmak istediğimi sanma!Bilhassa Boyd'un üzerine. Gördüğüm kadarı, iyi bir gençti o.» Kaşlarını çattı. «Tabii bu hususta yanılmadıysam o baş-ka. Yani--- ambülans,Grimaud'un evine 10.20 den evvel geldiyse vaziyet değişir.»

Rampole, omuzunu silkti. «Daha evvel geldiyse, Guilford sokağından oraya uçtu demektir! Ambülans 10.15 den evvel çağırılmadı. Zaten arabanın beş dakika içerisinde Grimaud'un evine gelmesi de bir mucize sayılabilir ... Hayır, Boyd'la Rosette'in bu işle bir alakası yok. Sonra--- demin aklıma gel-di. Kız, saat on buçukta Bumaby'in penceresinde ışık gör-düğü zaman hastahanedeydi. Yanında da şahitler vardı. Bun-ları da yazıp, eğer varsa, diğer masumları da temize çıkaralım.

10.20 - 10.25 Ambülans geliyor. Grimaud'u alıp gidiyorlar.

10.25 Fley, Casliostro sokağında vuruluyor.

10.20 - 10:30 (En aşağı) Stuart Mills kütüphane de bi-zimle konuşarak suallere cevap veriyor.

10.25 Madam Dumont kütüphaneye geliyor.

10.30 Rosette, hastahanede, Burnaby'in penceresinden sızan ışığı görüyor.

10.25 - 10.40 Madam Dumont, bizimle kütüphanede kalıyor.

10.40 Rosette hastahaneden dönüyor.

10.40 Hadley'in çağırdığı polisler geliyor. Karaladıklarına son bir defa göz atmak için arkasına yaslanan Rampole, en alta upuzun, süslü bir çizgi çekti. «Böy-lece lüzumlu liste tamamlanmış oluyor. Üstelik iki kişinin daha masum olduğu da ortaya çıkıyor. Mills'le Madam Du-mont, suçlu olamazlar! Rosette'le Boyd da öyle. Böylece, evdekilerin, Drayman hariç, neler yaptıkları da anlaşılıyor.»

Kısa bir sessizlikten sonra Dorothy: «Fakat,» diye itiraz etti. «Mesele daha karıştı. Palto hakkındaki o parlak bulu-şun ne olacak? Birinin yalan söylediğini iddia ediyordun. Bu ya Boyd'du ya da Madam Dumont. Fakat şimdi ikisi de temize çıktı. Belki, hizmetçi kız-yanı Annie-lakin o da olmaz. Öyle değil mi? Olmamalı?»

Yine birbirlerine baktılar, Rampole, müstehzi bir tavırla listesini katlayarak, cebine koydu. Dışarıda, gece rüzgar ılık çalarak koşuyor, Dr. Fell ise küçük hücrelerinde, kapalı kapının arkasında ağır ağır dolaşıyordu.

Rampole, ertesi sabah geç kalktı. Bunun bir sebebi yorgunluk, bir sebebi de ertesi günü havanın çok kapalı olmasıydı. Genç adam, ancak saat ondan sonra gözlerini açtı. Etraf karanlık olduğu için ışıklar yakılmıştı. Üstelik hava çok soğuktu.

Rampole, gece Dr. Fell'i bir daha görmemişti. Kahvaltı için arka taraftaki küçük yemek odasına indiği zaman hizmetçi Vida, bir hayli hiddetliydi. Amerikalının önüne jambonlu yumurtasını koyarak: «Doktor şimdi yukarıda,yıkanmağa çıktı,» diye haber verdi. «Bütün gece o fenni tecrübelerle uğraşmış durmuş. Kendisini bu sabah saat sekizde, koltukta uyuklarken buldum. Artık bilmem Mrs. Fell ne diyecek, Hakikaten bilmem. Baş Müfettiş Mr. Hadley de biraz evvel geldi. Kendisi kütüphanede.»

Sabırsız bir tavırla ayağını şöminenin önündeki demire vurmakta olan Hadley, bu haliyle bir yarış atını andırıyordu. "Heyecanla bir haber olup olmadığını sordu. «Fell'i gördün 'mü? O mektupları okuyabildi mi? Ve öyleyse--»

Rampole, vaziyeti izah etti. «Ya sen neler öğrendin? Bir haber var mı?»

«Evet. Hem de mühim haberler. Hem Burnaby ve hem de Pettis suçsuz. İkisinin de şahitleri var.»

Rüzgar, uğuldayarak terasdan ilerledi. Pencereleler zangırdadı. Hadley, hala ayağını demire vuruyordu. «Dün gece Burnaby'le poker oynayan o üç arkadaşını gördüm. Laf aramızda, bunlardan biri Old Bailey hakimlerinden. Her halde bir hakim masum olduğuna dair yemin edeceğini söylediği bir adamı mahkemeye sürükleyemeyiz. Burnaby, Cumartesi gecesi saat sekizden hemen hemen on bir buçuğa kadar poker oynamış. Bu sabah Betts'i de Pettis'in gittiğini söylediği tiyatroya yolladım. Adam Cumartesi gecesi hakikaten oradaymış. Tiyatro'daki barda

alışan garsonlardan biri kendisini tanıyormuş. Zannedersem ikinci perde onu beş geçe sona ermiş ... Bir iki dakika sonra da Pettis bara . gelerek bir viski soda istemiş. Garson buna yemin etmeğe hazırmış. Anlıyacağın Grimaud'un tam öldürüldüğü sırada, Pettis de içki içiyormuş.» Rampole, kısa bir sessizlikten sonra: «Doğrusu,» diye mırıldandı. «Böyle bir şey beklemiyordum. Fakat senin bunu kati olarak söylediğini duymak-Hadley, şuna bakar mısın?» Gece hazırladığı listeyi uzattı.

Baş Müfettiş, buna bir göz attı. «Evet. Ben de bir liste yaptım. Seninki oldukça doğru. Bilhassa kızla Mangan meselesi. .. Tabii alakalı zaman hususunda kati bir şey söyleyemeyiz. Fakat bu da kafi.» Zarfı, avucuna vurdu. «Suçlu namzetlerinin azaldığını itiraf ediyorum. Drayman'la konuşmağa çalışmalı. Bu sabah eve telefon ettim. Grimaud'un cesedini oraya yollamışlar. Kimsenin akli başında değildi.Rosette'den fazla bir şey öğrenemedim. Sadece, morfin yapılan Drayman'ın hala yarı baygın olduğunu anlayabildim. Biz---» O ağır, gürültülü adımlarla bastonun sesini duyunca sustu.Sanki Dr.Fell de Hadley'in sözlerini duyarak, kapıda tereddütle duraklamıştı. Nihayet kapıyı açtı. İçeri girerken gözlerinde o aşına pırıltı yoktu. Sanki şimdi o sıkıntılı sabahın bir parçasıydı. Ağır havada bir felaketin habercisi gizliydi adeta.

Hadley: «E?» diye sordu. «O kağıtlardan istediğini öğrene bildin mi?»

Dr. Fell, ceplerini yokladı, nihayet siyah piposunu bularak yaktı. Cevap vermeden yalpalaya yalpalaya şömineye giderek, kibriti attı. Ve nihayet güldü. Ama istihzayla. «Evet, istediğimi öğrendim. Hadley, Cumartesi gecesı faraziyelerimi açıklarken seni istemiyerek iki defa yanlış yola sevkettim. Ne müthiş hatalardı bunlar! Ne korkunç, baş döndürücü bir budalalıktı! Eğer dün hakikati anlıyarak, şerefimi kurtarmasaydım, budalalara layık en ağır cezaya memnuniyetle katlanacaktım. Neyse ... Tek hata benimki değildi. Kader ve vakalar daha da korkunç hatalara sebep oldular. Bunlar bir araya gelerek adi, bayağı ve iğrenç bir cinayeti, korkunç, anlaşılması imkansız, bir muamma haline soktular. Tabii kaatil de zekiydi. Bunu itiraf ediyorum. Fakat--evet istediğimi öğrendim.»

«E? O kağıtlardaki yazılar neymiş? Mektuplarda neler yazılıymış? »

Dr. Fell: «Hiç ... » dedi. Bu sözü usulca, ağır ağır söyleyişinde korkunç bir sey vardı. Hadley, havkırdı. «Yani--tecrübe muvaffak olmadı mı?» - «Hayır. Tecrübe muvaffak oldu.» Dr. Fell, gürlledi. «O kağıtlarda hiç bir şey yoktu. Ne bir satır,--ne bir kelime! Cumartesi gecesı keşfedeceğimizi söylediğim o öldürücü sırlarla alakalı bir tek virgül bile göremedim. İşte, demin bunu söylemek istiyordum. Yalnız-şey-evet. Bunların arasında mukavva gibi kalınca kağıtlar vardı. Üzerine de bir iki harf basılmıştı. »

«O halde neden mektupları yaktı?»

«ünkü .bunlar mektup değildi de ondan. İşte mesele de bu! Biz bu yüzden yanıldık. Onların ne olduğunu hala anlıyamadın mı? Gel Hadley, bu işi bitirip, bu korkunç meseleyi de unutmağa çalışalım. Görünmeyen kaatille karşılaşmağı istiyorsun değil mi? Rüyalarımıza giren o Allahın belası hortlağı,---o içi boş adamı görmeği arzu ediyorsun? Pekala. Sizi tanıştıracaaım. Araban burada mı? Haydi, gel öyleyse. Bakalım birine vaziyeti itiraf ettirebilecek mlyim?»

«Kime?»

«Grimaud'un evinde birine. Haydi, gel.»

Rampole, neticenin ufukta belirdiğini farkediyor, bundan da korkuyordu. Baş dönmeğe başlamıştı. Fakat kaatilin kim olduğunu da, tahmin edemiyordu. Motor yarı donmuştu. Hadley, arabayı zorlukla alıştırabildi. Daha sonra bir kaç defa yol tıkanıdı ama Hadley küfretmedi bile. En sessizleri ise Dr. Fell'di.

Russel meydanındaki evin bütün perdeleri kapatılmıştı.

Bina bir gün evvelkinden daha da cansız duruyordu.çünkü ölüm duvarlarının arasına süzölmüştü. Evin sessizliği dışarıya bile taşıyordu. Bu yüzden Dr. Fell'in çaldığı zilin akislerini durdukları yerden kolaylıkla duydular. Uzun bir müddet sonra başında bonesi, üzerinde beyaz önlüğüyle Annie eşikte belirdi. Rengi solmuş, adaleleri gerilmişti ama yine de sakindi.Dr. Fell:

«Madam Dumont'u görmek Istiyoruz,» diye mırıldandı. Hadley, sükunetini bozmamasına rağmen çabucak dönerek ona baktı. Geri çekilmiş olan Annie, holdeki karanlık gölgelerin arasından konuştu.

Misafir odasını işaret ederek, fısıldadı. «Şey-şeyle beraber--orada... Çağırayım--» Yutkundu. Dr. Fell, başını salladı. Diğerlerini şaşırtan bir sessizlikle ilerleyerek, misafir odasının kapısını usulca açtı.

Koyu kahverengi storlar açılmıştı. Kalın dantel perdeler dışarıdan süzülen ışığı bulanıklaştırmaktaydılar. Odanın daha geniş durmasına rağmen eşyalar gölgelerin arasında kaybolmuştu. Yalnız bir tek şey hariç ... Beyaz satenle astarlanmış, pırıl pırıl, cilalı siyah tahtadan yapılmış bir şeydi bu. Yani--üstü açık bir tabut. Etrafında ince mumlar yanıyordu. Rampole, sonradan. bulunduğu yerden sadece ölünün burnunu görebildiğini hatırladı. Fakat o mumlar, çiçeklerin ağır rayihası veya tütsü kokusu onlara renksiz Londra'da olduklarını unutturdu. Şimdi rüzgarlı Macaristan dağlarında bir yerdelerdi sanki. Altın haç şeytanların içeri girmesine, sarmısaktan yapılmış çelenkler ise etrafta dolaşan vampirlerin yaklaşmasına mani oluyordu.

Fakat, ilk farkettileri şey bu olmadı. Ernestine Dumont, tabutun yanında ayakta duruyordu. Bir eliyle bunun kenarını sıkı sıkı yakalamıştı. O titrek, hafif mum ışığı, ak düşmüş olan saçlarını altın rengine boyuyor, omuzları düşmüş, kamburu çıkmış kadına daha yumuşak ve genç bir hal veriyordu. Başını ağır ağır çevirdiği zaman gözlerinin kızararak çukura kaçmış olduğunu gördüler. Buna rağmen kadın hala ağlıyamıyordu. Göğsü kesik soluklarla inip kalkmaktaydı. Lakin omuzlarına uzun püsküllü, ağır, neşeli, kırmızı işlemeli sarı bir şal almıştı. Şalın boncuk işlemleri ışıpta alev alev yanıyor, adeta hareket ediyordu. Barbarca bir şeydi bu. Sonra--- Ernestine Dumont onları gördü. Sanki ölüyü korumağa çalışıyormuş gibi iki eliyle tabutun kenarını tuttu. Titrek mum ışığında iki tarafa açılmış kollarıyla bir heykeli andırıyordu.

Dr. Fell, sefkatle: «Her şeyi itiraf ederseniz, rahatlarsınız, Madam,» diye fısıldadı. «Bana inanın. Çok rahatlarsınız.»

Rampole, bir an kadının nefesinin durduğunu sandı. Sonra Ernestine Dumont, öksürürmüş gibi bir ses çıkardı, İstirabın çılgınca bir neşeye dönmeden evvelki haliydi bu. «İtiraf mı edeyim?» dedi. «Budalalar! Demek böyle düşünüyorsunuz? Hoş, bu bana vız gelir. İtiraf ha? Demek cinayeti itiraf edeceğim?»

Dr. Fell, başını salladı. «Hayır.» Sakin sesi odada ağır akisler yaptı. Kadın, hayretle ona baktı. Ve ilk defa gözlerinde müthiş bir korku da belirdi. Kendisine yaklaşan Dr. Fell: «Hayır,» diye tekrarlardı. «Siz kaatil değilsiniz. Müsaadenizle size ne olduğunuzu anlatacağım.» Mumların ışığında kara bir heyula gibi kadının tepesine dikilmişti. Fakat hala sefkatle konuşuyordu. «Dün, O'Rourke adlı biri bize bazı şeyler anlattı. O sırada sahnedeki-veya sahne haricindeki--- oyunlarını ekseri bir yardımcı sayesinde yapılabildiğini söyledi. Bu hadise o oyunlardan farklı değil. Siz, o hokkabaz ve kaatilin yardımcısısınız. »

Ernestine Dumont: «İçi boş adamın,» diye mırıldandı.

Sonra da birdenbire deli gibi gülmeğe başladı.

Dr. Fell: «İçi boş adam,» diyerek sessizce Hadley'e döndü. «Hakikaten içi boş adam. Bu ad bir bakıma korkunç ve müstehzi bir şaka sayılabilirdi. Çünkü hakikatti. Fakat biz bunu bilmiyorduk. İşte işin tüyler ürperten ve bir cihetten de insanı utandıran tarafı. Aradığın kaatili görmek istiyor musun?» Dr. Fell, içini çekti. «Kaatil orada yatıyor. Artık onun hakkında hüküm veremiyeceğiz.» Ağır bir hareketle Dr. Charles Grimaud'nun bembeyaz, hareketsiz çehresini işaret etti...

20. İKİ KURŞUN

Dr. Fell, sanki ölüyü korumak istiyormuş gibi tabutun önünde büzülmüş olan kadına ısrarla bakıyordu. «Madam,» diye devam etti. «Sevdiğiniz adam öldü. Artık o kanunun erişimiyeceği bir yerde. Ne yaptıysa bunun cezasını da çekti. Şimdi size ve bana düşen vazife,---yaşayanların incinmemesi için bu işi örtbas etmek. Fakat---cinayete istirak etmemenize rağmen yine de bu işe karıştınız. Bana inanın. Vaziyeti, sizden bahsetmeden anlatabilseydim, bunu da yapacaktım. İstirap cektığınızı biliyorum. Fakat bütün meseleyi izah etmek zorundaydım. Bunu da, sizi işe karıştırmadan yapmak imkansızdı. Anlıyorsunuz değil mi? Onun için Baş Komiser Hadley'i bu hadisenin örtbas edilmesi lazım geldiğine ikna etmeliyiz.» Sesinin tonu, bu Gideon Fell denilen adamın değişmeyen, bitip tükenmek bilmeyen. hudutsuz merhameti, kadını, göz yaşlarından sonra gelen uyku gibi yatıştırdı. O çılgınca hali kalmamıştı artık.

Kısa bir sessizlikten sonra adeta heyecanla: «Biliyor musunuz?» diye sordu. «Hakikaten biliyor musunuz? Beni aldatmayın!»

«Evet. Hakikaten biliyorum.»

Ernestine Dumont, ifadesiz bir sesle: «Yukarı çıkın,» dedi. «Onun odasına gidin. Ben de biraz sonra geleceğim. Ben şimdi—sizinle konuşamayacağım. Düşünmem lazım ve--Rica ederim. ben gelinceye kadar baskalarına bir şey söylemeyin. Lütfen! Hayır! Kaçacak değilim!»

Dışarı çıkarlarken Dr.Fell,sert bir hareketle Hadley'i susturdu. Yine sessiz sedasız loş merdivenlerden üst kata tırmandılar. Kimsenin yanından geçmediler. Kimseyi görmediler.

Nihayet tekrar çalışma odasına girdiler. Burası o kadar karanlıktı ki, Hadley masadaki mozaik lambayı yakmağa mecbur oldu. Kapının sıkıca kapalı olup olmadığına baktıktan sonra da çıldırmış gibi döndü. «Fley'i Grimaud'un öldürdüğünü mü söylemeğe çalışıyorsun?»

«Evet.»

«Demek adam hastahanede, şahitlerin gözleri önünde pençeleşirken kalkıp Cagliostro sokağına gitti ve---»

Dr. Fell, sakın sakın: «O zaman değil,» diye cevap verdi. «Zaten anlamadığın da bu. Yine bu yüzden ters yola saptın. Ben de işin altüst olduğunu söylediğim zaman bunu kastediyordum. Fley, Grimaud'dan evvel öldürüldü. Daha da fenası Grimaud bize hakikati olduğu gibi anlatmağa çalışıyordu. Artık ümit kalmadığını, kurtuluş olmadığını anlamıştı. Öleceğini bildiği için hakikati söyledi. Fakat biz bunu yanlış anladık. Adamın tek iyiliği de bu oldu galiba ... Otur. Sana meseleyi anlatmağa çalışacağım. Üç esas noktayı kavradıktan sonra benim yardımına ihtiyacın kalmayacak. Mesele kendi kendisini izah edecek adeta.» Hırıltılı hırıltılı nefes alarak masanın arkasındaki koltuğa çöktü. Bir müddet boş gözlerle mozaik lambaya baktıktan sonra, sözlerine devam etti. «O üç esas nokta şunlar:

1. Henri ağabey yoktu. Sadece iki kardeş vardı.
2. Her iki kardeş de hakikati söylüyorlardı.
3. Zaman meselesi vakanın altüst olmasına yol açtı...

Bu hadisede çok şey zamana dayanıyordu. Kısacık müddetlere. Ka-atilden 'içi boş adam' diye bahsedildi. Gizli bir alaydı bu. Zamanın yanlış anlaşılması ve üstelik bunun meselenin can alacak noktasını teşkil etmesi de ikinci bir alay. Olanları düşünecek olursan, bunu da kolaylıkla görürsün. Dün sabahı hatırla! Cagliostro sokağında bir acaiplik olduğuna inanmağa başlamıştım. Sözüne güvenilir üç şahit de Fley'in tam sa-niyesi saniyesine onu yirmi beş geçe vurulduğunu söylemişlerdi. Dalgın dalgın, 'Saat hususunda bu kadar uyuşmaları şaşılacak bir şey,' dedim. Sokak kazalarında en soğukkanlı şahitler bile dikkatle saatlerine bakmazlar. Nadir olarak baktıkları zaman da bu hususta ağız birliği etmiş gibi konuşmazlar. Fakat şahitler dürüst insanlardı. Bu ağız birliğinin de bir sebebi olmalıydı. .. Yani---saat adeta onlara zorla kabul ettirilmişti... Tabii! Zira, maktulun yere yığıldığı yerde ışıklı bir vitrin vardı. Civardaki tek ışıklı vitrin. Kuyumcu dükkanına aitti bu. Derhal dikkati çekiyordu. Vitrinden süzülen ışık kurbanı aydınlatmaktaydı. Kaatili arayan polis de ilk iş oraya koşmuştu. Yani burası tabii bir şekilde bakışları üzerine çekiyordu. Ve o vitrinde, en ortada acaip biçimiyle göz alan koskocaman bir

saat vardı. Polis, zamanı anlamak için bu saate baktı. Diğerleri de öyle. İşte bu yüzden vakit hususunda ağız birliği etmiş gibi konuştular. Fakat---o sırada pek de ehemmiyeti olmayan bir şey aklıma takıldı. Grimaud vurulduktan sonra sen adamlarını bu eve çağırdın. Sonra da bunlardan birini şüphelendiğin Fley'i yakalaması için derhal yolladın. Şimdi-- adamların buraya kaçta geldiler?»

Buna Rampole, cevap verdi. «Takriben onu kırk geçe.Bunu listeme yazdım.»

Dr. Fell: «Ve,» dedi. «Bir memur Fley'in yakalanması için derhal gönderildi. Bu adam Gagliostro sokağına-kaçta erişti? Oraya ne zaman gitti? Fley öldürüldükten onbeş-yirmi dakika sonra. Fakat o kısacık zaman zarfında neler olmuştu? İnanılmayacak bir sürü şey. Fley, bir doktorun evine götürülmüş, orada ölmüş, muayene edilmiş, hüviyetinin tespiti için üzeri aranmış, gazetenin yazdığına göre 'kısa bir gecikmeden sonra' araba gelmiş ve ceset morga kaldırılmıştı! Bütün bunlar o kısa müddet zarfında olmuştu. Zira Hadley'in adamı Cagliostro sokağına eriştiği zaman, her şey olup bitmişti. Heyecan çoktan sona ermişti. İnanılacak şey miydi bu? Maalesef o kadar kalın kafalıyım ki, dün sabah mücevhercinin vitrininde saati gördüğüm zaman yine de bir şey anlamadım ... Tekrar dünü düşünün ... Dün sabah, bizim evde yemek yedik. Pettis geldi. Onunla kaçta kadar konuştuk?»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Hadley, birdenbire parmaklarını şaklatarak: «Ona kadar,» diye cevap verdi. «Tam ona kadar! Evet! Zira Pettis gitmek üzere' ayağa kalktığı zaman Big Ben çalmağa başlamıştı.»

«Tamam. Pettis, evden çıktı. Biz. onun arkasından şapkamızı paltomuzu giyip otomobille doğruca Cagliostro sokağına gittik. Zamanı bol bol turalım isterseniz. Şapka giymek, aşağıya inmek, Pazar sabahı تنها yollardan pek yakındaki bir yere gitmek... Cumartesi gecesi trafik fazlayken bu yol sadece on dakika sürmüştü. Pazar sabahı bütün bu işlerin yirmi dakikadan fazla aldığını iddia edecek değilsiniz ya? Fakat Cagliostro sokağında bana kuyumcuyu gösterdiğiniz zaman o acaip saat onbiri çalışıyordu... Fakat o dalgınlığım ve budalalığım yüzünden, saate bakıp düşürmeği akıl edemedim. Tıpkı o üç şahidin gece o heyecan arasında düşünemedikleri gibi... Saat çaldıktan hemen sonra Somers'le O' Rourke bizi Burnaby'nin dairesine çağırdılar. Orada uzun bir araştırma yaptık, O'Rourke'la konuştuk. Akrobat bize izahat verirken, sadece rüzgarın uğultusunun duyulduğu o sakin sokakta yeni bir sesin akisler yaptığını farkettim. Kilise çanları çalıyordu. E? Kilise çanları kaçta çalar? Her halde on birden sonra değil. Zira o sırada ayın başlamıştır. Çanlar, ayine hazırlık olmak üzere ekseri on birden evvel çalınır. Fakat o Alman saatine göre on biri çoktan geçmişti. İşte o zaman beynim uyuşukluktan kurtuldu. Big Ben'i ve Cagliostro sokağına gelişimizi hatırladım. Big Ben'e karşılık yabancı bir saat! Big Ben yanlış olamazdı. O halde? Kuyumcunun vitrinindeki saat kırk dakika kadar ileriydi, İşte bu yüzden Cagliostro sokağındaki hadise onu yirmi beş geçe olmamıştı. Aslında Fley ona çeyrek kaladan daha önce---takriben dokuzu kırk geçe öldürülmüştü. Şimdi---biri er veya geç bunun farkına varacaktı. Belki varmıştı bile. Böyle şeyler resmi tahkikatlarda çabucak ortaya çıkar. Muhakkak biri saatin doğru olmadığını iddia edecekti. O zaman ümit ettiğim gibi hakikati görebilecek miydin? Yoksa aklın büsbütün mü karışacaktı? Bunu bilmiyorum ... Ne olursa olsun, Cagliostro sokağındaki cinayet maskeli adam saat ona çeyrek kala bu evin kapısını çalmadan bir kac dakika evvel işlenmişti.»

Hadley, itiraz etti. «Fakat hala anhyamadım---»

«İmkansız vaziyeti mi anlıyamadın? Orası öyle. Fakat artık hadiseyi sana başından sonuna kadar rahatça anlatabileceğim.»

«Ala. Fakat evvela şunu anlayayım: Eğer Grimaud, dediğin gibi Fley'i Cagliostro sokağında dokuz kırk beşten evvel vurduysa---»

Dr. Fell: «Ben öyle bir şey söylemedim,» dedi. - «Ne?»

«Sabırla anlatacağım hikayeyi başından sonuna kadar dinlersen, esrarı da çözersin. Geçen hafta, Çarşamba gecesi mazinin karanlıklarından sıyrılan Fley, ortaya çıktı. Mezarından fırlamıştı o.

Warwick meyhanesinde korkunç bir şekilde ağabeyisini tehdit etti. Ve--Grimaud derhal onu öldürmeğe karar verdi. Zaten bu esrarlı vakada Fley'in bir tek düşmanı vardı: Grimaud. Yalnız o, Fley'i öldürmeği isteyebilirdi. Yarabbi! Hadley, adam bunu aklına koymuştu. Zengindi, emniyeteydi. Mazi gömülmüştü. Herkes kendisine hürmet ediyordu. Sonra' birdenbire kapı açılmış ve içeriye mütebessim bir yabancı girmişti. Küçük kardeşi Pierre. Hapishaneden kaçan Grimaud, kardeşlerinden birini, onun diri diri gömüldüğünü bilmesine rağmen, ölüme terketmişti. Diğerini de öyle ama kader buna mani olmuştu. İngiltere hükümetinden iade edilmesi istenir---ve memleketinde de asılabilirdi. Ve Pierre Fley bunca sene sonra izini bulmuştu. Şimdi Fley'in o gece birdenbire içeri dalıp Grimaud'a söylediklerini iyice düşünün. Onun bazı şeyleri neden söylediğini veya yaptığını anlamağa çalışın. O zaman Pierre Fley'in sanıldığı kadar deli olmadığını anlayacaksınız? Mesela---madem 'adam hususi bir intikam peşindeydi, o halde neden Grimaud'un karşısına arkadaşlarının yanında dikildi? Niçin gizli ka-paklı, imalı bir şekilde konuştu? Adam, ölmüş olan diğer ağabeyisini bir silah gibi kullandı. Zaten Fley, yalnız o zaman ölmüş olan ağabeyisinden bahsetti. Neden adam, 'Ağabeyim sizin için benden daha tehlikeli olabilir,' dedi? çünkü, Grimaud'un asılmasına ölmüş olan Nicholas sebep olacaktı. Neden, 'Canınızı almağı ben istemiyorum, o istiyor,' diye mırıldandı? Niçin, 'Sizi ziyarete gelsin mi?' dedi. Neden bu sözlerden sonra Grimaud'a üzerinde açık adresi bulunan kart vizitini verdi. Karvizitini vermesi, sözleri ve sonraki hareketleri bir arada çok manidar tabii. Fley, Grimaud'u arkadaş-larının yanında korkuturken şunları söylemek istiyordu. ':E, ağabey? Gençken çaldığımız paralara kondun. Artık zengin ve rahatsın. Ben fakirim,---işimden de nefret ediyorum. Gelip beni bu adreste arayacak mısın? Bu meseleyi seninle dostça halledecek miyiz? Yoksa polisleri peşine takayım mı?»

Hadley, usulca mırıldardı. «Şantaj ... »

«Evet. Fley'in akli muvazenesi bozulmuştu ama adam aptal değildi. Şimdi Grimaud'a söylediği son tehdit dolu sözleri hatırla. Her halde onun neyi ima ettiğini kolaylıkla anlayacaksın. 'Ben de ağabeyimle beraberken kendimi tehlikeye atıyorum. Fakat bunu göze almağa hazırım. Bu defa, sonradan da olduğu gibi ağabeyisi Grimaud'u kastediyordu. 'Ağabey, sen beni de 'diğer kardeşini öldürdüğün gibi ortadan kaldırmağa çalışabilirsin. Fakat artık bu tehlikeyi göze alacağım. Seni dostça ziyaret edeyim mi? İstersen öbür ağabeyimi yollarım. O seni astırır.' Pierre Fley'in daha sonraki hareketlerini.öldürüldüğü gece yaptıklarını hatırlayın. Adam, neşeyle temsillerinde kullandığı aletleri kırıp, yaktı ... Ya O'Rourke'a söyledikleri? Bu öğrendiğimiz şeylerden son-ra o sözler ancak bir tek manaya gelebilir. Pierre Fley, şunları söyledi:

'Artık işim bitti. Bunlara ihtiyacım kalmadı. Sana söylemedim mi? Ben, ağabeyimi görmeğe gidiyorum. O bir şeyler yapacak ve böylece o eski mesele de halledilmiş olacak.'

Anlıyacağınız Grimaud, ona para vermeğe razı olmuştu. Fley, eski hayatını tamamiyle geride bırakmak niyetindeydi. Mezarına dönüyordu o. Zengin bir ölü olacaktı. Pierre Fley, ortadan kalkacak, yerini hali vakti yerinde bir adam alacaktı. Fley, O'Rourke'a meseleyi daha açıkca anlatamazdı tabii. Fakat zavallı ağabeyisinin ne sinsi, ne hilekar bir mahlük olduğunu biliyordu. Vaktiyle bunu iyi öğrenmişti. O'Rourke'dan ayrılırken, ona tehlikeden bahsedemez, ağabeyisini ele veremezdi. Zira Grimaud'un para vermesi ihtimali vardı. Bu yüzden sadece bir imada bulundu:

'Bu işi yaptıktan sonra başıma bir şey gelirse, ağabeyimi benim oturduğum sokakta bulabilirsin. Kendisi aslında orada oturmuyor ama geçenlerde bir oda tuttu.'

Bu son sözleri biraz sonra izah edeceğim. Şimdi Grimaud'a dönelim. Aslında Grimaud, Fley'e beş para bile vermek niyetinde değildi. Fley, ölecekti. Grimaud, canını sıkan bu kardeşi yüzünden rahatsız olmağı istemiyordu. Grimaud zeki, kurnaz ve sinsi bir adamdı. Üstelik o sihirli şeylerden, böyle oyunlardan da çok hoşlanıyordu. Evet, Fley, ölecekti.Fakat bu görüldüğünden daha da zor bir işti... Fley, kendisine gizlice gelmiş olsaydı,---arkadaşları onunla kendisi arasında bir bağ kuracak vaziyette olmasalardı, kardeşini çabucak ortadan kaldıracaktı. Fakat Fley,

akıllılık etmişti. Cüretkar bir tavırla ortaya çıkarak, adını, adresini vermiş, Grimaud'un arkadaşları önünde onun hakkında karanlık bir takım sırlar bildiğini ima etmişti. Hoş bir vaziyet değildi bu. Zira Fley bir cinayete kurban gittiği takdirde, arkadaşlarından birinin, 'A, a ... Bu o gece meyhaneye gelen adam değil mi?' demesi ihtimali vardı. Tabii bunu tehlikeli soruşturmalar takib edecekti. Zira belki de Fley başkalarına da kendisi hakkında bir şeyler söylemişti. Sadece kardeşinin Grimaud'u ne gibi korkunç bir sırla tehdit ettiğini saklayacağı aşıkardı. Zaten Fley de bu yüzden susturulacaktı. Fley'e ne olursa olsun, adam nasıl ölürse ölsün Grimaud'a yine bir şeyler sorulacaktı. En iyisi, Fley kendisini öldürmek istiyormuş. gibi bir tavır takınmak olacaktı. İşte Grimaud bu yüzden kendisine (fazla dikkati çekmeyen bir tarzda) tehdit mektupları yollamağa, ev halkını zekice bir şekilde heyecanlandırmağa başladı. Sonunda da Fley'e gitmeğe karar verdiği gece herkese adamın evine geleceğine dair tehditler savurduğunu söyledi. O parlak cinayet planını nasıl tatbik etmeği düşündüğünü biraz sonra göreceksiniz.

«Grimaud, bu meseleyi iyice düşünmüştü... Kendisini öldürmeğe karar vermiş olan cani Fley, Cumartesi gecesi onu ziyaret edecekti. Bunu şahitler de göreceklardı. Fley, çalışma odasına girecek ve ikisi yalnız kalacaklardı. İçeriden bir takım sesler aksedecekti. Münakaşa, Döğüş, Patlayan bir tabanca. Bir düşme. Kapı açılınca Grimaud'u yalnız bulacaklardı. Fakat adamın yan tarafında görünüşte korkunç, aslında sathi bir kurşun yarası da olacaktı. Silah içeride bulunmayacaktı. Pencereden ise Fley'e ait bir ip sarkacaktı. Herkes onun ipten kayarak kaçtığını sanacaktı. Unutmayın, hava raporunda o gece kar yağmayacağı bildirilmişti. Onun için ortaya ayak izi meselesi de çıkmayacaktı. Grimaud, 'Beni öldürdüğünü sandı,' diyecekti. 'Ben de ölmüş gibi yaptım. Nihayet o kaçtı. Hayır, hayır. Polisi o zavallının peşine takmayın. Bana bir şey olmadı.' Ertesi gün Fley odasında Ölü bulunacaktı. İntihar etmiş tabii. herkes tabancasını göğsüne dayayarak tetiği çektiğini sanacaktı. Silah yanında, intihar mektubu da masanın üzerinde duracaktı. Grimaud'u öldürdüğünü zannetti. Ümitsizlikten canına kıydı' denilecekti... İşte dostlarım Grimaud herkesi kandırmak için böyle bir oyun hazırlamıştı.»

Hadley: «Fakat bunu nasıl yaptı?» diye sordu. «Zaten evdeki pazar çarşısına da uymadı.»

— «Öyle. Zira planı altüst oldu... Çoktan ölmüş olan Fley, Cagliostro sokağında yataarken, ikinci bir Fley kendisini nasıl ziyarete gelecekti? Bu esrarlı oyun nasıl oynanacaktı? Bunları sırası gelince anlatacağım. Grimaud, Madam Dumont'un yardımıyla bazı hazırlıklar yapmıştı. Fley'e, onunla, tütüncü dükkanının üzerindeki odasında konuşacaklarını söylemişti. Kardeşine kendisini Cumartesi gecesi dokuzda: beklemesini tembih etmiş, 'Sana istediğin parayı getireceğim,' demişti. (Neşeyle eşyalarını yakan ve sahneye çıkmayı da reddeden Fley'in tiyatrodan sekizi çeyrek gece ayrıldığını hatırlayın.). Grimaud, Cumartesi gecesini seçmişti. Zira o gece çalışma odasından çıkmadığını, o sırada rahatsız edilmek—ten hoşlanmadığını herkes biliyordu. O geceyi seçti, çünkü bodrum kapısından girip çıkmak niyetindeydi. O katta odası olan Annie de Cumartesi geceleri izinliydi. Grimaud'un saat yedi buçukta çalışma odasına çıktıktan sonra,--- dokuz elli'de misafiri içeri almak için kapısını açıncaya kadar hiç kimse tarafından görülmediğini biliyorsunuz. Madam Dumont, dokuz buçukta kahve fincanını alınağa gittiği zaman Grimaud'nun kendisiyle konuştuğunu iddia etti. Biraz sonra bu sözlere neden inanmadığımı anlatacağım.

Aslında Grimaud, o sırada çalışma odasında değildi. Cagliostro sokağındaydı o. Madam Dumont'a saat dokuz buçukta çalışma adasının kapısının önünde dolaşmasını, içeriden çıkıyormuş gibi yapmasını tembih etmişti. Neden? Grimaud, Mills'e saat tam dokuz buçukta yukarı, çıkmasını ve koridorun ucundaki odasından kapıyı gözetlemesini emretmişti de. ondan. .. hazırlanan oyunu, hileyi yutacak olan baş şahit Mills'di. Fakat sekreter yukarıya çıkıp, çalışma adasının önünden geçerken Grimaud'la konuşmağa veya onu görmeğe kalktığı takdirde, Ernestine Dumont genç adama mani olacaktı. Madam Dumont, kemerin altında bekleyecek, Mills meraklandığı takdirde kendisini oradan uzaklaştıracaktı. Hileyi yutturmak için Stuart Mills'i seçmişlerdi. Neden? Çünkü Mills, vazifesine düşkün olduğundan verilen emri yerine

getirmekle beraber, Fley'den. çok korktuğu için o 'içi boş adam' merdivenlerden çıktığı zaman işe karışmayacaktı. Mills, adam, çalışma odasına girmeden önceki 'tehlikeli anlar' sırasında maskeli misafire hücum edecek tipte bir insan değildi. Halbuki Mangan hatta Drayman düşmana saldırabilirlerdi. Üstelik Grimaud, Mills'iri odasından çıkmağa bile cesaret edemiyeceğini biliyordu. Ona, odasında oturması söylenmişti. Sekreter de bu emri yerine getirecekti. Sonra-- Mills'in seçilmesinin bir sebebi de onun kısa boylu oluşuydu. Ne demek istediğimi biraz sonra anlayacaksınız ... Şimdi---Mills'e dokuz buçukta yukarıya çıkarak, kapıyı gözetlemesi söylenmişti. Zira 'içi boş adam' da bundan bir iki dakika sonra ortaya çıkacaktı. Fakat 'içi boş adam' geç kaldı. Tezatlari unutmayın. Mills'e, dokuz buçuk, denilmişti, Mangan'a on. Bunun sebebi aşikar. Aşağıda, misafirin geldiğini söyleyerek, Madam Dumont'u destekleyecek bir şahidin bulunması lazımdı. Fakat Mangan, ziyaretçiyi merak eder, 'içi boş adam' a meydan okuyabilirdi. Bu yüzden Grimaud ona şaka yollu ziyaretçinin gelmiyeceğini-•veya hiç ol-mazsa ondan sonra uğrayacağını söyledi. Mangan'ı şaşırtması şarttı. Zira ancak. o tereddütle beklerken 'içi bos adam' tehlikeli kapının önünden geçerek yukarı çıkabilirdi. Üstelik,icap ettiği takdirde Mangan'la Rosette'i içeri kilitlemesi işten bile değildi. .. Diğerlerine gelince... Annie, sokaktaydı. Drayman'a bir konser bileti verilmişti. Burnaby,muhakkak klübünde poker oynuyordu. Pettis de tiyatrodıydı. Meydan boştu yani... Dokuza doğru.-•-herhalde dokuza on kala•--Grimaud, bodrum kapısından çıkarak evden uzaklaştı. Başı derde girmisti bile. Hava raporuna rağmen, kar saatlerden beri lapa lapa yağıyordu. Fakat Grimaud'un buna pek aldırdığı yoktu. Adam, işini bitirip dokuz buçukta döneceğini sanıyordu. Kar nasıl olsa yağmaya devam edecek ve ayak izlerini de örtecekti. Aynı şekilde sonradan güya pencereden kaçan misafirin ayak izleri bırakmamış olmasına da şaşılmayacaktı. 'Kar örtmüş bunları...' denilecekti. Her ne hal ise ... Planını tatbike başlamış olan Grimaud'un artık geri dönmesi imkansızdı.çıkarken yanına . sahibinin tayini anlaşılması imkansız olan eski bir Colt revolver almıştı. İçinde iki kurşun vardı bunun. Başına nasıl bir şapka geçirmişti bilmiyorum. Fakat paltosu, kızamık çıkaran çocuk gibi benek benek, sapsarı, göz alıcı bir tvidden yapılmıştı. Üstelik vücuduna göre bir hayli büyüktü bu. Grimaud, paltoyu böyle bir şey giymeyeceğini bildikleri için almıştı.Kendisini gören olursa da tanımayacaktı.»

Hadley, sözünü kesti: «Bir dakika! Şu paltoların renk -değiştirme meselesi ne olacak? Bu o akşam daha önce oldu herhalde. İşin içyüzü nedir?»

«Senden yine son hileye kadar beklemeni rica edeceğtim. Bu da onunla alakalı zaten ... Grimaud, Fley'i ziyaret etmek niyetindeydi. Kardeşinin odasında, onunla bir müddet dostça konuşacaktı. Kendisine, 'Bu mezbeleden çık kardeşim,' diyecekti. 'Bundan sonra rahatın yerinde olacak. Lüzumlu her şeyi yapacağım. En iyisi bu işe yaramayan eşyalarımı burada bırakarak, benim evime gel. Ev sahibine haber vermedin. Onun yerine bu eşyaları alsın işte!' Yani Fley'e, ev sahibine, iki manaya gelecek bir pusula yazdırmak için elinden geleni yapacaktı. 'Tamamiyle gidiyorum .. ' veya 'Mezarıma dönüyorum ... ' Bu pusula, Fley'in cesedi. elinde tabancayla bulunduğu zaman "bir intihar mektubu sanılmalıydı.» Dr. Fell, öne doğru eğildi. «Bu pusula da yazıldıktan sonra -Grimaud, Colt'u çıkararak namluyu Frey'in göğsüne dayayacak ve gülerek tetiği çekecekti... Kardeşinin o odası, boş bir binanın en üst katındaydı. Ev sahibi, bodrumda oturuyordu.Üstelik Cagliostro sokağının en meraksız adamıydı o. Silah sesi,---bilhassa namluyu iyice Fley'in göğsüne dayanmış olan tabancanın boğuk gürültüsü duyulmayacaktı. Ceset. bir müddet sonra bulunacaktı. Muhakkak ki Fley'in öldüğünü en erken, ertesi sabah anlayacaklardı. O sırada Grimaud ne yapacaktı? Fley'i öldürdükten sonra silahı kendisine çevirerek tetiği çekecekti. Hafif bir yara alması lazımdı. Bu iş için kurşunun etine saplanmasına bile razıydı. Grimaud, bir boğa kadar kuvvetli. sinirleri çelik gibi bir adamdı. Bunu seneler önceki üç tabut hadisesinden anlıyoruz ... Evet, kendisini hafifçe yaraladıktan sonra tabancayı Fley'in yanında bırakacaktı, Büyük bir soğukkanlılıkla yarasının üzerine mendilini veya bir pamuk parçası koyacak ve üzerine de plaster yapıştırıracaktı. (Zamanı gelince, bunları söküp atacak ve yarasını

açacaktı tabii.) Evet... Grimaud, yaralı vaziyette evine dönecek, Fley'in kendisini ziyarete geldiğini ispat edecek olan tiyatro oyununu sahneye koyacaktı. Tabii neticede resmi soruşturmadaki jüri Fley'in onu görmeğe geldiğine, kendisini vurduktan sonra Cagliostro sokağına döndüğüne ve aynı tabancayla intihar ettiğine iyice inanacak,---bundan şüphe bile etmeyecekti. Buraya kadar oları kısmı anladınız mı? Tersine dönmüş bir cinayetti bu... Evet, Grimaud'un planı buydu işte. Bu planı tatbik etmek niyetindeydi o. İstedliğini yapabilseydi, hakikaten ustalıkla işlenmiş bir cinayet olacaktı. Herhalde hepimiz de Fley'in intihar ettiğine derhal inanacaktık ... şimdi, planın tatbikinde bir tek güçlük vardı. Birinin--Grimaud olarak tanınmasa bile,---bir yabancının,. Fley'in evine gittiği görüldüğü takdirde her şey mahvolacaktı. O zaman Fley'in ölümünün intihar olduğuna derhal inanmazlardı. Eve, bir tek kapıdan giriliyordu. Dükkanın yanındaki kapıdan. Üstelik Grimaud'un sırtında. mahalleyi daha evvel tetkik ederken giydiği o göz alıcı palto da vardı. (Bildiğiniz gibi tütüncü Dolberman onun civarda dolaştığını görmüştü.) Nihayet Grimaud, Burnaby'in gizli katını hatırladı ve bu güçlüğü de böylece yenmiş oldu. Burnaby'in Cagliostro sokağındaki katını Grimaud'dan başka kim bilebilirdi?' Burnaby, bize o tabloyu yaptıktan sonra, gizli bir maksadı olduğunu sanan Grimaud'un kendisini yalnız sıkıştırmakla kalmayıp, gözetlediğini de söyledi. Tehlikede olduğunu sanan bu adamın Burnaby'i bir gölge gibi takib ettiği muhakkak. Evet ... Grimaud, katı biliyordu. Yine bu gözetlemelerin sonunda Rosette'de anahtar olduğunu da öğrenmişti. İşte bu yüzden zamanı gelip, Burnaby'in katını kullanabileceğini anlayınca kızındaki anahtarı da çaldı... Burnaby'in katının olduğu bina, Fley'in pansiyonuyla aynı taraftaydı. Cagliostro sokağındaki bütün evler birbirine bitişikti. Üstelik damlar da düzdü. Yani sokağın bir ucundan diğer ucuna, damların üzerinde yürümek suretiyle gidebilirdiniz. Sadece aralardaki alçak duvarları asmanız lazımdı, işte o kadar. Unutmayın hem Burnaby ve hem de Fley, en üst katta oturuyorlardı. Ressamın dairesine bakmağa çıktığımız zamana ne gördüğümüzü hatırlıyor musunuz? Tam kapının yanında ne vardı?» Hadley, başını salladı. «Tamam! Tavandaki kapağa tırmanmak için kullanılan bir el merdiveni.»

«Evet. Fley'in oda kapısının hemen önündeki sahanlıkta da alçak bir tepe camı var. Oradan da dama çıkılıyor. Grimaud'un Cagliostro sokağına arka yoldan gitmesi kabildi. Sokakta gözükmesine lüzum yoktu. Burnaby'in penceresinden gördüğümüz geçitten istifade edebilirdi. Cinayet gecesı de öyle yaptı. O da Rosette'le Burnaby gibi arka kapıdan girdi. Üst kata, oradan da dama çıktı. Süratle ilerleyerek, nihayet Fley'in odasının bulunduğu binaya geldi. Tepe camından sahanlığa indi. Artık kimseye gözükmeden gidip geleceğini biliyordu. Üstelik Burnaby'nin klüpte poker oynadığından da emindi. .. » Dr. Fell, bir an durdu. «Ondan sonra her şey altüst oldu ... Grimaud'un Fley'in odasına ondan evvel gitmesi lazımdı. Zira, Fley onun tepe camından girdiğini görünce muhakkak şüphelenecekti. Bu. da olmazdı tabii. Halbuki Fley'in bu işten çoktan şüphelenmeğe başladığını biliyoruz. Belki de buna Grimaud'un Fley'e o acaip iplerinden birini getirmesini söylemesi sebep olmuştu., . Grimaud bu ipi delil olarak kullanmak niyetindeydi... Veya Fley, Grimaud'un bir kaç günden beri Cagliostro sokağında dolaşmasından endişelenmişti... Hatta belki de etrafı tetkike çıkan ağabeysinin damdan dama geçerek Burnaby'in dairesi. ne indiğini görmüştü. Fley'in ağabeysinin o sokakta bir oda tuttuğunu sanmasının bir sebebi de buydu belki... Her ne hal ise ... İki kardeş saat dokuzda, o hava gazı lambasının aydınlattığı odada buluştular. Nelerden bahsettiler, bunu bilmiyoruz. Hiç bir zaman da öğrenemeyeceğiz. Fakat Grimaud'un Fley'in şüphelerini yatıştırdığı anlaşılıyor... Dostça bir tavırla konuşarak, eski hesapları unutmağa karar verdiler herhalde ... Grimaud, neşeli bir tavırla kardeşine o pusulayı yazmasını tavsiye etti. Sonra ... »

Hadley, usulca:«Bütün bunlara itiraz edecek değilim,» dedi. «Fakat her şeyi nereden biliyorsun?» Dr. Fell: «Bunu Grimaud anlattı,» diye cevap verdi. Hadley, ona hayretle baka kaldı. «Tabii ya .Saatin yanlış olduğunu farkederek etmez, onun ne demek istediğini de anladım ... Neyse, devam edelim ... Fley, ev sahibine o pusulayı yazdı.

Grimaud'un evine gideceklerini sandığı için şapkasıyla paltosunu giymişti zavallı. Tabii ağabeyi de .onun giyinmesini söylemişti. Zira Grimaud, onun sokaktan geldikten,---yani kendisini ziyaretten döndükten sonra intihar ettiğirfi sanmalarını istiyordu. Tam kapıdan çıkmağa hazırlanırken, Grimaud,kardeşine saldırdı. Fley, her şeye rağmen farkına varmadan böyle bir şey mi bekliyordu? Kuvvetli bir adam olan Grimaud'la başa çıkamayacağını bildiği için dönerek kapıdan fırlamağa mı kalktı? Veya silah kavga sırasında mı patladı? Bunu bilmiyoruz. Fakat, elinden kurtulmağa çalışan Fley'in paltosuna tabancayı dayamış olan Grimaud, korkunç bir hata yaptı. Tetiği çekerek, ateş etti. Ve kurşun yanlış yere isabet etti. Grimaud, kurbanını kalbinden vuramadı. Kurşun sol kürek kemiğinin altından girdi. Daha sonra Grimaud da buna benzer bir yaradan ölecekti. Fakat arada şu fark vardı. Fley'in yarası arkadaydı. Öldürücü bir yaravdı bu. Fakat Fley. derhal can vermedi. Kader, büyük bir istihzayla bu iki kardeşi aynı şekilde öldürmeğe çalışıyordu ... Tabii Fley, yere yığıldı. Başka yapabileceği bir şey yoktu. Zaten en akıllıca hareket de buydu. Zira Grimaud oracıkta işini bitirirdi. Fakat Grimaud da bir an müthiş bir paniğe kapılmıştı. Bu vaziyet bütün planını altüst edebilirdi. Acaba intihar eden bir insan, kendi kendisini kürek kemiğinin altından vurabilir miydi? Daha da fenası..çabucak öldüremediği Fley, kurşun vücuduna girmeden evvel acı acı bağırıyordu. Artık Grimaud'a mahalleli eve dolmuş gibi geliyordu... Fakat adam, her şeye rağmen yine de soğukkanlı ve zekiydi. O korkunç, cehennem ande kendisini toplamasını bildi. Tabancayı, hareketsiz yatan Fley'in eline sıkıştırarak ipi kaptı. Bütün kargaşalığa rağmen planını tatbik etmesi lazımdı. Tekrar ateş ederek etrafın alakasını büsbütün çekmek ve vakit kaybetmek niyetinde de değildi. Odadan fırladı. Dam! Anlıyor musunuz, tek kurtuluş yolu damdı! Herkesin peşine takıldığını sanıyordu adam. Belki de o anda aklına Macaristan'daki dağların eteğinde. rüzgarın okşadığı o üç mezar geldi... Ayak seslerini duyacaklarını. dama çıkarak kendisini yakalayacaklarını sanıyordu. Kendini kapağa doğru attı. Burnaby'in katına girerek. karanlıkta bir yere oturdu ... O zaman aklı başına gelmeğe de başladı... O sırada ne oldu? Pierre Fley'in yarası çok ağırdı. Öldürücü bir yaraydı bu fakat Fley'de sağlam bir adamdı. O demir gibi vücudu sayesinde diri diri gömüldüğü mezarda ölmekten kurtulmuştu. Kaatil, kaçmıştı. Fakat Fley mağlûbiyeti kabul etmek niyetinde değildi. Yardımcı bulması,---bir doktora gitmesi lazımdı, Hadley. Dün :Fley'in sokağın öbür ucuna, tuğla duvarın bulunduğu yere doğru gitmesinin sebebini soruyordum. Zavallı, o istikamette :yürüyordu. Çünkü (gazetelerin de yazdığı gibi) orada bir doktor oturuyordu. Sonradan kendisini muayenehanesine götürdükleri doktor... Evet, Fley ölüm halinde yaralıydı ama boyun eğmeyecekti. -Ayağa kalktı. Yine başında şapkası, sırtında da paltosu vardı. Tabancayı ağabeyi eline sıkıştırmıştı. Bunun işine yarayacağını düşünerek, cebine attı. Merdivenlerden, sendelememeğe çalışarak indi ve o sakın sokağa çıktı. Kimsenin bir şeyden haberi yoktu daha ... Yolda yürümeğe başladı ... Onun sokağın tam ortasında yürümesinin, telaşla etrafına bakınmasının sebebini kendi kendine sordun mu, Hadley? O misafirliğe gitmek üzere sokağa çıkmamıştı. Kaatilin bir yere gizlenmiş olduğunu biliyor, yeni bir hücumu uğramaktan korkuyordu. Fakat yavaş yavaş emniyette olduğuna da inanmağa başlıyordu. Zira önünde iki erkek hızla yürümekteydiler. Fley, kuyumcunun ışıklı vitrininin önünden geçti. İleride, sağda bir sokak lambası vardı ... Peki Grimaud'a ne olmuştu? Adam, hiç bir ses duymamıştı. Peşine takılanların, hafif de olsa gürültü etmeleri lazım gelmez miydi? Grimaud, endişeden çıldırmak üzereydi. Vaziyeti anlamak için dama çıkmağa da cesaret edemiyordu. Fakat--aşağıya inip sokağa çabucak bir göz attığı takdirde, ahalinin peşine takılıp takılmadığını anlayabilirdi. Evet, aşağıya inip, ön kapıyı aralar ve dışarı pekala bakabilirdi. Öyle değil mi? Bunda bir tehlike yoktu. Zira Burnaby'nin oturduğu ev bomboştu. .. Grimaud, usulca merdivenlerden indi. Paltosunun düğmelerini açmış ve Fley'in ipini beline sarmıştı. Kapıyı araladı. " Biraz ilerideki lambanın ışığı tam bulunduğu yere vuruyordu. Grimaud kapıyı araladı ve bir de baktı ki---on dakikadan daha az bir zaman evvel öldüğünü sanarak diğer evde bıraktığı kardeşi sokağın ortasında yürüyor... Ve böylece bu iki kardeş son defa tekrar yüz yüze geldiler.Sokak lambasının

ışığında Grimaud'un beyaz gömleği mükemmel bir hedef teşkil ediyordu.' İstirap ve korkuyla çıldırmış olan Fley, tereddüt bile etmedi. Evvela acı acı bağırdı. Sonra da, 'İkinci kurşun da sana!' diyerek, ağabeysinin tabancasını. kaldırdı ve tetiği çekti... Fakat sonu gelmişti artık. Müthiş: kan kaybetmişti. Ölüm halindeydi. Bunu kendisi de biliyordu. Tekrar bağırdıktan sonra boş tabancayı Grimaud'a fırlatmağa çalıştı. Kendisi de yüzüstü yere yuvarlandı. Üç şahidin Cagliostro sokağında duyduğu silah sesinin aslı buydu işte. Kurşun, Grimaud, kapıyı kapayamadan. göğsüne girmişti. .. »

21. Esrar çözülüyor

Dr. Fell, susarak, başını önüne eğince, Hadley, heyecanla: «E? Sonra?» diye sordu. Uzun bir sessizlikten sonra şişman doktor derin derin nefes aldı. «Tabii o üç şahit Grimaud'u görmedi. Çünkü o kapıdan dışarıya çıkmamıştı. Öndeki basamaklarda bile durmamıştı. Kardan meydana gelmiş bir çölün ortasında öldürüldüğü sanılan adamdan uzaktaydı. Tabii Fley, evvelce yaralanmıştı. Son ihtilaç yüzünden yarasından kanlar fiştirmağa başladı. Yaranın istikametinden bir şey anlamak kabil değildi. Tabancanın üzerinde de parmak izi bulunmadı. Çünkü silah karın içine düşmüş, yani güzelce yıkanmıştı.» Hadley, usulca: «Yarabbi!» dedi. «Evet, bu öğrendiklerimize uyuyor. Buna rağmen hiç bir zaman aklıma gelmedi.. Neyse. Devam et. Grimaud ne yaptı?»

«Grimaud, kapının içindeydi. Göğsünden yaralandığını biliyordu tabii. Fakat yarasının ağır olduğunu sanmıyordu. Kurşunlardan daha tehlikeli şeylerle başa çıkmıştı o. Diğer meselelerin daha mühim olduğunu düşünüyordu... Neticede, plana göre kendi kendisini yaralanması lazım değil miydi? Bu kolayca olmuştu işte. Onun bu vaziyet karşısında havlar gibi güldüğünden eminim. Fakat adamın planı iyice altüst olmuştu işte. (Kuyumcunun saatinin ileri olduğunu nereden bilirdi?) Fley'in öldüğünden bile haberi yoktu. Pley, sokağın ortasında yürüyüp, kendisini yaralamamış mıydı?

Şansının döndüğünü sanıyordu o. Halbuki kuyumcunun saati ileri olduğu için işler yolundaydı. Fakat bunu nereden bilecekti? Grimaud, artık bir şey biliyordu. Fley'in intihar ettiğini sanmıyacıklarını. Onu üst kattaki küçük odasında bulamıyacıklardı. Tehlikeli bir şekilde yaralanmış olan ve hala konuşabilen Fley sokaktaydı işte. Üstelik polis de ona doğru koşuyordu. Grimaud'un sonu gelmişti artık... Kafasını kullanamadığı takdirde yakında cellatla karşı karşıya gelecekti. Zira artık Fley'in dilini tutmayacağı muhakkaktı. .. Grimaud, bütün bunları yaralandıktan sonraki o acaip anda düşündü. Kafasına türlü hayaller üsüşmüştü. Orada, o kararılık holde bekleyemezdi. Yarasına bakması. arkasında kandan bir iz bırakmaması doğru olurdu. Yarayı nerede muayene edebilirdi? Yukarıda, Burnaby'nin dairesinde tabii. Yukarı çıkarak, kapıyı açtı ve elektriği yaktı. İp, belinde sarılıydı. Lakin artık buna ihtiyacı kalmamıştı. Belki, gözden kaybettiği Fley o anda sokakta polisle konuşuyordu. Herhalde artık Fley'in kendisini ziyarete geldiğini iddia edemezdi... İpi kaldırıp bir kenara attı. Sonra yarasına bir göz attı. O açık renkli tvidden yapılmış paltonun içine kan bulaşmıştı. Elbiseleri de kan içerisindeydi. Grimaud, yaraya aldırmadı bile. Yanında mendiliyle flaster vardı. Yaralarını, boğa güreşinde boynuzlanan atlara yaptıkları gibi, güzelce tıkayabilirdi. Hiç bir şeyin öldüremediği Karoly Grimaud Horvath, alayla güldü. Her zamanki gibi zinde ve kuvvetliydi. Lakin yarasını sardı. Lavabo da bu yüzden kanlandı zaten. Sonra da aklını başına toplamağa çalıştı. 'Saat kaç? Yarabbi! Geç kaldım! .Ona çeyrek var! Beni yakalamalarını mı bekliyorum? Hemen buradan çıkıp, eve gitmem lazım.' Ve Grimaud, ışıkları yanık bıraktı. Saat bir şilinlik elektriği ne kadar da sarfetti? Işıklar ne zaman söndü? Bunu bilmiyoruz. Yalnız Rosette kırk beş dakika sonra pencereden baktığı zaman lambaların yandığını gördü ...

«Zannedersen Grimaud. telaşla evine giderken, kendisine de geldi. Yakalanmış mıydı? Kaçınılmaz bir şeydi bu artık. Fakat, en ufak bir ihtimal--bir ümit--bir fırsat yok muvydu?

Anlıyacağımız, Grimaud, her şeye rağmen mücadeleden kaçınmayan bir adamdı. Zeki, melodramdan hoslanan, hayali geniş, küstah, makul bir iblisti o. Fakat onun mücadelecisi bir insan olduğunu unutmayın. Ruhu tamamiyle kapkara değildi onun. Kardeşlerini öldürmekten kaçınmamıştı. Fakat acaba kendisini seven bir kadını veya bir arkadaşını öldürür müydü? Her ne hal ise ... Grimaud, kendi kendine bir kurtuluş çaresi olup olmadığını sordu. Evet... Bir ihtimal vardı ... Binde bir ihtimal... Bir işe yarayacak gibi de değildi ama olsun. Yine de bir şeydi... Yani, esas planı yine tatbik eder, her şeye rağmen Fley'in evine gelip, kendisini .orada yaraladığını söyleyebilirdi. Tabanca hala Fley'deydi. Grimaud, bütün gece çalışma odasından çıkmadığını iddia edecekti tabii. Şahitlerinin de bunu destekleyecekleri muhakkaktı. Üstelik bu şahitler-o oyundan sonra--Fley'in eve geldiğine dair yemin de edeceklerdi. 'İsterse polis kaatil olduğumu ispata çalışsın! Evet, planı tatbik edebilirim! Kar?' Kar dinmişti artık.Fley'in ayak izi bırakmaması kolayca izah edilemezdi. Üstelik Grimaud' Fley'den aldığı ipi de atmıştı. Halbuki kardeşinin bunun yardımıyla kaçtığını söyleyecekti. Lakin Grimaud için bu kumarı oynamaktan başka çare de kalmamıştı. Son kumardı bu. Şeytanla oynanılan son oyun ...

«Grimaud'u. Fley, ona yirmi kala vurmuştu. Adam, buraya ona çeyrek kala veya bir iki dakika sonra geldi. Eve, karda ayak izleri bırakmadan nasıl girdi? Basit. Bilhassa bir boğa kadar sağlam olan bir insan için çocuk oyuncağı gibiydi bu. Üstelik Grimaud'un yarası hafifti. Adam buna inanıyordu. (Ben de o fikirdeyim. Eğer Grimaud, sonradan bazı şeyler yapmasaydı, şimdi yaşayacak ve sonunda da asılacaktı. Neler yaptığını size anlatacağım.) Grimaud, bodruma giden merdivenlerden inecek ve yine bodrum kapısından içeriye girecekti. Zaten Madam Dumont'la da böyle kararlaştırmışlardı. Peki. bunu nasıl yapacaktı? Merdivenlerde kar vardı tabii. Fakat merdivenin giriş kısmı, bitişikteki evin yanındaydı. Merdivenin aşağısındaki bodrum kapısının önünde ise kar yoktu. Zira büyük ön kapıya çıkan basamaklar bir nevi siper vazifesi görüyordu. Grimaud, karda iz bırakmadan bodrum kapısının önüne atladığı takdirde ... Bunu yapabiliyordu de ... Sanki yandaki eve gidiyormuş gibi aksi istikametten yaklaşır ve sonra da merdivenin yukarısından bodrum kapısının önüne atlardı. .. Kapının zili çalınmadan evvel, sokaktan bir gürültü aksettiğini unuttunuz mu? Rosette'e sanki biri yüksek bir yerden düşmüş gibi gelmişti .. »

«Fakat Grimaud, ön kapıyı çalmadı ki!»

«Bilakis. Çaldı... Fakat içeriden uzanıp. Bodrum kapısından içeri girdikten sonra, yukarı, Ernestine Dumont'un kendisini beklediği yere çıktı. Artık Grimaud adlı illüzyonist, numarasına başlamak üzereydi.»

Hadley, mırıldandı. «Evet. Artık oyuna geldik. Bu nasıl yapıldı? Sonra sen nasıl yapıldığını nereden biliyorsun?»

Dr. Fell, arkasına yaslanarak sanki düşüncelerini sıraya koymağa çalışıyormuş gibi parmaklarının uçlarını birbirine vurdu. «Nereden mi biliyorum? Bu esrarı çözmeme evvela tablonun ağırlığı sebep oldu.» Uykulu uykulu duvara dayanmış olan, yırtık resmi işaret etti. «Evet.,; Tablonun ağırlığı. Tabii evvela bu pek işime yaramadı. Fakat sonra---başka bir şeyi hatırladım ... »

«Tablonun ağırlığı mı?» Hadley, homurdandı. «Evet ..Tablo. Onu unutmuştum. Şu resmin, bu Allahın belası işle ne alakası var? Grimaud, o tabloyla ne yapmak niyetindeydi?»

«Hım. Ha. Evet. İşte bende bunu düşündüm.»

«Fakat tablonun ağırlığı, dedin! Resim öyle ağır değil ki! Onu sen kendin de tek elinle kaldırarak, havada çevirdin.»

Dr. Fell, heyecanla doğrulup oturdu. «Tamam! İyi bildin! Hakikaten resmi tek elimle kaldırıp çevirdim! ... O hal—de tabloyu yukarıya çıkarmak için iki kuvvetli adama ne lüzum vardı? Taksi şöförüyle hamala?»

«Ne?»

«Resmi buraya iki kişi çıkarmış. Bunu bize ilk defa: söylediler. Grimaud, tabloyu Burnaby'den aldıktan sonra, atölyeden kolayca aşağı, sokağa indirmiş. Fakat aynı gün, akşam üzeri aynı resimle buraya döndüğü zaman bunu iki kişi yukarıya güçlkle çıkarabilmişler. Tablo nasıl ve

nerede birdenbire böyle ağırlaşıvermiş? Grimaud, resmi sabah almış. Eve ise akşam üzeri dönmüş. Adam, iki arada ne yapmış? Bu tablo insanın zevk için yanında yaşayamayacağı kadar büyük. Sonra--Grimaud, neden resmin sarılması için o kadar ısrar etmiş?... İşte bütün bunları düşündüm ve nihayet Grimaud'un tabloyu, bir şeyi saklamak için bir paravan, bir bahane olarak kullanıldığını anladım. Adamların çıkardığı tablonun yanı sıra başka bir şey daha vardı. Aynı paketteydi bu. Üstelik büyüktü de .. : 1.25X2.15 boyunda, Hımm.»

Hadley, itiraz etti. «Tablonun yanında başka bir şey yoktu. Eğer böyle bir şey olsaydı, odaya girdiğimiz zaman onu da görürdük. Öyle değil mi? Sonra---resmin yanına gizlenecek şeyin de tamamıyla yassı ve dümdüz olması şart. Aksi takdirde, resmi sardıkları kağıdın altından belli olurdu. Şimdi bana söyle bakalım,---1.25X2.15 boyunda,---fakat paket kağıdından belli olmayacak kadar ince,---tablo kadar büyük,---lakin istendiği zaman ortadan kaldırılan şey nedir?»

Dr. Fell: «Ayna,» dedi.

Korkunç, adeta uğultulu bir sessizlik oldu. Hadley, ayağa kalkmıştı. Dr. Fell, uykulu uykulu sözlerine devam etti. «Ve bu, söylediğin gibi ortadan da kaldırılır.' Bunu, şu çok geniş fakat ensiz bacanın içine sokarsın olur biter ... Hepimiz de o bacaya yumruğumuzu sokmağa çalışmadık mı? Evet, aynayı yukarıya doğru iter ve bacanın kıvrım yaptığı yerdeki raf gibi çıkıntıya dayarsın, olur biter. Bu iş için sihire lüzum yoktur. Kuvvetli kollar kafidir.»

Hadley, haykırdı. «Yan! o Allahın belası oyun---»

Dr. Fell «İllüzyonistlerin sahnede gösterdikleri oyunların yeni bir tarzı. Üstelik hem pratik, hem kolay. Şimdi, etrafına, şu odaya bak. Kapıyı görüyor musun? Kapının tam karşısında ne var?»

Hadley: «Hiç bir şey yok,» dedi. «Yani Grimaud, duvarın önündeki kitap raflarını kaldırarak, büyük bir yer açtırmış, Kapının karşısında tahta kaplamalı. bomboş bir duvar var.» - «Tamam. Kapıyla o duvar arasında hiç eşya görüyor musun?» ,

«Hayır, İkisinin arası tertemiz.»

«O halde koridordan içeriye baksaydın sadece siyah halıyla, meşe kaplı boş duvarı görecektin. Eşyaları görmem kabil olmayacaktı.»

«Evet.»

Dr. Fell, başını salladı. «Ted, şimdi--kapıyı açıp koridora bak. Koridorda nasıl bir halı var? Duvarlar ne vaziyette?» Rampole, koridorda ne olduğunu bilmesine rağmen yine de bakarmış gibi yaptı. «Buradakinin eşi. Halı, bütün koridoru kaplamış. Duvarlardaki kaplamalar da aynı.» «Tamam!» Dr. Fell, hala uykulu uykulu konuşuyordu, «Ha, aklıma gelmişken. O .aynayı şuradaki kitap raflarının arkasından çıkarabilirsin. Dün akşam üzerinden beri orada duruyor bu. Drayman, aynayı bacada buldu. Oradan çıkararak, kitapların arkasına gizledi. Zaten krize de o ağır aynayı kaldırıp indirmesi sebep oldu. Küçük bir tecrübe yapalım. Evdekilerin buraya çıkıp işimize karışacaklarını sanmıyorum. Gelen olursa da göndeririz. Hadley, aynayı alıp kapının hemen önüne koymayı istiyorum. Görüyorsun, kapı holden içeriye, sağa doğru açılıyor. Aynayı, kapı tam açıldığı zaman bundan ancak bir kaç santim ötede olacak şekilde yerleştir.»

Baş Müfettiş, büyük bir güçlkle kitap raflarının arkasında bulunduğu şeyi çıkardı. Terzilerin döner aynalarından daha da büyüktü bu. Hatta kapıdan da bir kaç santim daha geniş ve uzundu. Altı halıya dayanıyordu. Aynaya baktığınız zaman sağa düşen döner bir çerçeveye tutturulmuştu.

Hadley, bunu merakla süzdü, «Kapının önüne mi koyayım?»

«Evet. Kapı biraz açılacak.. Aralık şöyle altmış yetmiş santim olacak ... Haydi bir dene!»

«Meseleyi anlıyorum. Fakat Mills gibi koridorun ucundaki odada oturan bir adam kapı açılınca herhalde aynada kendi hayalini görürdü.»

«Hiç de değil. Zira ayna eğri bir şekilde, yani kapıyla hafif bir açı yapacak vaziyette konulacak... Sonra ben bunu hafifçe arkaya doğru da eğeceğim. Bakın görürsünüz. Ben aynayı hazırlarken, siz ikiniz de Mills'in odasına gidin. Ben sesleninceye kadar da bu tarafa bakmayın.»

Hadley, bunun lüzumsuz bir münasebetsizlik olduğunu homurdanarak, ayaklarını vura vura

Rampole'un arkasından ilerledi. Buna rağmen fena halde meraklandığı anlaşıyordu. Doktor, çağırınca kadar o tarafa bakmadılar. Sonra döndüler. .. Yüksek tavanlı koridor bir hayli loştu-Siyah halı kapalı bir kapıya doğru uzanmaktaydı. Dr. Fell, bu kapının önünde duruyordu işte. Bir heykelin açılış merasimine hazırlanan fazla şişman bir meraklıya benziyordu:-Kapının sağına doğru çekilmişti. Duvarın önündeydi. Elini de tokmağa doğru uzatmıştı. «Tamam!» diye homurdanarak, kapıyı açtı. Tereddütle durakladı-ve sonra tekrar kapadı. «E? Ne gördünüz?»

Hadley: «Odanın içini gördüm dedi. «Veya gördüğümü sanıyorum... O siyah halı ve dipteki tahta kaplamalı duvar gözümünden kaçmadı. Yalnız oda bana daha büyükmüş gibi geldi.»

Dr. Fell, başını salladı. «Sen bunları görmedin, oğlum.Aslında gördüğün koridorun duvarının aksi ve bir de ona doğru uzanan halıydı. Zaten oda sana bu yüzden büyük geldi. Zira aradaki mesafe ayna yüzünden iki misli uzamıştı. Bildiğin gibi bu ayna kapıdan büyük. Kapının aksini de görmedin. Zira bu içeri, sağa doğru açılıyor. Eğer dikkatle baksaydın, kapının yukarısında gölge gibi bir çizgi olduğunu farkederdin. Çünkü ayna, daha yüksek olduğu için kapının tepesini aksettiriyor. Fakat bu da dikkati çekecek gibi değil, Zaten göz evvela diğer büyük hayallere takılır. Ha, sahi, beni gördün mü?»

-«Hayır, görmedim. Sen çok yandaydın. Elini tokmağa atmış, fakat kendin gerilemiştin.»

- «Evet. Tıpkı Madam Dumont gibi duruyordum ben.Bu oyunun ince taraflarını izah etmeden evvel, bir tecrübe daha yapalım. Ted, o küçük odadaki masanın arkasına geç. Yani Mills'in yerine otur. Sen sekreterden çok uzunsun ama fikrimi yine de izah edebileceğim. Ben, bu kapıyı açarak, koridorda duracak ve aynada kendime bakacağım. Şimdi--beni ne arkadan ne de önden başkasına benzetmek imkansızdır. Neticede ben herkesden daha ayrı ve dikkati çeken bir tipim.Sen, yalnız bana ne gördüğünü anlat ... »

O loş koridorda gördüğü manzara tüylerinin ürpermesi-ne sebep oldu. Kapı yarı açıktı. Bir Dr. Fen, kapının içinde durmuş,» eşikte karşısına dikilmiş olan diğer bir Dr. Fell'e bakıyordu.

Donmuş gibi hareketsiz kalmıştı. Yüzünde hayret dolu bir ifade vardı.

Bir ses gürledi. «Gördüğün gibi kapıya dokunmuyorum!» Şişman doktorun dudaklarının kımıldadığını gören Rampole, neredeyse kapının içindeki Dr. Fell'in konuştuğuna yemin edecekti. Zira ayna sesi mükemmel bir şekilde aksettiriyordu. «Biri sağımda duran biri,kapıyı benim için açıp kapıyor. Ben kapıya dokunmuyorum. Zira aynadaki hayalim de aynı şeyi yapacak. Çabuk, başka neleri farkettin?» Rampole, hayallere baktı. «A! Biriniz daha uzunsunuz!»-

«Hangisi?»

«Sen, kendin. Yani koridorda duranınız. Yarabbi!»

«Tamam! Bunun sebebi nedir biliyor musun? Bir: bu sahneyi uzaktan görüyorsun. İki,---bu daha da mühim--oturmuş vaziyettesin. Hele Mills boyunda bir adama bir dev gibi gözükeceğim muhakkak. Ha? Hıh. Ha. Evet. Şimdi---kapıdan içeri atılmış gibi yapacağım ... Tabii cüssem böyle bir harekete müsait olduğunu farzedeceğiz ... Aynı anda sağda duran yardımcım bakanın aklını karıştırmak için süratli bir hareket yapacak ve kapıyı çarparak kapayacak ... O arada içerideki adam sana ne yapıyormuş gibi geldi?»

«İçeri girneme mani olmak için öne zıplıyormuş gibi geldi. .. »

«Tamam. Gel şimdi içeri girip, ifadeleri okuyalım.Herhalde bunlar Hadley'in yanındadır.»

İçeri girerek, Hadley'in tekrar geriye çektiği, eğri vaziyette duran aynanın önünden geçtiler. Fell, içini çekerek bir koltuğa çöktü. «Kusura bakmayın. Vaziyeti çok daha önce anlamalıydım.

Metodik ve dikkatli bir şahit olan Mr. Mills'in sözleri hakikati tamamiyle ortaya koyuyordu.

Bakalım, onun sözlerini ezberden tekrarlayabilecek miyim? Sen, kağıttan takib et, Hadley. Hım.»

Mafsallarını şakağına vurarak, kaşlarını çattı. «Şöyle: '(Madam Dumont) tam Dr. Grimaud'un çalışma odasının kapısına--yani bu kapıya--vuracağı sırada--şey-o-uzun boylu adamın peşi sıra yukarı çıkmış olduğunu farkederek şaşladım. Madam Dumont da döndü ve adamı gördü. O zaman bir şeyler homurdandı. Bunları kelimesi kelimesine tekrarlamıyacağım. Yalnız mealini

söyleyebilirim. Madam Dumond, yabancıya neden aşağıda beklemediğini sordu. Telaşlı, endiseli bir hali vardı. O-şey-uzun boylu adam cevap vermedi. Kapıya doğru giderek, paltosunun yakasını indirdi. Başındaki kasketi çıkararak cebine tıktı ... '

«Görüyor musunuz dostlarım? Bunu yapmak zorundaydı o. Yani---aynanın. başı kasketli, paltosunun yakası kalkık bir adamın hayalini göstermesi doğru olmazdı. Çünkü içerideki şahsın, yani Grimaud'un Mills'de sırtında bir rob döşambr varmış gibi bir tesir bırakması lazımdı. Fakat bu mesele beni düşündürdü. Zira adam her şeye rağmen maskesini çıkarmamıştı.»

«Sahi, o maske meselesi ne olacak? Mills, onun bunu çıkarmadığını--- »

«Mills, sadece maskenin çıkarıldığını görmedi. Onun sözlerine devam edelim. O zaman bunun sebebini de izah edeceğim.

Madam Dumont haykırdı.Duvarın dibine büzülerek, çabucak kapıyı açtı. Aynı anda Dr. Grimaud eşikte belirdi---

'Belirdi!' Hakikaten de öyle oldu. Bizim metodik şahit, insanı rahatsız edecek kadar doğru sözlü. Fakat Dumont? İlk kusur burada gözüme çarptı. Kadın korkmuş, başını kaldırmış tüyler ürpertici bir adama bakıyor. Fakat önünde durduğu kapının arkasında kendisini koruyacak biri var. Böyle bir kadın, duvarın önüne büzülmez! Canını kurtarmak için kapıya doğru koşar. Her ne hal ise ... Mills'in ifadesine dönelim. Sekreter Grimaud'un gözlüklerinin olmadığını söyledi. Bunlar maskenin altına sığmazlardı tabii. Fakat içerideki adam, normal olarak gözlüklerini takmağa çalışırdı. Fakat,--Mills'e göre--Grimaud, böyle bir şey yapmadı. Donmuş gibi durdu o. Tıpkı ellerini ceplerini sokmuş olan yabancı gibi! Şimdi gelelim en mühim kısma. Mills, vaziyeti şöyle anlattı. 'Bana, Madam Dumont, duvarın önüne büzülmüş olmasına rağmen, kapıyı yabancının arkasından kapamış gibi geliyor. onun, elini tokmağa atmış olduğunu hatırlıyorum!' Bu da yine normal bir hareket değildi. Tabii kadın Mills'in bu sözlerine itiraz etti ama aslında sekreter haklıydı.» Dr. Fell, eliyle işaret etti. «Buna devam etmenin lüzumu yok... Beni endişelendiren nokta şuydu. Grimaud, yalnızdı. içeriye girerken, ayna oyunuyla Mills'i kandırmıştı. Ala. O halde elbiseleri ne olmuştu? O uzun palto, geniş vizyerli kahverengi kasket ve hatta maske neredeydi? Odada değillerdi bunlar. Sonra--Madam Dumont'un vaktiyle opera ve bale kostümleri hazırladığını hatırladım. Sonra aklıma O'Rourke'un bize anlattığı hikaye geldi. İşte o zaman vaziyeti anladım.»

«Yani?»

«Dr. Grimaud, onları yaktı. çünkü bunlar da, O'Rourke'nin anlattığı Kağıttan Süvarinin üniforması gibi kağıttan yapılmıştı. Adam,. kumaştan yapılmış elbiseleri şöminede yakmağa kalkarak, kendisini tehlikeye atamazdı. Üstelik bir hayli.uzun sürerdi bu. Halbuki onun süratle hareket etmesi lazım geliyordu. İşte Grimaud, kağıt elbiselerini çabucak yırtarak, ateşe attı. Bunların renkli olduklarının anlaşılmasında için en üstte de bir deste boş yazı kağıdı yaktı. Tehlikeli mektuplar! İlahi Baküs! İlahi Jüpiter! Böyle bir şey düşündüğüm için kendi kendimi öldürebilirdim.» Yumruğunu salladı. «Halbuki mühim kağıtlarını sakladığı söylenen masanın çekmesinin yanında veya buna doğru giden kan izleri de yoktu! Grimaud'un kağıtları yakmasının bir sebebi vardı. 'Tabanca sesi' çıkarmasına yardım eden şeyleri de ortadan kaldırmak mecburiyetindeydi o.»

«Tabanca sesi mi?»

«Unuttun mu? Herkesin, silahın bu odada patladığını, Grimaud'un burada yaralandığını sanması lazımdı. Halbuki aslında şahitlerin duyduğu, büyük gürültüyle patlayan fişeklerden birinin sesiydi. Bildiğiniz gibi Drayman, 'Guy Fawkes' gecesi için daima hava fişekleri, mantarlar alıyordu. Grimaud bunlardan birini adamın odasından çalmıştı. Zannedersen Drayman, fişeklerin eksik olduğunu farkettiler ve o zaman vaziyeti de anladılar. Zavallı bu yüzden, 'Hava fişegi,' diye sayıklayıp duruyordu. Şimdi-bildiğiniz gibi patlayan bir ,fişeğin parçaları etrafa saçılır. Bilhassa bunun üzerindeki kalın mukavva kolay kolay yanmaz.Halbuki bütün bunların kömür

haline sokulması veya hiç olmazsa o yanık kağıtların arasına saklanması lazımdı. Mukavvanın bir kısmını buldum. Tabii odada silah patlamamış, kurşun atılmamış olduğunu daha başlangıçta anlamalıydık. Colt revolverin içine konulduğunu söylediğin modem fişeklerde duman çıkarmayan barut vardır. Bunun kokusunu duyar, fakat duman göremezsin .. Halbuki bu odada pencere açıldıktan sonra bile hafif bir duman kalmıştı. Tabii hava fişeğinin dumanıydı bu ... Neyse ... Şimdi sayalım. Grimaud'un kalın kağıttan yapılan kıyafeti şunlardan ibaretti. Bir rob dö şambr kadar uzun. bir rob dö şambr gibi siyah,---ve bir rob dö şambr gibi parlak yakası olan bir palto. Aynadaki havalıyla karşılaşacağı zaman paltosu'nun yakasını da bu yüzden indirdi zaten .İyice rob dö şambra benzemesi için.Başka? Grimaud'un başında yine kağıttan yapılmış bir kasket vardı. Ve-maske de buna takılmıştı. Yani Grimaud, kasketi çıkarırken, maskeyi de çıkarmış oldu. Hepsini çabucak katlayarak cebine tıktı. Ha, aklımdayken ... Esas rob dö şambr ise Grimaud, Cagliostro sokağındayken çalışma odasına konulmuştu. O siyah 'üniforma', yani kağıt rob dö şambr-palto cinayet akşamı yemekten evvel büyük bir ihtiyatsızlıkla holdeki dolaba asılmıştı.. . Maalesef Mangan bunun farkına vardı. Tetikte olan Madam Dumont, vaziyeti anladı tabii. Boyd Mangan oradan uzaktaşır uzaklaşmaz, kağıt paltoyu kaptığı gibi daha emin bir yere götürdü. Tabii kadın o sarı tvid paltoyu hiç bir zaman dolapta görmedi. Sarı palto yukarıda, Grimaud'un yanındaydı. Adam cinayet işlemek üzere sokağa çıkacağı zaman bunu giyecekti. Fakat dün kanlı sarı palto dolapta bulununca, Madam Dumont da mecburen bunu geceden beri orada olduğunu iddia etti. İşte bukalemun gibi renk değiştiren paltonun esrarı... Şimdi, Fley'i öldüren, o arada diğerine de bir kurşun yiyen Grimaud'un Cumartesi gecesi eve döndükten sonra neler yaptığını tahmin edebilirsiniz. Daha oyunun başında Grimaud'la yardımcısı müthiş bir tehlikeyle karşı karşıyaydılar. Zira, Grimaud, eve dönmekte geç kalmıştı. Buraya dokuz buçukta gelmesi lazımdı. Halbuki buraya döndüğü zaman ona çeyrek vardı. Bu yüzden Mangan'a ziyaretçinin geleceğini söylediği saat de yaklaşmış oluyordu. Tabii artık genç gazeteci de dikkat etmesi söylenilen misafiri beklemeğe başlayacaktı. Grimaud'un yakalanmasına ramak kalmıştı yani... Bana kalırsa bu soğukkanlı adam çıldırmak üzereydi. Bodrum kapısından girerek, yardımcısının yanına gitti. İçi kanlanmış olan sarı tdiv palto daha sonra ortadan kaldırılmak üzere muvakkaten holdeki dolaba asıldı. Fakat sonradan bu saklanılamadı. Çünkü Grimaud öldü ... Evet. .. Grimaud, paltoyu çıkardıktan sonra kağıt elbiselerini giyerken Madam Dumont da sokak kapısını aralıyarak, zile bastı. Sonra da güya gidip kapıya baktı ... Fakat çok geç kalmışlardı. Mangan, içeriden seslendi. Kafası hala doğru dürüst çalışmayan Grimaud, paniğe kapıldı ve derhal ele geçmemek için bir çare düşünürken bir hata yaptı. Oraya kadar gelmişti artık .. Allahın belası, beş parasız genç bir gazeteci merakı yüzünden muvaffakiyetsizliğe uğrayarak. Değildir ya? Onun için Pettis olduğunu söyleyerek, gençleri odaya kilitledi. (Arkadaşları arasında yalnız Pettis'in sesinin Grimaud'un ki kadar kalın olduğunu farkettiler mi bilmem?)

Evet, Grimaud, böylece bir hata yaptı. Fakat o anda bütün arzusu Mangan'ın elinden kurtulmaktı ... Yukarıda Dumont'un yardımıyla o oyunu yaptı. Mills, gördüğü sahneye iyice inandı tabii... Artık Grimaud odasında yalnızdı, İyice kana bulanmış olan ceketini herhalde Dumont, daha aşağıdayken almıştı. Yani Grimaud, kağıt paltoyu gömleğinin üzerine giymişti. Kapıyı kitleyerek, asıl rob dö şambrını giydi. Artık kağıt kılığını yakmaktan ve aynayı da bacaya saklamaktan başka yapacak bir işi yoktu ... Fakat, alelade bir insan onun göğüs gerdiği şeylerin onda birine bile dayanamazdı. Grimaud'u Fley'in kurşunu öldürmedi. Hayır, adam, aynayı kaldırıp bacaya sokmağa çalıştığı---ve insan üstü bir gayretle bunu başardığı sırada,---ciğerini çürümüş bir lastik gibi yırttı. Ve o zaman her şeyi, her şeyi anladı. Artık ağzından da kan geliyordu. Hava fişeğini patlatmak için uğraşırken kanapeye çarptı, koltuğu geri itti... Nihayet fişek patladı. Fakat bütün istediklerini yaptıktan sonra dünya umduğu gibi günlük gü-neşlik bir yer halini almamıştı. Bilakis ... Ortalık kararıyordu artık. Haykırmağa çalıştı ama bunu yapamadı. Kan, gırtlığına dolmuştu. İşte o anda Charles Grimaud imkansız sandığı bir şeyin

doğru olduğunu anladı. Böylece acı hayatının son hayal kırıklığına da uğradı.»

«Yani?»

Dr. Fell: «Yani,» dedi. «Grimaud, ölmek üzere olduğunu anladı. İşin garibi,---buna memnun da oldu. O akla sığmayacak hayallerinden daha da tuhaf bir şeydi bu.» O kurşuni ışık karla tekrar kararmağa başlamıştı. Soğuk odada Dr. Fell'in sesi korkunç akisler yapıyordu. Sonra kapının açıldığını farkettiler. Şimdi eşikte o lanetlenmiş kadın duruyordu, Siyah elbiseli, lanetli kadın. Fakat omuzlarına, ölüye karşı duyduğu sevgiyi belirtmek için o sarılı kırmızı şah almıştı. Dr. Fell, yine o alçak ve monoton sesle, «Grimaud, cinayeti itiraf etti,» dedi. «Hakikati söylemeğe, Fley'i vurduğunu.---kardeşinin de kendisini öldürdüğünü anlatmağa çalıştı. Fakat biz bunu anlayamadık. Ben, ancak saatin ileri olduğunu öğrendikten sonra Cagliostro sokağında neler olduğunu tahmin ettim. Dostlarım, anlamıyor musunuz? Evvela Grimaud'un son sözlerini hatırlayın. Son nefesini vermeden evvel söylediklerini ...

'Bu işi kardeşim yaptı. Ateş edeceğini hiç sanmıyordum.O odadan nasıl çıktığını Allah bilir ... '»

Hadley: «Yani Fley'in Cagliostro sokağındaki odasını mı kastediyorsun?» diye sordu.

«Kardeşini ölü bıraktığım sandığı odayı?»

«Evet. Grimaud, onu odada bırakmış, sonra da Burnaby'nin pansiyonunun kapısını açıp kardeşiyle karşılaşınca fena halde sarsılmıştı. Kurşunu yedikten sonra da onu görememişti... Sonra ne dedi?

'Bir saniye evvel oradaydı ... Sonra kayboldu. Size kardeşimin kim olduğunu söylemek istiyorum. O zaman sayıkladığımı da sanmazsınız!'

«Tabii Grimaud, Fley'i bildiğimizi sanmıyordu. Şimdi bunun ışığı altında Grimaud'un boğulurcasına söylediği, mırıldandığı o karmakarışık sözleri tetkik edelim. Adam, ölmek üzere olduğunu söylediğini duymuştu. Bu yüzden bize bütün muammayı açıklamaya çalıştı. Evvela, Horvath'lar ve tuz madenlerini anlatmak için uğraştı, Ondan sonra Fley'in vurulmasına, kardeşinin ona yaptıklarına geçti. 'İntihar değil!' Fley, sokağa çıkmıştı. Ölümünün intihar olduğunu iddia edemezdi .. 'İpi kullanamaz.' Artık ondan sonra Fley'in ipin yardımıyla çalışma odasının penceresinden kaçtığını söyleyemezdi. Zaten Grimaud, kardeşinin ipini de atmıştı. 'Dam!' Grimaud, bu evin damını kasetmiyordu. Bahsettiği, Fley'in odasından kaçtıktan sonra koşarak geçtiği damdı. 'Kar.' Kar dinmiş ve planları da altüst etmişti. 'Işık fazlaydı.' İşin can alacak noktası da buydu zaten, Hadley. Grimaud, Burnaby'in pansiyonun kapısından sokağa baktığı zaman sokak lambasının ışığı kendisini iyice aydınlatmıştı. Tabii o zaman Fley kendisini tanımış ve hemen ateş etmişti. 'Tilki.' Malum, maske. O Guy Fawkes oyunu. Nihayet Grimaud, 'Zavallıyı kabahatli bulmayın,' dediği zaman Drayman'i kasetmiyordu. Hayır, bahsettiği Drayman değildi onun. Bana kalırsa Grimaud. utandığı bir tek şey yüzünden özür dilemeğe çalışıyordu. İstememesine rağmen arkadaşının taklidini yapmıştı. 'Zavallı Pettis'i kabahatli bulmayın... Onu bu işe karıştırmak istemiyordum.'»

Uzun müddet kimse konuşmadı.

Nihayet, Hadley kuru bir' sesle: «Evet,» diye mırıldandı. «Mesele anlaşılıyor. Yalnız bir tek şey var. Tablo neden yırtıldı? Bıçak ne oldu?»

«Tablo, oyunun tesirini arttırmak için öyle kesildi.Grimaud, yaptı bunu. Daha doğrusu ben öyle sanmıyorum. Bıçağa gelince... Doğrusunu istersen onun ne olduğunu bilmiyorum. Herhalde bıçak buradaydı. Sonra Grimaud, görünmeyen kaatilde çifte silah olduğunun sanılması için onu da götürüp aynanın yanına sakladı. Fakat bıçak şimdi bacanın içindeki raf gibi yerde değil. Belki dün Drayman, bunu da buldu ve alıp götürdü.»

Biri: «İşte tek yanıldığınız nokta bu,» dedi.

Ernestine Dumont, hala kapıda duruyordu. Ellerini göğsüne götürmüş ve o renkli şalın üzerinde kavuşturmuştu. Gülümsüyordu. «Anlattıklarınızın hepsini duydum,» diye devam etti. «Belki beni asabilirsiniz... Belki de asamazsınız. Fakat bu o kadar mühim değil. Ben sadece bu kadar sene sonra Charles'siz yaşamağa değmeyeceğini biliyorum ... O bıçağı ben aldım, dostum. Onun işime yarayacağım biliyordum.»

Hala gülümsüyordu. Gözlerinde de bir gurur pınlıtısı belirmişti. Rampole, birdenbire kadının elleriyle gizled.iği şeyi farkettiler. Ernestine Dumont, sendeledi. Fakat kadını tutmakta çok geç kalmışlardı. Madam Dumont, yere yığıldı ... Dr. Fell, zorlukla koltuğundan kalktı. Şimdi kadına, onunki kadar beyaz bir çehreyle, kımıldamadan bakıyordu.

Nihayet, fısıldadı. «Bir cinayet daha işledim, Hadley Yine hakikati tahmin ettim ... »

SON